

**ÅBO STADS
BOKSLUT
2019**

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

Innehållsförteckning

Stadsdirektörens översikt – Minna Arve	1
1. Väsentliga ändringar i verksamheten och ekonomin.....	3
1.1. Stadens förvaltning och förändringar i den	3
1.2. Den allmänna ekonomiska utvecklingen.....	5
1.3. Väsentliga ändringar i stadens verksamhet och ekonomi	6
1.4. Stadens personal	10
1.5. Miljöfaktorer.....	12
1.6. Andra icke-ekonomiska ärenden	14
1.7. Bedömning av den sannolikt förestående utvecklingen	15
1.8. Bedömning av stadens och stadskoncernens största risker och osäkerhetsfaktorer samt andra faktorer som påverkar verksamhetsutvecklingen	16
2. Redogörelse för den interna kontrollen och riskhanteringen	18
3. Räkenskapsperiodens resultat och finansiering av verksamheten	20
3.1. Räkenskapsperiodens resultat	20
3.2. Finansiering av verksamheten.....	24
4. Finansieringsställning med förändringar	28
5. Totalinkomster och -utgifter	32
6. Stadskoncernens verksamhet och ekonomi	32
6.1. Sammanställning av sammanslutningar som ingår i koncernbokslutet	32
6.2. Förändringar i koncernen	33
6.3. Koncernens verksamhetsstyrning	33
6.4. Ordandet av koncernövervakningen och riskhanteringen	35
6.5. Koncernbokslutet och nyckeltalen	39
6.6. Väsentliga händelser efter bokslutet och bedömning av den sannolikt förestående utvecklingen.....	45
7. Stadsstyrelsens förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat och åtgärder som gäller balansering av ekonomin	45
8. Uppnåendet av målen för verksamheten och ekonomin	46
Stadsfullmäktige	48
Centralvalnämnden.....	49
Revisionsnämnden	50
Stadsdirektörens sektor	52
Stadsstyrelsen, koncernförvaltningen och stadsstyrelsens självfinansieringsandelar	52
Välfärdssektorn.....	61
Social- och hälsovårdsnämnden	
Bildningssektorn	67
Nämnden för fostran och undervisning.....	

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

Fritidssektorn	70
Idrottsnämnden	
Kulturnämnden	
Ungdomsnämnden.....	
Stadsmiljösektorn.....	74
Stadsmiljönämnden	
Byggnads- och tillståndsnämnden	
Kollektivtrafiknämnden för Åbo stadsregion	
Avfallshanteringsnämnden i Sydvästra Finland.....	
Egentliga Finlands regionala räddningsverk.....	81
Egentliga Finlands regionala räddningsnämnd.....	
Koncernbolagen.....	83
TVT Asunnot Oy	83
Egentliga Finlands Bostadsrätter Ab	85
Studentbystiftelsen i Åbo.....	86
Åbo Teknologifastigheter Ab	87
Åbo Energi Ab (koncernen).....	89
Åbo Hamn Ab (koncernen).....	91
Åbonejdens Vatten Ab	92
Turun seudun puhdistamo Oy	93
Åbo Vattenförsörjning Ab	95
Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab.....	96
Arkea Oy (koncernen).....	97
Kaarea Oy (koncernen).....	98
Kuntec Oy (koncernen)	99
Lännen Tekstiilihuolto Oy.....	100
Åbo Stadstrafik Ab	101
Turku Science Park Oy	102
Turun Aikuiskoulutussäätiö	103
Åbo yrkeshögskola.....	104
Logomo Oy	106
Åbo Stadsteater Ab.....	107
Stiftelsen Forum Marinum	108
Turun musiikinopetus Oy	109
Åbo City Data Ab	111
9. Jämförelse över utfallet av de ekonomiska målen	112
9.1. Driftsekonomidelens utfallsjämförelse	112
9.2. Investeringsdelens utfallsjämförelse.....	114
9.3. Resultaträkningsdelens utfallsjämförelser	116
9.4. Finansieringskalkyldelens utfallsjämförelse	171

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

---

10. Bokslutskalkyler.....	118
10.1. Resultaträkning.....	118
10.2. Balansräkning.....	119
10.3. Finansieringskalkyl.....	121
10.4. Koncernens resultaträkning.....	122
10.5. Koncernbalansräkning.....	123
10.6 Koncernens finansieringskalkyl.....	125
11. Noter till bokslutet.....	126
Noter beträffande uppgörandet av bokslutet.....	126
Noter till resultaträkningen.....	131
Noter till balansräkningen.....	136
Noter angående säkerheter, ansvarsförbindelser och arrangemang som inte har tagits med i balansräkningen.....	148
Noter angående personalen och revisorns arvoden.....	156
Egentliga Finlands regionala räddningsverks bokslut.....	158
Skadefondens bokslut.....	160
Arbetshälsogården i Åbos bokslut.....	162
12. Förteckningar och redogörelser.....	164
12.1 Kalkylscheman för nyckeltalen som ingår i bokslutet.....	164
12.2 Förteckning över använda bokföringsböcker och verifikatslag.....	168

Stadsdirektörens översikt – Minna Arve

Omvärlden

Åbo stads och stadsregions dragningskraft ökade och den ekonomiska tillväxten var fortsättningsvis positiv 2019. Arbetslösheten sjönk måttligt, vilket återspeglar områdets ekonomiska tillväxt, men låg ändå på en hög nivå med beaktande av den ekonomiska situationen. Enligt förhandsuppgifter ökade stadens invånarantal med 1 915 invånare i fjol.

Utvecklingen av stadsregionens omvärld fortsatte målmedvetet under 2019. En mycket viktig strukturell åtgärd var kulturministeriets beslut om att bevilja Åbo universitet rätt att utvidga sin DI-utbildning till maskin- och materialtekniken. Landskapets privata och offentliga aktörer har förbundet sig till ett utmärkt samarbete med universitetet för att utveckla utbildningen och forskningen, och denna satsning kommer att återspeglas i områdets utveckling långt in i framtiden.

Befolknings- och sysselsättningsökningen syns i stadens verksamhet och efterfrågan på tjänster. Enligt stadsmiljösektorn är efterfrågan på tomter för flervåningshus fortfarande stort till följd av den allt starkare urbaniseringstrenden, den positiva strukturomvandlingen och befolkningsökningen. Staden tillgodoser skapandet av tillväxtförutsättningar genom att planlägga stora områden strax intill centrum. Genom detta utökas både stadens och de privata markägarnas tomtreserver. Byggandets omfattning ligger fortfarande på en hög nivå i Åbo, även om det minskat en aning jämfört med toppåret 2018.

Inom bildningssektorn ökade kundefterfrågan särskilt inom den grundläggande undervisningen och yrkesutbildningen. Till följd av arbetslivets strukturella ändringar och den minskade arbetslösheten har en betydande strukturell ändring inträffat inom småbarnspedagogiken då man inom daghemsverksamheten övergick från deltid till verksamhet på heltid. Inom välfärdssektorn syns flyttörelsen och befolkningsåldrandet som en ökning av efterfrågan på hälsovård samt äldreomsorg och handikapps-service.

Under året fattades flera beslut som syns i invånarnas vardag. För tillfället påverkar stora investeringar i centrum vardagen på ett störande sätt, men dessa kommer att öka centrumområdets livskraft och trivsel på ett markant sätt. Fullmäktige beslutade att staden övergår till borgmästarmodellen 2021 och en reform av stadens ledningssystem inleddes till följd av detta.

Stadens strategiska spetsprojekt Utvecklande av centrumområdet, Åbo vetenskapspark och Smart and Wise Turku framskrider i enlighet med fullmäktiges beslut. Genomförandet av Centrumvisionen 2050 som strävar efter att förstärka centrumets livskraft och dragningskraft pågår. Visionen färdigställdes i september 2017. Innehållen i spetsprojektet Smart and Wise Turku har preciserats. Ett av de centrala målen för spetsprojektet som styr stadens verksamhet, dvs. en kolneutral stad år 2029, har väckt stor internationell uppmärksamhet.

Den positiva ekonomiska utvecklingen syns inte i kommunsektorns ekonomi. Tre av fyra kommuner på fastlandet uppvisade negativt resultat. Av de stora städerna är särskilt Helsingfors ekonomiska situation god, men förutom Åbo uppvisade till exempel Tammerfors och Uleåborg ett kraftigt underskott.

Ekonomi

Åbo stads räkenskapsperiod 2019 avslutades med ett underskott om 36,5 milj. euro. Underskottet i bokslutet är mindre än det av fullmäktige godkända 62,6 miljoner euro. Staden har strävat efter att tillgodose det ökade antalet kunder och efterfrågan på tjänster, vilket kommer till uttryck i en ökning av driftsutgifterna särskilt inom social- och hälsovårdens samt bildningsväsendets tjänster. Ökningen av driftsutgifter påverkas också av kommunsektorns löneuppgörelse, som tillsammans med ökningen av antalet anställda höjer stadens personalkostnader med cirka 17,0 miljoner euro jämfört med i fjol. Löneuppgörelsens andel av ökningen av personalkostnaderna är cirka 12 miljoner euro. Antalet anställda ökade inom alla sektorer.

Verksamhetsberättelse

Köp av tjänster har ökat särskilt när det gäller kundservicen inom social- och hälsovården. Stadens jämförbara ökning av nettodriftskostnader jämfört med föregående år är 38,6 miljoner euro (+ 3,7 procent). Skatteinkomsterna ökade med cirka 30 miljoner euro. Årsbidraget förbättrades jämfört med i fjol, men ligger fortfarande på en alltför låg nivå med tanke på den ekonomiska balansen.

Stadens ekonomi utvecklades i samma riktning som den allmänna utvecklingen av kommunekonomin. Den interna finansieringen räckte inte till att täcka penningflödet för verksamheten och investeringarna, som var cirka 90 miljoner euro negativt. Finansieringsbehovet täcktes genom minskningar av utlåningen. Antalet långfristiga lön ökade inte. De räntebelagda skulderna minskade med cirka 80 miljoner euro. I slutet av året uppgick den sammanlagda räntebelagda skulden, dvs. lånestocken, till cirka 742 miljoner euro.

Trots att omvärlden utvecklats i en positiv riktning har dess inverkan på stadens ekonomi fortfarande varit mindre än väntat. Utan en ökning av skattefinansieringen och åtgärderna i Åbo stads anpassningsprogram räcker inkomstfinansieringen inte till att finansiera stadens tjänster och investeringar.

1. Väsentliga ändringar i verksamheten och ekonomin

1.1. Stadens förvaltning och förändringar i den

Åbo stads högsta beslutanderätt utövas av stadsfullmäktige som består av 67 ledamöter. Åbo stadsfullmäktige har totalt 67 ledamöter under mandatperioden 2017–2021. Minimiantalet fullmäktigeledamöter är bundet till stadens invånarantal enligt kommunallagen.

Ordförande för stadsfullmäktige är Elina Rantanen (De gröna), första vice ordförande är Pentti Huovinen (Saml.), andra vice ordförande är Seppo Lehtinen (SDP), tredje vice ordförande är Sauli Saarinen (VF) och fjärde vice ordförande är Ulla Achrén (Sfp).

Stadsstyrelsen svarar för stadens förvaltning och ekonomi samt bereder och verkställer stadsfullmäktiges beslut och svarar för tillsynen över beslutens laglighet. Stadsstyrelsen bevakar stadens intressen och, om inte något annat bestäms i lag eller anges i förvaltningsstadgan, företräder staden och för stadens talan i vittomfattande ärenden och ärenden som gäller hela staden.

Stadsstyrelsen har 14 ledamöter och varje ledamot har en personlig ersättare. Stadsfullmäktige utser ledamöterna i stadsstyrelsen för två år i taget. Stadsstyrelsens ordförande leder stadens politiska process och deltar i ledningen av staden i samarbete med tjänstemannaledningen.

Stadsstyrelsens ordförande är Lauri Kattelus (Saml.). Första vice ordförande är Jukka Vornanen (De gröna) och andra vice ordförande är Mika Maaskola (SDP).

De politiska styrkeförhållandena i stadsfullmäktige och stadsstyrelsen hösten 2019:

	Fullmäktige	Styrelsen
Samlingspartiet	17	4
Gröna förbundet	14	3
Finlands Socialdemokratiska Parti	12	3
Vänsterförbundet	12	2
Sannfinländarna	4	1
Svenska folkpartiet	3	0
Centern i Finland	2	1
Kristdemokraterna i Finland	1	0
Blå framtids fullmäktige-grupp	1	0
Förnuftets Röst	1	0

Åbo stads förvaltning består av koncernförvaltningen som leds av stadsdirektören och fem sektorer (stadsdirektörens sektor, välfärdssektorn, stadsmiljösektorn, bildningssektorn och fritidssektorn). Stadsdirektörens sektor består av koncernförvaltningen, den interna revisionen, matrisfunktionerna på stadsnivå och servicecentralerna. Koncernförvaltningen som hör till stadsdirektörens sektor svarar för beredningen av beslutsfattande i stadsfullmäktige, stadsstyrelsen och dess koncernsektion och stadsutvecklingssektionen samt för verkställigheten av besluten. Dessutom bistår koncernförvaltningen stadsstyrelsens ordförande med de uppgifter som i förvaltningsstadgan anvisats honom, bistår stadsdirektören och biträdande stadsdirektören vid ledningen av stadens förvaltning och skötseln av ekonomin samt vid ledningen av verksamheten och ekonomin.

Bokslut 2019

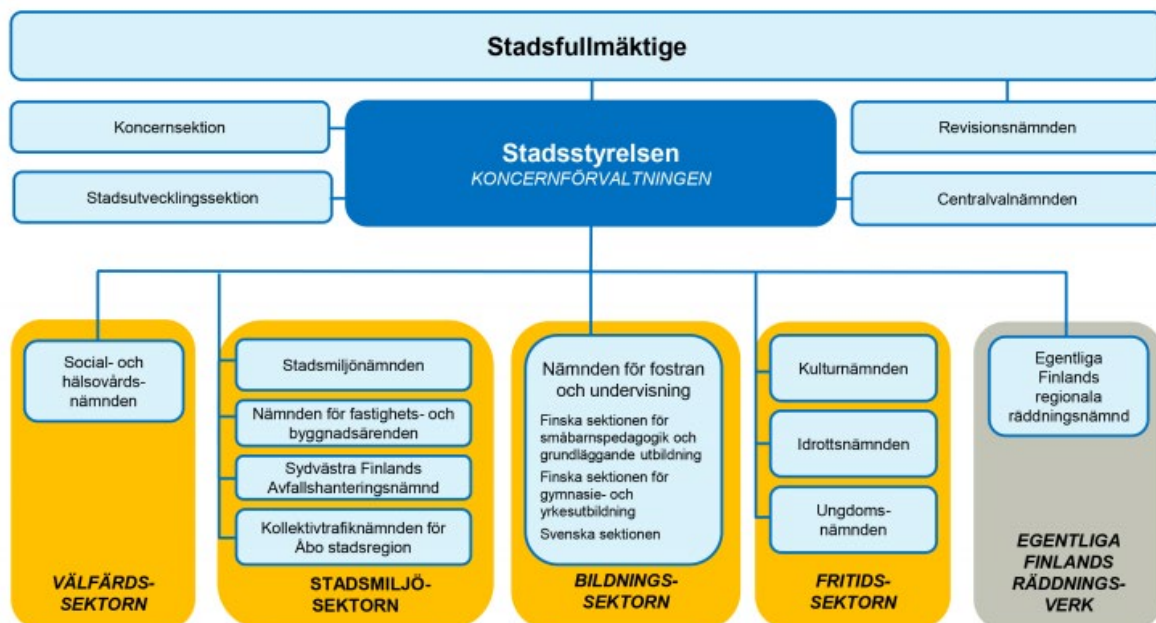
Verksamhetsberättelse

Under stadsdirektören lyder sex servicecentraler (Servicecentralen för personalärenden, IT-tjänsterna, Servicecentralen för turismen, Lokalservicecentralen, Arbetshälsogården i Åbo och Servicecentralen för sysselsättning).

Åbo stads administrativa organisation

Åbo stads organ

1.2. Den allmänna ekonomiska utvecklingen

Den allmänna utvecklingen

Enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter ökade Finlands bruttonationalprodukt (BNP) med 1,0 procent år 2019. Ökningen var 1,7 procent år 2018 och 3,1 procent år 2017.

Av huvudposterna av utbud och efterfrågan ökade exporten klart snabbast år 2019 med 7,1 procent, emedan importen endast ökade med 2,5 procent. Den privata konsumtionen ökade med 1,0 procent emedan den offentliga konsumtionen minskade med 0,3 procent. Investeringarna minskade med 1,1 procent.

Vid en sektorsbaserad granskning framkom att de huvudområden som snabbast ökade var el- och elektronikindustrin (4,7 procent), information och kommunikation (3,9 procent) och affärlivstjänster (3,4 procent). De största minskningarna skedde inom finans- och försäkringsverksamheten (-4,8 procent) och skogsindustrin (-2,4 procent).

Den fortsatta ekonomiska tillväxten avspeglades år 2019 i en positiv utveckling av arbetsmarknaden. Enligt Statistikcentralens arbetskraftsundersökning var den genomsnittliga arbetslöshetsgraden 6,7 procent år 2019 (7,4 procent år 2018). Sysselsättningsgraden steg med nästan en procentenhet till 72,6 procent.

År 2019 var den genomsnittliga inflationen fortfarande låg, 1,0 procent. I december 2019 var årsförändringen av konsumentpriserna 0,9 procent.

Den kommunala ekonomin var fortsättningsvis svag år 2019. Enligt Statistikcentralens uppgifter om kommunernas och samkommunernas bokslutsprognoser uppvisade tre av fyra kommuner på fastlandet negativt resultat. De externa verksamhetskostnaderna i fastlandets kommuner ökade med 2,4 procent till 37,8 miljarder euro jämfört med föregående år. De externa verksamhetsintäkterna minskade i sin tur med 4,1 procent till 7,2 miljarder euro. Kommunernas verksamhetsbidrag försämrades med 1,2 miljarder euro och uppgick till -30,3 miljarder euro. Vissa bokföringsförfaranden som tillämpades under jämförelseåret ökade för sin del verksamhetsintäkterna och verksamhetskostnaderna, men detta hade inte någon nettopåverkan på verksamhetsbidraget.

Enligt bokslutsprognoser var kommunernas skatteinkomster sammanlagt 22,9 miljarder euro år 2019. De ökade med 2,6 procent jämfört med föregående års bokslut. Kommunerna fick 8,6 miljarder euro i statsandelar som innebär en ökning med 2,1 procent. Skattefinansieringen som bildas av skatteinkomster och statsandelar var 5 748 euro per invånare. Kommunernas sammanlagda årsbidrag minskade från föregående år med 0,3 miljarder euro och landade på 1,8 miljarder euro. Bokslutsprognoserna visade på ett negativt årsbidrag för 56 kommuner. Föregående år var årsbidraget enligt bokslutsuppgifterna negativt i 44 kommuner. Som en följd av de ökade statsandelarna, skatteinkomsterna och finansiella intäkterna minskade årsbidraget mer än verksamhetsbidraget.

Utifrån kommunernas prognoser uppgick den sammanlagda lånestocken till 18,4 miljarder euro i slutet av 2019. Lånestocken var 3 360 euro per invånare. Lånestocken ökade med 10,2 procent jämfört med motsvarande tidpunkt året innan. Kommunernas investeringsutgifter var 3,9 miljarder euro under året. Ökningen var 7,7 procent jämfört med föregående år.

Utvecklingen av det egna ekonomiområdet

I Egentliga Finland pågår en industriledd ekonomisk tillväxt som till största delen koncentrerats till havs- och bilindustrin. Under det tredje kvartalet av 2019 ökade omsättningen snabbast inom den tillverkande teknologiindustrin (metallindustrin), vars omsättning enligt Statistikcentralen ökade med 18,9 procent på årsnivå. Också ICT-branschen som koncentreras till Åbo ekonomiska region (12 procent) och affärlivstjänsterna (11,4 procent) växte snabbt.

Verksamhetsberättelse

Produktionen vid Nystads bilfabrik som drar ekonomin i Nystadsregionen uppnådde år 2019 ett nytt rekord, 114 000 bilar. Detta har en direkt inverkan också på Åbo regionens sysselsättning, eftersom bilfabriken i slutet av 2019 sysselsatte cirka 700 anställda från Åbo ekonomiska region.

I Åbo ekonomiska region är marinindustrin en viktig tillväxtmotor. Vid Åbo varv pågår ett stort investeringsprogram som redan uppgår till 300 miljoner euro och som ger möjlighet att utvidga produktionen till följd av den långa orderstocken under de närmaste åren. Detta avspeglas också i områdets omfattande underleverantörsnätverk.

Kanske det viktigaste enskilda beslutet om att stöda ekonomin i Egentliga Finland och Åbo ekonomiska region 2019 var rätten att utvidga DI-utbildningen vid Åbo universitet som beviljades av kulturministeriet. Detta svarar mot bristen på arbetskraft som avlagt högre högskoleexamen inom teknik och förstärker områdets långsiktiga ekonomiska tillväxt.

Statistikcentralens branschvisa uppgifter om omsättningen i Åbo ekonomiska region finns tillgängliga fram till slutet av september 2019. Omsättningen inom företagets alla verksamhetsområden växte under tredje kvartalet 2019 sammanlagt med 6,8 procent (hela landet 3,9 procent). Tillväxten var tydligt snabbast inom sjöfartssindustrin, upp till 43,6 procent. Antalet anställda vid företagets alla verksamhetsområden ökade på årsnivå med 3,7 procent (hela landet 1,8 procent).

Enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter var invånarantalet i Åbo 193 246 i slutet av 2019, vilket innebär en ökning med 1 915 jämfört med 2018. Ökningen grundade sig på flyttningsrörelsen (mellan kommunerna var nettoflyttningen +1 411 och nettoinvandringen +748), eftersom antalet födda var 223 färre än antalet döda (korrigering av invånarantalet -21).

I slutet av 2019 var arbetslöshetsprocenten i Åbo 11,5 procent enligt sysselsättningsöversikten som framtagits av arbets- och näringsministeriet (-0,7 procentenheter jämfört med slutet av 2018). Arbetslöshetsgraden i Åbo ekonomiska region var på motsvarande sätt 9,3 procent (-0,5 procentenheter), då den i hela landet var 9,8 procent.

1.3. Väsentliga ändringar i stadens verksamhet och ekonomi

Ändringar av ekonomi- och inkomstgrunder

Inga ändringar gjordes i stadens inkomstskattesats. Inkomstskattesatsen blir kvar på samma nivå som i fjol, dvs. 19,50 procent.

Ändringar i beskattningsgrunden

Avkastningen på kommunens inkomstskatt minskade på grund av konkurrenskraftsavtalets inverkan på lönesumman och arbetstagaravgifterna. De minskade skatteintäkterna kompenseras via statsandelssystemet.

Regleringen gällande begränsningen av avdrag av räntor i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet ändrades från och med 2019 enligt den proposition som regeringen gav hösten 2018. Detta uppskattades öka avkastningen från samfundsskatten med cirka 10 miljoner euro år 2019, varav kommunens andel uppskattas till cirka 3 miljoner euro.

Fastighetsskatterna för 2019 ligger på samma nivå som föregående år.

Väsentliga organisationsförändringar

Ekonomi- och skuldrådgivningens verksamhet överfördes från regionförvaltningsverken och kommunerna till rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten från och med 1.1.2019.

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

Stadsstyrelsen beslutade 17.12.2018 § 511 att verksamheten som Arbetshälsogården i Åbo skött i ett konkurrensläge på marknaden överförs till Företagshälsogården i Åboregionen Ab. Överlåtelsen av rörelse verkställdes 1.1.2019.

Stadsstyrelsen beslutade 21.1.2019 § 39 att hemvården i Luolavuori-Björkas överförs till staden. Staden övertog verksamheten inom hemvården i egen regi 28.3.2019. Till följd av överföringen ökade stadens personal med 25 årsverken.

Genom stadsstyrelsens beslut 23.4.2019 § 166 överfördes rengöringsservicen inom välfärdssektorn genom överlåtelse av rörelse till Kaarea Oy från och med 1.6.2019. Överföringen minskade stadens personal med 55 årsverken.

Åbo stads välfärdssektor övertog tjänsteproduktionen vid Karinahemmet som hör till stiftelsen Lounais-Suomen Saattohoitosäätiö i egen regi genom stadsstyrelsens beslut 7.10.2019 § 376. Överlåtelsen av rörelse verkställdes 28.11.2019 men den egentliga verksamheten påbörjades först efter att lokalerna renoverats i början av 2020.

Genom stadsstyrelsens beslut 3.6.2019 § 241 överfördes planeringsfunktionerna vid Lokalservicecentralen vid Åbo stad genom överlåtelse av rörelse till Kaarea Kunnossapito Oy från och med 1.9.2019. Genom överlåtelsen övergick 4 anställda från stadens tjänst till bolaget.

De största avvikelserna från bokslutsårets budget

Stadsfullmäktiges beslut om budgetändringar under 2019.

20.5.2019 § 69

Kollektivtrafiknämnden för Åbo stadsregion sänker sitt krav på biljettinkomster med 625.000 euro och trafikeringkostnaderna ökas med 100.000 euro,

På basis av bokslutsuppgifterna för 2018 överförs museitjänsternas resultat som var 441.450 euro bättre än budgeterat och stadsorkesterns resultat som var 283.346 euro bättre än budgeterat som anslagsändringar till museitjänsternas och stadsorkesterns budget för 2019

En anslagsökning om 1,0 miljoner euro görs för kostnader som orsakats av lastning och borttransportering av snö vid serviceområdet för stadsbyggande

En anslagsökning om 1,0 miljoner euro görs för inkomsterna av dagvattenavgiften

En anslagsökning om 0,5 miljoner euro görs för posten tillverkning för eget bruk

I budgeten 2019 för företagshälsövårdstjänster (Arbetshälsogården i Åbo) ökas verksamhetsinkomsterna med 5.304.204,00 euro och verksamhetsutgifterna med 4.788.982,50 euro och målet för årsverken vid Arbetshälsogården i Åbo fastställs till 66 år,

Amorteringarna på utlåningen höjs med 170.053.000 euro,

Långfristig upplåning minskas med 100.000.000 euro,

Investeringsanslagen för aktier inom stadsstyrelsens resultatområde höjs med 45.700.000 euro,

Investeringsanslagen för byggnader som hör till stadsstyrelsens resultatområde för hantering av egendom höjs med 3.445.000 euro på grund av byggnaderna Tranbackahemmen 1 och 2 som anskaffats av Turun seudun sosiaali- ja terveystalveteistöt Oy,

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

Ränteintäkterna från utlåningen minskas med 4.955.000 euro,

På grund av försäljningen av aktiestocken i Turun seudun sosiaali- ja terveystalvelukiinteistöt Oy höjs försäljningsförlusterna inom stadsstyrelsens resultatområde för hantering av egendom med 3.466.000 euro,

Försäljningsintäkterna inom stadsstyrelsens resultatområde för hantering av egendom ökas med 8.023.721 euro,

Korrektivposterna till den interna finansieringen i finansieringsanalysen minskas med överlåtelseintäkterna och överlåtelseförlusterna av bestående aktiva inom stadsstyrelsens resultatområde för hantering av egendom som uppgår till 4.557.092,26 euro,

Överlåtelseintäkterna av stadsstyrelsens resultatområde för hantering av egendom ökas med 9.471.681,27 euro,

Målet för stadsstyrelsens utdelningsavkastning höjs med andelen för Åbo Vattenförsörjning Ab:s utdelning, dvs. 2,48 milj. euro och

Anslagen som överförs från 2018, dvs. 5,4 milj. euro, läggs till i investeringsanslagen för stadsstyrelsens resultatområde för hantering av egendom.

17.6.2019 § 108

Infrastrukturinvesteringarnas totala anslag höjs med 0,5 miljoner euro för budgetåret 2019 och

Lokalinvesteringarnas totala anslag höjs med 0,9 miljoner euro för budgetåret 2019.

23.9.2019 § 137

Investeringsanslagen för aktier inom stadsstyrelsens resultatområde höjs med 2 miljoner euro varmed man i detta skede möjliggör en investering på 5 miljoner euro i projektbolaget Entimmeståget och

På grund av justeringen av försäljningspriset på aktiestocken i Turun seudun sosiaali- ja terveystalvelukiinteistöt Oy höjs försäljningsförlusterna inom stadsstyrelsens resultatområde för hanteringen av egendom med 523.877 euro, överlåtelseinkomsterna sänks med 523.877 euro och korrektivposterna till den interna finansieringen justeras på motsvarande sätt.

11.11.2019 § 160

Social- och hälsovårdsnämndens inkomstposter i budgeten 2019 höjs med 1,2 miljoner euro och anslag med 35,9 miljoner euro dvs. till ett nettobelopp av 34,7 miljoner euro,

Målet för försäljningsintäkterna i investeringsdelen sänks med 6,7 miljoner euro och målet för försäljningsvinsterna i driftsekonomidelen sänks med 6,2 miljoner euro inom stadsstyrelsens resultatområde för hantering av ekonomi i enlighet med stadsmiljönämndens beslut och att korrektivposterna till den interna finansieringen justeras på motsvarande sätt och

Kollektivtrafiknämndens budget för 2019 ändras så att inkomstmålet sänks med 2,0 miljoner euro för Åbos del.

Uppnåendet av de budgeterade målen för verksamheten och ekonomin

Utfallet av skattefinansieringen var 1 046,8 miljoner euro och budgeten underskreds endast med 3,8 miljoner euro trots det stora underskottet i kommunalskatten. Skatteinkomsterna uppgick till 785,1 miljoner euro, dvs. 14,4 miljoner euro mera än i budgeten. Den inbetalda kommunalskatten underskred budgeten med 22,5 miljoner euro. Samfundsskatteintäkterna överskreds med 8,5 miljoner euro och fastighetsskatteintäkterna underskreds med 0,5 miljoner euro jämfört med det budgeterade. Intäkterna från statsandelar var 261,7 miljoner euro. Intäkterna från statsandelar överskred budgeten med 10,6 miljoner euro.

Stadsfullmäktiges mål för driftsekonomin uppnåddes väl i organen, bortsett från budgetöverskridningen vid social- och hälsovårdsnämnden. Anmärkningsvärt var också de betydande anslagsbesparingarna gällande stadsstyrelsens och stadens gemensamma funktioner.

Social- och hälsovårdsnämndens nettoutgifter (=verksamhetsbidrag) överskred den ändrade budgeten med 6,3 miljoner euro. Driftsutgifterna överskred den ändrade budgeten med 7,3 miljoner euro och verksamhetsintäkterna med 1,0 miljoner euro.

Av stadsstyrelsens budgeterade anslag för driftsekonomin kvarstod 15,4 miljoner euro. De största enskilda besparingarna uppstod i anslagen som ska hänföras (4,7 miljoner euro), IT-tjänsterna (besparing 3,5 miljoner euro), grupper inom koncernförvaltningen (besparing 3,8 miljoner euro) och Servicecentralen för sysselsättning (besparing 2,6 miljoner euro). Verksamhetsbidraget, dvs. nettoinkomsterna, överskreds med 10,5 miljoner euro gällande stadens gemensamma funktioner. Försäljningsvinsternas andel ökade med 8,4 miljoner euro jämfört med budgeten. Överskridningen som var större än väntat orsakades i huvudsak av inlösningarna av tomter i slutet av året och försäljningsvinsterna av lokalegendom.

De övriga sektorernas nämnder höll budgeten ganska bra vad gäller nettoutgifterna i den godkända budgeten. Bildningssektorns nettoutgifter överskreds med 1,4 miljoner euro. Fritidssektorns nettoutgifter underskreds med 2,8 miljoner euro och stadsmiljösektorns med 6,7 miljoner euro.

Sektorernas verksamhetsmål (strategiska mål) som är bindande i förhållande till fullmäktige uppnåddes i huvudsak. Stadens sektorer hade sammanlagt 29 mål för verksamheten. De flesta målen hade fler än en mätare eller ett utvärderingskriterium.

För stadsdirektörens sektor uppställdes 14 verksamhetsmål, varav tre utgjorde samtidigt stadens spetsprojekt: Åbo Campus och vetenskapspark, Utvecklandet av centrumområdet och Smart and wise. Antalet utvärderingskriterier var 15. Vid två mål och tre utvärderingskriterier avvek utfallet tydligast från målet. Kollektivtrafiksystemet som stöder stadsutvecklingen och dess utvecklande ströks ur stadsstyrelsens föredragningslista våren 2019 på grund av utarbetandet av en utredning av de ekonomiska verkningarna (oktober 2019). Därtill uppnåddes inte målet gällande hanteringen av värdet på fast egendom, eftersom investeringsprogrammets nivå för reparationsinvesteringar gällande stadens lokaler och infrastruktur täckte inte avskrivningarna. Spetsprojekten framskred enligt planen, även om de låg efter i den förväntade tidtabellen.

Av välfärdssektorns två verksamhetsmål som är bindande i förhållande till fullmäktige och de 50 mätare som fastställts för dem uppnåddes målnivån inte gällande 17 mätare. Dessa mätare var bland annat antalet hemvård, närståendevård och boendetjänster som omfattas av tjänster, antalet förflyttningsfördröjningsdagar och den höjda avgiftens andel av förflyttningsfördröjningsdagarna.

Bildningssektorn hade fyra verksamhetsmål: granskning av servicenätverket inom småbarnspedagogiken, tillägnande av nya digitala verksamhetsmiljöer, yrkesutbildningsreformen och stöd för genomförande av positiv strukturförändring med utbildningens metoder. Alla mål och därmed förknippade fem utvärderingskriterier rapporteras ha uppnåtts.

Verksamhetsberättelse

Fritidssektorn hade fyra verksamhetsmål. Av 17 mätare eller utvärderingskriterier som fastställts för målen uppnåddes målnivån inte gällande tre mätare. Antalet besökare hos avtalspartner (kulturbidrag) och antalet ungdomsföreningar och verksamhetsgrupper för unga som var mätare för partnerskapsutveckling var klart mindre än förväntat. Dessutom var antalet deltagare i bibliotekets användarutbildning väsentligt mindre än förväntat.

Stadsmiljösektorn hade sammanlagt fem verksamhetsmål och 11 mätare för dessa mål. Längst ifrån målen var man i alla utvärderingskriterier för koldioxidsnål hållbar trafik. Målnivåerna för gång-, cykel- och biltrafiken samt utvecklingen av antalet resor inom den regionala kollektivtrafiken uppnåddes inte. Å andra sidan bör beaktas att de nuvarande uppföljningsberäkningarna av gång- och cykeltrafiken endast lämpar sig för identifiering av långvariga utvecklingstrender.

Rapporter om uppnåendet av mål i strategiska avtal mellan stadsstyrelsen och nämnderna avläggs i den separata Uppföljningsrapporten för strategiska avtal 2019. Förutom målen som ingår i bokslutet och är bindande i förhållande till fullmäktige innehåller de strategiska avtalen mål som är förenliga med stadens avtalsstyrningsmodell och är bindande i förhållande till stadsstyrelsen.

1.4. Stadens personal

Stadens personal

Användningen av arbetskraft mätt i årsverken (hela personalen) var 10 467,3 årsverken under tidsperioden 1.1–31.12.2019. Med beaktande av organisationsförändringarna (överföringen av skuldrådgivningen till staten 1.1.2019, den delvisa bolagiseringen av företagshälsovården 1.1.2019, överföringen av hemvården i Luolavuori-Björkas till staden 28.3.2019 samt överlåtelsen av rengöringsservicen 1.6.2019 som beaktats i jämförelsesiffrorna för 2018) ökade användningen av arbetskraften bland hela personalen med 124,1 årsverken (+1,2 procent).

Användningen av arbetskraft Hela personalen	2018	2019	Ändring	Ändring Med beaktande av org.för- ändringarna*
Centralvalnämnden	0,5	6,0	5,5	5,5
Revisionsbyrån	3,9	3,9	0,0	0,0
Koncernförvaltningen och servicecentralerna	934,8	895,1	-39,7	-14,5
E-F räddningsverk	538,4	558,7	20,3	20,3
Välfärdssektorn	4 321,8	4 286,8	-35,0	15,7
Bildningssektorn	3 695,7	3 774,4	78,7	78,7
Fritidssektorn	619,0	624,6	5,6	5,6
Stadsmiljösektorn	305,0	317,8	12,8	12,8
Abo sammanlagt	10 419,1	10 467,3	48,2	124,1

*Överföringen av skuldrådgivningen till staten 1.1.2019, den delvisa bolagiseringen av företagshälsovården 1.1.2019, överföringen av hemvården i Luolavuori-Björkas till staden 28.3.2019 samt överlåtelsen av rengöringsservicen 1.6.2019.

År 2019 var användningen av arbetskraft bortsett från sysselsättningsanställda, studerande/praktikanter, omplaceringsprövare och s.k. sysselsättningsanställda personer med funktionshinder sammanlagt 10 128,9 årsverken. Med beaktande av ovannämnda organisationsförändringar ökade användningen av arbetskraft med 166,1 årsverken (+1,7 procent).

Ökning förekom inom alla sektorer. År 2019 var antalet personer i lönesubventionerat arbete mindre än i 2018, vilket för hela personalens del syns i användningen av arbetskraft inom koncernförvaltningen och servicecentralerna. Användningen av arbetskraft exklusive sysselsättningsanställda och praktikanter ökade också vid koncernförvaltningen och servicecentralerna jämfört med i fjol.

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

Målet för användningen av arbetskraft för 2019 överskreds inom bildningssektorn och vid Egentliga Finlands räddningsverk. I slutet av året var ökningen av användningen av arbetskraft måttligare än förväntat. Den största ökningen skedde inom bildningssektorn på grund av att antalet elever och efterfrågan på småbarnspedagogik ökade samt på grund av att nya enheter inledde sin verksamhet.

Åbo stad hade 31.12.2019 sammanlagt 11 522 anställda, av dessa var 9 832 heltidsanställda och 1 690 del-tidsanställda.

Personalkostnaderna för år 2019 var 510,4 miljoner euro, av vilka löner och arvoden (justerat med korrektivposter till sjukförsäkrings- och olycksfallsförsäkringsutgifter och andra personalutgifter) var 404,5 miljoner euro och lönebikostnaderna sammanlagt 105,9 miljoner euro. Med beaktande av organisationsförändringarna ökade personalkostnaderna med 17,5 miljoner euro (+3,6 procent) jämfört med föregående år. Löner och arvoden ökade med 15,0 miljoner euro (+3,8 procent). Bortsett från andelen sysselsättningsanställda var ökningen 15,9 miljoner euro (+4,2 procent).

Förutom ökningen av årsverken påverkas utvecklingen av löneutgifterna av avtalsförhöjningarna som fastställts i kommunbranschens tjänste- och arbetskollektivavtal. Avtalsförhöjningarnas kostnadseffekt på lönerna 2019 var cirka +2,36 procent (inverkan på personalkostnader cirka 12 miljoner euro och löner cirka 9,5 miljoner euro).

Då ökningen av personalutgifter bedöms ska även beaktas hur slopandet av nedskärningen av semesterpenningen ökar semesterpenningsskulden 2019 (+4,7 miljoner euro inklusive arbetsgivaravgifter). Inom bildningssektorn övergick yrkesinstitutets lärare till årsarbetstid 1.8.2019. Övergången till årsarbetstid påverkade inte utvecklingen av löneutgifter, men i samband med övergången avtalades om kvittning av semesterdagar, vilket ledde till att semesterlöneskulden inklusive arbetsgivaravgifter minskade engångsmässigt med 0,9 miljoner euro.

Sjukfrånvaro och arbetsolycksfall

Sjukfrånvaron har ökat på stadsnivå sedan 2018. År 2019 uppgick sjukfrånvaron i genomsnitt till 16,3 dagar per årsverke. Däremot har antalet personer utan hälsorelaterade frånvaron ökat. Sjukfrånvaron påverkas därmed i synnerhet främst av långa sjukfrånvaron. Frånvaron på grund av olycksfall har något minskat jämfört med i fjol, trots att antalet olycksfall som leder till frånvaro har ökat.

Programmet Personalen som resurs

Stadsfullmäktige har 14.5.2018 § 89 godkänt programmet Personalen som resurs för åren 2018–2021. Personalprogrammets vision är att Åbo är en arbetsgivare som man kan vara stolt över.

Programmet Personalen som resurs är en del av stadens strategihierarki. Programmet har som mål att förtydliga arbetsgivarens och hela personalens ansvar för hurdan arbetsplats Åbo stad är.

Visionen i programmet förverkligas genom tre huvudmål:

1. Arbetet ökar välbefinnandet
2. Konstruktiv och kontrollerad förändring - förändring är en möjlighet!
3. Bättre ledarskap

För alla tre huvudmål har man fastställt tre delmål med mätare. Hur dessa mål uppnås och utvecklas följs upp i samband med den årliga personalrapporten och de sektorvisa förhandlingarna om personalförvaltningens mål och stöd.

Personalrapport

Åbo stad utarbetar en separat personalrapport varje år, där man granskar genomförandet av programmet Personalen som resurs samt utfallet och utvecklingen av de viktigaste nyckeltalen för personalen.

1.5. Miljöfaktorer

Klimatåtgärder

Åbo stads klimatplan 2029 (sfm 11.6.2018 § 142) följer Europeiska Unionens gemensamma modell (SECAP, Sustainable Energy and Climate Action Plan) och innehåller stadskoncernens klimatpolitiska riktlinjer och mellanliggande mål för 2021, 2025 och 2029. Planen innehåller bindande mål för både stävjandet av och anpassningen till klimatförändringen samt åtgärdshelheter. Verkställandet av klimatplanen framskred väl under 2019. På basis av utvecklingen som uppnåtts ser det ut att det mellanliggande målet för att halvera utsläppen från 1990 års nivå fram till 2021 uppnås.

Genomförandet av klimatplanen styrs av Åbo stad, men även områdets högskolor, företag och samfund, utvecklingspartner och invånare deltar i stor utsträckning. En medborgarkampanj inleddes under ledning av klimatkapten Saku Koivu och företag engagerades med i klimatarbetet. En databas och en webbplats som sammanfattar företagens och samfundens klimatgärningar har tagits i bruk (www.turku.fi/hiilineutraaliturku).

Flera betydande klimatbeslut och klimatåtgärder har gjorts inom stadskoncernen. Den förnybara energins andel av fjärrvärmens höjdes till 62 procent. Utvecklingen som uppnåddes följer målet i klimatplanen om att avskaffa energiutvinningen ur kol senast 2025. Åbo stads skogsplan för 2019–2029 godkändes i stadsmiljönämnden (8.10.2019 § 382). Avverkningsmålet minskades till 40 procent av trädbeståndets årliga tillväxt. På så sätt ökar man kolsänkan på ett kostnadseffektivt sätt och stöder naturens mångfald och skogarnas rekreativ bruk. Beredningen av lokal kompensering av utsläpp inleddes. För att genomföra klimatansvaret inom stadsorganisationens egen verksamhet inleddes planeringen av ett koncept med kolneutral arbetsgemenskap där personalen engagerades genom en initiativkampanj. Beredskap och anpassning till det ändrande klimatet och riskerna framskred i synnerhet genom koncernbolagens infrastrukturinvesteringar.

För att förstärka företagens klimatgärningar och koldioxidsnåla affärsverksamhet inleddes projektet Resurs-siviisaiden yritysten ilmastoteot (ung. Klimatgärningar i resurskloka företag) som finansieras av miljöministeriet och genomförs i samarbete med andra resurskloka kommuner i Finland. Projektet CANEMURE som finansieras av Europeiska kommissionen utvecklade klimatlösningar i samarbete med Finlands miljöcentral och kolneutrala kommuner. I samarbete med ICLEI, Sitra och regionala partner inleddes projektet Circular Turku som syftar till att bereda en vägkarta för resurskloket. Med hjälp av cirkulär ekonomi och resurskloket strävar man efter att minska koldioxidavtrycket hos områdets aktörer och förstärka koldioxidsnåla lösningar och affärsverksamhet. För Finlands Akademis program Klimatförändring och hälsa bereddes i samarbete med universitetet och forskningsinstitutet projektet Hercules som utreder klimatförändringens inverkan på hälsan i städerna.

Åbos klimatarbete lyftes också kraftigt fram under FN:s klimatkonferenser i New York i september och i Madrid i december samt lokalt under Europaforumet, Åbodagen och andra evenemang i Åbo. I CDP-rapporteringen klassades Åbos klimatpolitik som en av de bästa inom Leadership A-klassen – dvs. bland de hundra bästa klimatstäderna i världen.

Skydd av Östersjön och naturens mångfald

Åbo deltog aktivt i att skydda Östersjön och Skärgårdshavet i enlighet med sin stadsstrategi. I Åbo och Helsingfors framskred åtgärderna i åtgärdsprogrammet för Östersjöutmaningen såväl på nationell nivå som genom Åbos eget program. Åbos och Helsingfors gemensamma åtgärdsprogram för Östersjön 2019–2023 innehåller sammanlagt 97 åtgärder som gäller Åbo stad. I slutet av 2019 hade 73 åtgärder inletts, pågått eller slutförts

Verksamhetsberättelse

---

vid stadens sektorer och koncernbolag. Östersjötmaningens nätverk växte ytterligare och i slutet av 2019 ingick redan fler än 300 städer, kommuner, företag, föreningar eller läroanstalter i nätverket. Av dessa kommer en tredjedel utanför Finland. Staden fortsatte att stöda Skyddsfonden för Skärgårdshavets verksamhet.

I samband med utarbetandet av större detaljplaner gjordes planspecifika dagvattenplaner. Den regionala dagvattenplanen användes som grund för förslaget till generalplan 2029, utbildning ordnades i dagvattenärenden för stadens tjänstemän och dagvattnens kvalitet och deras verkningar på vattendrag utreddes. Dagvattenhanteringen utvecklades i enlighet med dagvattenprogrammet genom internationella och nationella projekt. I Åbo ordnades dessutom årliga strandstädningar tillsammans med Helsingfors, Tallinn och S:t Petersburg.

Kakolabackens regionala avloppsreningsverk fungerade bättre än tillståndsvillkoren som ställts för verksamheten. Årsgenomsnittet för reningseffekten gällande organiska ämnen var 99 procent, totalfosfor 98,5 procent och för totalkväve 84 procent år 2019. Reningsverkets årliga fosforbelastning i havsområdet var 3,75 ton och den årliga kvävebelastningen 1008 ton. I samband med saneringen av Turun Seudun Puhdistamo Oy:s pumpstation i Reso å hamnade sammanlagt 34 600 m³ avloppsvatten i Reso å och vidare i havet till följd av ett överflöde i en närliggande översvämningssbrunn 4.11–8.11.2019. Överflödet överskred inte gränsvärdena i miljötillståndets reningskrav under perioden 4–12 även om det försämrade en aning den genomsnittliga reningseffekten och höjde belastningen i vattendragen i synnerhet vad gäller fosfor och fasta ämnen. Nivån på saneringsinvesteringarna för vattentjänstinfrastrukturen bör höjas så att avloppsnätet fungerar under alla omständigheter på det sätt som är bäst för miljön. För tillfället leds allt avloppsvatten från Auraåns avrinningsområde till Kakolabackens regionala avloppsreningsverk i och med att Oripää, Aura och Pöytis anslutit sig till nätverket. År 2017 anslöt sig även kommunen Marttila till nätverket.

Åboregionens natur är exceptionellt mångfaldig. På stadsområdet har cirka 12 procent av Finlands utrotningshotade arter påträffats. Största delen av dessa arter påträffas i de gamla eklundarna i Runsala och Katrinedalen, men utöver dessa finns det många andra värdefulla livsmiljöer för utrotningshotade arter i Åbo. Åtgärder som främjar mångfalden i stadens natur inriktas särskilt till Naturaområden i Runsala, Katrinedalen och Friskalaviken, men också till Pomponrahka myrområde. I ädellövskogar genomförs åtgärder som särskilt vårdar ekar. Vid fågelvikar och på strandängar genomförs årligen betesdrift och vassröjning. När det gäller bekämpning av främmande arter har man redan i årtal koncentrerat sig på bekämpning av jätteflokör, jättebalsamin och små rovdjur i synnerhet på naturskyddsområden och i deras närhet.

I augusti 2018 inleddes projektet Rannikko-Life som pågår i sex år. Projektets syfte är att främja vården av Naturaområden. Projektet riktar sig till Naturaområdena i Runsala, Katrinedalen, Rauvolaviken, Friskalaviken och Pähkinäinen. Projektets åtgärder inriktas på lundar och ädellövskogar, skogsängar och torrängar i dessa Naturaområden. Andra åtgärder är bland annat byggande av en våtmark på Runsala, bekämpning av främmande arter på alla Naturaområden och främjande och utveckling av naturskolan och guidningen på Runsala. I Pomponrahka fortsatte man med åtgärder för att restaurera myrområdet.

Budgetering av hållbar utveckling och granskningar av livscykeln

Åbo och Europeiska investeringsbanken (EIB) beredde och inledde tillsammans investeringshelheten "Turku Urban Infrastructure" om 334 miljoner euro. Investeringarna riktas mångsidigt till byggnader, byggd miljö, den tekniska infrastrukturen och kollektivtrafiken. EIB lånefinansierar investeringspaketet med 150 miljoner euro. Låneavtalet undertecknades 28.1.2019.

Finansieringssamarbetet med EIB ger Åbo möjlighet till betydande klimatinvesteringar och har på ett viktigt sätt understött stadens beredskap att bedöma, planera och motivera sina investeringar ur ett klimatperspektiv. I enlighet med klimatplanen länkar staden klimatledarskapet samman med ekonomiledarskapet. Som en del av genomförandet av investeringspaketet utreder EIB och Åbo också kostnadseffektiviteten hos investeringarna för beredskap inför klimatförändringen.

Verksamhetsberättelse

En prototyp av bedömningsmodellen för investeringarnas livscykeffekter har tagits fram och alternativa lösningar till beräkningsmodeller för CO₂-utsläpp i Skansens gatuområden och rekommendationer för Skansenområdet har utarbetats. År 2019 utvidgades verksamhetsmodellen till parkområdena. Byggplanerna för Centralparken i Skansen optimerades genom att beakta den ekologiska hållbarheten och miljöansvaret. En utsläppskalkyl gjordes för parkens byggnadsdelar med hjälp av vilken utsläppsintensiva konstruktioner och parkdelar identifierades. På basis av utfallet av kalkylen kan resurskloka lösningar utvecklas för de konstruktioner som planerats. Resurskloka lösningar är bland annat utnyttjandet av grävmassor av sämre kvalitet i området, användningen av återvinningsmaterial i plankonstruktioner och utnyttjandet av avfallsbaserade bindemedel vid stabiliseringen av pålningen.

Som en del av spetsprojektet Turku Smart & Wise och projektet 6Aika Energiaviisaat kaupungit (Energismarta städer) utvecklas livscykelstyrningen av bygg- och områdesprojekt och genomförs pilotförsök om modellering och livscykelberäkning av energiflöden. För idrottsområdet i Kuppis eftersträvas koldioxidnäla, kostnadseffektiva, funktionssäkra och stadsbildsmässigt tilltalande sätt att minska områdets totala energiförbrukning. Syftet är att ta fram ett regionalt koncept ur energieffektivitetens synvinkel som även kan tillämpas på andra objekt och städer.

Åbo Ekostöd har fortsatt sitt grundläggande arbete med att utbilda stadens personal i hanteringen av hållbara arbetssätt. År 2019 var antalet ekostödpersoner 439 i Åbo stad. För att stöda verksamheten med ekostödpersoner gav Åbo Ekostöd ut en Ekostödkalender för december 2019-december 2020, sände ut 11 månadsbrev, ordnade två grundutbildningar (sammanlagt fyra utbildningsdagar), två fortbildningar och ett studiebesök (Vierrailukeskus Kahmari). Dessutom inleddes en utbildningshelhet om *skadliga ämnen hemma och på arbetsplatsen* för ekostödpersoner i samarbete med projektet NonHazCity2. Ekostödsverksamheten samordnades med bedömningen av hållbar utveckling av Åbo stad (VLR). Ekostödet medverkade också i evenemanget Trafikantveckan som ordnades av projektet Civitas Eccentric och pågick i tre dagar. Deltagarna i evenemanget fick möjlighet att bekanta sig med ekostödsverksamhet och utbildningsmaterial om ekostöd.

Under den gångna räkenskapsperioden inträffade inga stora miljöskador.

1.6. Andra icke-ekonomiska ärenden

Mänskliga rättigheter, korruption och mutande samt grå ekonomi

Åbo stad fastställde 10.12.2018 § 483 de gemensamma etiska principerna som styr hela stadens verksamhet. Dessa principer utarbetades av stadens enhet för juridiska ärenden och samarbetskommittén med hänsyn till såväl kommuninvånarnas som stadens anställdas rättigheter, en rättvis verksamhet och beslutsfattarnas obundenhet.

Under räkenskapsperioden 2019 utarbetades en informationssäkerhetspolicy vid sidan av dataskyddspolicyn, i vilken man beskriver målen för dataskyddsarbetet, arbetets organisering och dess genomförande samt tillvägagångssätt vid dataskyddsintrång. Dessutom meddelades en ny logghanteringspolicy. Det gångna året skuggades av att den dataskyddsansvarigas uppgifter delvis måste skötas genom tillfälliga arrangemang och riskbedömningar i anslutning till hanteringen av personregister samt bedömningar av deras verkningar inte kunde inledas som planerat.

I fråga om lagstiftningen orsakades betydande åtgärder av den nya informationshanteringslagen, lagen om tillhandahållande av digitala tjänster och EU:s direktiv om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten. Beredningsåtgärderna inleddes för alla tre under räkenskapsperioden.

Den strategiska upphandlingen har uppdaterat sina anvisningar om mindre upphandlingar som omfattar hela staden och som behandlades i stadens ledningsgrupp. Avsikten är att förstärka förverkligandet av principerna i beställansvarslagen och upphandlingslagen oberoende av upphandlingens värde och upphandlande enhet. Utöver anvisningarna bereddes en upphandling av ett elektroniskt system som gäller genomförandet av

Verksamhetsberättelse

---

mindre upphandlingar. Systemet stöder genomförandet av mindre upphandlingar och gör det också lättare att följa upp användningen av stadens medel vid upphandlingar. Bekämpningen av korruption och mutande utvecklades också ur avtalshanteringens synvinkel. Upphandlingen av ett avtalshanteringsystem inleddes i slutet av året. Avtalshanteringsystemet täcker förutom upphandlingsavtal även resten av stadens avtal med undantag av arbetsavtal. Systemet syftar till att bland annat utveckla och förnya stadens avtalshantering, effektivisera användningen av medel i anslutning till avtal såsom upphandlingsavtal samt effektivisera övervakningen och styrningen av avtal. Den strategiska upphandlingen inledde tillsammans med strategisk HR beredningen av ett utbildningsprogram om förstärkande av stadens upphandlingskompetens. I utbildningsprogrammet beaktas upphandlingens olika infallsvinklar, såsom bekämpningen av grå ekonomi och förebyggandet av korruption och mutor.

Verksamheten som beskrivs ovan består av den interna kontrollen som alla stadens enheter svarar för. Verksamhetssätten som den interna kontrollen förutsätter bedöms och utvecklas i samarbete med stadens interna revision. Avsikten är också att under 2020 gå igenom iakttagandet och följandet av de etiska principer som nämndes i början av stycket i stadens verksamhet.

1.7. Bedömning av den sannolikt förestående utvecklingen

Budgeten för 2020 och ekonomiplanen för 2020–2023 uppvisar ett stort underskott. Den positiva utvecklingen av det allmänna ekonomiska läget verkar äntligen avspeglas också i stadens ekonomi. Utvecklingen av de beskattningsbara inkomsterna som ligger till grund för skatteintäkterna har varit lovande såväl gällande kommunalskatterna som samfundsskatterna. Till följd av skatteförvaltningens reformer 2019 har synligheten till kommunalskatteintäkternas utveckling varit obefintlig och tyvärr kommer synligheten att vara svag också under 2020.

Statens beslut om statsandelar har för första gången på länge förstärkt den kommunala ekonomin ur kommunernas synvinkel. Av de poster som planerades för 2020 inriktades posten av engångsnatur i anslutning till konkurrenskraftsavtalet redan till 2019, något som försvagar tillväxten under 2020.

Efterfrågan på tjänster uppskattas öka under planperioden. Den förändrade åldersstrukturen och befolkningsökningen ökar efterfrågan på offentliga tjänster. Den största ökningen uppskattas riktas mot välfärdstjänsterna. Däremot uppskattas efterfrågan på småbarnspedagogiska tjänster minska.

Förutom kostnadstrycket på driftsekonomin har investeringsbehovet ökat. Grundläggande renovering av gamla lokaler och ibruktagandet av nya lokaler ökar hyresutgifterna. Stadens inkomstfinansiering räcker inte till att täcka såväl driftsekonomin som investeringar, vilket leder till att stadskoncernen fortsätter att skuldsätta sig under de kommande åren.

Samtidigt som stadsfullmäktige godkände budgeten för 2020 och ekonomiplanen för 2020-2023 godkände den också åtgärderna i anpassningsprogrammet. Under planperioden ska 95 åtgärder vidtas. Åtgärderna syftar till att försvaga ökningen av nettoutgifter i verksamheten. En del av åtgärderna kan vidtas snabbt och påverkar ekonomin på kort sikt, men särskilt åtgärder som anpassar verksamheten bereds under en längre tid och påverkar ekonomin på lång sikt. Som helhet uppskattas åtgärderna minska kostnadsnivån med 59,3 miljoner euro före slutet av planperioden, då den årliga ökningen av verksamhetsbidraget är i genomsnitt cirka 1,7 procent.

Social- och hälsovårdsnämndens mycket betydande överskridning av den ursprungliga budgeten för 2019 torde påverka ekonomin 2020 och den gällande ekonomiplanen måste sannolikt justeras. Funktionernas kontinuerliga analysering och effektivisering ska fortsätta och åtgärder ska sökas fram för att säkerställa utbudet av tjänster i den utmanande omvärlden.

1.8. Bedömning av stadens och stadskoncernens största risker och osäkerhetsfaktorer samt andra faktorer som påverkar verksamhetsutvecklingen

Under räkenskapsperioden 2019 utvidgades riskbedömningen till alla serviceområden. Under tidigare räkenskapsperioder bedömdes riskerna för stadens del i huvudsak sektorsvis. Riskbedömningen genomfördes enligt årsklockan i början av sommaren 2019, varefter riskbedömningarna lämnades in till riskhanteringschefen vid koncernförvaltningen. Ansvar för hanteringen och uppföljningen av risker har fördelats tydligt och omfattande kartläggningar av riskerna utförs varje år. Dokumenteringen av riskhanteringssätten kommer att utvecklas under kommande räkenskapsperioder. Vid tidpunkten för bokslutet finns inte kännedom om att man misslyckats i det tids- eller pengamässiga förutseendet av moderstadens risker.

Riskerna som har bedömts delas in i verksamhetsrisker, skaderisker, ekonomiska risker och strategiska risker på koncernnivå.

Sektorerna med serviceområden bedömer vilka risker deras egen verksamhet utsätts för med hjälp av gemensamma riskbedömningsverktyg. Av riskerna som bedöms utsågs på förhand tjugo olika risker vars betydelse varje serviceområde och samfund bedömer. Dessutom utser och bedömer de som utför bedömningen de centrala hot som riktas till kärnverksamheten, som inte hade nämnts i den gemensamma förteckningen över risker men som bör tas upp. Gällande de största riskerna bedömdes vilka konsekvenserna är om risken förverkligas, hur man förberett sig för risken, vilka riskhanteringsmetoder som använts eller borde användas i fortsättningen, vem som är ansvarsperson och hurdan tidtabellen är.

Vid bedömningen av riskerna under 2019 lyftes tillgången till personal, nyckelpersonriskerna, lokalresurserna och inneluftsproblemen som de största riskerna. Dessutom lyftes bland annat administrativa risker och ekonomiska avtalsrisker fram i bedömningen av samfundens risker.

Tillgången till personal lyftes fram som en central risk vid nästan var och en av stadens sektorer. Stadens lönenivå lockar inte experter. En fast och trygg anställning, möjlighet till flexitid och oavlönad ledighet ökar inte dragningskraften tillräckligt. Personalens kompetens och arbetshälsa ska tryggas bland annat genom utvecklingssamtal och aktuella uppgiftsbeskrivningar samt genom att stöda fortbildning.

Sätt att hantera nyckelpersonrisker är att sammanfläta uppgiftsbeskrivningar, par- och teamarbete, att utse vikarier/reservpersoner, altemnering av semestrar, en bra introduktion för efterträdare, dokumentation, förmedling av information, överföring av tyst kunskap, resursplanering, utbildning, arbetarskyddsverksamhet, arbetssäkerhet och företagshälsovård.

Lokalresurserna och problemen med inneluften togs upp bland de centrala riskerna i riskbedömningen 2019. Ändamålsenliga och fungerande lokaler är en central resurs i verksamheten. Problem orsakas av grundläggande renoveringar och lokalbehov på grund av inneluftsproblemen. Tillräckligt med tid och personalresurser ska reserveras över förvaltningsgränserna för tidtabellerna för projektplaneringen. Hanteringssätt är därtill behöriga underhållsplaner (PTS) och god övervakning av fastighetsskötseln.

Man har förberett sig för en oförutsedd ökning av kostnaderna för lokal- och infrastrukturprojekt genom att upprätta anvisningar om planering av infrastrukturprojekt. Ökningen av sjukvårdsdistriktets kostnader ska stävas genom att intensifiera ägarstyrningen med andra städer.

Sätt att hantera risker som förknippas med ekonomins balans, investeringar och penningprocesser är budgetuppföljning och prioritering av verksamheten i enlighet med budgeten. Övriga hanteringssätt är en realistisk budget, planer för att effektivisera den egna verksamheten, långfristiga avtal som ingås med huvudkunderna, ramavtal för finansieringen, utökande av kundkretsen, ytterligare effektivisering av upphandlingar och funktioner samt anpassning av personalmängden till verksamheten, beredskap för konkurrensutsättning, anskaffning av konkurrentuppgifter (deltagande i konkurrensutsättningar), användning av kvalitetssystem,

Verksamhetsberättelse

---

skapande av nätverk, behandling av kriterier för anbudsbegäran, upptäckande av svaga signaler, gott utförande av det grundläggande arbetet, rapporter, uppföljning såsom ständig uppföljning av kassaflödet, beredning och upphandling av projekt i rätt tid.

En del av riskerna för serviceområden kan klassificeras som strategiska risker på koncernnivå, såsom risker för datasystem och cyberattacker.

En cyberattack kan leda till att säkerheten i ett elektroniskt och uppkopplat samhälle drabbas av störningar eller avbrott. Tjänsternas tillgänglighet, konfidentialitet och integritet förverkligas då inte och kommunikationen som sker på webben kan avbrytas eller försvagas. Sätt att hantera cyberhot är bland annat ett partitionerat nätverk, säkerhetskopior av servermiljön, krav på användarnamn på admin-nivå för att köra program, användningen av Symantec Client Security i datorerna, användningen av nya brandmurar och sekretessbeläggning av nya tjänster som kopplas till integrationstjänsterna.

Sätten att hantera risker gällande den tekniska infrastrukturen (störningar i värme-, el- och vattendistributionen) inbegriper nätinvesteringar som främjar leveranssäkerheten vid eldistributionen, föregripande underhåll och reparation, utveckling av den operativa verksamheten, reservkraftsgeneratorer, säkerställande av eltillförsel från håll som är oberoende av varandra, identifiering av kritiska objekt och tryggheten av energi-, värme- och vattentillförsel till dessa objekt, en tillräcklig investeringsnivå för underhåll och ersättning av infrastrukturen, analyser av egendomens skick, beredningsplaner och övning.

Dessutom är ändringarna i lagstiftningen risker på stadsnivån. Nya uppgifter åläggs kommunerna för vilka statlig finansiering inte beviljas och som leder till underskott i ekonomin. En risk är dålig beredning av lagstiftningsprojekt och bristfällig konsekvensbedömning som har en negativ inverkan på stadens ekonomi och verksamhet.

Om arbetskonflikter uppstår kan dessa orsaka att tjänster stagnerar och eventuella viten föreläggs av övervakande myndigheter. Sektorerna har anvisats utarbeta en plan om hur funktioner och tillgången till tjänster tryggas under eventuella arbetskonflikter.

Skaderisker

Åbo stads skaderisker fördelas så att de lagstadgade olycksfalls-, gruppliv- och reseförsäkringar har tecknats hos LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag. Egenskaps- och transportförsäkringar, ansvarsförsäkringar samt fordonsförsäkringar har tecknats hos IF skadeförsäkring Ab. Genom skadefonden ersätter staden kostnaderna för ersättning av egendomsskador och andra skador som staden ansvarar för.

Utställningssäkerheter

Säkerhetsvärdet för utställningar som stadsstyrelsen beslutat om år 2019 och som avslutades före årsskiftet var 2.020.870 euro. Utställningssäkerheterna som kulturnämnden beslutat om uppgick till 277 500 euro vid årsskiftet.

Finansieringsrisker

Ränterisker

Staden fastställer i budgeten som fullmäktige godkänt maximimängden för koncernens långfristiga valuta- och ränteswapavtal och kortfristiga terminer för ett år. Dessa är avsedda som riskhanteringsmetoder. Derivatinstrument används för att hantera riskerna med koncernskuld, övriga balansposter eller poster utanför balansräkningen, t.ex. leasingavtal. Stadsstyrelsen har fastställt gränser för stadens ränteskydd (den fasta räntan), dvs. variationsintervallet 40 procent och 90 procent i förhållande till den räntebärande totalskulden vid varje årsskifte. När det gäller värdepapper för finansiella tillgångar har maturitetsbegränsningar fastställts för att minska ränteriskerna.

Verksamhetsberättelse

Valutarisker

Högst en tredjedel av den långfristiga lånestocken får bestå av lån i annan valuta än euro och alla andra lån i annan valuta omvandlas omedelbart till euro genom ränte- och valutaswapavtal när lånet lyfts. En öppen valutarisk upprätthålls inte. I huvudsak lyfts stadens alla lån i eurobelopp för tillfället.

Likviditetsrisker

Likviditetsrisken kontrolleras genom en tre månaders kassaflödesprognos för koncernkontona, av vilken likviditetsbehovet för perioden framgår. Dessutom strävar man efter att förbättra hanteringen av likviditeten genom att effektivisera koncernkontoarrangemangen och öka samarbetet med de bolag som medverkar i kontoarrangemangen. För kortfristiga finansieringsbehov ska staden ha tillgång till en tillräcklig mängd inhemska kommuncertifikatsprogram och icke-bindande kreditlimiter.

Medelanskaffningsrisker

Medelanskaffningsrisken hanteras genom att tidsmässigt anpassa kassaflödena för lån som upptas och som förfaller till betalning med placeringarna som ska göras och som förfaller. Staden diversifierar sina finansieringskällor och upprätthåller stadens goda rykte på marknaden. Medelanskaffningsrisken hanteras också genom att diversifiera inlåningen över olika perioder, dvs. kortfristig medelsanskaffning (under ett år, kommuncertifikat), medellång medelsanskaffning (1–5 år) och långfristig medelsanskaffning (5–30 år).

Kreditrisker

Stadens placeringsprinciper fastställer maximiantalet risker med investeringsparter och de kreditvärdigheter som krävs. Staden sprider sina investeringar enligt dessa principer, genom vilket man strävar efter att undvika eventuella kapitalförluster från värdepapper eller derivatfordringar som ingår i finansiella tillgångarna. Dessa principer preciseras ännu i låneuttags- och placeringsplanen som stadsstyrelsen godkänner varje år. Enligt finansieringsprinciperna ska parterna gällande derivatinstrument vara inhemska eller utländska finans- och kreditinstitut med god kreditvärdighet. Vid behov fastställs gränserna för antalet parter i låneuttagsplanen.

2. Redogörelse för den interna kontrollen och riskhanteringen

Enligt kommunlagens 14 § och 39 § svarar stadsstyrelsen för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen i enlighet med grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen som stadsfullmäktige godkänt. Därtill ansvarar alla de organ och tjänsteinnehavare, som beviljats behörighet att disponera över kommunens tillgångar och som fungerar som myndigheter, för genomförandet av den interna kontrollen och riskhanteringen.

Ordnande av den interna kontrollen

Intern kontroll är en del av stadskoncernens ledningssystem samt ett redskap för stadens ledning och förvaltning, genom vilket man utvärderar genomförandet av de uppställda målen, verksamhetsprocesser och riskhanteringsresultat. Syftet med granskningen är att främja effektiv ledning av organisationen, riskhantering och utvärdering av verksamhetens lönsamhet.

Genom den interna kontrollen säkerställer man att man genom de metoder som ingår i stadens verksamhetsprocesser och organisationslösningar får en rimlig säkerhet i att verksamheten är ekonomisk och lönsam, informationen som besluten grundar sig på är tillräcklig och tillförlitlig och att bestämmelser, myndighetsanvisningar och organens beslut följs och att egendom och resurser tryggas.

Verksamhetsberättelse

Den interna kontrollen i stadens organisation grundar sig på chefsansvar samt linjeledningens ansvar för genomförandet av metoderna för intern kontroll och deras funktion. Den interna kontrollen genomförs i praktiken bl.a. så att förvaltnings- och ledningssättet utöver stadens etiska principer styrs av övriga interna regler samt fördelningen av uppgifter, beslutanderätt och ansvar. Riskhanteringen grundar sig på en årlig riskbedömning, i samband med vilken sektorerna utvärderat de största riskerna. Tillsynsåtgärder används, bl.a. olika kontroller och skydd. Tillsynsmetoderna kan vara förutseende, retroaktiva eller eventuellt tekniska beroende på verksamheten. Utvärderingen och uppföljningen av hur väl information, informationsförmedling och tillsynsmetoder fungerar är delområden i tillsynen, vid vilka man kontinuerligt fäster uppmärksamhet i utvecklandet av tillsynen.

Den interna kontrollen utvärderas i Åbo med hjälp av de granskningar som den interna kontrollen utför. Därtill utarbetar sektorerna med sina respektive serviceområden en årlig självutvärdering av den interna kontrollens funktion och utvecklingsbehov, som vardera sektors nämnd behandlar och godkänner.

Kompetens inom intern revision har utvecklats som ett samarbete mellan den interna revisionen och sektorerna, vars mål varit att kartlägga tillsynsmetoder för olika typer av funktioner. För nya chefer inom staden har ett introduktionspaket om intern kontroll beretts. Vid behov går paketet igenom med en ny anställd eller alternativt presenteras paketet vid olika chefsforum under räkenskapsperioden. Man strävar efter att i fortsättningen säkerställa förtroendemännens kompetens i intern kontroll med en fortbildning som tar plats i början av fullmäktigeperioden.

Interna revisionen

För den interna revisionen i Åbo ansvarar byrån för intern revision som ligger under stadsdirektören. Under räkenskapsperioden har byrån genomfört flera olika granskningar av vilka den mest omfattande gäller granskningen av löneutbetalningens korrekthet. De centrala resultaten för den interna kontrollen samt slutsatserna om övervakningens utvecklingsobjekt är följande:

- utvecklande av förfaringsätten för granskning och godkännande av löner
- säkerställande av att anbudsförandet vid upphandlingar är smidigt
- övervakning och uppföljning av upphandlingar
- dataskyddsriskerna för register med personuppgifter samt utvärderingen av deras effekter
- metoder för hantering av kända risker samt bestämmande av en acceptabel restriskenivå.

I säkerställandet av kontantbetalningarnas helhet finns särskilt mycket att utveckla särskilt för mobilbetalningarnas del, samma gäller för övervakningen av serviceupphandlingar.

Vid tidpunkten då bokslutet färdigställs har inte stadsstyrelsen kännedom om några betydande fall av missbruk under år 2019. Det misstänkta missbruk som gäller en serviceproducent som deltagit i stadens upphandling i början av 2010-talet, som kom fram i slutet av 2019, kommer att utredas med snabb tidtabell. Samtidigt utvärderas huruvida välfärdssektorns åtgärder för kontroll av serviceupphandlingar är tillräckliga i nuläget.

Rapporteringen av eventuella missbruksfall styrs utöver linjeansvaret bl.a. av stadens interna anvisningar om riskhantering och intern kontroll (ssn 7.9.2015). Byrån för intern kontroll konkurrensutsatte en tipskanal som togs i bruk av stadens arbetstagare 2019. Interna revisionen ansvarar för behandlingen av innehållet i kanalen. Bakgrunden till upphandlingen av en sådan kanal ligger i förebyggandet av missbruk, men även i det EU-direktiv som träder i kraft 2021, som förutsätter att organisationer inom offentlig förvaltning tar i bruk en anonym tipskanal.

Under räkenskapsperioden 2020 kommer vidare uppmärksamhet att fästas vid innehållet i sektorernas självutvärdering, dokumentation, grunder och utvärderingsnivån. Chefernas kompetens när det gäller att identifiera och bedöma de viktigaste metoderna för den interna kontrollen kommer att främjas för den interna kontrollens del även under år 2020.

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

3. Räkenskapsperiodens resultat och finansiering av verksamheten

3.1. Räkenskapsperiodens resultat

Resultaträkning

	2019	2018
	1000 €	1 000 €
Verksamhetsintäkter	282 339	272 357
Försäljningsintäkter	107 099	111 174
Avgiftsintäkter	63 190	63 201
Understöd och bidrag	27 347	26 064
Hyresintäkter	47 973	47 075
Övriga verksamhetsintäkter	36 729	24 843
Tillverkning för eget bruk	1 777	1 864
Verksamhetsutgifter	-1 355 405	-1 309 940
Personalkostnader	-510 351	-495 830
Löner och arvoden	-404 473	-392 068
Lönebikostnader	-105 878	-103 762
Pensionskostnader	-92 311	-89 029
Övriga lönebikostnader	-13 568	-14 733
Köp av tjänster	-620 359	-603 033
Material, förnödenheter och varor	-56 912	-55 551
Bidrag	-100 737	-95 085
Hyreskostnader	-54 199	-51 246
Övriga verksamhetsutgifter	-12 848	-9 194
Verksamhetsbidrag	-1 071 290	-1 035 719
Skatteintäkter	785 052	754 526
Kommunal inkomstskatt	621 945	601 726
Andel av samfundsskatteintäkterna	107 347	97 196
Fastighetsskatt	55 759	55 603
Statsandelar	261 721	256 380
Finansiella intäkter och kostnader	36 244	31 053
Ränteintäkter	18 643	24 218
Övriga finansiella intäkter	26 064	24 633
Räntekostnader	-7 376	-7 365
Övriga finansiella kostnader	-1 087	-10 433
Årsbidrag	11 727	6 239
Avskrivningar och nedskrivningar	-57 729	-56 046
Avskrivningar enligt plan	-57 691	-55 787
Nedskrivningar	-38	-259
Extraordinära poster	7 606	0
Extraordinära intäkter	7 606	0
Räkenskapsperiodens resultat	-38 396	-49 806
Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	1 945	1 531
Ökning (-) eller minskning (+) av reserveringar	0	400
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	0	75
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-36 451	-47 800

Verksamhetsberättelse

Resultaträkningens nyckeltal	2019	2018
Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader, %	20,9	20,8
Årsbidrag/Avskrivningar, %	20,3	11,1
Årsbidrag €/invånare	61	33
Invånarantal	193 246 *	191 331

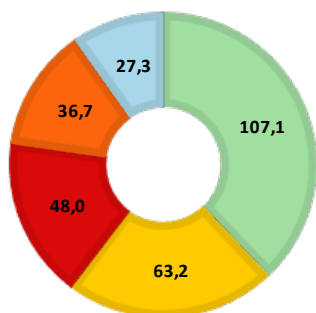
* förhandsuppgift

Räkenskapsperiodens underskott uppgick till 36,5 miljoner euro. Räkenskapsperiodens resultat uppvisade ett underskott på 38,4 miljoner euro. Av den ackumulerade avskrivningsdifferensen intäktfördes 1,9 miljoner euro för att täcka avskrivningar enligt plan som genomförts med investeringsreserveringar. Återbetalning av Studentbystiftelsens lån på 7,6 miljoner euro som tagits upp bland extraordinära intäkter hade en positiv inverkan på underskottet. Vid övergången till bokföringslagen drogs stiftelsens lån av från överskottet i balansräkningen som inleder året 1997 som en osäker fordran. Underskottet korrigerat med en post av engångskaraktär uppgår till 44,1 miljoner euro.

Verksamhetsintäkterna var sammanlagt 282,3 miljoner euro. Enligt resultaträkningen ökade verksamhetsintäkterna med 10,0 miljoner euro. Den största ökningen gällde de övriga verksamhetsintäkterna som uppgick till ca 11,9 miljoner euro. Ökningen berodde främst på försäljningsvinster av bestående aktiva som ökade med 12,2 miljoner euro jämfört med året innan. Försäljningsintäkterna minskade 4,1 miljoner euro. Hyresintäkterna ökade 0,9 miljoner euro vilket berodde på hyrorna från mark- och vattenområden. Avgiftsintäkterna förblev på samma nivå som året innan och blev 63,2 miljoner euro. Understöd och bidrag ökade med 1,3 miljoner euro, vilket orsakades i huvudsak av att understöden från undervisnings- och kulturministeriet ökade med 0,8 miljoner euro och att sysselsättningsstödet ökade med 0,6 miljoner euro.

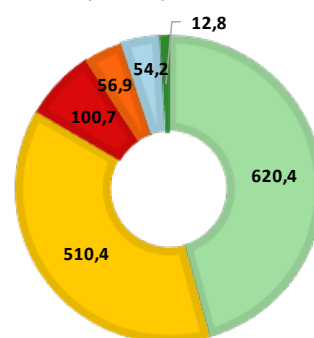
VERKSAMHETSINTÄKTER 2019, 282,3 MILJONER EURO

- Försäljningsintäkter
- Avgiftsintäkter
- Hyresintäkter
- Övriga verksamhetsintäkter
- Understöd och bidrag

VERKSAMHETSKOSTNADER 2019, 1.355,4 MILJONER EURO

- Köp av tjänster
- Personalkostnader
- Bidrag
- Material, förnödenheter och varor
- Hyreskostnader
- Övriga verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna blev 1 355,4 miljoner euro och steg med 45,5 miljoner euro jämfört med året innan. De ökade verksamhetskostnaderna påverkades mest av att köptjänsterna ökade med 17,3 miljoner euro beroende på den ökade serviceefterfrågan. Köp av kundtjänster inom social- och hälsovården ökade med 10,5 miljoner euro och köp av städtjänster ökade med 3,0 miljoner euro vilket berodde på att rengöringsservicen överfördes till Kaarea genom överlåtelse av rörelse. Därtill har tillgången på personal inom välfärdssektorn försvagats och eurobeloppet som används för inhyrning av personal har ökat med 3,4 miljoner euro jämfört med året innan. Den viktigaste ändringen gäller särskilt inhyrningen av korttidsvikarier inom äldreomsorgen.

Personalkostnader ökade 14,5 miljoner euro och löner och arvoden 12,4 miljoner euro. Med beaktande av organisationsförändringar ökade kostnaderna 17,5 miljoner euro och löner och arvoden 15,0 miljoner euro. Löneökningen berodde förutom ökningen av årsverken på avtalsförhöjningar på ca 9,5 miljoner euro enligt det kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

Verksamhetsbidraget dvs. nettodriftsutgifterna blev -1 071,3 milj. euro. Ökningen jämfört med året innan var 35,6 miljoner euro, 3,4 procent. Med beaktande av organisationsförändringar som påverkar personalkostnaderna blir den jämförbara ökningen 38,6 miljoner euro (3,7 %).

Skatteinkomster och statsandelar ökade sammanlagt 35,9 miljoner euro (3,6 %). Med verksamhetsintäkterna täcktes 20,9 procent av verksamhetskostnaderna (20,8 % bokslut 2018). Med skatteinkomster och statsandelar blev det således 79,1 procent kvar att finansieras (79,2 % bokslut 2018).

De finansiella intäkterna var 36,2 miljoner euro större än de finansiella kostnaderna. Ränteintäkterna sjönk 5,6 miljoner euro och de övriga finansiella kostnaderna sjönk 9,3 miljoner euro. Ändringarna i övriga finansiella kostnader påverkas av nedskrivningar av aktier. Nedskrivningar av aktier bokfördes 1,0 miljoner euro (2018 bokslut 6,7 miljoner euro).

Årsbidraget uppgick till 11,7 miljoner euro. Ökningen med året innan är 5,5 miljoner euro. Ändringen i årsbidraget korrigerat med organisationsförändringar är 2,5 miljoner euro. Årsbidraget täcker inte avskrivningar och nedskrivningar som uppgår till 57,7 miljoner euro.

Skatteinkomster

Grunderna för fastställande av skatteinkomsterna i Åbo

	2015	2016	2017	2018	2019
Inkomstskatt -%	19,50	19,50	19,50	19,50	19,50
Fastighetsskatt -%:					
Allmän	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Permanent bostadsbyggnad	0,37	0,37	0,41	0,41	0,41
Byggnader som används för annat boende än stadigvarande boende	0,80	0,80	0,93	0,93	0,93
Fastighetsskattesats för en obebyggd byggplats -%	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00

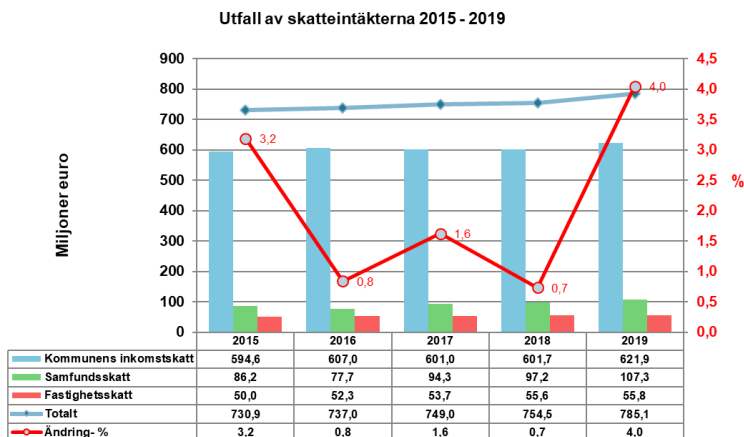
Skatteinkomsterna uppgick till 785,1 miljoner euro. Ökningen jämfört med föregående år var 30,5 miljoner euro (4,0 procent). Skatteinkomsterna var 14,4 miljoner euro mindre än i budgeten. Den influtna kommunalskatten underskred budgeten med 22,5 miljoner euro. Samfundsskatteintäkterna överskreds med 8,5 miljoner euro och fastighetsskatteintäkterna underskreds med 0,5 miljoner euro jämfört med det budgeterade.

Ökningen jämfört med föregående år var 20,2 miljoner euro (3,4 procent). I Åbo var utvecklingen av de beskattningsbara förvärvsinkomsterna positiv och arbetslösheten sjönk jämfört med året innan. Trots det goda inflödet av skatter har man beräknat att kommunernas skatteunderskott uppgår till ca 500 miljoner euro på grund av skatte-kortsreformen 2019 och problemen med inkomstregistret. Man beräknar att skatteunderskottet utjämnas i och med att beskattningen för 2019 blir färdig från och med sommaren 2020 och därför blev skatteredovisningarna för 2019 mindre än man beräknade vid uppgörandet av budgeten.

Samfundsskatteinkomsterna ökade 10,2 miljoner euro (10,4 procent) jämfört med föregående år och ökningen berodde på att utdelningen av samfundsskatten till staden höjdes. Åbos samfundsskatteintäkter förblev på en god nivå trots svängningar i prognoserna för hela landets ekonomi.

Fastighetsskatteinkomsterna ökade endast 0,2 miljoner euro (0,3 procent) jämfört med året innan. Skatteredovisningar påverkades av justeringar som gällde tidigare år (-1,1 miljoner euro). Om dessa poster gällande skatteåren 2014-2016 hade korrigerats i redovisningen för 2019 skulle samfundsskatteredovisningarna ha ökat med 2,3 procent.

Skatteredovisningar och deras utveckling under 2015 – 2019

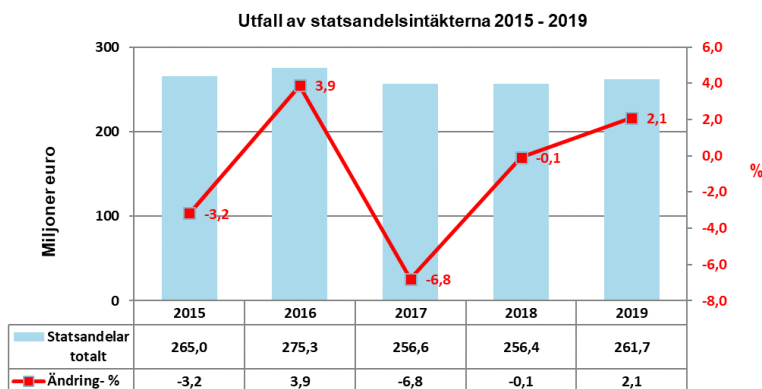
Intäkter från statsandelarna

Intäkterna från statsandelar uppgick till sammanlagt 261,7 miljoner euro och de var 5,3 miljoner euro dvs. 2,1 procent mer än föregående år.

Statsandelen för basservice (utan skatteinkomstutjämnning) blev 224,0 miljoner euro, vilket är 2,5 miljoner euro (1,1 %) mer än föregående år. Finansministeriet beslutade 11.11.2019 att utbetalningen av engångskompensationen för konkurrenskraftsavtalet tidigareläggs från år 2020 till år 2019 för att kompensera det långsamma inflödet av skatter. För Åbos del utbetalades en kompensation om ca 8,2 miljoner euro. Utan höjning av statsandelen skulle ändringen av statsandelen för basservice ha varit -2,6 procent.

Statsandelarna för undervisnings- och kulturverksamhet uppgick till 37,2 miljoner euro, vilket var 1,2 miljoner euro (3,4 procent) mer än föregående år. Med anledning av begäran om omprövning beslutade undervisnings- och kulturministeriet 30.4.2019 bevilja staden tilläggsfinansiering på 1,4 miljoner för driftskostnader. För basfinansieringen av yrkesutbildningen beviljades en tilläggsfinansiering på 0,3 miljoner euro.

Åbo fick 0,5 miljoner euro i skatteinkomstutjämnning av andra kommuner medan Åbo året innan betalade 1,0 miljoner euro i skatteinkomstutjämnning till andra kommuner.

Skatteinkomsterna och intäkterna från statsandelarna dvs. skattefinansieringen ökade 35,9 miljoner euro (3,5 procent) jämfört med året innan.

Utän höjning av statsandelarna hade skattefinansieringen underskridits med ca 25 miljoner euro och ökningen jämfört med året innan hade varit 2,6 procent.

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

3.2. Finansiering av verksamheten

Finansieringskalkyl 1.1.2019 - 31.12.2019

	2019	2018
	1000 €	1000 €
Kassaflödet i verksamheten	-6 453	-14 546
Årsbidrag	11 727	6 239
Extraordinära poster	7 606	0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-25 786	-20 786
Kassaflödet för investeringarnas del	-83 425	-60 118
Investeringsutgifter	-120 895	-81 153
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	4 169	1 123
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	33 302	19 912
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-89 878	-74 664
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i utlåningen	182 764	7 523
Ökning av utlåningen	-8 699	-13 952
Minskning av utlåningen	191 463	21 475
Förändringar i lånebeståndet	-79 284	63 768
Ökning av långfristiga lån	0	120 000
Minskning av långfristiga lån	-83 123	-70 012
Förändringar i kortfristiga lån	3 839	13 780
Övriga förändringar av likviditeten	17 245	-5 528
Förändringar av förvaltade medel och förvaltad kapital	1 243	537
Förändring av omsättningstillgångar	-363	-202
Förändring av fordringar	11 174	4 360
Förändring av räntefria skulder	5 191	-10 222
Kassaflödet för finansieringens del	120 725	65 763
Förändring av likvida medel	30 847	-8 901
Förändring av likvida medel	30 847	-8 901
Likvida medel 31.12	238 538	207 691
Likvida medel 1.1	207 691	216 593
Nyckeltalen i finansieringskalkylen	2019	2018
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde 5 år, 1000€	30 977	128 732
Intern finansiering av investeringar, %	10,0	7,8
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	0,2	0,1
Kassans tillräcklighet, dagar	55	51
Invånarantal	193 246 *	191 331

* förhandsuppgift

Verksamhetsberättelse

Kassaflödet i verksamheten (intern finansiering) uppvisade ett underskott på 6,5 miljoner euro. Det svaga kassaflödet i verksamheten påverkas av ett mycket lågt årsbidrag. Årsbidraget på 11,7 miljoner euro räcker inte för att täcka avskrivningar enligt plan på 57,8 miljoner euro. Avskrivningarna enligt plan ökade 1,9 miljoner euro från föregående år. Som extraordinära poster upptas återbetalning av Studentbystiftelsens lån som dragits av från överskottet i stadens balansräkning som inleder året 2017 som en osäker fordran. Överlåtelsevinster och -förluster av bestående aktiva som ingår i kassaflödet för investeringarnas del i korrektivposter för internt tillförda medel har justerats sammanlagt för 27,4 miljoner euro.

Stadens bruttoinvesteringar uppgick till 120,9 miljoner euro och överlåtelseintäkter till 33,3 miljoner euro. Staden fick finansieringsandelar för investeringsutgifter 4,2 miljoner euro varefter investeringarnas egenanskningsutgifter blev 116,7 miljoner euro. Procenten för den interna finansieringen var med man mäter finansieringsberedskap för stadens investeringar är 10,0 procent och är därmed låg. Ökningen jämfört med året innan är 2,2 procentenheter.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under räkenskapsperioden 2019 visar ett underskott på 89,9 miljoner, vilket var 15,2 miljoner euro sämre än året innan. Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde var bara 31,0 miljoner euro under 2015 – 2019. Inflödets storlek har tidigare påverkats i hög grad av de överlåtelsevinster och -inkomster som erhållits genom bolagiseringar under olika räkenskapsperioder. Överlåtelsevinsten från de fastigheter som använts av social- och hälsovården var 127,9 miljoner euro och den extraordinära intäkten 87,2 miljoner euro år 2015 samt överlåtelseinkomsten från Åbo Vattenaffärsverk var 104,3 miljoner euro och den extraordinära intäkten 23,7 miljoner euro år 2017.

Amorteringar av lånen blev 191,5 miljoner euro. Under året beviljades långfristiga lån 8,7 miljoner euro varav största delen, 7,6 miljoner euro, gick till Studentbystiftelsen i Åbo.

Inga nya långfristiga lån upptogs. Under räkenskapsperioden såldes Turun seudun sosiaali- ja terveystalvelukiinteistö Oy:s aktier till Hemsö Storåker Finland Oy i början av april. Till följd av affären minskade stadens lån ca 119 miljoner euro då bolaget som staden sålde betalade sina skulder tillbaka till staden. Av den anledningen minskade stadens lånebehov tillfälligt och staden behövde inte ta upp nya lån. Lånestocken dvs. den räntebelagda skulden minskade 79,3 miljoner euro. (Bokslut 2018 ökning 63,8 miljoner euro).

Kassaflödet för finansieringens del utföll positivt och blev 120,7 miljoner euro, vilket huvudsakligen berodde på återbetalningen av ovan nämnda lån.

De största investeringarna och överlåtelseinkomster av egendom

Stadens investeringsutgifter var under 2019 sammanlagt 120,9 miljoner euro (81,2 miljoner euro år 2018). Finansieringsandelar för investeringsobjekt bokfördes sammanlagt 4,2 miljoner euro (1,1 miljoner euro år 2018). Överlåtelseinkomster från egendom bokfördes sammanlagt 33,3 miljoner euro (19,9 miljoner euro år 2018).

Av de enskilda infrastrukturobjekten var de största pågående genomförandeobjekten Salutorget, Logomobron och bergbanan Funikularen. De största satsningarna inom stadens gatu- och parkbyggande gjordes på området för Svalbergabrinken och Kakolaområdet samt på infrastrukturobjekt som minskar reparationsskulden såsom beläggningen av gatustrukturer och förstärkandet av strandmurarna vid Aura å.

Mest omfattande av de pågående skolobjekten är den grundläggande renoveringen av Puolalan koulu. Till de största pågående nybyggnadsobjekten hörde daghemmet vid Viinämäkigatan, Aunela biblioteks- och ungdomslokal samt Kaksikerta/Satava brandstation. Till lokalprojekt som genomfördes av dotterbolagen till stöd för stadens serviceproduktion hörde daghemmen i Stallbacken och Kastu samt enheterna för effektiviserat serviceboende Kulkurinvalssi och Vuokkokoti.

Överlåtelseinkomster av egendom

Staden fick försäljningsintäkter av jord- och lokalegendom samt aktier sammanlagt 33,3 miljoner euro (19,9 miljoner euro 2018). Jämfört med budgeten överskreds överlåtelseinkomsterna med 7,2 miljoner euro, vilket berodde på de ökade inkomsterna från markförsäljning, försäljning av byggegendom och aktier. Finansieringsandelarna uppgick till sammanlagt 4,2 miljoner euro (1,1 miljoner euro år 2018).

Försäljningsvinster/-förluster på egendom uppgick till sammanlagt 27,4 miljoner euro (19,2 miljoner euro år 2018). Försäljningsvinsterna från försäljning av egendomen var 8,4 miljoner större än i budgeten. Överskridningen som var större än beräknat berodde i huvudsak på tomtöverlåtelser och försäljningsvinster av lokal-egendom som realiserades i slutet av året. Markanvändningsersättningar bokfördes sammanlagt 4,6 miljoner euro (1,7 miljoner euro år 2018). Inkomster från markanvändningsavtal överskreds med 2,6 miljoner euro jämfört med budgeten, vilket berodde på att betalningstidtabellen för avtalsersättningar blev snabbare än beräknat.

Genomförandet av programmet för investeringar i infrastruktur

År 2019 uppgick investeringsutgifterna för byggandet av stadsmiljön till sammanlagt 30,3 miljoner euro (38,2 miljoner euro år 2018). Av investeringsutgifterna riktade sig 41,1 procent till projekt för den strategiska markanvändningen såsom utvecklandet av centrumområdet och 7,1 procent riktade sig till objekt som ger staden tomter som kan säljas eller inkomster från markanvändningsavtal. De objekt som sänker reparationsskulden utgjorde 36,6 procent av kostnaderna och de omfattar alla Infrans saneringsobjekt och ersättningsinvesteringar inklusive dagvattensaneringar. Till tröskelinvesteringar som stöder funktionerna, såsom jordtippsområden, riktade sig 0,6 procent av investeringskostnaderna. Av investeringsutgifterna riktade sig 10,0 procent till att förbättra smidigheten och säkerheten i trafiken. I kostnaderna ingick bl.a. förstärkandet av strandmurarna vid Aura å, investeringar i Funikularen, infrastrukturinvesteringar i kollektivtrafiken och investeringar i trafiksäkerheten. Investeringar som ökar boendetrivsel genomfördes i parker, på utomhusidrottsplatser och i lekpark. Dessa investeringar utgjorde 4,6 procent av totalkostnaderna inom byggandet av stadsmiljön.

Användningen av anslaget som reserverats för infrastrukturinvesteringar underskreds med 20,5 miljoner euro mindre (40,4 procent), vilket orsakades av att en del av objekten fördröjdes eller helt flyttades till nästa år. Anslaget för projekt för den strategiska markanvändningen underskreds med 14,1 miljoner euro. De största enskilda underskridningarna i fråga om penninganvändningen berodde på att tyngdpunkten i byggandet av Salutorget, Logomobron och Blue Industry Park i högre grad än beräknat har förskjutits på år 2020. Penninganvändningen för projekt som ger intäkter underskreds med 2,4 miljoner euro varav den största enskilda underskridningen berodde på att genomförandet av förlängningen av Sankta Marias väg tidtabellsmässigt försköts delvis på 2019. Penninganvändningen för projekt som stöder funktionerna underskreds med 0,5 miljoner euro i och med att nedstängningen av jordtippen i Karhula sköts upp till 2020. Penninganvändningen för projekt som förbättrar boendetrivseln underskreds med 0,6 miljoner euro beroende bl.a. på att planeringen av Tureparken inte blev slutförd och sköts upp till 2020. Penninganvändningen i fråga om projekt som minskar reparationsskulden underskreds med 2,4 miljoner euro beroende bl.a. på att det är ändamålsenligt att bygga Hammarbackabron enligt samma tidtabell som den för Nylandsvägen. Nivån för grundläggande reoveringar och ersättningsinvesteringar i stadens allmänna områden täckte inte avskrivningar enligt plan för infrastrukturegendomen. Inom underhållet av infrastrukturen vidtar man förutom investeringar även åtgärder som minskar reparationsskulden.

Genomförande av lokalinvesteringsprogrammet

Stadens investeringsutgifter för lokal- och servicebyggande var sammanlagt 20,8 miljoner euro (15,2 miljoner euro 2018). Av investeringsutgifterna riktades 8,1 miljoner euro till skolfastigheter, 3,5 miljoner euro till daghemsobjekt, 2,1 miljoner euro till biblioteks- och ungdomslokaler och 1,4 miljoner euro till Kakskerta/Satava brandstation. Ombyggnadsobjekt och ersättningsinvesteringsobjekt utgjorde två tredjedelar av de totala kostnaderna varav sammanlagt 9,5 miljoner euro användes till bildningssektorns utvalda skolfastigheter som ska

Verksamhetsberättelse

---

renoveras och andra mindre objekt. Till små renoveringsobjekt i anknäytning till daghemmen användes 1,7 miljoner euro. Andra renoveringsobjekt var bl.a. köksrenoveringar i skolor och daghem 1,0 miljoner euro, renovering av yttertaken sammanlagt 0,9 miljoner euro samt renovering av fönster och badrum i sjukhusbyggnader 0,4 miljoner euro.

Till de viktigaste nybyggnadsobjekten som staden låtit bygga hörde daghemmet vid Viinamäkigatan, Aunela biblioteks- och ungdomslokal samt Kakskerta/Satava brandstation. Nybyggandet av stadens servicebyggnader genomfördes i huvudsak genom att utnyttja Åbokoncernens genomförandelösningar. Staden kan för den tid som byggprojektet pågår temporärt finansiera projekten via koncernkontots limit eller gå i proprieborgen för finansieringen av projekten. Till nyinvesteringsprojekt som genomfördes inom koncernen hörde daghemmen i Stallbacken och Kastu samt enheterna för effektiviserat serviceboende Kulkurinvalssi och Vuokkokoti.

Användningen av anslaget som ingick i lokalinvesteringsprogrammet underskred planerna med 12,2 miljoner euro (36,9 procent). Användningen av anslaget som reserverats för nybyggandet av daghemmet Tommilan päiväkoti underskreds med 2,8 miljoner euro, eftersom den nuvarande byggnaden som används som ersättande lokal för daghemmet vid Viinamäkigatan ska rivas. Penninganvändningen för en nybyggnad för daghemmet vid Viinamäkigatan underskred planerna med 2,4 miljoner euro, kostnadskalkylen för projektet kommer också att underskridas. Runosbackens allaktivitetshus genomförs i bolagsform, vilket gör att anslaget på 0,7 miljoner euro som reserverats i stadens investeringsprogram förblir oanvänt. Slutnotan för entreprenaden av Kakskerta/Satava brandstation förfaller till betalning år 2020, eftersom korrigeringen av brister var halvfärdig i december 2019. Aunela bibliotek/ungdomslokal färdigställs i januari 2020, även slutnotan för objektet förfaller till betalning år 2020. Av anslagen för planering av projekten förblev 0,61 miljoner euro oanvända.

Den grundläggande renoveringen av Katedralskolans gymnastiksal färdigställs i januari 2020, projektet kommer att underskrida kostnadskalkylen. Penninganvändningen för objektet år 2019 underskrider budgetanslaget med 0,85 miljoner euro. Reparationsarbetena för skolan Hannunniitun koulu skjuts upp till 2020 och penninganvändningen för objektet blev 0,45 miljoner euro mindre än finansieringen. Reparationsarbetena för Rågga-tan 8 kunde påbörjas först i oktober 2019 och penninganvändningen för objektet underskred budgetanslaget med 0,86 miljoner euro. På listan över mindre renoveringar förblev 2,9 miljoner euro oanvända beroende bl.a. på olika bristfälliga utredningar. Nivån för grundläggande renoveringar och ersättande investeringar i stadens servicebyggnader täckte inte avskrivningar enligt plan. Inom underhållet av lokaler vidtar man förutom investeringar även åtgärder som minskar reparationsskulden.

Övriga investeringar

Staden använde sammanlagt 7,3 miljoner euro (10,2 miljoner euro år 2018) för anskaffning av fast egendom. Köp av tomtmark och markområden uppgick till sammanlagt 3,9 miljoner euro där det ingick en stödmur som byggandet av den södra delen av Kakolagatan förutsätter. Därtill köpte staden en fastighet av Turun Seudun sosiaali- ja terveyspalvelukiinteistö Oy för en köpesumma på 3,4 miljoner euro. I köpesumman ingick Tran-backahemmets byggnader med tillhörande arrenderätt.

Anskaffningsutgifterna för intressesammanslutningarnas aktier och placeringarna i dotterbolagsaktier uppgick till sammanlagt 50,0 miljoner euro varav teckning av aktier för Turun Teknologiaikiinteistö Oy var 41,6 miljoner euro. I dottersammanslutningarnas aktier placerades också 7,9 miljoner euro.

Staden satsade sammanlagt 3,2 miljoner euro (3,1 miljoner euro 2018) på it-system och digital serviceutveckling på stadsnivå. Räddnings-, bekämpnings- och släckningsutrustning för Egentliga Finlands regionala räddningsverk anskaffades för 4,4 miljoner euro (3,1 miljoner euro år 2018). Staden fick 2,5 miljoner euro i finansieringsandelar för anskaffningarna (1,0 miljoner euro år 2018).

Inom idrott, ungdom och kultur satsade man sammanlagt 0,9 miljoner euro (0,8 miljoner euro år 2018) bl.a. på förnyandet av konstgräset, förnyelseåtgärderna för huvudbiblioteket, komplettering av bildkonstsamlingarna och bokbussen enligt ett nytt koncept. Inom bildningssektorn investerade man sammanlagt 1,7 miljoner euro

(2,9 miljoner euro år 2018) i förnyandet av utrustning och inventarier inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen samt i förnyandet av inventarier och lokalarrangemang i daghem. Inom välfärdssektorn investerades sammanlagt 1,7 miljoner euro (0,6 miljoner euro år 2018) bl.a. i möblering av och kunddatasystem vid enheter inom serviceboende med heldygnsomsorg. Inom stadsmiljösektorn användes sammanlagt 0,6 miljoner euro (0,3 miljoner euro år 2018) för att ta fram lösningar för informationshantering och utveckla resesystem inom kollektivtrafiken.

4. Finansieringsställning med förändringar

Stadens betalningsberedskap var bra under året. Stadens kassareserv uppgick i slutet av 2019 till 204 miljoner euro (176 miljoner euro 2018) (inkluderar ej placeringar i egna fonder) dvs. kassareserven ökade 28 miljoner euro under 2019, vilket i huvudsak berodde på överlåtelseinkomsterna från försäljning av Turun seudun sosiaali- ja terveyspalvelukiinteistöt Oy:s aktier. Penningtillgångarna som förutom kassamedlen innehöll investeringar i egna fonder (skadefonden) uppgick till sammanlagt 239 miljoner euro (208 miljoner euro 2018).

Som lägst var kassareserven 112 miljoner euro i början av året och som högst 281 miljoner euro. Den genomsnittliga kassareserven uppgick till 203 miljoner euro. Koncernfinansieringen och dotterbolagens betalningsrörelse har ökat svängningarna i kassareserven utöver stadens egna finansieringshändelser. Kortfristiga kommuncertifikat eller andra limiter har använts för att utjämna svängningarna i kassareserven i enlighet med budgeten och stadsstyrelsens låneuttagsplan. Staden hade kortfristiga limiter för kommuncertifikat eller andra icke-bindande limiter ca 440 miljoner euro i slutet av året.

Stadens långfristiga lån uppgick till 568 miljoner euro (inkl. nästa års amorteringar) i slutet av 2019 (652 miljoner euro år 2018). Stadens långfristiga lån minskade 83 miljoner euro under året och det var inte alls nödvändigt att lyfta lån under 2019 på grund av det starka kassaläget, vilket i sin tur berodde främst på en överlåtelseinkomst på 128 miljoner euro från försäljningen av Turun seudun sosiaali- ja terveyspalvelukiinteistöt Oy:s aktier.

Kommuncertifikat hade emitterats till ett värde av 30 miljoner euro vid årsskiftet dvs. deras antal ökade 30 miljoner euro under året. Den räntebelagda skulden utan koncernbolagens och personalkassans depositioner var således 598 miljoner euro. Utöver dessa består den kortfristiga skulden av dotterbolagens depositioner på 90 miljoner euro och personalkassans depositioner på 53 miljoner euro dvs. sammanlagt 143 miljoner euro.

Länestocken dvs. den sammanlagda räntebelagda skulden uppgick till 742 miljoner euro i slutet av året. Stadens sammanlagda räntebelagda skuld minskade 79 miljoner euro under året. Räntekostnaderna för den sammanlagda räntebelagda skulden var 7,4 miljoner euro och den effektiva ränteprocenten 1,18 procent inklusive skyddskostnaderna för skulden.

Vid årsskiftet har staden skyddat 620 miljoner euro av den räntebelagda skulden mot ränteökningen. Av ränteskyddet har 210 miljoner euro genomförts med lån med fast ränta och 410 miljoner euro genom avtal om räntebyte. Vid årsskiftet var ränteskyddsgraden 100 % vilket innebär att stadens räntekostnader inte stiger när räntorna stiger utan snarare sjunker förutsatt att de korta euriborräntor som för närvarande är negativa blir positiva under de närmaste åren. Det gängse värdet för räntebytesavtalen med anknytning till ränteskyddet var -20,3 miljoner euro i slutet av året.

Lånefordringar på dottersammanslutningar minskade 191 miljoner euro under året, vilket i huvudsak berodde på återbetalning av lånen för Turun seudun sosiaali- ja terveyspalvelukiinteistöt Oy:s del (119 miljoner euro) samt utbyte av konvertibla skuldebrev mot aktiekapitalet samt återbetalning av juniorlånet för Turun Teknologiaikiinteistöt Oy:s del (sammanlagt 52 miljoner euro). Den långfristiga utlåningen var vid årsskiftet 458 miljoner euro (641 miljoner euro 2018) och den kortfristiga till koncernkontot anknutna kreditlimitskulden från dottersammanslutningarna var 46 miljoner euro (53 miljoner euro 2018). I slutet av året var den räntebelagda skulden 0,9 miljoner mindre än de räntebelagda kort- och långfristiga fordringarna och de penningmässiga placeringarna (inklusive skadefondens medel).

Verksamhetsberättelse

Borgensansvaren minskade under år 2019 med 10 miljoner euro till 277 miljoner euro (287 miljoner euro år 2018). De största borgensansvaren har Åboregionens Vatten Ab (109 miljoner euro) och Turun Seudun Puhdistamo Oy (72 miljoner euro). De största leasingansvaren består av anskaffning av anläggningstillgångar som ingår i ramavtalet samt av Åbo Hamn Ab:s fastighetsleasingobjekt som hyrts ut i andra hand till bolaget.

Kapitalet i stadens fonder ökade något trots den låga räntenivån och svängningar på aktiemarknaden under år 2019. Kapitalet i stadens skadefond uppgick till 47 miljoner euro i slutet av året. Kapitalet ökade 2,4 miljoner euro dvs. 5 procent under året. Donationsfondernas kapital uppgick till 27 miljoner euro. I placeringsverksamheten gällande stadens egna fonder och donationsfonder iakttas de principer för placeringsverksamheten som stadsfullmäktige godkänt 18.3.2019 och särskilt punkt 4 som styr fondernas placeringsverksamhet. Principer för förvaltning av medel i fonder med särskild täckning Utgångspunkten är att den maximala tyngden av aktieinstrument i stadens fonder får vara högst 50 procent av fondens kapital. Stadsstyrelsen beslutar årligen om en mer detaljerad placeringsplan och allokering i samband med godkännandet av en låneuttags- och placeringsplan. För styrning av placeringsverksamheten har man också grundat en placeringskommitté med uppgift att ge rekommendationer bl.a. om fondallokering och riskprofil.

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

Balansanalys

Balansräkning 31.12.2019					
	2019	2018	2019	2018	
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	
BESTÄENDE AKTIVA	1.424.371	1.553.997	EGET KAPITAL	773.798	810.250
Immateriella tillgångar	15.947	17.076	Grundkapital	601.956	601.956
Immateriella rättigheter	2.349	3.345	Övriga egna fonder	23	23
Övriga utgifter med lång verkningstid	13.114	13.619	Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	208.271	256.071
Förskottsbetalningar	485	112	Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-36.451	-47.800
Materiella tillgångar	692.725	683.015	AVSKRIVNINGSDIFFERENSER OCH RESERVER	36.038	37.983
Jord- och vattenområden	140.039	137.990	AVSÄTTNINGAR		
Byggnader	203.284	220.659	Avskrivningsdifferens	31.294	33.239
Fasta konstruktioner och anläggningar	276.805	289.383	Reserver	4.744	4.744
Maskiner och inventarier	15.895	15.784	AVSÄTTNINGAR	8.968	7.311
Övriga materiella tillgångar	3.299	3.189	Pensionsavsättningar	2.749	3.334
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	53.404	16.010	Övriga avsättningar	6.219	3.978
Placeringar	715.699	853.906	FÖRVALTAT KAPITAL	46.891	47.893
Aktier och andelar	257.736	213.179	Statliga uppdrag	18.153	21.868
Övriga lånefordringar	457.792	640.556	Donationsfondernas kapital	26.978	24.416
Övriga fordringar	170	170	Övrigt förvaltad kapital	1.760	1.610
FÖRVALTADE MEDEL	44.184	46.429	FRÄMMANDE KAPITAL	940.646	1.014.739
Statliga uppdrag	18.178	21.902	Långfristigt	485.583	590.010
Donationsfondernas medel	24.245	22.918	Masskuldebrevslån	50.000	80.000
Övriga förvaltade medel	1.760	1.610	Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	414.244	488.484
RÖRLIGA AKTIVA	337.787	317.751	Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	20.979	21.063
Omsättningstillgångar	1.935	1.572	Resultatregleringar	360	464
Material och förnödenheter	647	611	Kortfristigt	455.063	424.729
Halvfärdiga produkter	1.288	960	Masskuldebrevslån	30.000	50.000
Fordringar	97.314	108.488	Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	104.240	33.123
Långfristiga fordringar	4.642	2.613	Lån från övriga kreditgivare	143.056	169.217
Lånefordringar	299	80	Erhållna förskott	258	281
Övriga fordringar	4.343	2.533	Skulder till leverantörer	75.597	73.325
Kortfristiga fordringar	92.672	105.875	Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	18.218	18.727
Kundfordringar	16.542	15.360	Resultatregleringar	83.695	80.056
Lånefordringar	45.806	53.127	PASSIVA TOTALT	1.806.342	1.918.177
Övriga fordringar	11.790	13.570			
Resultatregleringar	18.533	23.819			
Finansiella värdepapper	123.807	115.458			
Aktier och andelar	23.582	21.354			
Masskuldebrevslånefordringar	100.225	94.104			
Kassa och bank	114.731	92.233			
AKTIVA TOTALT	1.806.342	1.918.177			
Balansräkningens nyckeltal	2019	2018			
Soliditetsgrad %	44,8	44,2			
Relativ skuldsättning, %	70,8	79,1			
Ackumulerat överskott/underskott, 1000 €	171.820	208.271			
Ackumulerat överskott/underskott, € / invånare	889	1.089			
Länestock 31.12, 1000 €	741.540	820.824			
Länestock 31.12, € / invånare	3.837	4.290			
Lån och hyresansvar 31.12, 1000 €	1.132.531	1.210.624			
Lån och hyresansvar, € / invånare	5.861	6.327			
Lånefordringar 31.12, 1 000 €	457.792	640.556			
Invånarantal	193 246*	191.331			

* förhandsuppgift

Balansräkningens slutsumma är 1 806,3 miljoner euro mot slutet av räkenskapsperioden. Minskningen jämfört med föregående år var 111,8 miljoner euro (5,8 procent). På grund av det svaga resultatet under räkenskapsperioden minskade det egna kapitalet minskade med 36,5 miljoner euro (4,5 procent).

Bokslut 2019

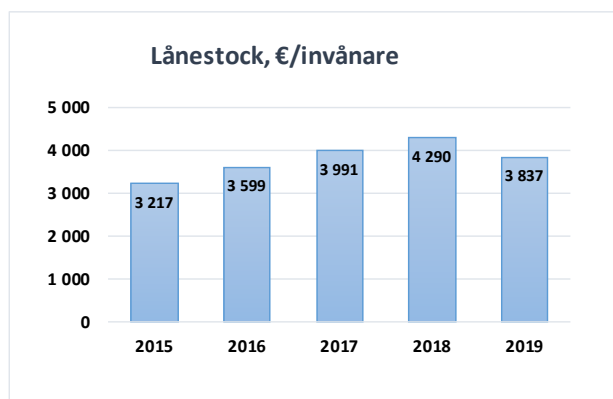
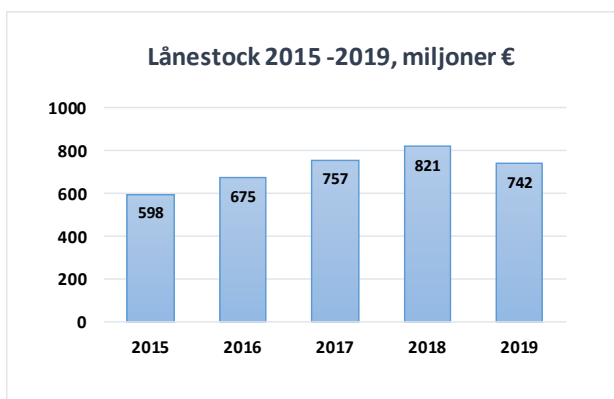
Verksamhetsberättelse

Soliditeten ökade med 0,6 procentenheter till 44,8 procent vid årets slut (44,2 procent Bokslut 2018). Den allmänna målnivån för den kommunala ekonomin kan anses vara en nivå som överstiger 50 procent.

Av placeringarna bland bestående aktiva minskade övriga lånefordringar 182,8 miljoner euro jämfört med året innan. Ändringen påverkades mest av överlåtelsen av Turun seudun sosiaali- ja terveystalvelukiinteistö Oy:s aktier till Hemsö Storåker Finland Oy i början av april. Till följd av affären minskade stadens lån ca 129 miljoner euro då bolaget som staden sålde betalade sina skulder tillbaka till staden.

I över- och underskott från tidigare räkenskapsperioder ingår exceptionella extraordinära poster vars inverkan är sammanlagt ca 173,8 miljoner euro. Följande poster är de viktigaste. Försäljning av Turun Puhelin Oy:s affärsverksamhet år 1997 gav en försäljningsvinst på 45,5 miljoner euro. Fonden för anslutningsavgifter lades ned år 2004 och över-/underskotten ökade 13,1 miljoner euro. På grund av krisen på värdepappersmarknaden 2008 bokfördes nedskrivningar av bestående aktiva till ett värde av 31,9 miljoner euro. I samband med Turku Science Park Oy:s fusion år 2010 bokfördes en nedskrivning av bestående aktiva till ett värde av 14,1 miljoner euro. Bolagisering av affärsverksamheten för Åbo Hamn inbringade en försäljningsvinst på 30,9 miljoner euro år 2013. Bolagisering av fastigheterna inom social- och hälsovården inbringade en försäljningsvinst på 87,5 miljoner euro år 2015. Bolagisering av Åbo Vattenaffärsverk inbringade en försäljningsvinst på 23,7 miljoner euro år 2017.

Övriga obligatoriska reserveringar bokfördes 2,2 miljoner euro mer än året innan främst på grund av ökade reserveringar för miljöansvaret.

Stadens lånestock uppgick vid slutet av året till 741,5 miljoner euro och ändringen var -79,3 miljoner euro jämfört med året innan.

Lånestocken per invånare uppgick till 3 837 euro (4 290 € bokslut 2018).

Den relativa skuldsättningen var 70,8 procent som man av driftsintäkterna (verksamhetsintäkterna, skatteintäkterna och statsandelarna) skulle behöva för återbetalning av främmande kapital. Den relativa skuldsättningen minskade 8,3 procent jämfört med året innan (79,1 procent Bokslut 2018). Lån ja hyresansvar sammanlagt 1 132,5 miljoner euro (1 210,6 (miljoner euro) Bokslut 2018) minskade 78,1 miljoner euro (6,5 procent) jämfört med året innan.

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

5. Totalinkomster och -utgifter

Kalkylen för totalinkomster- och utgifter innehåller endast externa inkomster, utgifter och finansieringshändelser. I totalinkomsterna har som inkomstkällor inkluderats verksamhetsintäkter och investeringsinkomster samt minskning av utlåningen och uttag av nya långfristiga lån. I totalutgifterna har inkluderats verksamhetsutgifter och investeringsutgifter samt ökning av utlåningen, amorteringar av långfristiga lån och minskning av kortfristiga lån.

TOTALINKOMSTER OCH -UTGIFTER 2019

INKOMSTER	€	UTGIFTER	€
Verksamhet		Verksamhet	
Verksamhetsintäkter	282 338 524	Verksamhetsutgifter	1 355 405 433
Skatteinkomster	785 051 986	-Tillverkning för eget bruk	-1 776 962
Statsandelar	261 720 963	Räntekostnader	7 376 437
Ränteintäkter	18 643 243	Övriga finansiella kostnader	1 087 282
Övriga finansiella intäkter	26 064 173		
Extraordinära intäkter	7 606 026	Extraordinära kostnader	0
Korrektivposter till internt tillförda medel - Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva överlåtelsevinster	-31 597 935	Korrektivposter till internt tillförda medel Förändring i avsättningar - Ökning av avsättningar +, minskning - - Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva överlåtelseförluster	-1 657 206 -4 155 062
Investeringar		Investeringar	
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	4 168 567	Investeringsutgifter	120 895 372
Överlåtelseförluster av tillgångar bland bestående aktiva överlåtelseinkomster	33 301 712		
Finansieringsverksamhet		Finansieringsverksamhet	
Minskning av utlåningen	191 463 188	Ökning av utlåningen	8 698 901
Ökning av långfristiga lån	0	Minskning av långfristiga lån	83 122 795
Ökning av kortfristiga lån		Minskning av kortfristiga lån	-3 838 625
Ökning av eget kapital		Minskning av eget kapital	
Totalinkomsterna sammanlagt	1 578 760 446	Totalutgifterna sammanlagt	1 565 158 365

Totalinkomsterna överskred totalutgifterna med 13,6 miljoner euro.

6. Stadskoncernens verksamhet och ekonomi

6.1. Sammanställning av sammanslutningar som ingår i koncernbokslutet

Åbo stad har bestämmanderätt i 57 dottersammanslutningar varav 48 har sammanställts med koncernbokslutet. Av de sammanställda dottersammanslutningarna är 3 stiftelser och 18 bostads- och fastighetsbolag. Det har sammanställts 29 intressesammanslutningar och 3 samkommuner. Via underkoncernen i samkommunen för Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt har man sammanställt 4 dottersammanslutningar och 4 intressesammanslutningar.

Den mera detaljerade förteckningen över de sammanställda och icke-sammanställda sammanslutningarna återfinns i noterna till stadens bokslut under punkt 20 – 22 ägande i andra sammanslutningar.

6.2. Förändringar i koncernen

Under år 2019 genomfördes två partiella delningar inom stadskoncernen: Arkea Oy delades i Arkea Oy som är verksamt på marknaden och Kaarea Oy som verkar som anknuten enhet. Därtill delades Lännen Tekstiilihuolto Oy i Lännen Tekstiilihuolto Oy som är verksamt på marknaden och Puro Tekstiilihuolto Oy som är verksam som anknuten enhet och som staden avstod helt ifrån. Staden sålde hela aktiestocken i Turun seudun sosiaali- ja terveystalvelukiinteistö Oy.

Dessutom blev de av staden grundade bolagen Turku City Data Oy och Turun musiikinopetus Oy strategiska bolag och Turku Touring Oy och Koy Turun Monitoimihalli blev operativa bolag. Under året grundades också Oy Turun Toripaviljongit som är stadens dotterbolag. Till övriga delar förblev stadskoncernens struktur och bolagsinnehav huvudsakligen oförändrade.

6.3. Koncernens verksamhetsstyrning

Stadsfullmäktige godkände 12.12.2016 § 205 koncerndirektivet samt dokumentet Åbo stads ägarpolitik 2016 – 2020 § 206 som uppdaterats så att de motsvarar kraven i den nya kommunallagen i fråga om koncerndirektivets innehåll och ägarstyrningen. Stadsfullmäktige uppdaterade 11.6.2018 §145 Åbo stads ägarpolitik och gjorde preciseringar i dokumentets bolagsvisa riktlinjer.

Stadskoncernen leds och styrs av stadsstyrelsen. Stadsstyrelsens koncernsektion sköter verkställandet av koncernstyrningen och koncernövervakningen och deras funktion. Koncernsektionen framställer förslag till riktlinjer för ägarpolitiken och principer för koncernstyrningen, mål för verksamheten och ekonomin i dottersammanslutningar och dotterstiftelser samt andra ärenden i anslutning till sammanslutningarnas och stiftelsernas verksamhet och ekonomi. Dessutom styr, följer och övervakar koncernsektionen verksamheten hos stadens dottersammanslutningar och dotterstiftelser samt hur väl de mål som uppställts för dessa uppnås. Biträdande stadsdirektören stöder stadsdirektören genom att för sin del särskilt ansvara för ägarstyrningen och övervakningen av koncernsammanslutningarna.

Koncernens dottersammanslutningar har delats upp i strategiska och operativa dottersammanslutningar.

De strategiska sammanslutningarna år 2019:

Dottersammanslutningar

Arkea Oy	Kuntec Oy
Stiftelsen Forum Marinum	Turun musiikinopetus Oy
Oy Turku Energia – Åbo Energi Ab	Turun Seudun Puhdistamo Oy
Åbo City Data Ab	Turun Seudun Vesi Oy
Turku Science Park Oy Ab	Åbo Vattenförsörjning Ab
Turun Aikuiskoulutussäätiö	Lännen Tekstiilihuolto Oy
Åbo Stadsteater Ab	TVT Asunnot Oy
Turun Ammattikorkeakoulu Oy	Studentbystiftelsen i Åbo
Åbo Stadstrafik Ab	Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy
Åbo Hamn Ab	Stiftelsen Åbo 2029 sr.

Intressesammanslutningar

Turun Teknologiaiinteistö Oy
Kaarea Oy
Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab
Logomo Oy

Koncernsektionen utser styrelseledamöterna i de strategiska sammanslutningarna dvs. är ett utnämningsskommitté för styrelserna i de strategiska bolagen. Koncernsektionen ger sin förhandsuppfattning när det gäller val av verkställande direktörer för de strategiska bolagen samt avtal för verkställande direktörer. Koncernsektionen styr och övervakar strategiska dotter- och intressebolag. I strategiska sammanslutningar

Verksamhetsberättelse

---

har samhällspolitiska perspektiv en betydande roll i styrning av sammanslutningen och beslutsfattandet. Andra dottersammanslutningar, dvs. operativa sammanslutningar, genomför sin i huvudsak givna operativa uppgift och deras mål är att sköta sin uppgift effektivt och ekonomiskt.

Hur de mål för verksamheten och ekonomin som stadsfullmäktige ställt upp för bolagen har uppnåtts rapporteras till stadsfullmäktige, stadsstyrelsen och revisionsnämnden en gång under budgetåret dvs. gällande läget 30.6.2019. Utfallet av målen 1.1–31.12.2019 presenteras i de resultatkort som ingår i stadens bokslut dvs. i utfallsjämförelsen av målen för verksamheten och ekonomin.

Enligt 48 § i kommunallagen (410/2015) hör kommunstyrelsen, kommundirektören eller borgmästaren och andra i förvaltningsstadgan angivna myndigheter till kommunens koncernledning. Koncernledningens uppgifter och befogenhetsfördelning fastställs i förvaltningsstadgan. Koncernledningen svarar för genomförandet av ägarstyrningen i kommunkoncernen och för ordnandet av koncernövervakningen, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan.

Ordnandet av koncernstyrningen

Stadens ägarpolitik för 2018 – 2021 godkändes i stadsfullmäktige 11.6.2018 § 145. De ägarpolitiska riktlinjerna som stadsfullmäktige godkänt ingår i Åbos stadsstrategi. Enligt ägarpolitiken bygger stadskoncernens centraliserade stödtjänster på funktioner som ger synergier genom den gemensamma användningen. Stödtjänsterna och deras användning fastställs i koncerndirektivet 12.12.2016 § 205 såsom också koncernsektionens kontrollansvar gällande stadskoncernen och andra sammanslutningar och stiftelser.

I fråga om strategiska sammanslutningar har koncernssektionen till uppgift att övervaka och se till att sammanslutningarna följer de mål för verksamheten och ekonomin som ställts upp av stadsfullmäktige, stadsstrategin och riktlinjerna för ägarpolitiken. I koncerndirektivet fastställs vidare att för de centraliserade koncernfunktionernas del följs koncernledningens anvisning. De centraliserade stödtjänsterna inom stadskoncernen är finansiering, placeringsverksamhet, betalningsrörelse samt anställningsrådgivning. Därtill försöker man komma överens om gemensamma riktlinjer bl.a. i fråga om upphandlingar, ekonomiförvaltning, försäkring, it-funktioner, servicehelheter som produceras av koncernbolagen samt företagshälsovården.

Dottersammanslutningens styrelse ska se till att sammanslutningen följer grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen som fastställts av stadsfullmäktige samt anvisningarna för riskhanteringen och den interna kontrollen. Styrelsen styr, stöder och övervakar riskhanteringen och den interna kontrollen i en sammanslutning. I riskhanteringen ingår att identifiera, analysera och prioritera risker, fastställa och övervaka riskhanteringsåtgärderna samt bedöma resultatet. De strategiska sammanslutningarna ska ha anvisningarna för den interna kontrollen och riskhanteringen som godkänts av styrelsen.

De strategiska sammanslutningarna rapporterar om utvecklingen av sin verksamhet och ekonomi till stadsstyrelsens koncernsektion och vidare till stadsfullmäktige i samband med rapporteringen av stadens verksamhet och ekonomi. Om dessa sammanslutningars verksamhet och ekonomi rapporteras minst en gång om året utöver bokslutet samt alltid när det i fråga om verksamheten och ekonomin förekommer väsentliga avvikelser från de mål som fastställts av sektionen. Om de operativa sammanslutningarnas verksamhet och ekonomi rapporteras till den person som har tillsynsansvar för sammanslutningen.

Vid användningen av de centraliserade koncertjänsterna följer man den anvisning som utfärdats av stadens koncernledning i enlighet med koncerndirektivet. De strategiska dottersammanslutningarna utnyttjar i första hand koncernens egna stödtjänster och först i andra hand koncernens externa serviceproducenter. Vid konkurrensutsättning av de centraliserade stödtjänsterna ska de strategiska sammanslutningarna begära en offert av koncernens interna serviceproducent innan de köper en tjänst av koncernens externa serviceproducent.

Verksamhetsberättelse

Uppföljning av verksamheten och ekonomin under tiden 1.1 – 30.6.2019 gjordes för de strategiska sammanslutningarnas del i samband med den andra delårsöversikten 16.9.2019.

Målen för verksamheten och ekonomin som ställts upp för koncernbolagen ser ut att i huvudsak uppfyllas enligt de uppställda målen och planerna, särskilt resultaten för verksamheten och ekonomin inom bostadssektorn (TVT Asunnot Oy, Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy och Studentbystiftelsen i Åbo) uppnås bättre än planerat.

Det finns utmaningar inom produktionsverksamheten och konkurrensläget inom branschen är hårt vilket återspeglas i bolagens verksamhet inom branschen. Målen för Kuntec Oy:s, Arkea Oy:s och Lännen Teksti-ilihuolto Oy:s rörelsevinst och resultat under räkenskapsperioden ser inte ut att uppnås. Uppgifter för uppföljning av målen som uppställts för de strategiska sammanslutningarna presenteras i punkten Uppföljelse av målen för verksamheten och ekonomin/Strategiska sammanslutningar.

Under räkenskapsperioden gavs dottersammanslutningarna koncerndirektiv bl.a för bolagsstämmor samt för ärenden som man fattar beslut om i sammanslutningarnas styrelser i form av en förhandsuppfattning. Enligt tillgängliga uppgifter har man följt koncerndirektiv och förhandsuppfattningar.

6.4. Ordandet av koncernövervakningen och riskhanteringen

Redogörelse för ordandet av koncernövervakningen

Grunderna för stadens interna kontroll och riskhantering godkändes i stadsfullmäktige 16.6.2014. Genom koncerndirektiv som godkändes i stadsfullmäktige år 2016 uppdaterades principerna för stadens ägarstyrning. För övervakningen av sammanslutningen svarar utöver koncernsektionen den verksamma ledningen som enligt förvaltningsstadgan ska se till att den interna kontrollen och riskhanteringen är tillräckliga på alla nivåer och i alla funktioner inom organisationen.

Grunderna för ordandet av koncernövervakningen har fastställts i förvaltningsstadgan:

Stadsfullmäktige beslutar om

- målen för verksamheten och ekonomin i de sammanslutningar som ingår i stadskoncernen,
- principerna för ägarstyrningen och koncerndirektiv samt
- grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen.

Stadsstyrelsen

- svarar för samordningen av stadens verksamhet,
- svarar för ägarstyrningen och
- svarar för ordandet av den interna kontrollen och riskhanteringen.

Stadsstyrelsens koncernsektion har till uppgift att

- styra stadens centraliserade tjänster och servicecentraler,
- föra ägarens talan och framlägga stadens ställningstaganden i viktiga ärenden som behandlas på bolagsstämmorna i strategiska bolag och vid andra motsvarande sammanträden och utfärda anvisningar till de personer som representerar staden i dessa bolag och i övriga sammanslutningar,
- utse stadens representanter till förvaltningsorgan i sådana sammanslutningar som fastställts som strategiska sammanslutningar samt utse revisorer,
- fastställa och följa upp de verksamhetsmässiga och ekonomiska målen i sådana sammanslutningar som fastställts som strategiska sammanslutningar samt
- svara för övervakningen av de sammanslutningar och stiftelser som ingår i stadskoncernen och övriga sammanslutningar och stiftelser.

Dottersammanslutningens styrelse ska se till att sammanslutningen följer grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen som fastställts av stadsfullmäktige samt anvisningarna för riskhanteringen och den interna

Verksamhetsberättelse

---

kontrollen. Styrelsen styr, stöder och övervakar riskhanteringen och den interna kontrollen i en sammanslutning. De strategiska sammanslutningarna ska ha anvisningarna för den interna kontrollen och riskhanteringen som godkänts av styrelsen.

I samband med godkännandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen behandlar och godkänner bolagets styrelse redogörelserna över ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen, de uppdagade bristerna, de viktigaste riskerna och utvecklingsbehoven.

Stadens strategiska sammanslutning är ett bolag eller en stiftelse som stadsstyrelsens koncernsektion har fastställt som en strategisk sammanslutning i koncerndirektiv eller genom ett annat beslut. Förutom strategiska dottersammanslutningar har staden operativa dottersammanslutningar vars verksamhet och ekonomi följs upp av en utnämnd ansvarsperson som sammanslutningarna rapporterar till.

Vid koncernstyrningen bistås koncernledningen av dottersammanslutningens styrelse och övriga ledning samt av en controller som svarar för koncernstyrningen. Koncernförvaltningen svarar för beredningen av beslutsfattande i stadsstyrelsens koncernsektion och verkställigheten av besluten.

Bedömningen av uppställningen och utfallet av målen

Målen för de strategiska dottersammanslutningarna bereds av sammanslutningar för beslut i koncernsektionen. Hur målen uppnås följs upp enligt årsklockan och ärenden som behandlas vid bolagsstämman behandlas i koncernsektionen före bolagsstämman. I materialet till bolagsstämman ingår bl.a. ett bokslut som under-tecknats av bolagets styrelse och granskats av en revisor. Bolagets resultatkort behandlas samtidigt med bokslutshandlingar. Hur den interna kontrollen inom koncernen fungerar bedöms av stadens interna revision.

Behörighets- och ansvarsfördelning i koncernstyrningen samt genomförandet av styrningen har skötts på ett ändamålsenligt sätt. Stadens nuvarande anvisningar är tillräckliga. Stadens representanter i dottersammanslutningar kan vid behov ges anvisningar bl.a. genom koncerndirektivet även under räkenskapsperioden.

De verksamhetsmässiga och ekonomiska målen för de sammanslutningar som uppföljs uppnåddes i huvudsak enligt målen och planerna bortsett från ett par undantag.

Rapportering gällande ordnandet och genomförandet av den interna kontrollen och riskhanteringen

Bedömning av riskerna förknippade med sammanslutningens verksamhet ska göras årligen som en del av verksamhetsberättelsen. Resultaten av riskbedömningen ska rapporteras till stadsdirektören och riskhanteringschefen. Styrelsen ska årligen rapportera till koncernledningen och den interna revisionen om huruvida den interna kontrollen och riskhanteringen har skötts på ett effektivt och fungerande sätt t.ex. i samband med behandlingen av materialet till sammanslutningens bolagsstämma i koncernsektionen på våren. I fråga om hanteringen av finansieringsrisker ska dottersammanslutningen följa separata anvisningar för hantering av finansieringsrisker.

Utveckling av koncernövervakningen under ekonomiplanepreioden

Rapporteringen av den interna kontrollen och riskhanteringen såsom förvaltningsstadgan föreskriver ska fortfarande utvecklas bl.a. i fråga om innehållet och förenhetligande av rapporteringen. Dottersammanslutningarna har bedömt sina viktigaste risker, men bedömningen av hur hanteringsmetoderna har tillämpats i praktiken förutsätter fortsatt arbete likaså bedömningen av hur ändamålsenligt genomförandet av den interna kontrollen har varit. Uppmärksamhet ska fästas vid dokumenteringen av, grunderna för och bedömningsnivån för självvärderingar. Kompetens ska utvecklas när det gäller att identifiera och bedöma de viktigaste metoderna för den interna kontrollen.

Verksamhetsberättelse

Användning av centraliserade koncernfunktioner och -tjänster

Enligt koncerndirektivet ska de strategiska dottersammanslutningarna och deras dottersammanslutningar utnyttja i första hand koncernens egna stödtjänster och först i andra hand koncernens externa serviceproducenter. Enligt gemensamma riktlinjer har bolagen skyldighet att använda bl.a. IT-tjänster som produceras av stads-koncernen samt tjänster för ekonomiförvaltningen som staden gett riktlinjer för. Genom ett beslut av koncernsektionen kan en strategisk dottersammanslutning avstå från användningen av centraliserade koncernfunktioner och -tjänster.

Informationsgången och hur den fungerar

Verksamheten och ekonomin för de dottersammanslutningar som uppföljs behandlas i huvudsak i stadens koncernsektion som en del av stadens delårsöversikter. Koncernsektionen kan vid behov fatta ett separat beslut om tätare uppföljnings- och rapporteringscykler. Informationsgången i dottersammanslutningarna har fungerat på ett vederbörligt sätt.

Sammansättning och val av styrelse

Vid val av dottersammanslutningarnas styrelser iakttas följande principer för koncerndirektiv:

- i sammansättningen beaktas verksamhetens natur, omfattning och utvecklingsfas i sammanslutningen. Styrelsens storlek anpassas efter sammanslutningens verksamhet.
- sammanslutningens verksamhetsområde och verksamhetens omfattning samt sammanslutningens strategiska betydelse i kommunens verksamhet ska beaktas vid valet.
- styrelsen ska bestå av medlemmar som har en med tanke på sammanslutningens verksamhetsområde tillräcklig och mångsidig kompetens, olika typer av erfarenhet som kompletterar varandra samt sakkunskap om verksamhetsområdet, ekonomin och affärsverksamheten.
- styrelsemedlemmarna ska ha sakkunskap och förmåga att styra och stödja den operativa ledningen. Styrelsemedlemmarna ska ha förmåga att fatta beslut självständigt samt föra ett jämlikt samtal med den verksamma bolagsledningen.
- vid valet av styrelse iakttas jämställdhet mellan könen i enlighet med 4a § 3 mom. i jämställdhetslagen, såvida man av grundad anledning inte är tvungen att avvika från detta.

Stadsstyrelsens koncernsektion beslutar om utnämningen av ledamöter i styrelserna.

Ordnanande av riskhanteringen inom kommunkoncernen

Dottersammanslutningens styrelse ska se till att sammanslutningen följer grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen som fastställts av stadsfullmäktige samt anvisningarna för riskhanteringen och den interna kontrollen.

De centrala strategiska sammanslutningarna gjorde en riskbedömning med samma bedömningsmetod och enligt samma årsklocka som stadens serviceområden varefter riskbedömningarna lämnades till riskhanteringschefen inom koncernförvaltningen. Riskhanteringen och dess uppföljning har genomförts genom en tydlig ansvarsfördelning och en omfattande kartläggning av risker genomförs årligen. Kompetens i riskhanteringen och dokumentering av hanteringsmetoderna kommer att utvecklas under kommande räkenskapsperioder. Vid tidpunkten för bokslutet föreligger inga uppgifter om misslyckanden när det gäller att förutse risker inom stads-koncernen tidsmässigt och ekonomiskt.

De centrala sammanslutningarna bedömde vilka risker deras egen verksamhet utsätts för med hjälp av gemensamma riskbedömningsverktyg. Av riskerna som bedöms har man på förhand utsett tjugo olika risker vars betydelse varje sammanslutning bedömer i förhållande till sin egen verksamhet. Dessutom utsåg och bedömde de som gjort riskbedömningen de centrala hot som riktas till kärnverksamheten som inte nämnts i den gemensamma förteckningen över risker men som bör tas upp. De största riskerna bedöms noggrannare och man

Verksamhetsberättelse

öväger vilka konsekvenserna är om risken förverkligas, hur man förberett sig för risken, vilka riskhantlingsmetoder som använts eller borde användas i fortsättningen, vem som ansvarsperson och hurdan tidtabellen är.

Tillgången till personal lyftes fram som en central risk även i strategiska sammanslutningar. Stadens lönenivå lockar inte experter. Personalens kompetens och arbetshälsa ska tryggas bland annat genom utvecklingssamtal och aktuella uppgiftsbeskrivningar samt genom att stöda fortbildning.

En del av riskerna för sektorer och samfund kan klassificeras som strategiska risker på koncernnivå, såsom risker för den tekniska infrastrukturen (störningar i värme-, el- och vattendistributionen).

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

6.5. Koncernbokslutet och nyckeltalen

KONCERNENS RESULTATRÄKNING

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Verksamhetsintäkter	985 337	951 668
Försäljningsintäkter (+)	800 078	787 156
Avgiftsintäkter (+)	73 735	72 903
Understöd och bidrag (+)	33 990	32 908
Hysesintäkter (+)	31 413	28 751
Övriga verksamhetsintäkter (+)	46 120	29 950
Förändring av produktlager	0	-532
Tillverkning för eget bruk (+)	10 890	9 221
Verksamhetsutgifter	-1 963 277	-1 898 686
Personalkostnader		
Löner och arvoden (-)	-651 234	-636 605
Lönebikostnader		
Pensionskostnader (-)	-119 368	-117 148
Övriga lönebikostnader (-)	-43 384	-44 643
Köp av tjänster (-)	-568 343	-544 022
Material, förnödenheter och varor	-318 327	-309 712
Bidrag (-)	-93 968	-88 448
Hyeskostnader (-)	-63 490	-53 950
Övriga verksamhetskostnader (-)	-105 163	-104 157
Andel av intressebolagets vinst/förlust	7 978	7 869
VERKSAMHETSBIDRAG	-959 072	-930 460
Skatteinkomster	780 377	749 749
Statsandelar (+)	316 473	312 582
Finansiella intäkter och kostnader	-9 101	-14 062
Ränteintäkter (+)	5 177	7 773
Övriga finansiella intäkter (+)	6 076	7 121
Räntekostnader (-)	-18 865	-19 524
Övriga finansiella kostnader (-)	-1 489	-9 432
ÅRSBIDRAG	128 677	117 810
Avskrivningar och nedskrivningar	-145 908	-140 700
Avskrivningar enligt plan (-)	-145 896	-140 694
Elimineringsdifferenser för ägande	0	-6
Nedskrivningar	-12	0
Extraordinära poster	76 296	0
Extraordinära intäkter (+)	76 296	0
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	59 065	-22 890
Bokslutsdispositioner	-1 935	-1 712
Räkenskapsperiodens skatter	-3 878	-3 805
Uppskjutna skatter	-3 044	-3 079
Minoritetsandelar	376	-2 178
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	50 585	-33 665

Koncernresultaträkningens nyckeltal	2019	2018
Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader, %	50,5	50,4
Årsbidrag/Avskrivningar, %	88,2	83,7
Årsbidrag, € / invånare	666	616
Invånarantal	193 246 *	191 331

* förhandsuppgift

Koncernens resultat under räkenskapsperioden

Koncernens underskott under räkenskapsperioden blev 50,6 miljoner euro (2018 bokslut underskott på 33,7 miljoner euro). Turun seudun sosiaali- ja terveystalvokkiintestöt Oy som helt ägs av Åbo stad såldes till Hemsö Storåker Finland Oy i början av april. Till följd av affären bokfördes en extraordinär försäljningsvinst på över 76 miljoner euro i koncernen. Utan en extraordinär post av engångsnatur hade koncernens underskott uppgått till 25,7 miljoner euro. Räkenskapsperiodens resultat uppvisade ett överskott på 59,1 miljoner euro (underskott på 22,9 miljoner euro bokslut 2018). Utan en extraordinär post av engångsnatur hade koncernens underskott uppgått till -17,2 miljoner euro.

Koncernens årsbidrag uppgick till 128,7 miljoner euro (117,8 miljoner euro bokslut 2018) som kan användas för koncernens investeringar, placeringar och amorteringar av lån. Koncernens årsbidrag per invånare var 666 euro vilket innebär en förbättring med ca 50 euro jämfört med året innan (616 euro bokslut 2018). Eurobeloppet per invånare för 2019 har räknats ut utifrån Statistikcentralens förhandsuppgift på 193 246 invånare. Årsbidraget täckte 88,2 procent av avskrivningarna enligt plan (83,7 procent bokslut 2018).

Verksamhetsbidraget för koncernen var -959,1 miljoner euro (-930,5 miljoner euro bokslut 2018). På grund av försäljningen av dottersammanslutningen ändrades de hyreskostnader (ca 8 miljoner euro) som staden betalade till Turun seudun sosiaali- ja terveystalvokkiintestöt Oy till koncernens externa kostnader. Koncernens hyreskostnader ökade i sin helhet 9,5 miljoner euro jämfört med föregående år. Den jämförbara ändringen av verksamhetsbidraget är -20,6 miljoner euro. Med koncernens verksamhetsintäkter finansierades 50,5 procent av verksamhetskostnaderna varav posten tillverkning för eget bruk har avdragits.

Finansiering av koncernens verksamhet och investeringar

Koncernens investeringsutgifter var sammanlagt 278,5 miljoner euro (251,1 miljoner euro bokslut 2018). Av koncernens investeringsutgifter har koncernens interna poster eliminerats till ett belopp av 24,0 miljoner euro. Koncernens viktigaste investeringar som ingår i sammanslutningarnas separata bokslut var

- Åbo stad 120,9 miljoner euro.
- TVT Asunnot Oy-koncernen 50,6 miljoner euro
- Åbo Energi Ab-koncernen 25,4 miljoner euro
- Logomon tapahtumatilat Oy 26,6 miljoner euro
- Turun Ammattikorkeakoulu Oy 21,0 miljoner euro

TVT Asunnot Oy:s nybyggnadsobjekt som omfattar 119 bostäder färdigställdes i tre faser i Storheikkiläområdet på adressen Norrskensgatan 8-12 år 2019. Därtill färdigställdes 39 nya bostäder i Kärsämäki på adressen Kärsämäkivägen 62. I maj 2019 inleddes byggandet av två olika objekt för flervåningshus. I Kärsämäki på adressen Boställsgatan 3 byggs 22 bostäder och i Arola i Hirvensalo byggs 44 bostäder på adressen Arolabågen 3. Därtill inleddes byggandet av 76 bostäder i två flervåningshus i S:t Karins centrum på adressen Lautakunnankatu 16. Ombyggnadsobjektet på Småvesslegatan 2 A och B färdigställdes i december 2019. Ombyggnaden av objektet på Lampolagatan påbörjades i mars 2019. För Turun Palvelutilat Oy färdigställdes boendeenheterna för dygnetruntvården för äldre som omfattar 118 respektive 119 bostäder på adresserna Kuralagatan 2 och Murkiogatan 10. Objekten har hyrts ut till äldreomsorgen inom Åbo stads välfärdssektor. För Turun Päiväkodit Oy färdigställdes daghemmet Kastun Päiväkoti på Pyörämäkivägen 4 i början av 2019 och Daghemmet i Stallbacken på Malmgatan sommaren 2019. Båda daghemmen har hyrts ut till Åbo stad.

Åbo Energi Ab:s investeringar riktades i huvudsak till att förbättra och upprätthålla överföringskapaciteten och funktionssäkerheten för nätverken. Inom värmeverksamheten investerades i utvidgning av värmenäten och

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

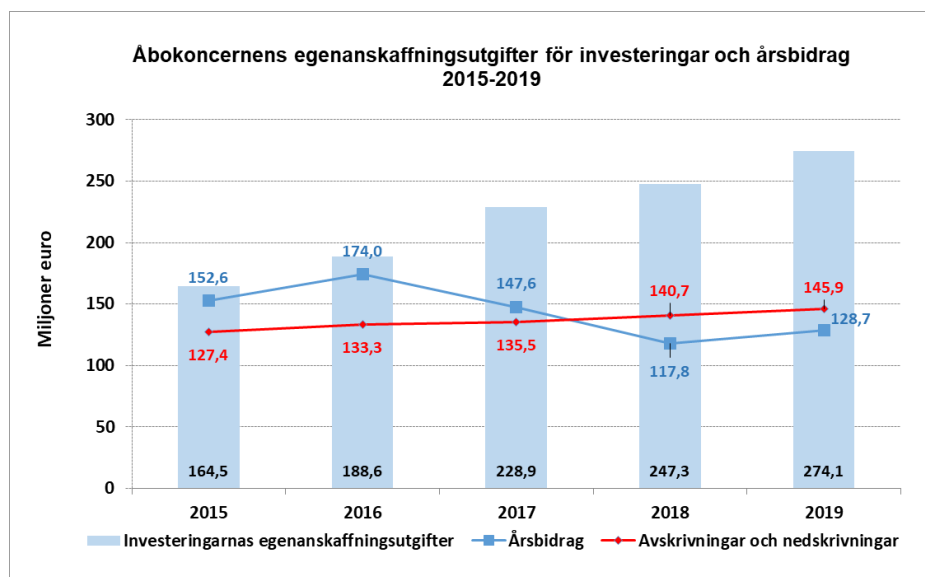
anskaffning av utrustningen. Elnätsbolagets investeringar riktades till att förbättra och upprätthålla överföringskapaciteten och funktionssäkerheten för elnätverken. Bolaget gjorde långfristiga placeringar i Suomen Hyötytuuli Oy.

Största delen av Turun ammattikorkeakoulu Oy:s investeringar bestod av att förvärva aktier i Turun teknologi-akiinteistö Oy genom utbyte av ett konvertibelt skuldebrev till ett värde av 18 miljoner euro. De övriga investeringarna omfattar inköp av maskiner och inventarier främst för nya campuslokaler som delvis fortfarande är under byggnad (Medisiina D och EduCity som öppnar hösten 2020).

Logomon tapahtumatilat Oy grundades genom delning av koncernen Logomo Oy 18.10.2018. Det första bokslutet upprättades för den förlängda räkenskapsperioden 18.10.2018 - 31.12.2019. Ändringen av bestående aktiva var ca 26 miljoner euro enligt det särskilda bokslutet.

Åbo stads investeringar har i verksamhetsberättelsen presenterats under punkt 3.2. Finansiering av verksamheten.

Investeringarnas egenanskaffningsutgifter var 274,1 miljoner euro. Kassaflödet i koncernens verksamhet var 106,6 miljoner euro vilket minskade med 20,5 miljoner euro jämfört med året innan och inte räckte till för att täcka investeringarnas egenanskaffningsutgifter.

Överlåtelseinkomster av egendom bokfördes 66,4 miljoner euro (30,6 miljoner euro bokslut 2018). Kassaflödet i verksamheten och för investeringarnas del uppvisade ett underskott på 101,2 miljoner euro (- 89,6 miljoner euro bokslut 2018). Räkenskapsårets och de fyra föregående årens sammanräknade kassaflöde i verksamheten och för investeringarnas del uppvisade ett underskott på -298,7 miljoner euro (-166,8 miljoner euro bokslut 2018). Kassaflödet försvagades 131,8 miljoner euro jämfört med året innan och man har blivit tvungen att täcka investeringsutgifter genom att minska kassareserverna eller ta upp mera lån eller sälja egendom. Koncernens långfristiga lån lyftes 176,5 miljoner euro och minskades 125,5 miljoner euro under räkenskapsperioden.

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

KONCERNENS FINANSIERINGSKALKYL	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	128 677	117 810
Extraordinära poster	76 296	0
Räkenskapsperiodens skatter	-3 878	-3 805
Korrektivposter till internt tillförda medel	-94 539	13 051
	106 557	127 055
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-278 522	-251 081
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	4 376	3 797
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	66 396	30 582
	-207 750	-216 702
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-101 193	-89 647
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningen	-1 370	-3 340
Minskning av utlåningen	72 718	12 454
	71 347	9 114
Förändringar i lånebeståndet		
Ökning av långfristiga lån	176 537	251 445
Minskning av långfristiga lån	-125 539	-116 428
Förändringar i kortfristiga lån	31 982	-25 468
	82 979	109 550
Förändringar av eget kapital		
Förändringar av eget kapital	0	-1 777
Förändringar i minoritetsandelen	0	2 119
	0	342
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändringar av förvaltade medel och förvaltad kapital	1 268	442
Förändring av omsättningstillgångar	2 984	-1 423
Förändring av fordringar	-2 714	-13 760
Förändring av räntefria skulder	-4 311	-5 467
	-2 773	-20 208
Kassaflödet för finansieringens del	151 553	98 798
Förändring av likvida medel	50 360	9 151
Förändring av likvida medel	50 360	9 151
Likvida medel 31.12	332 744	282 384
Likvida medel 1.1	282 384	273 233
Nyckeltalen i koncernfinansieringskalkylen	2019	2018
Intern finansiering av investeringar, %	46,9	47,6
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	0,7	0,7
Låneskötselbidrag	1,0	1,0
Kassans tillräcklighet, dagar	51	45
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde 5 år, 1000€	-298 672	-166 836

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

Koncernens finansieringsställning med förändringar

KONCERNBALANSRÄKNING

AKTIVA	2019	2018	PASSIVA	2019	2018
	1.000 €	1.000 €		1.000 €	1.000 €
BESTÅENDE AKTIVA	2.559.186	2.590.892	EGET KAPITAL	1.072.059	1.018.762
Immateriella tillgångar	28.389	32.647	Grundkapital	601.956	601.956
Immateriella rättigheter	2.990	3.937	Stiftelsens		
Koncernaffärsvärde	162	315	grundkapital	29.016	29.003
Övriga utgifter med lång verkningstid	24.752	28.283	Övriga egna fonder	73.556	70.858
Förskottsbetalningar	485	112	Över/underskott från tidigare räkenskapsperioder	316.945	350.611
Materiella tillgångar	2.330.944	2.320.693	Räkenskapsperiodens över-/underskott	50.585	-33.665
Jord- och vattenområden	231.063	219.417			
Byggnader	1.211.210	1.200.013	MINORITETSANDELAR	70.195	65.247
Fasta konstruktioner och anläggningar	549.430	563.822			
Maskiner och inventarier	90.201	93.182	AVSÄTTNINGAR	19.744	18.201
Övriga materiella tillgångar	125.960	119.233	Pensionsavsättningar	2.786	3.385
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	123.081	125.026	Övriga avsättningar	16.958	14.816
Placeringar	199.852	237.551			
Andelar i intressesammanslutningar	103.176	91.765	FÖRVALTAT KAPITAL	36.461	33.467
Aktier och andelar	72.336	50.031	Statliga uppdrag	4.079	5.271
Masskuldebrevslånefordringar	500	990	Donationsfondernas kapital	27.453	24.901
Övriga lånefordringar	23.409	94.329	Övrigt förvaltad kapital	4.929	3.295
Övriga fordringar	432	436			
FÖRVALTADE MEDEL	33.691	31.966	FRÄMMANDE KAPITAL	1.888.032	1.937.189
Statliga uppdrag	4.105	5.305	Långfristigt	1.299.575	1.405.299
Donationsfondernas specialtäckningar	24.587	23.295	Masskuldebrevslån	50.000	80.000
Övriga förvaltade medel	4.998	3.365	Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	1.096.088	1.154.885
RÖRLIGA AKTIVA	493.614	450.010	Lån från offentliga samfund	65.531	77.629
Omsättningstillgångar	9.410	12.619	Lån från övriga kreditgivare	25	25
Material och förnödenheter	7.869	8.285	Erhållna förskott	3	3
Halvfärdiga produkter	1.303	4.111	Anslutningsavgifter och övriga skulder	65.083	65.065
Färdiga produkter	228	197	Resultatregleringar	360	5.803
Övriga omsättningstillgångar	11	25	Uppskjutna skatteskulder	22.485	21.890
Fordringar	151.460	155.007	Kortfristiga	588.457	531.890
Långfristiga fordringar	16.950	10.277	Masskuldebrevslån	30.000	50.000
Lånefordringar	299	80	Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	152.202	69.535
Uppskjutna skattefordringar	1.479	1.513	Lån från offentliga samfund	9.120	9.017
Övriga fordringar	8.470	2.983	Lån från övriga kreditgivare	53.864	55.610
Resultatregleringar	6.702	5.702	Erhållna förskott	5.090	7.355
Kortfristiga fordringar	134.510	144.730	Skulder till leverantörer	121.734	119.072
Kundfordringar	85.175	87.761	Anslutningsavgifter och övriga skulder	53.896	59.090
Lånefordringar	214	319	Resultatregleringar	145.946	147.860
Övriga fordringar	21.619	23.719	Uppskjutna skatteskulder	16.605	14.352
Resultatregleringar	27.501	32.930			
Finansiella värdepapper	151.393	130.513			
Aktier och andelar	25.782	23.130			
Placeringar i penningmarknadsinstrument	2.687	2.500			
Masskuldebrevslånefordringar	102.738	95.948			
Övriga värdepapper	20.187	8.935			
Kassa och bank	181.351	151.870			
AKTIVA TOTALT	3.086.491	3.072.867	PASSIVA TOTALT	3.086.491	3.072.867

Bokslut 2019

Verksamhetsberättelse

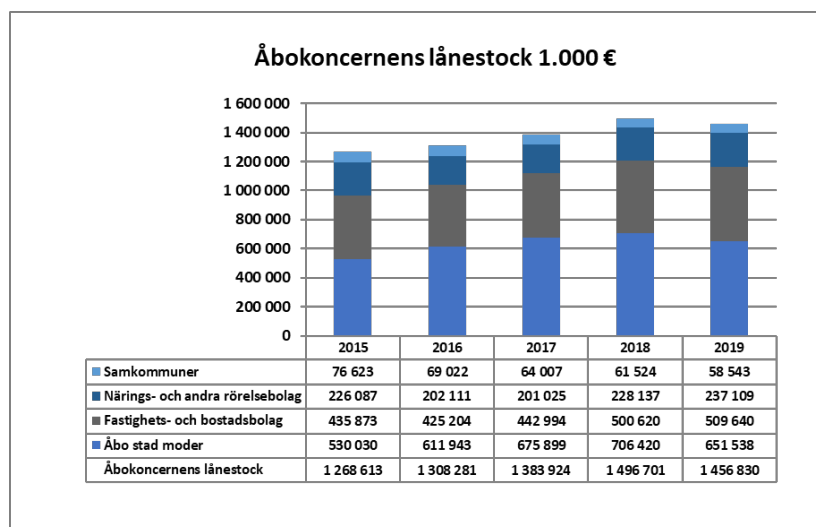
Koncernbalansräkningens nyckeltal	2019	2018
Soliditetsgrad %	37,1	35,4
Relativ skuldsättning, %	90,4	95,8
Ackumulerat överskott/underskott, 1000 €	367.530	316.945
Ackumulerat överskott/underskott, €/invånare	1.902	1.657
Länestock 31.12, 1000 €	1.456.831	1.496.700
Länestock 31.12, €/invånare	7.539	7.823
Lån och hyresansvar 31.12, 1000 €	1.922.818	1.824.253
Lån och hyresansvar, euro/invånare	9.950	9.535
Lånefordringar 31.12, 1 000 €	23.909	95.319
Invånarantal	193.246*	191.331

* förhandsuppgift

Koncernens långfristiga lånefordringar var 23,9 miljoner euro och minskade 71,4 miljoner euro jämfört med året innan. Minskningen berodde främst på att konvertibla skuldebrev byttes ut mot aktier i samband med företagsarrangemanget mellan Teknologiaikiinteistö Oy och Turun ammattikorkeakoulu Oy.

Åbokoncernens räntebelagda länestock mot räkenskapsperiodens slut var 1 456,8 miljoner euro (1 496,7 miljoner euro bokslut 2018). I länestocken ingår som kortfristiga räntebelagda skulder personalkassans depositioner på sammanlagt 52,9 miljoner euro (54,8 miljoner euro bokslut 2018). Koncernens länestock minskade 39,9 miljoner euro (112,8 miljoner euro bokslut 2018). Den som minskade koncernskulden mest var Åbo stad. Koncernskulderna per invånare var 7 539 euro (7 823 euro bokslut 2018) enligt den preliminära uppgiften om folkmängden för 2019. Jämfört med året innan minskade lånen med 284 euro per invånare.

Av koncernens sammanlagda länestock riktas 35 procent mot fastighets- och bostadsverksamheten (33 procent TP 2018) och 16 procent mot annan närings- och affärsverksamhet (15 procent bokslut 2018). Samkommunernas andel av länestocken var 4 procent (4 procent bokslut 2018) och Åbo stads andel var 45 procent (48 procent bokslut 2018). I Åbo stads skuldandel ingår en utlåning på 446 miljoner euro som staden beviljat för sina dottersammanslutningar. När det belopp som motsvarar utlåningsfordringarna korrigeras från Åbo stads andel av koncernskulden till dottersammanslutningar och samkommuner blir Åbo stads andel av koncernskulden 206 miljoner euro (2018 bokslut 121 miljoner euro) och dottersammanslutningarnas och samkommunernas andel blir 1 251 miljoner euro (2018 bokslut 1 376 milj. €). Dottersammanslutningarnas och samkommunernas andel har minskat 125 miljoner euro och stadens andel har ökat 85 miljoner euro jämfört med året innan.

Åbokoncernens sammanlagda främmande kapital mot räkenskapsperiodens slut var 1 888,0 miljoner euro (1 937,2 miljoner euro bokslut 2018). Ökningen jämfört med året innan är 49,2 miljoner euro.

Verksamhetsberättelse

Koncernskulderna och hyresansvaren uppgick till 1 922,8 miljoner euro (1 824,3 miljoner euro bokslut 2018) mot slutet av räkenskapsperioden. Koncernens soliditet var 37,1 procent (2018 bokslut 35,4 procent). Den relativa skuldsättningen var 90,4 procent och försvagades jämfört med året innan (2018 bokslut 95,8 procent). Av koncernens driftsinkomster skulle man behöva 90,4 procent för återbetalning av koncernens främmande kapital.

6.6. Väsentliga händelser efter bokslutet och bedömning av den sannolikt förestående utvecklingen

Väsentliga händelser gällande koncernen efter att bokslutet har färdigställts

Inom stadskoncernen har inte skett några betydande eller väsentliga förändringar efter att bokslutet för 2019 färdigställdes.

Bedömning av den sannolikt förestående utvecklingen

Det föreligger inga uppgifter om eller planer för betydande bolagiseringar eller överlåtelser av rörelse.

7. Stadsstyrelsens förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat och åtgärder som gäller balansering av ekonomin

Stadsstyrelsen föreslår fullmäktige följande om behandlingen av resultatet för räkenskapsåret:

- den ackumulerade avskrivningsdifferensen minskas med de planmässiga avskrivningarna på anskaffningsutgiften för de investeringar som genomförts med investeringsreserveringar, sammanlagt 1 944 771,30 euro
- stadens underskott för 2019, sammanlagt 36 451 464,17 euro, överförs till eget kapital i stadens balansräkning, till raden Räkenskapsperiodens över-/underskott.

Balansering av ekonomin under ekonomiplanepreioden 2020–2023 har behandlats i punkt 1.7.

Uppnåendet av målen för verksamheten och ekonomin

---

8. Uppnåendet av målen för verksamheten och ekonomin

I rapporten Uppföljning av verksamheten och ekonomin 1.1–31.12.2019 lämnas en redogörelse enligt kommunallagen över hur de mål för verksamheten och ekonomin som uppställts av stadsfullmäktige har uppnåtts.

Budgetens bindande verkan

Enligt 110 § i kommunallagen ska budgeten innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter samt en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Budgeten ska iaktas i kommunens verksamhet och ekonomi. Enligt 68 § i förvaltningsstadgan utfärdar stadsfullmäktige bestämmelser om hur budgeten ska iaktas och på vilket sätt budgeten och dess motiveringar är bindande för stadens myndigheter. Stadsstyrelsen utfärdar bestämmelser om hur de mål och åtgärder som skrivits in i de strategiska avtalen är bindande för stadens myndigheter.

Målen som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Alla klausuler och verksamhetsmål för organen samt anslag, inkomstberäkningar samt användning av arbetskraften är bindande i förhållande till stadsfullmäktige om inte något annat bestämts nedan.

De mål för organen som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige ingår i de strategiska avtalen mellan stadsstyrelsen och organen. De mål och punkter i de strategiska avtalen som inte är bindande i förhållande till stadsfullmäktige är bindande mål i förhållande till stadsstyrelsen eller uppgifter som ska tillkännages.

De allmänna motiveringarna i budgeten som fastställts av stadsfullmäktige och organets helhetsbild av utvecklingsriktningen inom sektorn är inte bindande mål i förhållande till stadsfullmäktige.

De verksamhetsmässiga och ekonomiska målen för stadsfullmäktige, centralvalnämnden och revisionsnämnden presenteras i en form som är snävare än det strategiska avtalet som en del av stadens verksamhetsplan. Dessa organs beskrivning av verksamheten och dess utvecklande sam förändringar i omvärlden är inte bindande mål.

Stadsfullmäktige har beslutat att fastställa anslagen i organens driftsekonomidel och de beräknade inkomsterna som bruttobindande (med undantag av den regionala räddningsnämnden). Till investeringar som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige hör de i budgeten införda investeringsutgifterna, finansieringsandelarna och överlåtelseinkomsterna av bestående aktiva. Helhetssumman för investeringarna är bindande i förhållande till stadsfullmäktige.

Anslagen i organets driftsekonomidel och anslagen i investeringsdelen är separat bindande. Med anslagsbesparing i driftsekonomidelen kan inte täckas överskridning av anslaget i investeringsdelen och vice versa.

Den regionala räddningsnämnden som utgör en balansenhets binds av rörelseöverskott + avskrivningar samt bruttoutgifter för investeringar minus finansieringsandelar och överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva (kassaflödet för investeringarnas del).

I behovsutredningar och projektplaner gällande stadens lokalprojekt iaktas bestämmelserna i förvaltningsstadgan. I förvaltningsstadgan har också bestämts om beslutanderätt i investeringar och övriga utgifter med lång verkningssgrad.

Om genomförandet av de planerade investeringsprojekten tidsmässigt flyttas till nästa år och om finansieringsbehovet för nästa har blivit klart efter behandlingen av nästa års budget, kan sektorerna framställa ett förslag om överskridning av anslaget för nästa år. Grunden är en motsvarande anslagsbesparing under innevarande år.

Bokslut 2019

Uppnåendet av målen för verksamheten och ekonomin

De bindande posterna i stadens resultaträkningsdel är skatteinkomster och statsandelar samt finansieringsinkomster och -utgifter. Förändringen i lånebeståndet är en bindande post i finansieringskalkylen.

I rapporten om målen för verksamheten och ekonomin ingår uppnåendet av målen för verksamheten och ekonomin för de strategiska dottersammanslutningarnas del. Dottersammanslutningarnas bindande mål i förhållande till stadsfullmäktige är klausuler samt mål som antecknats under "Koncernbolagets bindande mål i förhållande till stadsfullmäktige".

Förklaringar till trafikljusen som använts i årsrapporten om uppföljning av verksamheten och ekonomin:

"Trafikljusen":

	målvärdet för en mätare nåddes dvs. målet uppfylldes
	målvärdet för en mätare nåddes nästan
	målvärdet för en mätare nåddes inte dvs. målet uppfylldes inte

Bokslut 2019

Stadsfullmäktige

STADSFULLMÄKTIGE

Budgetutfallet

Stadsfullmäktige 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med änd- ringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsutgifter	-1.072		-1.072	-1.006	66
VERKSAMHETS BIDRAG	-1.072		-1.072	-1.006	66

Bokslut 2019

Centralvalnämnden

CENTRALVALNÄMNDEN

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: stadsjurist Jukka Vanto och jurist Annika Nieminen

Den redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten

Centrala förändringar i omvärlden

Centralvalnämnden är ett lagstadgat organ. Dess omvärld påverkas av ändringar i vallagen (714/1998) och kommunallagen (410/2015). Vallagen har ändrats senast 1.1.2019, då man genom lagen om ändring och temporär ändring av vallagen 1223/2018 gjorde en rad mindre justeringar av teknisk natur.

Centralvalnämndens viktigaste uppgift är att förrätta valen i Åbo stad. År 2019 förrättades riksdags- och Europaparlamentsval. I svaret som landets regering gav i augusti 2018 gällande ändringarna som uppskjutningen av landskaps- och vårdreformen orsakat, föreslogs att det första landskapsvalet skulle ha förrättats samtidigt som Europaparlamentsvalet i maj 2019. Regeringens proposition till social- och hälsovårdsreformen och landskapsreformen (RP 15/2017 rd) med andra tillhörande propositioner förföll ändå i riksdagen vid utgången av valperioden 2015-2019.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

I budgeten för 2019 hade man förberett sig på att landskapsvalet skulle ha förrättats samtidigt som Europaparlamentsvalet i maj 2019. Landskapsvalet förrättades dock inte år 2019.

Budgetutfallet

Centralvalnämnden 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsintäkter	640		640	681	40
Verksamhetsutgifter	-1.021		-1.021	-771	250
VERKSAMHETSBIDRAG	-380		-380	-90	291

Användningen av arbetskraft

Årsverken och kostnader (1.000 €)	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019
Årsverken	5,4	0,5	10,0	10,0	6,0
Löner och arvoden	369	317	723	723	558

Bokslut 2019

Revisionsnämnden

REVISIONSNÄMNDEN

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: stadsrevisor Kari Koivuluhta

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2018

Centrala förändringar i omvärlden

Revisionsnämndens uppgiftsfält påverkas av kraven att balansera ekonomin samt behovet av att bedöma innehållet i planerna för balanseringen och genomförandet av och tillräckligheten hos åtgärderna.

Verksamheten påverkas också av organiseringen, anordningssättet och ledningen av kommunkoncernens verksamhet och serviceproduktion samt ändringar i dessa.

Dessutom ska nämndens verksamhet beakta strukturen och innehållet i gällande styrdokument samt de ändringsfaktorer som påverkar stadskoncernens och dess olika delars verksamhet och resultat. Omvärlden ändras konstant bland annat på grund av lagstiftningen och det allt mer ökande samarbetet över kommungränserna.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

Inga väsentliga avvikelser.

Under mandatperioden 2017-2021 har revisionsnämnden fortsatt utvärderingen och granskningen utifrån utvärderingsplanen.

Enligt 121 § i kommunallagen "gör revisionsnämnden upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år fullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. Fullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Nämnden kan även ge fullmäktige andra sådana utredningar om resultaten av utvärderingen som den anser vara behövliga. Kommunstyrelsen ger fullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen föranleder."

Våren 2019 ordnade revisionsnämnden höranden och diskussionsmöten för ledningen gällande utvärderingen för 2018. På tillställningarna hördes representanter för stadens ledning gällande bokslutet för 2018 och utfallet av budgetmålen samt utfallet och rapportering av personalmålen. Revisionsnämnden godkände 2018 års utvärderingsberättelse 23.5.2019. I utvärderingsberättelsen för 2018 behandlades särskilt stadskoncernens ekonomiska situation, kolneutralitetsmålet, planeringen av trafiksystemet, elevvården, kvalitetskontroll beträffande köp av boendetjänster för äldre samt den interna kontrollen, riskhanteringen och koncerntillsynen. Stadsfullmäktige behandlade utvärderingsberättelsen 17.6.2019. Stadsstyrelsens redogörelse för de åtgärder som revisionsnämndens utvärderingsberättelse för år 2018 föranleder behandlades i stadsfullmäktige 9.12.2019. Under år 2019 hörde revisionsnämndens representanter sammanlagt 49 personer inför utvärderingen.

Revisionsnämnden har under året berett upphandlingen och valet av en revisor för Åbo stad för åren 2019–2022. Stadsfullmäktige beslöt 17.6.2019 att utgående från upphandlingen välja KPMG Oy Ab till revisor för staden. Val av revisorer för Åbo stads dottersammanslutningar och stiftelser fattas vid bolagsstämmor och stiftelsernas årsmöten enligt det som föreskrivs och bestäms om detta. KPMG Oy Ab har efter valet påbörjat granskningen av 2019.

Stadens revisor KPMG Oy Ab har under våren 2019 genomfört en lagstadgad revision för 2018. Revisorn har rapporterat om hur granskningen har framskridit. Revisorn lämnade en revisionsberättelse för 2018 25.4.2019. Revisionsberättelsen behandlades i stadsfullmäktige 17.6.2019.

Revisorn lämnade 24.4.2019 en sammandragsrapport om revisionen för stadens bokslut 31.12.2018. Revisionsnämnden beslutade 23.5.2019 skicka revisorns rapport om revisionen av Åbo stads bokslut för 2018 till stadsstyrelsen för kännedom och åtgärder. Stadsstyrelsen gav 2.9.2019 en redogörelse för de åtgärder som revisorns rapport föranleder till revisionsnämnden.

Bokslut 2019

Revisionsnämnden

Budgetutfallet

Revisionsnämnden 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med änd- ringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsutgifter	-538	-4	-542	-477	64
VERKSAMHETS BIDRAG	-538	-4	-542	-477	64

Användningen av arbetskraft

Årsverken och kostnader (1.000 €)	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2019 med änd- ringar	Utfall 2019
Årsverken	4,1	3,9	5,0	5,0	3,9
Löner och arvoden	249	270	331	335	271

Bokslut 2019

Stadsdirektörens sektor

STADSSTYRELSEN

KONCERNFÖRVALTNINGEN

STADSSTYRELSENS SJÄLVFINANSIERINGSANDELAR

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: stadsdirektör Minna Arve

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser

Centrala förändringar i omvärlden

Arbetslösheten sjönk i Åbo med god fart under 2019. Särskilt antalet långtidsarbetslösa sjönk betydligt, vilket har en stor betydelse för kommunens betalningsandelar, såsom t.ex. kommunandelen för det arbetsmarknadsstöd som kommunen betalar ut, vilket utföll som 2 miljoner euro mindre än det föregående året och 1 miljon euro mindre än man i budgeten förberett sig för. I Åbo var utvecklingen klart bäst bland de sex största städerna i landet.

I december var antalet arbetslösa kommuninvånare 10 888, vilket är 552 färre arbetslösa jämfört med situationen i december 2018. I Åbo sjönk arbetslösheten med 5 % under årets lopp, då arbetslösheten i hela landet steg med 0,5 % och med 0,4 % i landskapet. Arbetslösheten i Åbo minskade alltså betydligt bättre i jämförelse med ändringen för hela landets och landskapets del. Antalet unga arbetslösa var 1 345 i december 2019, då motsvarande antal i december 2018 var 1 432 (sjönk med 6 % under ett år). Antalet långtidsarbetslösa uppgick i december till 2 741, vilket är 686 personer mindre jämfört med december 2018 (sjönk 20 % på ett år och 38 % på två år).

Andelen unga arbetslösa av alla arbetslösa var i december 12,4 % och andelen långtidsarbetslösa av alla arbetslösa var 25,2 %. För de ungas del sjönk den relativa andelen med 0,2 procentenheter jämfört med situationen i december 2018, för de långtidsarbetslösas del sjönk den relativa andelen av alla arbetslösa med 4,8 procentenheter.

Antalet resenärer i flygtrafiken växte med t.o.m. 22,6 % under 2019 jämfört med det föregående året. Trafikmängden för internationell trafik ökade med 31,3 procent.

De mest betydande ändringarna i omvärlden för den egna organisationens del på stadsdirektörens sektor var en partiell bolagisering av arbetshälsövården från och med början av 2019 samt den organisationsreform som trädde i kraft och genomfördes i Lokalservicecentralen 1.4.2019.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

Av stadsstyrelsens anslag kvarstod 15,3 miljoner euro. De största enskilda besparingarna uppstod i anslagen som ska hänföras (4,7 miljoner euro), IT-tjänsterna (besparing 3,5 miljoner euro), grupper inom koncernförvaltningen (besparing 3,8 miljoner euro) och Servicecentralen för sysselsättning (besparing 2,6 miljoner euro).

Av de anslag som ska vidare hänföras, underskreds nettoutgifterna för anslagsreserveringar (-1,4 milj. euro) och försäljningsintäkter från försäljningen av Kaareas och Företagshälsogården i Åboregionen Ab:s aktier (2 milj. euro), som inte hade beaktats i budgeten. För IT-tjänsternas del uppstod inbesparingar från de verkningar som reformen av telefon-tjänsterna medförde, fördröjningen av maskinernas byten enligt livscykeln och projekt som inte för alla delar framskred inom den utsatta tidtabellen. I koncernförvaltningens grupper uppstod besparingar i personalkostnaderna, som bl.a. berodde på att inledandet av en gemensam kundtjänst skjöts upp till år 2020. Kostnaderna för köp av sakkunnigtjänster underskreds, vilket följde de begränsningar för anskaffningar som bestämts i samband med delårsöversikten.

Beträffande servicecentralen för sysselsättning var den mest betydande underskridningen i budgeten kommunandelen för arbetsmarknadsstöd. I budgeten underskreds denna med 1,0 milj. euro. På inkomstsidan fick staden mer än förväntat statligt stöd för lönesubventioner och rehabiliterande arbetsverksamhet, vilka ökades.

För stadsstyrelsens egenfinansieringsandelar underskreds budgeten med 0,2 miljoner euro då pensionsavgifterna utföll som mindre än förväntat.

Mätarna för verksamhetsmålen uppnåddes till största delen. För spetsprojektens och förvaltningsreformens del genomfördes inte planerna i sin helhet, men projekten fortsätter under 2020. Beslutfattandet gällande kollektivtrafiksystemet som stöder stadsutvecklingen och dess utvecklande skjöts upp, men utredningen om dess ekonomiska verkningarna blir färdig under hösten.

Bokslut 2019

Stadsdirektörens sektor

För hanteringen av stadens fasta egendoms del uppnåddes inte målet, eftersom reparationsinvesteringarna inte täckte avskrivningarna. En del av infraplaneringens projekt som sänker reparationsskulden har överförs till 2020. Av de planerade saneringsobjekten flyttades bl.a. renoveringen av Hannunniitun koulu till år 2020 och repareringsarbetena på Råggatan 8 kunde inledas först i oktober 2019. Små korrigeringar på listan blev oanvända 2,9 miljoner euro bl.a. på grund av vissa utredningar som fattas. Saneringen av Katedralskolans gymnastiksal blir färdig i januari 2020.

I stadens gemensamma funktioner, hantering av egendomen (ssn), överskred verksamhetsbidraget dvs nettoinkomsterna 10,5 miljoner euro. Försäljningsvinsterna ökade med 8,4 miljoner euro jämfört med budgeten. Överskridningen som var större än väntat orsakades i huvudsak av inlösningarna av tomter i slutet av året och försäljningsvinsterna av lokalegendom. Inkomster från markanvändningsavtal växte med 2,6 miljoner euro, vilket berodde på att betalningstidtabellen för avtalsersättningar blev snabbare än beräknat. Verksamhetskostnaderna växte med 0,6 milj. euro, av vilka andelen för kostnaderna för rengöring av allmänna områden (gator, parker) var den största.

I stadens gemensamma funktioner, överskreds överlåtelseinkomsterna för egendomshanteringen med 4,8 miljoner euro jämfört med budgeten, vilket berodde på de ökade inkomsterna från markförsäljning, försäljning av byggegendom och aktier. Finansieringsandelarna växte med 1,5 miljoner euro. Investeringskostnaderna i budgeten underskreds med 32,3 miljoner euro. Infrainvesteringskostnaderna för stadsmiljösektorn underskreds med 20,5 miljoner euro, av vilka de mest betydande överförda infraobjekten var Salutorget, Logomobron och förlängningen av Sankta Marias väg. Investeringskostnaderna för byggande av lokaler underskreds med 12,2 miljoner euro, av vilka de största separata avvikelserna i användningen av anslag utgjordes av uppskjutandet av nybyggandet av daghemmet Tommilan päiväkoti till 2020 och projektet Viinamäen päiväkoti, som fördröjdes från den ursprungliga tidtabellen.

Klausuler	Åtgärdsutredning
Behovsutredning och projektplan gällande ersättande lokaler för Sillankorva.	Behovsutredningen beträffande ersättande lokaler för Sillankorva godkändes i stadsutvecklingssektionen 2.9.2019 § 58: Projektplaneringsfasen är i full gång.
Utredning om grundande av fastighetsinvesteringsbolag	Utredningen bereds under våren 2020.
Planeringsmodell för årsplaneringen av utbildningssektorns anslag (grundläggande utbildning och småbarnspedagogik) som grundar sig på befolkningsprognosen	Planeringsmodellen som grundar sig på stadens egen befolkningsprognos och som utgör grunden för anslagen i den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken, har tagits i bruk.

Budgetutfallet

Stadsstyrelsen 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsintäkter	173.414	5.304	178.718	185.138	6.421
Tillverkning för eget bruk				80	80
Verksamhetsutgifter	-232.783	388	-232.395	-223.493	8.902
VERKSAMHETS BIDRAG	-59.369	5.692	-53.677	-38.274	15.403
Investeringsdelen					
Investeringsutgifter	-11.063	-47.700	-58.763	-53.193	5.570
Överlåtelseinkomster				2.406	2.406
INVESTERINGARNAS KASSA- FLÖDE	-11.063	-47.700	-58.763	-50.787	7.976

Bokslut 2019

Stadsdirektörens sektor

STADSSTYRELSENS SJÄLVFINANSIERINGSANDELAR

Självfinansieringsandelar 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsutgifter	-18.914		-18.914	-18.758	156
VERKSAMHETSBIDRAG	-18.914		-18.914	-18.758	156

Stadens gemensamma funktioner

Stadens gemensamma funktioner 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsintäkter	21.200	1.824	23.024	34.120	11.096
Tillverkning för eget bruk				39	39
Verksamhetsutgifter	-900	-3.990	-4.890	-5.526	-637
VERKSAMHETSBIDRAG	20.300	-2.166	18.134	28.633	10.499
Investeringsdelen					
Investeringsutgifter	-80.532	-10.249	-90.781	-58.443	32.337
Finansieringsandelar	0	0	0	1.451	1.451
Överlåtelseinkomster	23.700	2.248	25.948	30.778	4.830
INVESTERINGARNAS KASSA- FLÖDE	-56.832	-8.001	-64.833	-26.214	38.619

Objekt utanför balansen som koncernbolagen genomfört och genomförande av hyresprojekt

Objekt utanför balansen som koncernbolagen genomfört	Kostnads- beräkning	Godkänd kostnadsbe- räkning med ändringar	Mål för år då projektet blir färdigt	Skede utfall 31.12.2019
Allaktivitetshuset i Övre S:t Marie	24 440 000	24 440 000	2019	Mottagen december 2018, garantitid 5 år
Daghemmet Tallimäen kentän pä- iväkoti	5 011 000	5 011 000	2019	Hyresavtal inlett 1.8.2019
Daghemmet Kastun (Raunistulan) päiväkoti	4 367 000	4 367 000	2019	Hyresavtal inlett 1.1.2019
Daghemmet på Sofiegatan	4 989 600	4 989 600	2021	Projektet framskrider enligt planen
Enheter för intensifierat serviceboende				
Skede 1 Kulkurinvalssi, Kuralaga- tan 2	17 417 000	17 417 000	2019	Hyresavtal inlett 1.8.2019
Skede 2 Vuokkokoti, Murkiogatan 10	23 053 000	23 053 000	2019	Hyresavtal inlett 1.9.2019
Genomförande av koncernens externa hyresprojekt	Års- hyra	Godkänd årshyra med ändringar	Mål för år då projektet blir färdigt	Skede utfall 31.12.2019
Råggatan 8, daghem	190 800	-	-	Objektets genomförande har slopats.

Bokslut 2019

Stadsdirektörens sektor

Användningen av arbetskraft

Årsverken och kostnader (1.000 €)	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019
Årsverken	544,3	591,3*	534,7	600,7	596,2
Löner och arvoden	31.467	35.487	34.155	37.523	35.406

Ytterligare information / förklaring till avvikelser:
 Rekryteringar som gjorts under slutet av året syns i statistiken för användning av arbetskraft 2019 som en underskrifning för både årsverkens och lönerna och arvoden del.

*Efter elimineringen av de verkningar som överföringen av skuldrådgivningens tjänster 1.1.2019 till staten orsakat och elimineringen av de verkningar som en partiell bolagiseringen av arbetshälsövården 1.1.2019 gett upphov till, var i bokslutet 2018 årsverkena 566,1 årsverken.

De strategiska målen

Spetsprojekt 1: Utvecklandet av centrumområdet	Strategiskt tema: Ett växande Åbo med miljö Strategisk riktlinje: 3.3.2 Stadscentrumets livskraft ökas genom brett samarbete Övriga riktlinjer som genomförs: 3. 2.2020			
	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Utvärderingskriterium 2019:	Visionsarbetet är färdigt		Genomförande av verksamhetsplanen	Framskrider enligt planen men ligger delvis efter den förutsedda tidtabellen.
<p>Beskrivning av målet: Målet med spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet är att stärka livskraften och attraktionskraften året runt i stadscentrum.</p> <p>Målet med spetsprojektet är att skapa en vision på lång sikt för utvecklandet av centrumområdet, fastställa och genomföra nödvändiga åtgärder för utvecklandet på kort, medellång och lång sikt samt skapa en verksamhetsmodell för utvecklandet av centrumområdet tillsammans med viktiga intressentgrupper.</p> <p>Verksamhetsplanen för 2019 ingår som bilaga i det strategiska avtalet för Koncernförvaltningen. Verksamhetsplanen innehåller de centrala åtgärderna och mätarna för uppföljning av projektets framskridande. Verksamhetsplanen utarbetas efter att stadsstyrelsen har godkänt förslaget om spetsprojektet. För styrningen av spetsprojektet svarar stadsstyrelsen.</p> <p>Förklaring till avvikelser Resurseringen för projekten och åtgärderna i planen för genomförande startades efter att planen godkänkts (mars 2019), i en aningen långsammare takt än vad som förutsetts vid utarbetandet av verksamhetsplanen för 2019. Alla åtgärder som planerats för 2019 kom igång och samarbetet både inom stadsorganisationen som med externa intressentgrupper har varit tätt.</p>				

Spetsprojekt 2: Åbo campus och vetenskapspark	Strategiskt tema: Ett växande Åbo med miljö Strategisk riktlinje: 3.3.1 Man skapar förutsättningar för tillväxten genom att utveckla staden i stora områdeshelheter. Övriga riktlinjer som genomförs: 3.3.3, 3.3.7, 3.3.10			
	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Utvärderingskriterium 2019:	Masterplanen är färdig och genomförandet har inletts		Genomförande av verksamhetsplanen	Målet nåddes delvis
<p>Beskrivning av målet: Campus - Vetenskapsparken genomför en ny stadsstruktur som samtidigt fungerar som innovationsplattform för utvecklandet av markanvändning, boende, tjänster, trafik och näringar. Utvecklingshelheten kopplar samman de regionalt viktiga MALPE-projekten; Entimmeståget, Trafik som service (MaaS) och smidiga resekedjor, Last Mile Service, utvecklingsprojekt för stationsområden samt utvecklingsprojekt för övriga campusområden.</p>				

Bokslut 2019

Stadsdirektörens sektor

Verksamhetsplanen för 2019 ingår som bilaga i det strategiska avtalet för Koncernförvaltningen. Verksamhetsplanen innehåller de centrala åtgärderna och mätarna för uppföljning av projektets framskridande. Verksamhetsplanen utarbetas efter att stadsstyrelsen har godkänt förslaget om spetsprojektet. För styrningen av spetsprojektet svarar stadsstyrelsen.

Förklaring till avvikelsen: Genomförande av verksamhetsplanen har inletts med de resurser som i budgeten för 2019 allokerats till de vardera betongområdena och sektorerna.

Förklaring till avvikelsen Projektchefen övergick till nya uppgifter efter introduktionsfasen / uppgörandet av verksamhetsplanen 11/2019. Projektet kräver tilläggsresurser. Bygandet av helheten för vetenskapsparken fortsätter starkt.

Spetsprojekt 3: Smart and Wise Turku	Strategiskt tema: Ett Åbo som påverkar och förnyas Strategisk riktlinje: 3.2.3 Övriga riktlinjer som genomförs: -			
	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Utvärderingskriterium 2019:	Projektplanering		Genomförande av verksamhetsplanen	En del av insatsområdena enligt planen och en del släpar efter. Av budgeten har 80 % använts, vilket ligger i linje med produktionerna.

Beskrivning av målet: Målet med spetsprojektet Smart and Wise Turku är att hjälpa Åbo stad att förbereda sig för klimatförändringen och urbaniseringens utmaningar samt förbättra verksamhetens effektivitet genom att använda digitaliseringen och data som den producerar.

Genom omfattande samarbete och innovativa försök tillsammans med högskolor, företag och andra intressentgrupper i regionen skapar staden samtidigt nya möjligheter för affärsverksamhet och ökar det internationella intresset för Åbo.

Projektet består av sex insatsområden: 1) kolneutralitet och resurskloshet, 2) hantering av kundrelationer och tjänster, 3) säkerhet, 4) stadsplanering, 5) trafik och mobilitet och 6) förebyggande av utslagning. Insatsområdena utnyttjar gemensam kompetens bestående verksamhetsmodellen för plattformsekonomi samt verksamhetsmodellen för utnyttjande av information.

Verksamhetsplanen för 2020 ingår som bilaga i det strategiska avtalet för Koncernförvaltningen. Verksamhetsplanen innehåller de centrala åtgärderna och mätarna för uppföljning av projektets framskridande. Verksamhetsplanen utarbetas efter att stadsstyrelsen har godkänt förslaget om spetsprojektet. För styrningen av spetsprojektet svarar stadsstyrelsen.

Förklaring till avvikelsen Utvecklingen av informationsledningen och dataplattformerna har släpat efter målen mest efter att teamet upplöstes, men håller på att startas igång på nytt. I hanteringen av kundrelationer och tjänster har det varit allmänt långsamt med att få igång åtgärderna. På insatsområdet för säkerhet har konkurrensutsättningen av ICT-övervakningssystemet misslyckats och orsakat en fördröjning.

Åbo stads klimatplan 2029 (sfm 11.6.2018 § 142)	Strategiskt tema: Ett växande Åbo med miljö Strategisk riktlinje: 3.3.6 Mot en kolneutral stadsregion genom klimat- och miljöpolitiska åtgärder 2029 Övriga riktlinjer som genomförs: -			
	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Utvärderingskriterium 2019:		Godkännande av klimatplanen (sfm), EU-registrering och inledande	Genomförande av klimatplanen	Enligt planen

Beskrivning av målet: Genom klimat- och miljöpolitiska åtgärder rör vi oss mot en kolneutral stadsregion 2029. Åbo stads klimatplan 2029 har beretts i enlighet med Europeiska Unionens gemensamma modell (SECAP, Sustainable Energy and Climate Action Plan) och den innehåller klimatpolitikens verksamhetsprinciper och mellanliggande mål för 2021,

Bokslut 2019

Stadsdirektörens sektor

2025 och 2029. Planen beaktar både stävjandet av och anpassningen till klimatförändringen. Stadsfullmäktige godkände klimatplanen 2029 enhälligt 11.6.2018 § 142 och beslutade att planen ska beaktas som styrande dokument vid planeringen och genomförandet av sektorernas och koncernsammanslutningarnas verksamhet och ekonomi årligen. Syftet är att tillsammans nå målet för en kolneutral stadsregion 2029 som ställts upp i stadsstrategin samt stärka Åbos ställning som en internationell föregångare för klimatlösningar. Planen innehåller även motiveringar till varför och hur målet för kolneutralitet uppnås.

Historiska museet	Strategiskt tema: Ett företagande och kompetent Åbo Strategisk riktlinje: 3.1.5 Åbo utvecklas som en viktig turist-, kongress- och evenemangsstad Övriga riktlinjer som genomförs: 2.3.6, 2.3.7			
Utvärderingskriterium 2019:	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
			Genomförande av den preciserade verksamhetsplanen	Enligt planen

Beskrivning av målet: Åbo stadsfullmäktige beslutade 18.4.2017 § 63 om Åbo stads jubileumsbeslut med anledning av jubileumsåret för Finlands självständighet och genomförande av jubileumsåret. Som en del av helheten med jubileumsbeslutet beslutade man genomföra ett historiskt museum i Åbo Finlands 100-årsjubileum till ära. Enligt beslutet inleddes förhandlingar med staten om ärendet och beredningen av museets projektplan. I budgeten för 2018 och ekonomiplanen för 2018-2020 reserverades de anslag som behövs för att genomföra projektplanen.

Projektet Ett historiskt museum till Åbo indelas tidsmässigt i tre på varandra följande skeden varav det första, förhandsutredningsskedet har avslutats i och med stadsfullmäktiges jubileumsbeslut. Det andra skedet som inleddes i början av 2018 fokuserar på den fortsatta beredningen och planeringsskedet och det tredje och sista skedet på det konkreta genomförandet. Projektet indelas i ett lokalprojekt samt ett projekt för planering av konceptet och innehållet. Utifrån dessa projekt upprättas en preciserad verksamhetsplan som grundar sig på en förutredning om Historiska museet.

Förnyandet av förvaltningstjänsterna	Strategiskt tema: Ett Åbo som påverkar och förnyas Strategisk riktlinje: 3.2.2 Resultaten förbättras genom ett gott ledarskap, nya verksamhetssätt och verktyg som stöder dem. Övriga riktlinjer som genomförs: 3.2.6			
Utvärderingskriterium 2019:	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
	Inledning av projektets genomförande	Genomförande av verksamhetsplanen	Genomförande av verksamhetsplanen	Målet nåddes delvis

Beskrivning av målet: Ifall vårdreformen genomförs inom den tidsram som föreslagits i lagförslagen, kommer staden från början av 2021 endast ha tre sektorer: bildningssektorn, fritidssektorn och stadsmiljösektorn. Med tanke på denna förändring är det ändamålsenligt att utvärdera produktionen och organiseringen av förvaltningstjänster ur hela stadens synvinkel. I reformens verksamhetsplan ska servicebeskrivningarna för förvaltningstjänsterna och förslaget till hur organisationen ordnas, vara färdiga 31.12.2019.

Förklaring till avvikelser: Utvecklingen av förvaltningstjänsterna har under hösten 2019 blivit en del av förnyandet av ledningssystemet. I samband med förnyandet av ledningssystemet kommer koncernförvaltningen att omorganiseras. I samband med organiseringen, kommer som ett delområde att skapas gemensamma tjänster som omfattar förvaltningens processer enligt JHS-rekommendationerna. Ett organisationsförslag kommer att bli färdigt under våren 2020.

Slottsstaden/hamnen	Strategiskt tema: Ett framväxande Åbo med miljö Strategisk riktlinje: 3.3.1 Man skapar förutsättningar för tillväxten genom att utveckla staden i stora områdeshelheter. Övriga riktlinjer som genomförs: 2.3.5, 3.1.3, 3.1.5, 3.3.3, 3.3.5, 3.3.7, 3.3.10			
Utvärderingskriterium 2019:	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
	Inledning av projektets genomförande		Genomförande av utvecklingsplanen och förutredning av stamhamnens områden	Framskrider enligt planen

Bokslut 2019

Stadsdirektörens sektor

<p>Beskrivning av målet: Förändringen av stadsstrukturen enligt generalplanen för Slottsstaden framskrider och i helheten ingår områden i olika skeden (förtredning, planering och genomförande). Genom infrastrukturinvesteringarna möjliggör staden byggandet av bostäder och tjänster i området. Målet är att säkerställa utvidgningen av en centrumliknande stadsstruktur mot havet.</p> <p>Det görs en förtredning om utvecklingen av stamhamnens område som ingår i helheten för Slottsstaden och utarbetas en åtgärdsplan under 2019. Förtredningen av hamnområdena går ut på att säkerställa verksamhetsförutsättningarna för företagen i området samt främja uppkomsten av en maritim stadsdel. Områdets logistik och trafikfrågor kommer att spela en viktig roll.</p>				
Blue Industry Park	Strategiskt tema: Ett företagande och kompetent Åbo Strategisk riktlinje: 3.1.3 Näringslivets konkurrensfördelar förbättras genom att förstärka Åbos logistiska läge och logistiktjänster Övriga riktlinjer som genomförs: -			
Utvärderingskriterium 2019:	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Verkställande 31.12.2019
	Inledning av projektets genomförande		Genomförande av verksamhetsplanen	Projektets framskridande fördröjs
<p>Beskrivning av målet: Syftet med Blue Industry Park (BIP) är att skapa ett ledande produktions- och innovationskluster inom marinindustrin och den tillverkande industrin europeiskt sett. Blue Industry Park ska tillgodose marinindustrins och den tillverkande industrins tillväxtbehov i Åboregionen och främja den framtida konkurrenskraften inom branschen. Eromatic Oy genomförde planeringsarbetet på uppdrag av Turku Science Park Oy Ab under hösten 2017. År 2019 framskrider projektet enligt planen och byggarbetet har inletts enligt planen.</p> <p>Förklaring till avvikelsen: I genomföringen har man från en modell för ett utvecklingsbolag övergått till en tomtproduktionsmodell. Genomförandet av investeringsprogrammet för varvet har stötts enligt planen.</p>				

<p>Genomförande av projektet Åbo bangård</p> <p>Strategiskt tema: Ett företagande och kompetent Åbo Strategisk riktlinje: 3.3.2 Stadscentrumets livskraft ökas genom brett samarbete Övriga riktlinjer som genomförs: -</p>				
Utvärderingskriterium 2019:	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Verkställande 31.12.2019
			Partnerskapsavtalet som ingår i projektets utvecklingskedje främjas.	Genomförts beträffande beredningen av planläggningen
<p>Beskrivning av målet: Syftet med bangårdsprojektet är att för sin del genomföra centrumvisionen. Innehållet i projektet går ut på att skapa ett stadsutvecklingskoncept för bangårdsområdet där högteknologi och servicedesign förenas så att det uppstår en omfattande upplevelse- och evenemangskoncentration.</p> <p>Stadsstyrelsen har inlett projektets utvecklingskedje genom att ingå ett partnerskapsavtal 2017. I avtalet har man kommit överens om utvecklingskedjets uppgifter samt främjandet av planläggningen i området. Målet som skrivits in i avtalet är att detaljplaneändringen tas upp till behandling i stadsfullmäktige senast vid utgången av år 2019.</p> <p>Förklaring till avvikelsen: För detaljplanläggningens del har målet nåtts men detaljplanen har inte ännu behandlats. Planeringen av spåren på bangårdsområdet pågår ännu. Trafikledsverket svarar för planeringen av spåren.</p>				

<p>Kollektivtrafiksystemet som stöder stadsutvecklingen och dess utvecklande</p> <p>Strategiskt tema: Ett växande Åbo med miljö Strategisk riktlinje: 3.3.7 Med tanke på miljön hållbar och trygg trafik och mobilitet främjas genom att utnyttja den enhetliga stadsstrukturen Övriga riktlinjer som genomförs: 3.3.1, 3.3.2, 3.3.4</p>				
Utvärderingskriterium 2019:	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
			Framskridande enligt beslutet	Beslut fattas
<p>Beskrivning av målet: Med hjälp av den högklassiga kollektivtrafiken kan man utveckla Åbo och Åboregionen på lång sikt genom att stödja sig på kollektivtrafiken. Syftet med spårvägs- eller superbusslösningen som genomförs som stadsutvecklingsprojekt är att utveckla stadsstrukturen, trafiksystemet samt områdets dragningskraft och attraktivitet på ett</p>				

Bokslut 2019

Stadsdirektörens sektor

heltäckande och kostnadseffektivt sätt. Längs de planerade rutterna finns mycket utvecklingspotential i fråga om markanvändningen. Spetsprojekten Åbo Vetenskapspark och utvecklandet av centrumområdet placeras längs rutterna.

Om stadsfullmäktige beslutar inleda genomförandefasen 2018 så skulle byggandet kunna inledas tidigast år 2021 efter det att detaljplaneändringarna och genomförandeplanerna har utarbetats.

Förklaring till avvikelser: Beslutsförslaget med bakgrundsmaterial publicerades i februari 2019. Ärendet slopades från stadsfullmäktiges föredragningslista 23.4.2019, eftersom en utredning om ekonomiska verkningar måste göras. Utredningen publicerades i oktober 2019.

Campus för yrkesutbildningen	Strategiskt tema: Den kompetenta och lärande Åbobon Strategisk riktlinje: 2.2.6 Servicenätet för fostran och undervisning förnyas genom tätare nätverk av bildningssektorns och yrkeshögskolans verksamhetsställen. Övriga riktlinjer som genomförs: -			
Utvärderingskriterium 2019: Nätverket för yrkesutbildningens utbildningsställen och skolhus centreras till lämpliga delar till ett enda campus som genomförs som nybyggnad.	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
			Utarbetande av utredning av lokalbehov	Utredning av lokalbehov godkänd SSN 27.5.2019
Beskrivning av målet: För att utveckla yrkesutbildningens nätverk med verksamhetsställen, görs en utredning beträffande centrering av funktionerna till två olika verksamhetsställen på Kuppis/Österås och Peltola. Placeringen av ett verksamhetsställe i Kuppis/Österås kräver ett nybyggnadsprojekt, för vilket en behovsutredning och en projektplan kommer att utarbetas. I ett senare skede ska man behandla lösningarna kring Peltola yrkesinstitut och Juhannuskukku.				

Verkställande av förortsprogrammet	Strategiskt tema: Ett växande Åbo med miljö Strategisk riktlinje: 3.3.10 Fungerande och trygg vardag stöds med en god stadsmiljö och tjänster Övriga riktlinjer som genomförs: 2.1.1, 2.3.1, 1.3.4, 2.3.5			
Utvärderingskriterium 2019:	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
			Uppgörande av verksamhetsplan	Verkställandet av förortsprogrammet har överförts så att det blivit en del av förebyggande av utslagning och åtgärdsprogrammet för socialt hållbar stadsutveckling.
Beskrivning av målet: Utvecklingen av boendeområdena genomförs tillsammans med omfattande samarbetsnätverk, för vilka modellen för områdesarbete utgör grunden. I utvecklingen av områdena identifieras styrkor, svagheter, möjligheter och hot i områdena och utifrån dessa börjar utvecklingsåtgärder planeras och genomförs. Verkningarna av utvecklandet baseras sig på mätare, allokering av resurser och effekter.				
<ol style="list-style-type: none"> Ökande av boendeområdenas välbefinnande och förebyggande av områdesvis differentiering. Välbefinnandet grundar sig på ett aktivt liv, upplevelser av delaktighet och möjligheter att påverka samt lättillgängliga tjänster. Delaktiggörande budgetering tas i bruk. Genom delaktiggörande budgetering ges invånarna en möjlighet att själva påverka utvecklingen av sitt boendeområde och på detta sätt stöda stärkande av en känsla av gemenskap och individens vilja att vara delaktig. Antalet mångsidiga och moderna boendeanterniv ökas. I stadsplaneringen beaktas ägarunderlag, bostadsbestånd och mångformiga boendeformer samt omgivningens trivsamt, säkerhet och hur den kunde vitaliseras.				

Bokslut 2019

Stadsdirektörens sektor

Internationella skolan och småbarnspedagogik på engelska	Strategiskt tema: Den kompetenta och lärande Åbobon Strategisk riktlinje: 2.2.4 Förutsättningarna för internationalism tryggas genom att stöda invånarnas och personalens färdigheter i växelverkan mellan olika kulturer Övriga riktlinjer som genomförs: -			
	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Utvärderingskriterium 2019: Verksamheten för den internationella skolan och småbarnspedagogik på engelska utökas och placeras i närheten av centrum.			Utarbetande av projektplan	Anbudsbegäran för serviceanskaffning med lokaler 16.12.2019. Tidsfristen för att lämna in anbud fram tills 31.1.2020.
Beskrivning av målet: Lokaler för den internationella skolans verksamhet och engelskspråkig småbarnspedagogik nära centrum säkerställs och utökande av verksamheten i framtiden möjliggörs.				
Förklaring till avvikelsen: Stadsstyrelsen godkände behovsutredningen för den Internationella skolan och engelskspråkiga småbarnspedagogiken vid sitt sammanträde 18.06.2018. Enligt beslutet ska utbildningsservicen för Åbo internationella skola med tillhörande lokaler och som option den engelskspråkiga småbarnspedagogiska servicen med tillhörande lokaler, konkurrensutsättas som en anpassad dialog. På grund av beslutet har en projektplan inte utarbetats, utan projektet har framskridit via konkurrensutsättning av tjänsten.				

Hantering av värdet på fast egendom	Strategiskt tema: Ett Åbo som påverkar och förnyas Strategisk riktlinje: 3.2.7 Användningen av lokaler effektivteras genom att förnya verksamhetsmodellerna Övriga riktlinjer som genomförs:			
	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Utvärderingskriterium 2019:				
Nivån för reparationsinvesteringar gällande stadens Infra ska åtminstone motsvara avskrivningarna			100 %	72 %
Nivån för reparationsinvesteringar gällande stadens lokaler ska åtminstone motsvara avskrivningarna			100 %	67 %
Beskrivning av målet: Hantering av reparationsskulden				
Förklaring till avvikelsen: Investeringsprogrammets nivå för reparationsinvesteringar gällande stadens lokaler och infrastruktur täcker inte avskrivningarna. Inom underhållet av lokalerna och infrastrukturen vidtar man förutom investeringar även åtgärder som minskar reparationsskulden.				
En del av infraplaneringens projekt som sänker reparationsskulden har överförts till 2020. Av de planerade saneringsobjekten flyttades bl.a. renoveringen av Hannunniitun koulu till år 2020 och reparationsarbetena på Råggatan 8 kunde inledas först i oktober 2019. Små korrigeringar på listan blev oanvända 2,9 miljoner euro bl.a. på grund av vissa utredningar som fattas. Saneringen av Katedralskolans gymnastiksal blir färdig i januari 2020.				

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: sektordirektör Riitta Liuksa

Den redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser

Centrala förändringar i omvärlden

I barnskyddet har situationen för unga och familjer blivit svårare, trots att behovet av barnskydd i sin helhet minskat. Samma riktning har observerats inom huvudstadsregionen och den syns även som en ökade kostnader inom barnskyddet. En stark efterfrågan på stött boende har visat sig i boendetjänster för rehabiliteringsklienter inom mental- och missbrukarvården. Övergång till självständigt boende sker i alltför liten grad, orsaken till detta är det strama utbudet av små hyreslägenheter med rimlig hyra men även det småskaliga utbudet av stöd för lätt självständigt boende. Beträffande utkomststödet har efterfrågan ökat på förebyggande och kompletterande utkomststöd som rör boendekostnader.

Hälsotjänsternas verksamhetsmiljö har påverkats särskilt av ett ökat behov av tjänster på grund av de åldrande invånarna och den positiva flyttningsrörelsen. Hälsotjänster på basnivå borde kunna erbjudas allt större grad och på ett bättre sätt, så att vi kunde undvika dyrare korrigerande tjänster och kostnader i ett senare skede. VRE-epidemin som utgjorde en prövning för de åldrande invånarna i Åbo i början av 2019, speglades som ett ökat servicebehov och behovet av längre service, särskilt inom de egna sjukhus-tjänsterna. Hälsostationerna har belastats allt mer på grund av ökningen av psykiska problem och missbruksproblem och att personalen, särskilt läkare, övergått till arbete på andra arbetsplatser.

Det tryck som den åldrande befolkningen medför på tillhandahållandet av tjänster, syns i både äldreomsorgen och handikappservicen, eftersom behovet av service även ökar för personer med funktionsnedsättning då de åldras. Antalet kunder som använt tjänster enligt handikappservicelagen har ökat för nästan alla serviceformers del. Efterfrågan på service har ökat både inom transporttjänster, boendetjänster och tjänster för personlig assistans. Kunder som fått stöd för närståendevård har även ökat både i barns och ungas åldersgrupp och i åldersgruppen för äldre.

Enligt VSSHP:s strategi borde användningen av tjänster inom specialiserad sjukvård betonas till öppenvården och för Åbos del har användningen följt strategin. Under år 2019 överskred kostnaderna för öppenvården för första gången kostnaderna för vård på bäddavdelning. Övriga betydande förändringar utgjordes av att den kirurgiska verksamheten för hud- och öronsjukdomar övergick från Åbo stad till Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt.

Välfärdssektorns kostnader (nettotäckning) ökade med 4,9 % från det föregående året, vilket t.ex. motsvarar genomsnittsnivån hos de sex största kommunerna i landet. Enligt preliminära uppgifter var driftsekonomiutgifterna för Tammerfors 4,2 %, Uleåborg 4,5 %, Helsingfors 4,9 %, Vanda 5,2 % och Esbo till och med 5,9 %.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

Köp av service för klienter överskreds för boendetjänster för mentalvårdens och missbruksvårdens rehabiliteringspatienter, barnskyddets öppenvård och socialarbetet för familjer. Barnfamiljernas behov av hemservice ökade fortsättningsvis och kostnaderna överskred budgeten. Servicen ordnades dock på det sätt som lagstiftningen kräver så att det motvarade behovet.

Det ökade behovet av hälsotjänster speglades i mängden genomförd service. Hälsotjänsternas nettoöverskridning jämfört med den ändrade budgeten var 0,24 M€. Jämfört med bokslutet för 2018 var ändringen +4,6 %. Användningen av vikarier har ökat, likaså mängden inhyrd personal. Detta speglar problem i rekrytering av personalen och att hålla personalen i en situation servicen enligt lagen ska tryggas. Inköp av utrustning för undersökning och vård, diabeteshjälpmedel samt städ- och rengöringsmedel har utfallit som en överskridning av det anslag som budgeterats, vilket beror på servicebehovet och det att behovet av städning och renhållning ökat för att få VRE-epidemin under kontroll.

Kostnaderna för serviceområdena för äldreomsorgen och handikappservicen överskred budgeten med ca 3,8 m€ (1,8%), men även inkomstflödet överskred förväntningarna med 0,5 m€ (1,3%). De mest betydande överskridningarna av budgeten skedde i äldreomsorgens öppenvård, där överskridningen i euro uppgick till 3.1 m€, dvs. 6% av budgeten. Kundantalet inom äldreomsorgens öppenvårdstjänster ökade både beträffande stödet för närståendevård och uppdragsavtalens del. Kunderna inom hemvård som ordnas regelbundet minskade däremot aningen, samtidigt som täckningsgraden för regelbunden hemvård bland äldre som fyllt 75 år sjönk aningen från det föregående året. Detta förklaras av utmaningar i hemvårdens inre strukturer. I den lägsta serviceklassen minskade antalet kunder enligt målet, men den relativa andelen kunder som fick omfattande service fortsatte växa.

Även handikappservicen överskred budgeten. Utgifterna överskreds med 2,3 miljoner euro, med andra ord 4,3 % av budgeten. Ökningen jämfört med det föregående årets bokslut var 3,7 m€ (7%). Överskridningen av budgeten förklaras

Bokslut 2019

Välfärdssektorn

av att antalet kunder ökat; inom handikappservicen ökade antalet kunder inom transportservicen, boendetjänsterna, tjänster för personlig assistans och tjänster för dygnetruntvård för funktionsnedsatta. Av överskridningen riktades 1,6 miljoner euro till boende- och anstaltservice inom handikappservicen.

VSSHP: Förflyttningsfördröjningsdagarnas antal har för Åbos del sjunkit med 5 % jämfört med det föregående året, förflyttningsfördröjningsdagar med höjda priser har särskilt minskat (sjunkit med 13 %). Trots det var förflyttningsfördröjningsavgiften för 2019 2,6 M€, av vilka 0,9 M€ var böter. Riktningen har för förflyttningsfördröjningsdagarnas del varit den rätta, men resultatet blev ändå långt från målet.

Klausuler	Åtgärdsutredning
Hösten 2019 börjar man erbjuda Åbobor under 25 år gratis preventivmedel. Servicen genomförs inom ramen för budgeten för välfärdssektorn.	Avgiftsfria preventivmedel började erbjudas för Åbobor under 25 år början av december 2019.
Inom välfärdssektorn främjas ordnandet av tröskelfria mentalvårdstjänster som walk-in-lösningar. Dessutom förbättras socialväsandets förankring i rådgivningsbyråerna, småbarnspedagogiken och skolorna för utveckling av tidigt ingripande och familjearbete i fråga om familjers, barns och ungdomars problem. Som en del av det förebyggande arbetet mot utslagningen utarbetar staden en plan för att råda bot på bostadslösheten i Åbo.	Som en åtgärd inom anpassningsprogrammet har grundandet av en mentalvårds- och missbruksenhet med låg tröskel för vuxna lyfts fram. Planeringsarbetet håller på att framskrida till egentlig verksamhet under år 2020. Av Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt har en arbetsinsats av 10 psykiatriska sjukskötare köpts in till årskurserna 7–9 och andra stadiets läroanstalter för att stärka mentalvårdsarbete och psykiatrisk vård på basnivå. Socialarbetets organisation och verksamhetssätt förnyades i början av 2019 för att möjliggöra teamarbete och mobila tjänster. Teamen har inlett sin verksamhet inom de ramar som resurserna möjliggjort, personalen utbildas i ett bred omfattning till ett systematiskt arbetssätt. Familjecentralverksamheten utvecklas vidare. Planen för att minska bostadslösheten godkändes i stadsfullmäktige 1/2019.

Budgetutfallet

Social- och hälsovårdsnämnden 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsintäkter	67.805	1.200	69.005	69.969	964
Verksamhetsutgifter	-670.398	-37.970	-708.368	-715.656	-7.288
VERKSAMHETS BIDRAG	-602.593	-36.770	-639.363	-645.686	-6.323
Investeringsdelen					
Investeringsutgifter	-2.500		-2.500	-1.701	799
INVESTERINGARNAS KASSA- FLÖDE	-2.500		-2.500	-1.701	799

Användningen av arbetskraft

Årsverken och kostnader (1.000 €)	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019
Årsverken	4.319,2	4.307,4	4.206,0	4.285,0	4.270,8
Löner och arvoden	161.514	162.082	160.097	164.488	166.393
-27.3. 2019 Serviceproduktionen för hemvårdsområdet Luolavuori-Koivula ändrades till egen verksamhet +25 årsverken.					
-1.6.2019 Rengöringsservicen överfördes genom överlåtelse av rörelse till Kaarea Oy; inverkan på årsverken -55 årsverken					

Bokslut 2019

Välfärdssektorn

-I äldreomsorgen och handikappservicen togs för korta vikariat i bruk Sarastiarekry 19.8.2019- 22 årsverken (minskat användningen av egna vikarier)
 -Serviceproduktionen för Karinahemmets hem för vård i slutet av livet + 2 årsverken (i fortsättningen på årsnivå +20 årsverken)

De strategiska målen

Mål 1: Tyngdpunkten överförs till förebyggande arbete				
<i>Strategiskt tema: Den friska och välmående Åbobon</i> <i>Strategisk riktlinje: 2.1.2</i> <i>Övriga riktlinjer som genomförs:</i>				
Utvärderingskriterier:	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Antalet och andelen av åldersgruppen av barn i åldern 0–17 år som är kunder inom öppenvårdens barnskydd *definitionen har ändrats år 2015	1600/ 5,5 %	1530/5,3%	andel av åldersgruppen sjunker	1357/4,6%
Ökning av e-tjänster för rådgivningen och skol- och studerandehälsovården				
- för barn i rådgivningsålders del andelen avtal om skötsel av ärenden	28,8%	4499/37,8%	50 %	46 %
- andelen avtal om att sköta ärenden för en annan person gällande barn i grundläggande utbildning	5,4 %	1335/9,2%	50 %	9 %
Andelen överviktiga barn och unga				
- 4-åringar	..	..	sjunker	..
- Årskurs 8	..	..	sjunker	..
Munhälsovården: dmf-index (kariesprevalens i den undersökta populationen)				
- 5-åringar	..	..	0,3	0,34
- 12-åringar	..	..	1,1	1,01
Vaccinationsgrad (rådgivningsbyråerna) - Andelen 3-åringar av åldersklassen som inte vaccinerats	0,39 %	0,8 %	0 %	0,8 %
Partnerskapet med den tredje sektorn ökar och blir tätare:				
1. Antalet samarbetsavtal om överlåtandet av lokaler	33	42	40	44
2. Avtal om bidragssamarbete som gjorts med permanenta samarbetspartners (för minst 2 år)	15	15	15	15
3. Antalet funktionella partneravtal (inklusive utlåtanden och avsiktsförklaringar som getts till STEA och UKM samt övriga utomstående finansörer)	35	51	40	45
Antalet och andelen av +75-åringar som bor hemma	90,7% (15 664)	90,9 % (15 814)	91,0 % 16 123	91,3 % 16 324

Bokslut 2019

Välfärdssektorn

Ändring i antalet personer som fyllt 75 år som omfattas av regelbundna tjänster/ändring i antalet Åboboer som fyllt 75 år.	74 / 86	-135/163	377/477	-162/494	
- hemvård	36	-114	ökande	-173	
- stöd för närståendevård	43	17	ökande	37	
- långtidsvård dygnet runt (inklusive kunder vid enheten för palliativ vård vid Kaskenlinna)	-5	-21	minskande	-26	
Stöd för närståendevård, Antal personer som får närståendevård (tvärsnitt)					
- 0-17	171	190	jämn	211	
- 18-74	483	519	jämn	525	
- personer som fyllt 75 år	562	579	ökande	616	
Antalet vårdperioder för korttidsvård	3727	4060	ökande	4460	
Vårdperiodens längd i kretsen för vård dygnet runt, sammanlagt					
- i palliativa	1077,4	332	sjunkande	95,6	
- boendetjänster	1132,2	1099	sjunkande	1110,8	

Beskrivning av målet: Bastjänster som tillhandahålls i tid och är väl inriktade är ett gott förebyggande arbete. Service i rätt tid och på rätt nivå minskar behovet av korrigerande tjänster och specialtjänster.

Förklaring till avvikelserna: Kariesprevalensen hos 5-åringar motsvarar nästan målet.

Störst är beredskapen hos föräldrarna att använda e-tjänster då det gäller barn i rådgivningsålder. Familjernas behov att göra avtal minskar då det gäller elever i den grundläggande utbildningen, särskilt beträffande elever i årskurs 7–9. För vaccinationsgradens del var målet 0 %, men de icke-vaccinerades andel var 0,8 % vilket ligger under den nationella nivån, som är 1 %.

Antalet kunder som får hemvård har minskat särskilt för den första serviceklassens del. Detta är en följd av en effektiv, centrerad utvärdering av servicebehovet då tjänsterna inleddes på motiverade grunder och å andra sidan även andra lösningar söks för att kunden ska kunna klara sig hemma.

Antalet kunder under 75 år som får stöd för närståendevård har fortsatt växa, enligt målet borde antalet endast öka i de äldre befolkningsgrupperna.

Vårdperiodernas längd inom äldreomsorgens boendeservice har blivit längre, vilket speglar att kunderna tar del av tjänsterna i ett tidigare skede än målet varit.

Mål 2: De korrigerande tjänsternas produktivitet, effektivitet och inverkan ökas	<i>Strategiskt tema: Den friska och välmående Åbobon</i> <i>Strategisk riktlinje: 2.1.3</i> <i>Övriga riktlinjer som genomförs:</i>			
Utvärderingskriterier:	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Köerna till fortsatt vård har blivit kortare i sjukvårdsdistriktet				
- antalet förflyttningsfördröjningsdagar /mån	276	398	<50	378
- den höjda avgiftens andel av förflyttningsfördröjningsdagar	46 %	54 %	<20 %	50 %

Bokslut 2019

Välfärdssektorn

Antalet barn som har varit omhändertagna under året (kum.) och deras andel av befolkningen	434/1,5 %	438/1,5 %	sjunkande	418/1,4 %	
Andelen barn som placerats i familjevård av alla omhändertagna barn	49,9 %	49,9 %	+ 3,5 procentenheter	52,4 %	
Förbättring av tillgången till mentalvårds- och missbrukartjänster och ökad betoning på öppenvårdstjänster: Ökande av tjänster som kan genomföras hemma hos rehabiliteringsklienter inom mentalvården och missbruk (andelen stött boende av serviceboendet)	40 %	-	ökande	51,7 %	
Rehabiliteringsperiodernas effekt					
- antalet perioder av sjukhusvård 2 månader efter rehabiliteringsperioden	..	-	minskande	..	
- antalet perioder av sjukhusvård 6 månader efter rehabiliteringsperioden	..	-	minskande	..	
- Funktionsförmågan förbättras som en följd av vården (FIM) ändring i avdelningarnas genomsnitt	13,0	14,0	ökande	13,0	
- Rehabiliteringens effekt: FIM/förhållandet mellan vårdperiodernas längd	..	-	ökande	..	
Väntetiderna till icke-akut läkarmottagning blir kortare på hälsocentralerna	3–4 veckor	-	2 veckor	6 veckor	
- Hälsostationernas kunder/ årsverken	413,0	412,9	-	389,2	
- hälsostationernas kunder/läkare årsverken	954,9	998,8	ökande	962,4	
- hälsostationernas kunder/skötare årsverken	514,8	491,1	ökande	439,2	
Tjänsternas verkan: tjänsterna har förbättrat kundens livssituation och varit nyttig (swarens medeltal på skalan 1–5)					
- Handikappservice	4,3	4,4	ökande	4,3	
- Öppenvårdstjänster för äldre	4,3	4,2	ökande	4,2	
- Boendetjänster för äldre	4,1	4,0	ökande	-	
- Sjukhus-tjänster	4,3	4,4	ökande	4,3	
- Polikliniska tjänster	4,7	4,5	ökande	4,5	
- Socialarbete	4,4	4,5	ökande	4,4	
- Rådgivningstjänster	..	3,9	-	4,1	
- Skol- och studerandehälsovård	..	3,4	-	3,4	
- Rådgivningsbyrån för uppfostnings- och familje-frågor, psykologtjänster	..	4,6	-	4,4	
- Vård av barn utom hemmet (stadens barnhem och upptagningshem)	3,8	4,0	-	4,2	

Bokslut 2019

Välfärdssektorn

Munhälsovården				
- Kunder/arbetskraft	253,3	-	ökande	261,3
- Mottagning (T3) (tiden från att patienten kontaktat till det att undersökningen genomförs) områdenas median i genomsnitt	76	-	70	106
Andel patienter i anstaltsvård av patienter som får vård dygnet runt				
- - antal och andel personer över 75 år, %	502 / 31,3 %	478/ 30,2%	minskande	308/ 19,8%
- - andel utvecklingsstörda, %	4,1 %	4,0 %	minskande	3,7 %
Antalet ersatta patientskador (ersatta skador 2016 versus genomsnittet under de senaste fem åren 2011–2015)	12 / 11	9 /9,6	sjunkande	5/11,4

Beskrivning av målet: Korrigerande tjänster produceras effektivt och verkningsfullt. Kunden får i rätt tid tillgång till tjänster som hen behöver som motsvarar hens behov.

Förklaring till avvikelser:

Förflyttningsfördröjningsdagarna har minskat aningen sedan 2018 men ligger ännu långt från målet. Stadssjukhuset kan inte erbjuda en plats för fortsatt vård för alla patienter från ÅUCS och vid stadens sjukhus finns för många patienter som ur en medicinsk synvinkel är redo och väntar på att få en fortsatt plats inom äldreomsorgen.

I barnskyddet har andelen barn som får vård utom hemmet som placerats i familjevården ökat betydligt (2,5 procentandelar) men inte helt så att det motsvarar målet.

I kötiderna till hälsostationerna speglas på ett negativt sätt ombytligheten bland läkararbetskraften och rekryteringsproblemen. Problemen beror till största delen på hur belastande arbetet är, och belastningen har dessutom ökat. Nästan hälften av all läkararbetskraft utgörs för tillfället av vikarier, av vilka en del är inköpta för att trygga tjänsterna. Korrigerande åtgärder utarbetas kontinuerligt och nu även som en del av anpassningsprogrammet så att patienterna skulle få tillgång till vård vid den rätta tidpunkten i allt större grad. Väntetiderna inom munhälsovården har blivit längre då ett allt större antal kunder söker sig till vård inom den offentliga sektorn. Mätaren för bedömning av rehabiliteringsperiodernas effekt försvagas av de långa kötiderna till en plats inom fortsatt vård.

Inom äldreomsorgen och handikappservicen har man som mål uppställt att öka den inverkan kunderna upplevt, upplevd inverkan har dock hållits på samma nivå som 2018.

Socialarbetets organisation och verksamhetssätt förnyades i början av 2019, vilket ledde till att en stor del av personalen byttes ut. Svårigheterna med att rekrytera socialarbetare syns även som en hög ombytlighet beträffande personalen, vilket oftast negativt påverkar kundernas upplevelser.

Efterfrågan på tjänster inom fostrings- och familjerådgivningen har överskridit utbudet och köerna har blivit längre.

Sjukhusjämnarnas kundupplevelser kan försämrats av fördröjningar i ordnandet av fortsatt vård, å andra sidan är utgångsläget även rätt så bra.

Bokslut 2019

Bildningssektorn

NÄMNDEN FÖR FOSTRAN OCH UNDERVISNING

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: sektordirektör Timo Jalonen

Den redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser
<p>Centrala förändringar i omvärlden</p> <p>De centrala förändringarna i omvärlden är en tillväxt i efterfrågan särskilt inom den grundläggande utbildningen och yrkesutbildningen. I den senare anknys det på ett nära sätt till efterfrågan på arbetskraft.</p> <p>Inom småbarnspedagogiken har en betydande strukturförändring tagit plats då man övergått från verksamhet på deltid till småbarnspedagogik på daghem på heltid och till och med skiftesvård. I bakgrunden ligger de strukturella förändringarna som tagit plats i arbetslivet och att arbetslösheten sjunkit, vilket ju betyder att barnens möjligheter till vård hemma minskat.</p> <p>Allaktivitetshuset i Övre S:t Marie är det mest betydande objektet i anknysning till verksamhetsmiljön. Huset inledde sin verksamhet i januari 2019.</p>
<p>Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin</p> <p>I bokslutet för 2019 var sektorns utfall för inkomster sammanlagt 24,7 miljoner euro och utgifterna 333,9 miljoner euro. Bokslutsnetto för bildningssektorn var således 309,2 miljoner euro (296,8 miljoner euro år 2018).</p> <p>Budgeten överskreds med 1 377 119,04 euro. Det utgör 0,4 procent av budgetens slutsumma för hela nämnden. Av detta var underskridningen av inkomsterna 0,5 miljoner euro och överskridningen av utgifterna 0,9 miljoner euro.</p>

Klausuler	Åtgärdsutredning
Fördelningsgrunderna för jämlikhetspeng granskas och effektiviteten för stödet till positiv diskriminering samt möjligheterna att på ett effektivare sätt allokera pengarna till sådana skolor som befinner sig i mycket utmanande situationer utreds.	Utredningen har tagits upp i nämnden och godkänts i februari 2019.
Till hösten 2019 framläggs ett förslag om utvidgning av språkbadsverksamheten så att den motsvarar servicebehovet och efterfrågan.	Utredningen har tagits upp i nämnden och godkänts i december 2019.

Budgetutfallet

Nämnden för fostran och undervisning 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsintäkter	25.176		25.176	24.658	-518
Tillverkning för eget bruk				29	29
Verksamhetsutgifter	-331.334	-1.709	-333.043	-333.932	-889
VERKSAMHETS BIDRAG	-306.158	-1.709	-307.867	-309.244	-1.377
Investeringsdelen					
Investeringsutgifter	-2.466		-2.466	-1.742	724
INVESTERINGARNAS KASSA- FLÖDE	-2.466		-2.466	-1.742	724

Bokslut 2019

Bildningssektorn

Användningen av arbetskraft

Årsverken och kostnader (1.000 €)	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget med ändringar 2019	Utfall 2019
Årsverken	3.648,0	3.691,2	3.695,0	3.695,0	3.770,9
Löner och arvoden	139.973	144.324	145.711	147.134	150.181

Ytterligare information / förklaring till avvikelsen: I de bakomliggande orsakerna till att arbetskraftsresurserna överskridits ligger det ökade behovet av småbarnspedagogik för de yngsta barnen, det ökade antalet elever i den grundläggande utbildningen samt för- och eftermiddagsverksamhetens tillväxt.

De strategiska målen

Mål 1: Granskning av servicenätverket				
Strategiskt tema: Den kompetenta och lärande Åbobon Strategisk riktlinje: 2.2.6 Övriga riktlinjer som genomförs: 2.2.2 och 2.2.8				
Utvärderingskriterier:	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Granskning av servicenätverket för småbarnspedagogiken och genomförande av åtgärder.	Behoven för småbarnspedagogik i Jäkärlä och Kråkkärret och den svensk-språkiga småbarnspedagogiken utreds		Granskning av servicenätverket genomförs enligt det 2018 godkända beslutet om servicenätverk	Genomförts och utredningen om servicenätet har godkänts av stadsfullmäktige.
Granskning av den yrkesinriktade utbildningens servicenätverk och genomförande av åtgärder.			(Detta beror på hurdan ställning man tar 2018 till projektet TAI campus som	Under våren 2019 blev behovsutredningen för ett nytt campus för yrkesutbildningen färdig. Övergått till projektplaneringsfasen.
Beskrivning av målet: Förklaring till avvikelsen:				

Mål 2: Att tillägna sig nya digitala verksamhetsmiljöer				
Strategiskt tema: Den kompetenta och lärande Åbobon Strategisk riktlinje: 2.2.2 Övriga riktlinjer som genomförs: 2.2.1, 3.2.3				
Utvärderingskriterier:	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
På årskurserna 4–9 övergår man till en ny lärmiljö och genomför ett omfattande utbildningsprogram för lärare	Alla elever i årskurserna 4 och 7 har egna datorer eller iPads.		Personliga apparater för alla elever på årskurs 4–9	Genomförts
Beskrivning av målet: En modell utarbetas för anskaffning av personliga terminaler för alla elever i årskurs 4–9. Utvecklandet av lärmiljöer stöds genom projekt, utbildning av lärare och stöd som de ger varandra. Man satsar även på digitaliseringen av småbarnspedagogikens verksamhetsmiljö. Förklaring till avvikelsen				

Bokslut 2019

Bildningssektorn

Mål 3: Genomförandet av yrkesutbildningsreformen		Strategiskt tema: Den kompetenta och lärande Åbobon Strategisk riktlinje: 2.2.8 Övriga riktlinjer som genomförs: 2.2.7 och 2.2.1		
Utvärderingskriterier:	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
	-		Fortbildningar enligt grunderna för de nya examina har produktifierats	Har framskridit enligt målet, fortsatt process (ny produkter produceras enligt företagets behov). Verksamhet och instruktioner för verksamheten har enhetliggjorts enligt affärssystemet.
Beskrivning av målet: Verksamhetsanvisningarna förenhetligas och tas i bruk, flexibla lärtigar skapas och tas i bruk och individuellt framskridande i studierna möjliggörs, lärande som sker på arbetsplatser ökas och lärmiljöerna utvecklas. Därtill ökar man antalet yrkesutbildning genom externa anslag, riktar utbildningen till växande branscher, erbjuder del-examina och studiestigar som möjliggör snabb sysselsättning.				
Förklaring till avvikelsen				

Mål 4: Stöd för genomförande av positiv strukturförändring med utbildningens metoder		Strategiskt tema: Den kompetenta och lärande Åbobon Strategisk riktlinje: 3.1.6 Övriga riktlinjer som genomförs: 3.3.1, 2.2.8 och 2.2.1		
Utvärderingskriterier:	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
	-		Nya lärmiljöer och utbildningsmodeller har beskrivits och rotslagits. Attraktionskraften har ökat hos de branscher som lidit av brist på arbetskraft. STEaM Åbo pågår. Planer för fortsättningen har uppgjorts. Extern finansiering på samma nivå som 2018.	Har framskridit enligt målen (bl.a. nya lärmiljöer) startats och utbildningsmodeller beskrivits), fortsättande process. STEAM Turku har redan startat och planen för fortsättningen i anknytning till projektet har redan gjorts. Den externa finansieringens andel växte lite.
Beskrivning av målet: Den utbildnings- och utvecklingsverksamhet som genomförs på bildningssektorns olika serviceområden stöder genomförande av en positiv strukturförändring på både lång och kort sikt. På kort sikt sker detta genom att man ökar olika branschers attraktionskraft samt genom att utveckla olika flexibla och nya utbildningsmodeller som kan genomföras tillsammans med företagen och därtill nya lärmiljöer. På lång sikt innebär detta utvecklande av nya verksamhetsmodeller för samarbetet mellan högskolor, företag och offentliga aktörer för att höja attraktionskraften för den tekniska utbildningen, forskningens nivå och för att stärka regional utveckling. Därtill främjar STEaM Turku-verksamheten barns och ungas intresse för matematik och naturvetenskaper.				
Förklaring till avvikelsen				

Bokslut 2019

Fritidssektorn

KULTURNÄMNDEN

IDROTTSNÄMNDEN

UNGDOMSNÄMNDEN

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: sektordirektör Minna Sartes

Den redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten

Sektorn arbetade målmedvetet för att främja invånarnas välbefinnande och aktiva livsstil genom att utveckla lättillgängliga, intressanta och trivsamma tjänster i samarbete med och genom att delaktiggöra andra invånare. På basis av antalet besökare och antalet besök använder stadsborna flitigt Åbos mångsidiga utbud av kultur-, motions- och ungdomstjänster. Det sammanlagda antalet besök till tjänster som fritidssektorn ordnar var sammanlagt 4,9 miljoner under 2019.

På fritidssektorn gjordes omfattande utredningar om utvecklingen av trevlig hobbyverksamhet för barn och unga på bostadsområdena, i samband med skoldagarna och övriga verksamhetsställen. I den årliga stads- och kommunserviceenkäten (FCG) var de bäst skötta tjänsterna som svaren använt bl.a. biblioteken, museerna, motionstjänsterna. Bibliotekstjänsterna fick de högsta betygen. På hösten genomfördes också kundenkäter (FCG) inom alla serviceområden. De som använder tjänsterna är genomgående nöjda eller mycket nöjda med sektorns tjänster.

Fritidssektorns evenemang och tjänster byggde vidare stadskulturen samt en stadskultur som ständigt förnyas sig och erbjöd samtidigt upplevelser för turister och resenärer.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

Fritidssektorns nettodriftsutgifter (täckningsbidrag) underskred den planerade budgeten med 2,8 miljoner euro. Kulturnämndens andel av underskridningen var 2,1 miljoner euro, idrottsnämndens 0,6 miljoner euro och ungdomsnämndens 0,1 miljoner euro. De tilläggsanslag som på basis av resultatet 2018 beviljats museet och orkestern (0,7 miljoner euro) användes inte under 2019. Det är meningen att anslagen ska överföras till förberedelserna inför Åbos kulturhuvudstadsårs 10-årsjubileum. Höjda kundavgifter i kombination med ett stort antal besökare innebar 0,85 miljoner euro mer inkomster via betalnings- och försäljningsinkomster. På hela sektorn växte nettodriftsavgifterna med 1,9 miljoner euro (3 %) jämfört med det föregående året.

Årsverken för hela fritidssektorn var 610,2 årsverken, vilket underskrider den i budgeten fastställda nivån (budget 2019 618,5 årsverken) med 8,3 årsverken. Jämfört med bokslutet 2018 växte dock antalet årsverken med 6,5 årsverken (bokslut 2018 603,7). Den största delen av tillväxten fanns hos verksamheten under ungdomsnämnden, där den delvis förklaras med att arbetstagare rekryterats till lediga befattningar och att befattningar som ändrats. Delvis förklaras det ökade antalet årsverken även genom användningen av tillfällig arbetskraft.

De mätare för verksamheten som är bindande i förhållande till fullmäktige utföll för besökarantalets del enligt målet eller bättre. Antal ungdomsföreningar och verksamhetsgrupper för unga som fått bidrag nådde inte målet och blev 36 stycken för lite. Förnyandet av bidragssystemet inom ungdomstjänsterna orsakade att antalet inlämnade bidragsansökningar minskade. Därtill minskade ansökningarna om ungdomsfullmäktiges understöd Helt eget betydligt jämfört med det föregående året. Antalet deltagare i bibliotekets användarutbildning uppskattades bli högre än det blev 2019. Antalet deltagare blev 1 559 färre än målet.

Budgetutfallet

Fritidssektorn 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsintäkter	9.010		9.010	10.289	1.279
Verksamhetsutgifter	-74.911	-1.509	-76.420	-74.936	1.484
VERKSAMHETSBIDRAG	-65.901	-1.509	-67.410	-64.647	2.763

Bokslut 2019

Fritidssektorn

Investeringsdelen					
Investeringsutgifter	-1.260		-1.260	-865	395
Överlåtelseinkomster				24	24
INVESTERINGARNAS KASSA-FLÖDE	-1.260		-1.260	-841	419

Kulturnämnden 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsintäkter	4.060		4.060	5.058	998
Verksamhetsutgifter	-40.809	-1.337	-42.146	-41.069	1.077
VERKSAMHETSBIDRAG	-36.749	-1.337	-38.086	-36.011	2.075
Investeringsdelen					
Investeringsutgifter	-940		-940	-493	447
Överlåtelseinkomster				22	22
INVESTERINGARNAS KASSA-FLÖDE	-940		-940	-471	469

Idrottsnämnden 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsintäkter	4.045		4.045	4.325	280
Verksamhetsutgifter	-24.982	-99	-25.081	-24.773	308
VERKSAMHETSBIDRAG	-20.937	-99	-21.036	-20.448	588
Investeringsdelen					
Investeringsutgifter	-200		-200	-328	-128
Överlåtelseinkomster				2	2
INVESTERINGARNAS KASSA-FLÖDE	-200		-200	-326	-126

Ungdomsnämnden 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsintäkter	905		905	906	1
Verksamhetsutgifter	-9.120	-74	-9.194	-9.095	99
VERKSAMHETSBIDRAG	-8.215	-74	-8.289	-8.188	100
Investeringsdelen					
Investeringsutgifter	-120		-120	-44	76
INVESTERINGARNAS KASSA-FLÖDE	-120		-120	-44	76

Bokslut 2019

Fritidssektorn

Användningen av arbetskraft

Årsverken och kostnader (1.000 €)	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019
Årsverken	597,2	603,7	618,5	618,5	610,2
Löner och arvoden	20.609	20.957	21.432	21.785	21.745

De strategiska målen

Mål 1: En aktiv livsstil för så många Åbobor som möjligt	Strategiskt tema: Den aktiva Åbobon Strategisk riktlinje: 3. 2.2020 Övriga riktlinjer som genomförs: 2.3.4, 2.3.5, 2.3.6			
Utvärderingskriterier:	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Bibliotekslån	3 068 383	3 115 050	3 050 000	3 121 090
biblioteksbesök	2 007 958	1 959 728	2 010 000	2 115 130
konserterbesökare	73 847	69 457	70 000	69 069
museibesök	466 118	394 626	340 000	406 005
simhallsbesök	778 000	808 000	800 000	825 682
Unga som besökt ungdomstjänsternas handledda tjänster (besöksgångar)	222 196	199 100	210 000	209 589

Beskrivning av målet: En aktiv fritid ger livet innehåll och är en väsentlig del av grunden för ett gott liv. Den aktiva Åbobon mår bra. En motionsinriktad livsstil. Kultur gör gott. Åbo utvecklar vidare nya former av kulturdeltagande och kulturaktiviteter. Ett balanserat liv för barn och unga. Samarbetet mellan stadens aktörer som arbetar på olika håll i staden etableras.

Mål 2: Mångsidiga tjänster produceras kostnadseffektivt genom att utveckla och utvidga partnerskap	Strategiskt tema: Den aktiva Åbobon Strategisk riktlinje: 2.3.2 (Tjänster genomförs i samarbete med medborgar- och organisationsverksamheten) Övriga riktlinjer som genomförs: 2.3.1, 2.1.1, 2.3.6			
Utvärderingskriterier:	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Antal besökare hos avtalspartner (kulturbidrag)	709 333	777 780	700 000	655 366
Antal deltagare i idrottsföreningar som fått bidrag	62 138	69 506	59 685 (som sökt)	67 765
Antal ungdomsföreningar och verksamhetsgrupper för unga som fått bidrag	105	78	105	69

Beskrivning av målet: Sätten att producera tjänster i samarbete mellan staden och tredje sektorn granskas och tjänster produceras i allt större utsträckning genom partnerskap. Samarbetet genomförs så att stadens aktörer säkerställer att medborgar- och organisationsverksamheten har en stark roll och ett starkt ansvar. Servicetigar som överskrider sektorsgränserna och andra aktörer produceras. Både i stadens egen verksamhet och på det fria fältet genomförs nya former av kulturverksamhet och stadskulturevenemang.

Förklaring till avvikelser: För kulturbidragens del har 2019 inletts en ny avtalsperiod och antalet avtalspartners har minskat jämfört med 2018. Förnyandet av bidragssystemet inom ungdomstjänsterna orsakade att antalet inlämnade bidragsansökningar minskade. Därtill minskade ansökningarna om ungdomsfullmäktiges understöd Helt eget betydligt jämfört med det föregående året. De största orsakerna till detta var personalomsättningen samt den arbetsbörda som höstens ungdomsfullmäktigeval orsakat: man hann inte marknadsföra understödet Helt eget lika mycket som tidigare.

Bokslut 2019

Fritidssektorn

Mål 3: Flerkanaliga och interaktiva tjänster tillhandahålls genom digitalisering	<i>Strategiskt tema: Ett Åbo som påverkar och förnyas Strategisk riktlinje: 3.2.3 (Digitala tjänster utvecklas) Övriga riktlinjer som genomförs: 2.3.3, 2.3.6</i>			
Utvärderingskriterier:	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Besök på bibliotekets webbplats (vaski)	1,8 milj.	0,9 milj.	1,1 milj.	1,1 milj.
Lån av bibliotekets e-material	37 759	100 580	105 000	147 946
Ökning av antalet digitalt tillgängliga objekt på museet per år	11 975	8 363	+4 500	10 922
Proportionell andel (%) avlagda körkort för sociala medier bland personalen (utbildningshelheten byggs upp 2018 och inleds i full utsträckning 2019)	-	-	30 %	81 procent

Beskrivning av målet: Staden utvecklar sina servicekanaler och digitaliserar sina tjänster på ett omfattande sätt genom att utnyttja den bästa praxisen och det riksomfattande samarbetet. Digitaliseringen utnyttjas vid nya typer av kulturdeltagande. När man utvecklar digitala tjänster och ökar tillgången till öppna data och sam användningen av data måste olika dataskyddsaspekter beaktas.

Mål 4: Invånarnas medborgarfärdigheter främjas	<i>Strategiskt tema: Den aktiva Åbobon Strategisk riktlinje: 2.3.1 (Den aktiva livsstilen stöds genom att skapa förutsättningar för aktivitet på eget initiativ) Övriga riktlinjer som genomförs: 2.3.5, 2.3.6</i>			
Utvärderingskriterier:	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Totala antalet besökare i orkesterns barnevenemang, invandrarevenemang och evenemang för publikfostran	20 751	20 660	15 000	21 755
Antal användningstillfällen av museets rådgivningstjänster	6 439	7 099	5 000	5 210
Antalet deltagare i bibliotekets användarutbildning	12 751	11 623	12 500	10 941
Unga som fått handledning (9–18-åringar med ungdoms- och säsongskort och som har deltagit i hobbykurser samt 15–29-åringar som har deltagit i Fendari, Startverkstaden, vägglösa verkstäder och i uppsökande ungdomsarbete)	Lära genom att göra 2910 (9–18 v.) Handledning och stöd: 2100 (15–19v.)	Lära genom att göra 6547 Handledning och stöd: 1961	Lära genom att göra 2100 Handledning och stöd: 1185 (försöket avslutats)	7274

Beskrivning av målet: Väsentliga delfaktorer i ökningen av aktiviteten är att möjliggöra initiativförmåga och självbetjäning och inrikta servicehandledningen till passiva invånare. Delaktigheten är också en viktig del av välbefinnandet som ska te sig för invånarna som en möjlighet att ägna sig åt något konkret särskilt i invånarnas egna bostadsområden. I stadens verksamhet och serviceproduktion betonar man kreativitet och innovativa lösningar samt berikar invånarnas vardag och fritid med kultur i olika former.

Förklaring till avvikelser: Antalet deltagare i bibliotekets användarutbildning har uppskattats bli högre än det blev 2019.

Bokslut 2019

Stadsmiljösektorn

STADSMILJÖNÄMNDEN

BYGGNADS- OCH TILLSTÄNDSNÄMNDEN

KOLLEKTIVTRAFIKNÄMNDEN FÖR ÅBO STADSREGION

AVFALLSHANTERINGSNÄMNDEN I SYDVÄSTRA FINLAND

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: sektordirektör Christina Hovi

Den redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten

Centrala förändringar i omvärlden

Verksamhetsmiljön har utvecklats enligt förväntningarna under årets lopp. Stadens invånarantal fortsatte växa och var enligt förhandsuppgifterna 193 246 i december 2019. Ökningen var 1915 nya invånare jämfört med det föregående året. Befolkningsökningen grundade sig som tidigare etablerats på flyttningsrörelsen.

Trenden för den snabbt minskande arbetslösheten fortsatte 2019. I december fanns 10 888 arbetslösa i Åbo, vilket var 552 personer mindre än det föregående årets statistik i december. Arbetslöshetsgraden var 11,5 %, motsvarande minskning uppgick till 0,7 procentenheter.

Världsekonomin osäkra tillstånd speglas även i Finland. Enligt EK:s konjunkturbarometer bedömdes konjunkturläget vara normalt 1/2020. De största orsakerna till produktionens åtstramade läge var låg efterfrågan och rekryteringssvårigheter. Byggverksamhetens högkonjunktur har försvårat tillgången till kompetent personal och rekryteringar även på stadsmiljösektorn.

En följd av urbaniseringstrenden, den positiva strukturförändringen, befolkningsökningen och ändringen i befolkningsstrukturen, är att efterfrågan på bostäder i flervåningshus fortfarande är stor. Byggandets omfattning ligger fortfarande på en hög nivå i Åbo, även om en liten minskning kan observeras. År 2019 blev sammanlagt 2 318 bostäder färdiga, vilket är 349 bostäder mindre än under byggandet toppår 2018.

Byggnadskostnadsindexet stiger fortfarande. Indexet påverkar byggnadskostnaderna för infra- och lokalprojekt.

Alla stadsmiljösektorns underhållsentreprenader har konkurrensutsatts. Underhållet av Åbo stadscentrum har sedan oktober 2019 genomförts som en alliansmodell där staden och serviceproducenten tillsammans svarar för entreprenadens genomförande och utveckling. De besparingar som eventuellt uppstår används inom projektet för att förbättra kvalitetsnivån.

De otaliga byggplatserna på centrumområdet och de tillfälliga trafikarrangemangen har försvagat centrumområdets vitalitet. Antalet Föliänvändare fortsatte sjunka.

Efterfrågan på digitala tjänster ökade. Av parkeringsavgifterna betalas 64 % via mobilen och mobilbetalningen förväntas fortsätta öka.

Material för den tredimensionella stadsmodellen erbjuds som öppen data. Materialet har riktats i första hand till experter för att de behov som planering och byggande medför, men materialet är ändå i fritt bruk för vem som helst.

Stadsmiljösektorn fortsätter att skapa förutsättningar för tillväxt, att genomföra målet för kolneutralitet 2029 och att satsa på digitaliseringen för att skapa fortsättning på stadens fina tillväxt.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

Sektorns resultat var 23,437 milj. euro (JAN 30,168 milj. euro), dvs. 6,7 milj. euro under budgeten.

Kostnaderna för markanskaffning genomfördes för 7,3 milj. euro (JAN 6,9 milj. euro), av vilka köp av markområden genomfördes för 2,1 miljoner euro.

Av de 29 detaljplaner som enligt programmet skulle godkännas 2019, framskred fyra detaljplaner till behandling i fullmäktige. Planläggningsprogrammet har överdimensionerats i förhållande till de resurser som är tillgängliga. De objekt som planlagts har växt till sin storlek, vilket även har ökat antalet ärenden som måste utredas och lösas.

Bokslut 2019

Stadsmiljösektorn

Planreserven för tomter för flervåningshus och företagstomter har utökats. Våningsytan för flervåningshus i de förslag till detaljplan som nämnden godkände ökade med 252 650 v-m², vilket är nästan dubbelt mer än målet. Våningsytan som planlagts för företagsverksamhet var 297 644 v-m², vilket är 4,5 gånger mer än det mål som uppställts. Målet för våningsytan för småhus uppnåddes dock inte och skillnaden mellan utfallet och målet var betydande. Färdigställandet av planerna för större småhustomter har fördröjts på grund av att mer strategiska planer prioriterats. Under de närmaste åren har inte tillräckligt med områden som är lämpliga för radhus planlagts. Under år 2019 har den största delen av planerna placerats på privat mark. Objekt som behövs planläggas separat som överlätits till stadens bolag, har inte framskridit till behandling i nämnden under 2019. De uppställda målen för överlåtande av tomter till bolagen har dock uppnåtts.

Markförsäljningsinkomsterna uppgick till 26,9 milj. euro (JAN 25,9 milj. euro) dvs. 1 milj. euro över målet.

Inkomsterna från markanvändningsavtalen uppgick till 4,6 milj. euro (JAN 2 milj. euro) dvs. 2.6 milj. euro över målet.

Stadsplaneringen och hyresinkomsterna från markegendomen överskreds med 2,3 miljoner euro. Köpta tjänster överskred budgeten med 0,9 miljoner euro (bl.a. sanering av pima-mark).

Investeringskostnaderna för stadsbyggandet genomfördes som en helhet till 32,7 milj. euro under budgeten. Investeringskostnaderna för byggandet av stadsmiljön genomfördes för 30,3 milj. euro (JAN 50,8 milj. euro), dvs. 20,5 milj. euro under målet. Investeringskostnaderna för byggandet av lokaler genomfördes för 20,8 milj. euro (JAN 33,0 milj. euro), dvs. 12,2 milj. euro under målet. Flera av projekten planerades genomföras i en snabbare tidtabell.

Sektorns egna investeringar genomfördes 0,9 miljoner euro under budgeten. Anskaffningen av parkeringsautomater måste avbrytas och anskaffningen skjöts upp till år 2020. Jämfört med programanskaffningarna användes de reserverade anslagen inte i den omfattning som budgeterats och anskaffningarna överfördes till år 2020.

Stadsmiljöns underhållskostnader var 18,3 milj. euro (JAN 20,5 milj. euro) dvs. 2,2 milj. under budgeten. Inkomsterna överskreds med 0,9 miljoner euro och kostnaderna underskreds med 1,3 miljoner euro.

Kundernas nöjdhet med underhållet av stadsmiljön har minskat. Underhållsmätaren för av trafikområdena sjönk, vilket antagligen berott på den exceptionellt utmanande vårvintern.

Andelen färdstätt inom de hållbara färdformerna har inte utvecklats enligt målet. Antalet användare av kollektivtrafiken minskade 1,3 % jämfört med året innan. Man strävade efter att öka antalet resor genom bl.a. biljettförmåner för kollektivtrafiken och ibruktagandet av kontaktlös betalning (EMV). Beredningarna för ibruktagandet av kontaktlös betalning genomfördes, men ibruktagandet väntar på internationell certifiering.

Inkomsterna från byggnadstillsynen och granskningsavgifterna inom serviceområdet Tillstånd och tillsyn underskreds med 0,3 milj. euro (JAN 3,2 milj. euro och utfall 2,9 milj. euro).

Behandlingstiderna för alla lov har förlängts till 60 dygn (budget 2019: max 30 dygn 80 % av loven). Behandlingstiderna har blivit längre på grund av de allvarliga resursbristerna som rått inom byggnadsinspektionen under året.

Genomföringsgraden för de nationella planerna för livsmedelstillsynen och hälsoskyddet är låg.

Sektorns löner och arvoden underskred budgeten med 1,1 miljoner euro. På sektorn finns nu flera befattningar till vilka rekryteringen fördröjts.

Klausuler	Åtgärdsutredning
Stadsmiljönämnden: Möjligheten att bygga en förbindelse för lätttrafik till Färjstranden utreds under 2019. Målet är att tidigarelägga projektplanen för broinvesteringen som är avsedd för gång- och cykeltrafik i Färjstranden eller en annan trafikförbindelse som betjänar dessa färdstätt så att man ska kunna ta sig smidigt till fots eller med cykel från ön till centrum.	Projektplanen för förbindelsen har gjorts och den kommer att behandlas i stadsmiljönämnden i mars 2020.

Bokslut 2019

Stadsmiljösektorn

<p>Stadsmiljönämnden: Man utreder tillsammans med S:t Karins en sammanslagning av Katrinedals, Lemunniemis och Rauvolanlahtis naturskyddsområden med Åbo nationalstadspark. Planer för bättre tillgänglighet till Åbos och S:t Karins naturområde utarbetas samt en vårdplan för naturen i området utarbetas.</p>	<p>En utredning om utvidgandet av stadsparken har inletts tillsammans med S:t Karins. S:t Karins tar ställning till detta i samband med att de behandlar programmet för markanvändning. I denna kontext har även diskuterats möjligheter att utvidga stadsparken på Ravattulas område. Planer för detta kan börja utarbetas först efter att S:t Karins stad har fattat sitt beslut i ärendet. Föli tjänar naturområdet på ett rimligt gångavstånd (1–2 km).</p>
--	---

Budgetutfallet

Stadsmiljösektorn 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsintäkter	76.963	-1.625	75.338	77.900	2.561
Tillverkning för eget bruk	1.110	500	1.610	1.629	19
Verksamhetsutgifter	-105.691	-1.424	-107.116	-102.965	4.151
VERKSAMHETS BIDRAG	-27.618	-2.549	-30.168	-23.437	6.731
Investeringsdelen					
Investeringsutgifter	-1.500		-1.500	-598	902
Finansieringsandelar	176		176	184	8
INVESTERINGARNAS KASSA- FLÖDE	-1.324		-1.324	-415	910

Stadsmiljönämnden 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsintäkter	37.842	1.000	38.842	41.796	2.954
Tillverkning för eget bruk	1.110	500	1.610	1.629	19
Verksamhetsutgifter	-49.532	-1.306	-50.839	-48.621	2.218
VERKSAMHETS BIDRAG	-10.580	194	-10.387	-5.196	5.190
Investeringsdelen					
Investeringsutgifter	-1.000		-1.000	-90	910
INVESTERINGARNAS KASSA- FLÖDE	-1.000		-1.000	-90	910

Byggnads- och tillståndsnämnden 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsutgifter	-100		-100	-100	0
VERKSAMHETS BIDRAG	-100		-100	-100	0

Bokslut 2019

Stadsmiljösektorn

Avfallshanteringsnämnden för kollektivtrafiknämnden 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsintäkter	39.014	-2.625	36.389	36.016	-373
Verksamhetsutgifter	-55.952	-118	-56.070	-54.156	1.914
VERKSAMHETSBIDRAG	-16.938	-2.743	-19.681	-18.140	1.541
Investeringsdelen					
Investeringsutgifter	-500		-500	-508	-8
Finansieringsandelar	176		176	184	8
INVESTERINGARNAS KASSA-FLÖDE	-324		-324	-324	0

Avfallshanteringsnämnden i Sydvästra Finland 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsintäkter	107		107	88	-19
Verksamhetsutgifter	-107		-107	-88	19
VERKSAMHETSBIDRAG	0		0	0	0

Användningen av arbetskraft

	Bokslut 2018	Budget 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019	Avvikelse
Stadsmiljösektorn, sammanlagt				
- Årsverken (årsv.)	301,4	331	312,2	18,8
- Årsverken, extern finansiering (årsverken) ***	16,4	15	17	2
- Löner och arvoden, totalt (1.000 eur)*	13 377	15 363	14 264	1 095
- Löner och arvoden, extern finansiering (1.000 eur) ****	680	630	710	80
Stadsmiljönämnden				
- Årsverken **	273,9	303	286,1	16,9
- Årsverken, extern finansiering (årsverken) ***	8,4	7	7	
- Löner och arvoden, totalt (1.000 euro)*	12 205	14 078	13 062	1 013
- Löner och arvoden, extern finansiering (1.000 eur) ****	350	315	360	45
Kollektivtrafiknämnden för Åbo stadsregion				
- Årsverken (årsv.)	27,5	28	26,1	1,9
- Årsverken, extern finansiering (årsverken) ***	8	8	8	
- Löner och arvoden, totalt (1.000 euro)*	1065	1 166	1 094	72
- Löner och arvoden, extern finansiering (1.000 eur) ****	330	315	350	35

Bokslut 2019

Stadsmiljösektorn

*Löner och arvoden för byggnads- och tillståndsnämnden och avfallshanteringsnämnden i Sydvästra Finland ingår i talet för stadsmiljösektorn.

**Sektorns årsverken, underställda stadsmiljönämnden och kollektivtrafiken exkluderad (med lönekostnader hos kollektivtrafiknämnden för Åbo stadsregion 2019–2022).

**Av stadsmiljösektorns årsverken cirka 17 årsverken med extern finansiering (ca 5 %).

****Extern finansiering:

Tillstånd och tillsyn:

- Kommuner och industrin betalar 70 % av granskningen av luftkvaliteten (2,1 årsverken).
- Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab betalar 4 årsverken för avfallshanteringsmyndigheten (100 %).
- Avfallshanteringsnämndens sammanträdesarvoden faktureras av Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab.
- Staten betalar lönekostnaderna för tillsynsveterinären (100 %, 1 årsverke).
- Avtalskommunerna betalar 20-50 % av lönekostnaderna för djurpensionatet (1,1–1,2 årsverken).

Regionala kollektivtrafiken:

- De övriga Fölikommunerna betalar sammanlagt 8 årsverken (övriga personalkostnader utöver servicekostnaderna för servicebyrån som fördelas mellan kommunerna enligt invånarantal).

Med projektfinansiering ca 1 årsverke

De strategiska målen

För stadsplanerings- och miljönämndens alla delar och för kollektivtrafiknämnden för Åbo stadsregions del **

Mål SFM1: Mångsidigt och tillräckligt tomtbestånd		<i>Strategiskt tema: Ett växande Åbo med miljö</i> <i>Strategisk riktlinje: 3.3.5</i> <i>Övriga riktlinjer som genomförs: 3.3.4, 3.3.8, 3.3.9</i>			
Utvärderingskriterier: Tomtreserv som kan genomföras	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019	
- Tomter för småhus och radhus	4 års behov	3 års behov	3 års behov	Av radhusomter är utbudet stramt på tomter för småhus för 3 års behov.	
- Tomter för flervåningshus	4 års behov	3 års behov	3 års behov	3 års behov	
- Företagstomter	4 års behov	3 års behov	3 års behov	3 års behov	

Beskrivning av målet: Genom att utarbeta detaljplaner ökas planreserven, som möjliggör att genomförandet kan schemaläggas så att det bättre motsvarar efterfrågan. Kommunernas mål är att upprätthålla tomtreserven så att tomter finns tillgängliga tillräckligt snabbt. Målet är att kunna realisera tomtreserven inom en skälig tidsperiod. Målet för tomtreserven för en treårsperiod grundar sig på det bostads- och markpolitiska programmet för Åbo stadsregion, som utarbetades för att genomföra strukturmodellen, och som stadsfullmäktige godkände 26.1.2015 att iakttas som riktgivande. Genom en mångsidig och tillräcklig tomtreserv främjas stadens växande.

Förklaring till avvikelser: Under de närmaste åren har inte tillräckligt med områden som är lämpliga för radhus planlagts.

Mål SFM2: Hållbar samhällsstruktur		<i>Strategiskt tema: Ett växande Åbo med miljö</i> <i>Strategisk riktlinje: 3.3.1</i> <i>Övriga riktlinjer som genomförs: 3.3.4, 3.3.10, 3.3.7</i>			
Utvärderingskriterier:	Utfall 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019	
Våningsytan hos detaljplanerna placerade sig på zoner för allt tätare, hållbar stadsstruktur	51 %	96 %	Minst 85 %	100 %	

Beskrivning av målet: Byggandet styrs så att det utförs på stadsstrukturens olika zoner som består av centrumen, tätare boende, hållbar trafik och närtjänster. På det viset skapas förutsättningar för utveckling av markanvändning, boende, trafik, tjänster och näringar på ett ekonomiskt, socialt och med tanke på miljön hållbart sätt (3.3.1, 3.3.2, 3.3.4,

Bokslut 2019

Stadsmiljösektorn

3.3.5, 3.3.6, 3.3.7, 3.3.9, 3.3.10). Förutsättningar att utveckla konkurrenskraften och hållbar tillväxt skapas och samtidigt sörs för möjligheterna till en livsmiljö som är trygg och hälsosam och balanserad med tanke på olika befolkningsgrupper.

Mål SFM3: Kolsnåla hållbara lösningar för att färdas **	Strategiskt tema: Ett växande Åbo med miljö Strategisk riktlinje: 3.3.7 Övriga riktlinjer som genomförs: 2.3, 3.3.6, 3.3.10			
Utvärderingskriterier:	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
- Väg- och stadstrafikens växthusgasutsläpp (minskar 50 % år 2015-2019), (kt CO ₂ e)	161,4	162,1 (prel. uppg.)	minskar	Uppgifterna fås senare
- Volymindex för gångtrafik *, index 2017=100	100,0	111,7	ökar med 3 % från året innan	104,0
- Volymindex för cykeltrafik *, index 2017=100	100,0	95,8	ökar med 3 % från året innan	86,4
- Volymindex för biltrafik *, index 2017=100 *	100,0	98	minskar eller stiger inte från året innan	99,7
- Antalet resor inom den regionala kollektivtrafiken, index 2017=100 **	100,0	98,5	ökar med 2 % från året innan	97,2

Beskrivning av målet: För att uppnå stadsstrategins mål för kolneutralitet 2029 (sfm 16.4.2018 § 72) skapar Åbo aktivt hållbar färdkultur och förbättrar förutsättningarna för hållbara sätt att färdas. Målet är att minska utsläppen av växthusgaser i väg- och stadstrafiken i Åbo med minst 50 % från nivån 2015 tills 2029 (Åbo stads klimatplan 2029, sfm 11.6.2018 § 142). I samband med Åbo stads Klimat- och miljöprogram (sfm 26.10.2009 § 239) samt Strukturmodellen för Åbo stadsregion 2035 har godkänts och i samband med Generalplanen 2029 (ssn 30.9.2013 § 399) samt Klimatplanen 2029 (sfm 11.6.2018 § 142) har som mål bekräftats att öka andelen hållbara färdssätt av alla färdssätt i Åbo stad till över 66 % innan 2030 från det nuvarande värdet som är ca 52 %.

Under 2019 görs en beräkning över hurdana årliga mål som krävs för vardera färdssätt, för att man skulle uppnå det av stadsfullmäktige uppställda målet att andelen hållbara färdssätt ska vara 66 % år 2030. De årliga målen granskas i och med utredningen för de kommande åren (Kylk 25.9.2018 § 385).

Främjandet av andelen gångtrafik, cykeltrafik och kollektivtrafik av alla färdssätt minskar bl.a. behovet på utrymme, förbättrar säkerheten och trivseln och minskar utsläppen. Täckande information om fördelningen av färdssätt för rörelseformerna fås med ca 5–10 års mellanrum från trafikundersökningarna (utarbetad i Åboregionen 2017, 2008 och 1997). Färdssättens utveckling på kortare sikt uppföljs via det färdssättsspecifika volymindexet. Volymindexet ger inte direkt någon information om hur färdssättdelningen utvecklats, men är ändå riktgivande. Målet är att mängden biltrafik i volymindexet minskar eller inte växer och att mängden andra färdssätt växer 3 % per år.

* Volymindexen för gångtrafik, cykeltrafik och biltrafik grundar sig på information om trafikmängden på den s.k. taxeringslinjen för Aura ån (Föri, Martinsbron, Kvarnbron, Teaterbron, Aurabron, Biblioteksbron, Domkyrkobron, Tomasbron, Järnvägsbron, Hallisbron).

** Stadsmiljönämnden och kollektivtrafiknämnden för Åbo stadsregion godkände målet.

Förklaring av avvikelserna: De nuvarande uppföljningsberäkningarna av gång- och cykeltrafiken lämpar sig endast för identifiering av långvariga utvecklingstrender. År 2019 har man börjat utarbeta ett system för uppföljningsberäkning som lämpar sig för identifiering av förändringar på årsnivå. Även det tillfälliga ordnandet av trafiken vid Salutorget har antagligen haft en inverkan på mängden fotgängare och cyklister som använt broarna som går över ån. Mängden biltrafik på broarna över Auraån har ökat enligt målen. En minskning av biltrafiken kräver aktiva åtgärder.

** Användningen av kollektivtrafiken minskade på grund av de förseningar som skett på undantagsrutterna och att centrumområdet dragningskraft minskat.

Bokslut 2019

Stadsmiljösektorn

Mål SFM4: Minskande av utsläppen av växthusgaser	<i>Strategiskt tema: Ett växande Åbo med miljö</i> <i>Strategisk riktlinje: 3.3.6</i> <i>Övriga riktlinjer som genomförs: -</i>			
Utvärderingskriterier:	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Utsläpp av växthusgaser kt CO2e/per år	932,7	913,3 (prel. uppg.)	minskar	Uppgifterna fås senare
<p>Beskrivning av målet: Genom klimat- och miljöpolitiska åtgärder rör vi oss mot en kolneutral stadsregion 2040. Miljöskyddet deltar i beräkningen av stadens utsläpp av växthusgaser samt i arbetet att bekämpa klimatförändringen. Årliga utsläpp av växthusgaser i Åbo (kt CO2e/år). Enligt Åbos CO2-rapport, bildas växthusutsläppen av utsläpp inom följande sektorer: fjärr- och eluppvärmning, separat uppvärmning, jordvärme, konsumenternas och industrins elförbrukning, vägtrafiken och andra trafikformer, industrin och arbetsmaskinernas förbrukning, jordbruk och avfallshandling. Utsläpp som orsakas av uppvärmning normeras så att de motsvarar det genomsnittliga uppvärmningsbehovet under jämförelseperioden för klimatet 1981–2010. Utsläppen för elförbrukningen normerades genom att använda ett flexibelt genomsnitt för en femårsperiod som utsläppskoefficient. I beräkningen ingår inte indirekta utsläppsverknings för anskaffningar inom den privata eller offentliga sektorn.</p>				

Mål SFM5: Trafiksäkerhet	<i>Strategiskt tema: Ett framväxande Åbo med miljö</i> <i>Strategisk riktlinje: 3.3.10</i> <i>Övriga riktlinjer som genomförs: 2.1, 2.3, 3.3.7</i>			
Utvärderingskriterier:	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Antalet skadade i trafikolyckor under fem års tid (personer)	183	minskade 18 %	minskar 3 % från perioden 2013–2017	minskade 7 % från perioden 2013–2017
<p>Beskrivning av målet: Antalet skadade i trafikolyckor minskar genom åtgärder som rör alla sektorer. Målet är att antalet skadade i trafikolyckor minskar med i genomsnitt 5 % per år. Antalet trafikolyckor jämförs och granskas på grund av stokastiska variationer i femårsperioder. Referenspunkten är femårsperioden 2013–2017.</p>				

EGENTLIGA FINLANDS REGIONALA RÄDDNINGSNÄMND

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: räddningsdirektör Jari Sainio

Redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser

Centrala förändringar i omvärlden

Antalet lagstadgade räddningstjänster (beslutet om servicenivån och tillsynsplanen) och avtalsbaserade räddningstjänster (samarbetsavtalet för akuvårdstjänster) som räddningsverket tillhandahöll 2019 (inom parentes 2018) var följande:

- Räddningsverksamhet 9 485 st. (9178)
- Akutvården 36 687 st. (41 589)
- Riskhanteringen 13 766 st. (11 102)

Räddningsverksamhetens uppdrag ökade från 2018 med drygt 3 % medan akutvårdens uppdrag sjönk med ca 4 %. För akutvårdens del hade det minskade antalet uppgifter en betydlig inverkan på externa inkomster, som klart lämnade på en lägre nivå jämfört med det som budgeterats. Antalet utförda granskningar inom riskhanteringen steg från det föregående året, där en betydande faktor var en ökning i egen övervakning av småhus.

Ändringarna syns i omvärlden bland annat i en ökning i landskapets invånarantal och vidare i aktivt byggande. Under de närmaste åren kommer dessa att ha en direkt koppling till efterfrågan på räddningsverkets tjänster först inom serviceområdet för riskhantering (utlåtanden om tillstånd, inspektioner) och senare inom det operativa serviceområdet (räddningsverksamhet och akuvård).

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

- Det ekonomiska utfallet för 2019 var som helhet mycket positivt i jämförelse med budgeten. Dock överskreds köp av tjänster och materialkostnader rejält budgeten, medan personalkostnaderna underskred den budgeterade summan. Som en helhet överskred både inkomsterna och kostnaderna budgeten med drygt 300.000 euro (akuvårdstjänsterna exkluderade).
- Investeringarna gjordes planenligt och verksamhetens kassaflöde motsvarade nästan investeringarnas nettotal. Akutvården blev en tilläggsfaktura på ca 175.000 euro till sjukvårdsdistriktet, då Fpa-inkomsterna med ungefär samma summa sjönk på grund av det minskade antalet uppdrag. Kostnaderna för akutvården motsvarade dock talen i budgeten. Av kommunernas slutliga betalningsandelar blev tilläggsfakturan endast 25.000 euro, av vilka efter ändringen av förhandsbetalningsandelen om baserade sig på invånarantalet, endast två tredjedelar av kommunerna fick återbäring av betalningsandelarna.
- Användningen av personalen överskred enligt stadens beräkningar med tio årsverken jämfört med motsvarande tal i budgeten 2019. Medeltalet för hela året och årsverkerna beräknade utifrån de månatliga utfallen var sammanlagt 558. Överskridningen av årsverken förklaras delvis av personalrekryteringarna (interna) i samband med utvecklingen av den internationella verksamheten, av vilka finansieringen täcks av bl.a. projektfinansieringen för projekt på EU-nivå samt personalarrangemang, på grund av räddningspersonalens åldrande och pensionsålder, som ordnats för att minska avgifter på basis av förtidspensionering.

Budgetutfallet *

Egentliga Finlands regionala räddningsnämnd 1.000 €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse
Driftsekonomidelen					
Verksamhetsintäkter	44.746		44.746	45.184	439
Verksamhetsutgifter	-42.746	-286	-43.032	-43.371	-339
VERKSAMHETS BIDRAG	2.000	-286	1.714	1.814	100

Bokslut 2019

Egentliga Finlands regionala räddningsnämnd

Investeringsdelen					
Investeringsutgifter	-3.836		-3.836	-4.352	-516
Finansieringsandelar	1.663		1.663	2.534	871
Överlåtelseinkomster	173		173	94	-79
INVESTERINGARNAS KASSA-FLÖDE	-2.000		-2.000	-1.725	275

*Fel i utfall korrigerade jfr Vsaluelk § 18 05.03.2020

Användningen av arbetskraft

Årsverken ja kostnader (1.000 €)	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Årsverken	534	538	548	558
Löner och arvoden	22 575	22 878	23 652	23.808

Ytterligare information / förklaring till avvikelsen:

Överskridningen av årsverken förklaras delvis av personalrekryteringarna (interna) i samband med utvecklingen av den internationella verksamheten, av vilka finansieringen täcks av bl.a. projektfinansieringen för projekt på EU-nivå samt personalarrangemang, på grund av räddningspersonalens åldrande och pensionsålder, som ordnats för att minska avgifter på basis av förtidspensionering.

De strategiska målen

Mål 1	Egentliga Finlands räddningsverk/Serviceivåbeslut 2013–2016 Övriga riktlinjer som genomförs: -			
	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Utryckningstid (%)	85	85	80	86

Ytterligare information:
Förklaring till avvikelsen:

Mål 2	Egentliga Finlands räddningsverk/Serviceivåbeslut 2013–2016 Övriga riktlinjer som genomförs: -			
	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Antalet inspektioner (%)	90	96	90	92

Beskrivning av målet: Procentuellt utfall av målen för antal inspektioner.
Förklaring till avvikelsen:

Mål 3	Egentliga Finlands räddningsverk/Serviceivåbeslut 2013–2016 Övriga riktlinjer som genomförs: -			
	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Mål 2019 med ändringar	Utfall 31.12.2019
Kostnadsjämförelse (€/inv.)	70	70,4	72	71,9

Beskrivning av målet: Sektorns årliga kostnader i landskapet per invånare.
Förklaring till avvikelsen:

Bokslut 2019

Koncernen TVT Asunnot Oy - verkställande direktör Teppo Forss

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Bolaget är en ansvarsfull hyresvärd som erbjuder sina kunder tryggt boende till skäliga priser och mångsidiga alternativ för hyresboende. Bolaget är ett konkurrenskraftigt och högklassigt bolag som utgår från kundens behov.

Bolaget bär ansvar särskilt för stadens sociala hyresboende. Det följer i sin verksamhet den gällande aktiebolagslagen, lagstiftning gällande arava- och räntestöd samt lagstiftning som gäller annan verksamhet.

Bolaget äger och förvaltar cirka 11 000 olika bostäder runt om Åbo. Detta motsvarar cirka 10 procent av alla bostäder och cirka 25 % av hyresbostäderna vilket är en typisk bostadsstruktur för centralstäder. I bolagets lägenheter bor cirka 20 000 invånare. Bolaget bildar koncernen med dotter- och delägarbolag. De mest betydande dotterbolagen är Turun Palvelutilat Oy, Turun Osakehuoneistot Oy och Turun Päiväkodit Oy.

Bolaget följer självkostnadsprincipen för lagar och anvisningar. Hyrorna för bostäderna bestäms bostadsvis enligt läge, skick och utrustningsnivå. Hyrorna bildas av fastighetens underhållskostnader samt räntorna och amorteringarna på de lån som tecknats för byggande och grundläggande renovering av hela bolagets bostadsbestånd.

För det egna kapitalet har ägaren förutsatt måttlig avkastning som kan jämföras med avkastningsmålen som andra allmännyttiga bostadsaktörer ställt upp. Den årliga avkastningen realiseras i huvudsak genom det kapitallån som beviljats bolaget.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Bolagets ekonomiska resultat motsvarade målet, vilket underlättades av bostädernas höga användningsgrad, kontroll av kostnaderna och en låg räntenivå. De av invånarna uppburna hyrorna granskades inte.

Antalet bostadsansökningar som bolaget tagit emot höll sig på en hög nivå, vilket tyder på att det finns efterfrågan på det hyresboende som TVT erbjuder. Omsättningen höll sig fortsättningsvis på en låg nivå. Den minskade omsättningen betydde att ett mindre antal lägenheter fanns tillgängliga. Då det inte finns tillgängliga bostäder och särskilt inte på ett sådant område som ansökarna är intresserade av, är feedbacken bitter. Efterfrågan riktade sig huvudsakligen till centrumområdet i bred tolkning.

För Turun Palvelutilat Oy blev Kulkurin valssi och Vuokkokoti, som är enheter för vård dygnet runt, färdigställda. Andelen bostadsavtal för specialgrupper inom TVT Asunnot Oys eget bostadsbestånd sjönk som en följd av detta då staden avskaffade hyrningen av de mindre ettor som varit i bruk inom äldreomsorgen.

Under året blev 158 nya hyresbostäder färdiga för TVT Asunnot. Då det övriga bostadsbyggandet fortsatt vara aktivt, har bolagets andel av bostadsbeståndet för hela Åbo fortfarande varit betydligt under den målsatta nivån, ca 800–1000 bostäder färre än målet.

Att få igång nyproduktionen av hyreslägenheter i den grad som uppställts i målet, har varit svårt huvudsakligen på grund av bristen på tomter. Konjunkturen inom byggbranschen har inte stött investeringarna. De tillgängliga finansieringsformerna och ARA-stödet stöder däremot investeringarna.

Under året inleddes nyproduktion av 300 bostäder. Av dessa byggs endast 88 bostäder på tomter som staden överlåtit. Sanering inleddes i 38 bostäder som tömdes på sina hyresgäster. Bolaget avskaffade 24 bostäder.

Eftersom efterfrågan varit stor och nyproduktionen liten, har bolaget inte kunnat göra sig av med de bostäder, som dåligt lämpar sig för hyresboende till ett rimligt pris och vars underhålls- och reparationskostnader varit höga.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Bolaget inkomstför årligen en ränteintäkt enligt låneavtalen till Åbo stad					
Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Ränta på kapitallånet som ska betalas till Åbo stad (1.000 €)	2 271	1 135	1 135	1 135	
Ränta som ska betalas på Åbo stads övriga lån (1.000 €)	3 468	3 015	2 887	2 979	

Bokslut 2019

Koncernen TVT Asunnot Oy - verkställande direktör Teppo Forss

Mål: Ökning av omsättningen och rörelsevinsten till målnivån					
Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Omsättning (1.000 €)	81 353	82 340	82 500	84 660	
Rörelsevinst (1.000 €)	15 207	10 330	14 900	17 313	

Mål: Användningsgraden av bostäderna anses vara god					
Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Användningsgrad, % (moderbolaget)	99,0	99,1	>98	99,2	

Mål: Bolagets sociala mål uppnås					
Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Antalet bostäder som bolaget förvaltar / antalet bostäder i staden, % (moderbolaget)	9,9	9,9	10,5	9,8	
Nyproduktion, st. (moderbolag)	19	98	200	158	
Objekt som man gör sig av med, stycken	2	-	20 - 80	24	
Specialgruppers bostadsavtal/bostadsbestånd som bolaget förvaltar, % (moderbolaget)	5,7	5,8	5,6	4,6	

Bokslut 2019

Egentliga Finlands Bostadsrätter Ab - verkställande direktör Maria Aspala

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Bolagets uppgift är att äga, upprätthålla och producera bostadsrättsbostäder samt överlåta bostadsrätter till användare i enlighet med de gällande bestämmelserna i Åbo och närkommunerna. Bolaget är ett allmännyttigt bolag som inte eftersträvar företagsekonomisk vinst.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

1. Mera nyproduktion och planmässiga saneringar

Vaso satsade på investeringar i nybyggnad och saneringar under det gångna året. Vi skaffade i Åbo på Svalbergabrinken en tomt för byggande av två flervåningshus, radhusobjektet Kaarinan Prinssi blev färdigt i november 2019, byggandet av flervåningshusobjektet Raison Melodia och Liedon Jokihelmi inleddes under det gångna året. De över 4000 nya könummersökningar som lämnades in på vårt verksamhetsområde, stöder behovet av investeringar i nyproduktion även i framtiden. Under årets lopp sanerades tre fastigheter av vilka bostäderna blev färdiga huvudsakligen under 2019.

2. Ekonomin på hållbar grund

Vasos ekonomi utvecklas i huvudsak enligt planen. Användningsgraden steg 0,8 procentenheter under året med betoning på slutet av året, då hela årets användningsgrad blev 96,9 %. Omsättningen steg 0,6 % i och med att användningsgraden steg. Det genomsnittliga vederlaget höll sig på samma nivå som 2018. De genomsnittliga underhållskostnaderna översteg budgeten. Den exceptionellt regniga och stormiga vintern utgjorde en prövning för våra fastigheters tak och fasader och bl.a. på grund av detta gjordes en del icke-budgeterade byggnadsreparationer. Därtill skaffade vi ett värmejusteringssystem för att minska energikostnaderna och energiförbrukningen i våra 33 fastigheter. Vi satsade även mer än tidigare på gårdarnas genom planteringar och korrigerande av staket samt piffade upp fastigheternas fasader, vilket höjde användningsvärdet på åldrande fastigheter.

3. Satsningar på digitalisering

Vasos webbplats (vaso.fi) förnyades så att den fick en ny visuell utformning och nya funktioner. Under sommaren tog vi i bruk en invånarportal och förnyade vår synlighet i boendeportalerna på webben.

4. En revidering av lagen om bostadsrättsbostäder är anhängig

Revideringen av lagen om bostadsrättsbostäder inleddes i slutet av året 2019, regeringens proposition förväntas tas upp i intressentgrupperna för utlåtanderunda under våren 2020 och behandlas i riksdagen hösten 2020.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Hög användningsgrad

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Användningsgrad, %	96,6	96,1	96,7	96,9	

Mål: Ökning av omsättningen och rörelsevinsten till målnivån

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Omsättning (1.000 €)	23 212	23 618	23 665	23 759	
Rörelsevinst (1.000 €)	6 463	4 556	2 150	3 080	

Mål: Tillräckligt med bostadsrättsbostäder

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Antalet bostäder som bolaget besitter	2 640	2 662	2 688	2 688	
Antalet bostäder som bolaget besitter i förhållande till det totala antalet bostadsrättsbostäder i hela verksamhetsområdet (%)	66,0	66,2	67,0	67,0	

Bokslut 2019

Studentbystiftelsen i Åbo - Verkställande direktör Risto Siilos

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Stiftelsens huvudsakliga syfte är att sörja för tillgången till hyresbostäder i Åboregionen för studerande som studerar vid läroanstalter efter den grundläggande utbildningen och studerande som fortsätter sina studier. För att förverkliga sitt syfte bygger och upprätthåller stiftelsen studentbostäder samt sköter om reserveringen av markområden för kommande verksamhet som riktar sig till målgruppen.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

TYS utnyttjar ARA-stödformer (Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet) för att kunna producera hem till rimliga priser för studerande. Det nyaste objektet är Aitiopaikka som blev färdigt 2019 och är ett exempel på hur hyresboende och hyresboende för studerande kan vara på högklassigt och ha ett rimligt pris. Stiftelsen ombygger och upprätthåller även sitt gamla fastighetsbestånd. Det färskaste exemplet på detta är saneringen av trapporna A-E i Kuunsilta som inleddes 2019 och blev färdigt i början av 2020. Vid behov kan vi avstå från vissa objekt, något som i sin tur främjar bland annat den totala utvecklingen av hyresbostadsutbudet. År 2019 sålde stiftelsen bostadsobjektet Aamurusko. Affären påverkade stiftelsens omsättning med + 2,2 M€. Nyckeltalen för 2019 är inte ännu jämförbara med ett s.k. normalt år.

Enligt Åbo stads bostads- och markpolitik som bereds, ska totalvolymen i bostadsproduktionen ska vara ca 2 100 bostäder om året för att de mål som ställts upp för stadens befolkningsökning ska kunna nås. I utkastdokumentet strävar man bl.a. efter att dra linjerna för att trygga en bostadsproduktion till ett rimligt pris, och för Studentbystiftelsen innebär det ett produktionsmål på 140 bostäder, vilket är mycket möjligt under stiftelsens strategiperiod 2018–2022. I Aitiopaikka finns ca 250 bostäder och i projektet Tyysija, som är i beredningsfasen och som ligger på västra sidan av Studentbyn, kommer att finnas lite under 200 bostäder. Nästa nybyggnad, Kyläkulma, byggs på östra sidan av Studentbyn. Planläggningen framskrider i år och antalet bostäder som planeras är drygt 350.

Studentbystiftelsen tog under våren 2019 i bruk en chatbot för att betjäna klienterna i situationer och vid tidpunkter där chatboten medför mest nytta till exempel tack vare sin snabbhet eller ofelbarhet. Webb- och kundsidorna och intranätet för Studentbystiftelsen förnyades 2019. Genom att följa upp uppnåendet av de servicelöften som lanserades i början av 2018 fås värdefull information om hur stiftelsens tjänster fungerar.

Resultatet för Studentbystiftelsens verksamhet och ekonomi för det 53 verksamhetsåret utföll enligt prognosen. Stiftelsens totala intäkter under räkenskapsperioden var cirka 29,7 miljoner euro. Balansomslutningen var 163,7 miljoner euro. Den långfristiga skulden uppgick till sammanlagt 119,7 miljoner euro. Åbo stad och stiftelsen kom överens om att det gamla skuldsaneringsavtalet på 7,6 miljoner euro som förfallit till betalning i februari 2019 ersätts genom att Åbo stad beviljar ett nytt räntebärande lån till samma belopp. Stiftelsen fortsätter att verkställa sin uppdaterade strategi.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Hög användningsgrad

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Användningsgrad, %	97,4 %	97,6 %	97,5 %	97,1 %	

Mål: Ökande av omsättningen och rörelsevinsten till målnivån

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Omsättning (1.000 €)	26 521	26 663	27 500	29 680	
Rörelsevinst (1.000 €)	3 244	2 500	1 750	5 660	

Mål: Säkerställande av tillräckligt utbud av studerandebostäder

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Antalet boendeplatser	6 819	6 810	7 173	6 913	
Antalet boendeplatser i förhållande till antalet studerande i staden, %	19 %	19 %	20,5 %	19,8 %	

Bokslut 2019

Åbo Teknologifastigheter Ab - Verkställande direktör Mikko Lehtinen

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Åbo Teknologifastigheter Ab är ett fastighetsinvesteringsbolag som verkar i Turku Science Park och Åbo centrum. Bolaget utvecklar områdets fastigheter och tjänster samt erbjuder förstklassiga kontors-, produktions- och laboratorielokaler för företag och samfund. Bolagets grundläggande affärsverksamhet är att äga, förvalta och hyra ut fastigheter och lokaler och i allt större utsträckning att producera lokaltjänster.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Bolagets omsättning överskred budgeten 2019 med ca 1,0 M€ tack vare den lyckade uthyrningsverksamheten men blev trots detta långt ifrån prognosen för budgeten 2019. Detta förklaras av att i talet i budgeten för 2019 ännu inkluderades de s.k. centrumobjekten och den omsättning de producerat (1,7 M€), som bolaget sålde efter att ha gett prognosen. Även bolagets verksamhetsbidrag förbättrades från det budgeterade med ca 0,4M€, och uppnådde därmed inte talen i budgeten för 2019. Även detta förklaras av försäljningen av objekten (1,0 M€), liksom också av de minskade antalet kvadratmetrar som hyrts ut. På motsvarande sätt har fastigheternas värdeförändring varit utmärkt (felaktligen kan man säga budgeten 2019 inte innehåller värdet för Campus 1, övriga talen stämmer)..

I april 2019 genomfördes en dividendutdelning som länge beretts, och i och med vilken Åbo Teknologifastigheter fick 50 miljoner euro nytt eget kapital och svenska Hemsö blev den näst största ägaren i bolaget. I samband med detta ändrade de tidigare ägarna samt Åbo yrkeshögskola sina konverteringslån till eget kapital. Således stärktes ställningen för bolagets balansräkning betydligt.

I samband med utdelningen betalade bolaget tillbaka det juniorlån som dess ägare beviljat och som förfallit. Avkastning på konverteringslån och juniorlån ackumulerades alltså endast under det första kvartalet. Därtill kommer avkastningen på det placerade kapitalet att stiga efter att de projekt som nu pågår färdigställs.

En integration av ändringarna i den nya finansieringsstrukturen pågår fortfarande. Bolaget uppdaterade under hösten 2019 strategin. Efter det kan bolagets finansieringsstruktur och avtal i anknytning till den justeras så att de bättre svarar på behoven i nuläget. Bolagets ledning förhandlar som bäst om finansiering med bankerna. En del av de nuvarande finansieringsavtalen (som gjorts lämpliga för den nu avvecklade strukturen för konverteringslånet) förbjuder utbetalningen av dividender. Därtill riktar sig betydande investeringspress på Vetenskapsparkens område, vilket för sin del ökar behovet av kapital.

På hösten köpte bolaget affärsverksamheten för Manu Events Oy och tog sig an att sköta konferenstjänster. Samtidigt anställdes även den receptionspersonal som tidigare köpts in från Arkea till arbetstagare i bolaget. Därtill började bolaget arbeta med de fastigheter som köpts av Hemsö stad. Som en följd av detta växte bolagets personal med 10 personer.

Löptiden omfattar hyresavtalet för den campusbyggnad som börjar byggas sommaren 2020 för Åbo yrkeshögskola.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Låneavkastning till staden

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
*) Avkastning på konverteringslån till staden (kapital 41,6 M€ år 2015, ränta 6 % p.a.) (1.000 €)	2 530,7	2 530,7	2 530	651,7	
*) Avkastning på Junior-lånet till staden (kapital 10,0 M€, ränta 12 mån euribor + 3 % p.a.) (1.000 €)	287,9	287,5	293	76,3	
*) Bolagets konverteringslån konverterades till eget kapital i samband med den aktieemission som genomfördes på våren 2019. I fortsättningen kommer avkastningen förmodligen att betalas till ägarna som återbetalning på kapital eller som utdelning enligt ägarnas beslut. Målet är en total avkastning på ca sex (6) procent på det placerade kapitalet per år. För år 2019 har inga förslag presenterats om återbäring av dividend eller kapital.					

Mål: Ökning av omsättningen och rörelsevinsten till målnivån

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Omsättning (1.000 €)	25 095	27 360	28 200	27 642	

Bokslut 2019

Åbo Teknologifastigheter Ab - Verkställande direktör Mikko Lehtinen

Verksamhetsbidrag (1.000 €)	13 677		15 900	15 748	
Mål: Ökning av fastighetsegendomen och uthyrningsverksamheten					
Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Uthyrda m ² (ekonomisk) Fastighetsegendomens marknadsvärde, (1 000 €)	130.189 m ² 313.680	131.423 m ² 363.370	143.900 m ² 318.000	134.402 m ² 373.390	

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Bolaget verkar inom energibranschen och producerar, överför och säljer el och värme till hushåll och företag. Åbo Energis uppgift är att tillföra energi för levnad, boende och företagande.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Målen för verksamheten och ekonomin

År 2019 var i Finland ca 0,9 grader °C (celsiusgrader) varmare än under perioden 1981–2010. I Södra Finland var det tydligt varmare än normalt medan genomsnittstemperaturen i Lappland låg nära det långvariga medeltalet. Elförbrukningen sjönk i Finland med 1,5 % år 2019 delvis på grund av att året varit varmare än genomsnittligen. I Åbo var var riktning till största delen den samma, förbrukningen blev 0,9 % lägre än det föregående året. Den största ändringen i överföringen förklaras av den milda vintern.

Omsättningen och rörelsevinsten för Åbo Energi steg från det föregående året. Även koncernens finansieringsställning förblev god.

- Elförsäljningsenheten bytte under årets lopp sitt namn till Energilösningar. I samband med detta sammanslogs enheten Kundtjänst med enheten Energilösningar.
- Överföringspriserna för Turku Energia Sähköverkot Oy har fortfarande i en nationell jämförelse varit bland de förmånligaste.
- Inom affärsverksamheten för värme steg andelen värme som producerats med träbaserat biobränsle, värmepumpslösningar, värmelagring, biogas samt annan förnybar energi betydligt och låg på 61 % (50 %) av den anskaffade värmen. Andelen värme som producerats med stenkol sjönk till 32 % (41 %).
- Den 2019 grundade affärsverksamheten Produktionstjänster producerar bruks- och underhållsservice för Turun Seudun Energiantuotanto Oy och inom koncernen för enheten Värme.
- Andelen förnybara energikällor ökade i både fjärrvärmeproduktionen och elansaffningen 2019.

Leveranssäkerhet och kundnöjdhet

Leveranssäkerheten för el och värme förblev på en god nivå. Avbrottstiden per överföringskund var 10,3 minuter. Leveranssäkerheten för värme förblev på en mycket god nivå och var i genomsnitt 48 minuter per kund.

Konsumenternas och företagskundernas sinnesbilder beträffande Åbo Energi granskades i slutet av 2019. Undersökningen utfördes av ett utomstående forskningsinstitut genom två olika undersökningar. I undersökningen överskred Åbo Energi bland konsumentkunderna på alla aspekter tydligt genomsnittet för branschen. Den tydligaste skillnaden mellan branschens genomsnitt och Åbo Energi utgjorde kategorin en positiv image och kundlojalitet.

Även för företagskundernas del överskred Åbo Energi beträffande sinnesbilderna på alla aspekter tydligt branschens genomsnitt. Den tydligaste skillnaden mellan branschens genomsnitt och Åbo Energi utgjorde bland företagskunderna det värde de fick för sina pengar och kundlojaliteten.

Investeringar

De egentliga investeringarna var 15,3 milj. euro (25,2 milj. euro). Åbo Energis investeringar riktades till att förbättra och upprätthålla den normala överföringskapaciteten och funktionssäkerheten för nätverken. Som en långsiktig investering placerades 0,6 miljoner euro i Suomen Hyötytuuli Oy.

Kommande år

Strategin som avslutades 2017 och dess genomförande har fungerat utmärkt beträffande kundnöjdhet, miljöaspekter och ekonomiska mål. I den ständigt växlande verksamhetsmiljön kommer strategin att uppdateras under året 2020 så att man går igenom hela koncernens affärsverksamhet.

De två äldsta enheterna för Turun Seudun Energiantuotanto Oy:s kraftverk i Nådendal stängs slutligen 1.7.2020. Under år 2020 kommer man antagligen att kunna börja göra nya investeringsbeslut gällande värmeproduktionsenheter. Så förbereder man sig på att sluta användningen av stenkol i värmeproduktionen i Åboregionen. År 2020 var stenkolens andel av bränslen som användes i fjärrvärmeproduktionen endast 10 %.

Bokslut 2019

Åbo Energi Ab (koncern) - verkställande direktör Timo Honkanen

Efterfrågan på el och fjärrvärme samt fjärrkyla beräknas öka sakta i Åboregionen beroende på konjunkturerna. Under de tio senaste åren har vi haft exceptionellt många varma år vilket har lett till att efterfrågan på fjärrvärme har minskat under dessa år. De årliga temperaturväxlingarna påverkar avsevärt efterfrågan på energi, speciellt värme även i fortsättningen. Den låga grossistprisnivån på elektricitet belastar elproduktionens lönsamhet och enligt derivatmarknadernas prognos kommer prisnivån att fortsätta ligga på samma nivå rätt så länge efter att priset på bränsle sjunkit, de nordiska ländernas vattenbalans stärkts och användningen av vindkraften ökat.

Resultatet för koncernen Åbo Energi förväntas hålla sig på en god nivå 2020.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Andelen förnybara energikällor i produktionen, %

Värme, kyla, ånga och el som används i Åbo produceras kolneutralt senast 2029 (med beaktande av kompensationer).

- Energiutvinningen ur kol avskaffas redan 2025 om staten deltar i de investeringskostnader som detta förorsakar.
- Den förnybara energins andel av fjärrvärmens uppgår till minst 65 procent år 2021.
- Den förnybara energins andel av el och värme som Åbo Energi säljer uppgår till minst 80 procent år 2025 (Åbo stads klimatplan 2029, sfm 11.6.2018 § 142).

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Andelen förnybara energikällor i fjärrvärmeproduktionen, %	34,4	50,0	54,0	61,3	
Andelen förnybara energikällor i elansaffningen, %	36,4	50,0 (uppskattning)	56,8	65,0 (uppskattning)	

Mål: Ökande inkomstföring till staden, 1.000 €

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Utdelning, miljoner euro	18,0	18,0	18,0	20,0	
Ränta på utlåningar, miljoner euro	4,4	3,9	5,3	4,0	

Mål: Serviceförmåga och funktionssäkerhet

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Leveranssäkerhet vid elöverföringen, Genomsnittlig avbrottstid/kund (h:min:s)	0:08:54	0:11:34	<0:20:00	0:10:18	
Leveranssäkerhet av värme, Genomsnittlig avbrottstid/kund (h:min:s)	0:42	0:58	<2:00:00	0:48	

Bokslut 2019

Koncernen Åbo Hamn Ab - verkställande direktör Erik Söderholm

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Bolagets uppgift är att upprätthålla hamnen och utöva och utveckla den allmänna hamnverksamheten samt tillhörande övrig affärsverksamhet. Åbo Hamn Ab är ett koncernbolag som ägs av Åbo stad i sin helhet. Hamnens verksamhet är uppdelad i två affärsområden: Passagerartrafik och fraktrafik.

Hamnen är ett centrum för Skandinavien sjötrafik i Finland. Åbo Hamn har den tredje största omsättningen i Finland och den näst största passagerarmängden bland alla hamnar i Finland. Även i fråga om enhetsgodstrafiken hör Åbo till de största hamnarna i landet.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Volymen för fraktverksamheten vid Åbo hamn sjönk 2019 och antalet resenärer höll sig på den samma nivån. Genom hamnen reste sammanlagt 3,1 miljoner resenärer. Fraktrafiken var sammanlagt 2,2 miljoner ton, vilket är 1,8 procent mindre än det föregående året. Minskningen av den totala trafiken påverkades av planerade val i enlighet med strategin, på grund av vilka behandlingen av produkterna inom ett visst produktsegment slopades på grund av de egenskaper som hörde till uppgiften. Exportens del av trafiken var totalt 1,1 miljoner ton och importens del totalt 1,1 miljoner ton.

Moderbolaget Åbo hamn Ab:s omsättningen växte jämfört med det föregående året med 3,8 % och steg till 23,7 miljoner euro. De viktigaste investeringarna var saneringen av lokalerna för Hamnövervakningen, uppdateringen av belysningen i förråds-skydden samt påbörjandet av investeringar i anknötning till projektet NextGen Link.

För dotterbolaget Turun Vapaavarasto var 2019 nöjaktigt. Bolagets affärsverksamhet utvecklades hela året, trots att omsättningen sjönk ca 4 %, och var drygt 2,6 miljoner euro. Bolagets inre verksamhetsstyrning utvecklades och nya system togs i bruk. Detta skapar en god grund med tanke på fortsatt utveckling. Strejkerna under hösten och förseningen av varvets kryssningsuppdrag sänkte aningen bolaget slutliga resultat.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Bolagets lönsamhet före finansiella poster

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Rörelsevinst (1.000 €)	4 974	5610	4 700	5 024	

Mål: Ökad inkomstföring till staden

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Arrendeavkastning till staden (1.000 €)	1 817	1 842	1 900	2 376	
Avkastning på konvertibelt skuldebrevslån till staden (30 miljoner euro, 8 % p.a.)	2 400	2 400	2 400	2 400	
Avkastning på andra finansieringsposter (utlåningar, (ej konvertibelt skuldebrevslån), utdelningsinkomster eller återbetalning av kapital) sammanlagt till staden (1.000 €)*	4 922	3 652	3 000	1 089	

Bokslut 2019

Turun Seudun Vesi Oy - verkställande direktör Aki Artimo

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Bolagets uppgift är att ombesörja delägarnas anskaffning av hushållsvatten. I detta syfte kan bolaget äga, planera och uppföra vattenförsörjnings-, vattenrenings- och vattendistributionsanläggningar och producera, överföra, distribuera och sälja tappvatten samt idka övrig verksamhet som hör till branschen. Bolaget kan äga och besitta fastigheter för sin verksamhet.

Turun Seudun Vesi Oy upprätthåller och skapar konkurrenskraft inom sitt verksamhetsområde genom att kontinuerligt producera högklassigt hushållsvatten till ett så förmånligt pris som möjligt. Hushållsvattnet produceras enligt principen om en hållbar utveckling. Högklassigt hushållsvatten är en grundförutsättning för välfärden och livskvaliteten.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Bolaget har fortsatt använda anläggningen för konstgjort grundvatten med en produktionsnivå som motsvarar ägarkommunens vattenförbrukning. Anläggningen för konstgjort grundvatten har fungerat felfritt under år 2019. Bolaget färdigställde den nya rörlinjen Starrbacka – Parolaparken. Rörlinjen togs i bruk i början av 2019 enligt den planerade tidtabellen och den ökade säkerheten med vilken hushållsvatten kan distribueras på bolagets verksamhetsområde och minska behovet att pumpa vatten i distributionsnätet.

Kostnaderna för byggandet av den nya rörlinjen underskred rejält det kostnadsförslag som utarbetades 2016 för byggandet av linjen och det lån på 10 miljoner euro som ägarkommunerna gått i borgen för. För rörlinjens del var besparingen i jämförelse med projektets kostnadskalkyl över 1,5 miljoner euro.

Vid slutet av året hade bolaget 21 anställda. Vid förläggningen av tidpunkten för rekrytering av personal följs personalplanens prognos beträffande behovet av arbetskraft under semesterperioder och också pensioneringar beaktas. I slutet av 2019 rekryterade bolaget två nya operatörer, som inledde sitt arbete i januari 2020.

På basis av utfallet år 2019 kunde bolaget producera det hushållsvatten som dess ägarkommuner behövde redan sjätte året i rad till allt lägre priser eller till det pris som bestäms i budgeten. Detta omfattar hela den tidsperiod under vilken vattnets produktionsmängd inte varit på samma nivå som förbrukningen i ägarkommunerna. Vattenkonsumtionen i ägarkommunerna sjönk under 2019 med 0,8 % jämfört med 2018.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Bolaget förser sina delägare planenligt med vatten och produktionsvolymen motsvarar planen

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Vattenproduktion/produktionsmål, %	100 %	100 %	100 %	100 %	

Mål: Vattendistributionen sker utan störningar och inga fel uppstår i vattenkvaliteten

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Fel som upptäckts i kvaliteten hos det vatten som ska distribueras	0	1	0	0	
Oförutsedda störningar i vattendistributionen	0	1	0	0	

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Verksamhetsområdet för Turun seudun puhdistamo Oy är bortledning och rening av avloppsvatten samt utnyttjande av slam. Bolaget verkar enligt den s.k. Mankala-principen och strävar inte efter ekonomisk vinst eller dividendutdelning till sina ägare. Åbo stad äger 62,3 % av bolaget.

Bolaget producerar högklassig avloppsrening till sina ägare på ett kostnadseffektivt sätt. Verksamheten är effektiv och säker och den utvecklas vidare. Förbrukningen av energi och kemikalier optimeras och anpassas till reningskraven. Personalens välbefinnande, förbindelse till arbetet och yrkesskicklighet säkerställer bolagets framgångsrika verksamhet.

Bolaget driver verket. Vid användning av reningsverket strävar man efter att uppnå ett så bra resultat som möjligt med minimikravet att den uppfyller de bestämmelser som miljötillståndet fastställer. Vid reningsverket och pumpstationerna försöker man minimera förbiledningarna. I utvecklingen av verksamheten beaktar bolaget målen för åtgärdsprogrammet för Östersjön som är gemensamt för Helsingfors och Åbo.

De konkurrensutsatta köptjänsterna som bolaget förvaltar effektiviserar verksamheten.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Bolagets mål för verksamheten uppnåddes. Bolaget bedriver sin verksamhet enligt det miljötillstånd som beviljats av regionförvaltningsverket i Södra Finland 1.10.2014 och bekräftats av Vasa förvaltningsdomstol 11.3.2016. Verkets reningsresultat var utmärkta och mötte alla krav.

Reningsverket rengjorde avloppsvatten från sammanlagt 14 kommuner för sammanlagt 34,1 miljoner m³/år, i genomsnitt 93300 m³/dygn (år 2018 sammanlagt 27,0 miljoner m³/år, i genomsnitt 74100 m³/dygn). Den vattenmängd som rann till reningsverket var större än normalt, vilket tog sig uttryck som en ökad andel dagvatten av den totala mängden vatten. Detta berodde i huvudsak på att början av året varit exceptionellt regnigt och särskilt även slutet av året. Torkad slam uppstod 35 700 ton (år 2018 44300 ton). Slam som uppstod vid reningsverket behandlades i biogasverket och utnyttjades som el- och värmeenergi samt jordförbättringsmedel. Värmen från renat avloppsvatten användes i fjärrvärmeproduktionen och produktionen vid fjärrkylanläggningarna.

Bolagets pumpstation vid Resoån översvämmade 4–8.11.2019 då 35 000 m³ avloppsvatten rann ut i Resoån. Denna väldigt tråkiga översvämning berodde på ett mänskligt misstag av saneringsentreprenören. Gränsvärdena för miljötillståndet överskreds dock inte på grund av översvämningen vid Resoån. Alla meddelanden, rapporter och utredningar har publicerats på bolagets webbplats genast efter att de blivit färdiga.

Bolagets omsättning utgörs i huvudsak av kostnaderna för avloppsrening som består av driftkostnaderna och investeringarnas anskaffningsutgifterna. Därtill har bolaget en del andra försäljningar som ökar bolagets omsättning. Övriga försäljningar är försäljning av den värme som avfallsvattnet innehåller, hantering av rejektivatten från biogasverket, rening av slamavskiljare och samlingsbrunnar samt fakturering av kommunernas förbiledningar i nätverket. Enligt bolagsavtalet 14.12.2016 betalar delägarna investeringens anskaffningsutgift i förhållande till ägarandelen och driftkostnader i förhållande till användningen av reningstjänsten. Till delägarnas fördel räknas de inkomster bolaget fått från övriga försäljningar, med undantag av avgifter för förbiledningar av nätverket, som en minskning av kostnaderna.

Delägarna fakturerades på basis av den uppskattade fakturan som styrelsen godkände 30.10.2018. Därtill genomfördes 26.11.2019 en granskning av den uppskattade faktureringen med uppgifter från januari–september. I slutet av räkenskapsperioden "nollställdes" bolagets resultat med en utjämningskalkylering enligt bolagsavtalet. Bolagets omsättning underskred målet eftersom mängden reningsavgifter blev mindre än normalt. Från ägarnas synvinkel skulle ett mindre utfall av omsättningen innebära en förmånligare avloppsreningstjänst. Räkenskapsperiodens vinst utgjordes av avgifterna för förbiledningar. Räkenskapsperiodens vinst används genom beslut under vårens bolagsstämma i beskattningen för att utnyttja förlusterna från de föregående räkenskapsperioderna.

Bolagets största investering under året var effektiviseringen av kapaciteten hos reningsverkets utloppsrör och byggandet av en UV-anläggning, som pågår fram till 2022. Kapaciteten för den nuvarande ledningen av avloppsvatten är otillräcklig och överskreds under ösregn. Då kapaciteten överskreds är man tvungen att begränsa flödet till reningsverket. Det är nödvändigt att öka utloppsrörets kapacitet. Bolagsstämman beslutade 26.2.2019 att avbryta upphandlingen och befullmäktigade bolaget att genomföra projektet inom gränserna för de godkända besluten om borgen. Under 2019 genomfördes i projektet för utloppsröret planering och konkurrensutsättningar men projektet framskred till byggfasen senare än tidtabellen eftersom konkurrensutsättningen avbrutits. Övriga viktiga investeringsobjekt var utvecklingen av huvudavloppen, utvecklingen av energieffektiviteten, reningsverkets strukturer och datasystem samt effektiviseringen av reningskapaciteten.

Som de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna vid bolagets riskkartläggningar har lyfts fram utloppsrörets otillräckliga kapacitet vid exceptionellt stora vattenmängder, nyckelpersonrisker på grund av en smal organisation, arbetssäkerhets- och

Bokslut 2019

Turun seudun puhdistamo Oy - verkställande direktör Mirva Levomäki

hälsorisker, strängare krav på reningsprocessen av avloppsvatten till följd av ändringar i lagstiftningen och bestämmelserna samt skador som orsakas av en väldigt allvarlig maskinskada. Bolaget utvecklar riskhanteringen som en kontinuerligt pågående process. Resultaten av riskkartläggningen beaktas vid planering och genomförande av bolagets funktioner.

Bolaget gjorde 2014 en reklamation om felaktigt planeringsarbete vid planeringen av de i anknytning till reningsverket byggda huvudavloppsledningarna, som planerades av en planerare vid reningsverket. De utifrån planerna genomförda konstruktionerna nådde slutet av sin användningstid cirka fem år efter att de tagits i bruk, trots att användningstiden för konstruktionerna har fastställts vara 50 år. Bolaget väckte åtal mot planeraren och krävde ersättning för de skador som planeringsfelen gett upphov till samt för kostnaderna för utredningen, expertutlåtanden, rättegången och kostnader som sakägarna utsatts för. Egentliga Finlands tingsrätt dömde 28.6.2018 planeraren till att till bolaget betala ersättning för kostnader och avgifter på sammanlagt 2,1 M€ med förseningsränta. Planeraren sökte ändring i domen hos hovrätten, men har emellertid betalat den ersättning till bolaget som tingsrätten dömde ut 7.12.2018. Ersättningen bokfördes i bokslutet under övriga långfristiga skulder. Åbo hovrätt beviljade 18.2.2019 planeraren tillstånd för fortsatt handläggning och handläggningen av ärendet fortsätter i hovrätten.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Centraliserad rening av avloppsvattnet fungerar effektivt. Reningsresultaten motsvarar de rekommendationer som Helsingforskommissionen utfärdat. Bestämmelser om miljötillstånd (Regionförvaltningsverket i Södra Finland 1.10.2014 nr. 167/2014/2)

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
halt behandlat vatten*					
BOD7ATU ≤10 mg/l	3,5 mg/l	2,8 mg/l	4,5 mg/l	3,5 mg/l	
CODCr ≤60 mg/l	37 mg/l	35 mg/l	43 mg/l	26 mg/l	
fosfor ≤0,3 mg/l	0,15 mg/l	0,12 mg/l	0,18 mg/l	0,095 mg/l	
fasta ämnen ≤15 mg/l	3,0 mg/l	2,0 mg/l	4,5 mg/l	2,0 mg/l	
reningseffekt behandlat vatten*					
BOD7ATU ≥95%	99 %	99 %	98 %	99 %	
CODCr ≥90%	96 %	96 %	94 %	96 %	
fosfor ≥95%	98 %	99 %	97 %	99 %	
kväve ≥75%	84 %	86 %	80 %	84 %	
fasta ämnen ≥95%	99 %	99 %	98 %	99 %	
*resultat utan förbiledningar					

Mål: Bevarandet av verkets värde och fortsatt utveckling, så att man kan uppnå ett effektivt reningsresultat även då reningsverket blir äldre.

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Investeringar i reparationer och ändringar av leasingmaskiner och leasingapparater (1.000 €)	421	465	495	454	

Bokslut 2019

Turun Vattenförsörjning Ab - verkställande direktör Irina Nordman

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Bolagets verksamhetsområde är upprätthållandet av vattenförsörjningen och utövande och utvecklande av vattenförsörjningsverksamheten och annan affärsverksamhet i anknötning till detta. Bolaget kan äga och förvalta aktier, andelar, värdepapper och annan egendom. Bolaget kan också köpa, sälja och äga fastigheter och aktier samt hyra ut fastigheter och utrymmen.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

De bindande målen utföll utmärkt med undantag av längderna på de oväntade avbrotten i distributionen som blev längre än planerat. Detta berodde på de rörbrott som skett under början av året på områden för flervåningshus, då fler än en invånare per gång upplevde ett avbrott i distributionen.

De mål som följdes upp utföll så gott som utmärkt med undantag av andelen avloppsvatten som inte fakturerats av allt avloppsvatten som rann till reningsverket. Det rör det dagvatten som hamnar i avloppet och andelen var definitivt större än under det föregående året trots saneringar. Den stora andelen dagvatten i avloppet påverkades på ett betydande sätt av regnfallet 2019. En vidare förbättring av situationen förutsätter att åtgärder genomförs enligt dagvattenprogrammet även för stadens del.

Priset för vatten och avloppsvatten utföll klart bättre än de mål som ställts upp i budgeten. Bolagets styrelse beslutade i början av året att sänka det mervärdesskattepliktiga priset på avloppsvatten med 0,1 €/m³ för att kompensera för kostnaderna för dagvattenavloppen som bolaget inte längre ansvarar för. Priset sänktes av samma orsak med 0,04 € i början av 2017 då även dagvattnens andel avlägsnades från anslutningsavgiften. Hushållsvattnets pris höjdes från 1.1.2019 med 0,06 €/m³ men sänktes från 1.7.2019 med 0,04 €/m³ då kostnadseffekterna för den s.k. Saparolinjen som Turun Seudun Vesi Oy genomfört.

Trots de sänkta priserna och låga anslutningsavgifterna var försäljningen större än väntat för vattnets och avloppsvattnets del, och därtill uppnåddes inbesparingar i Turun Seudun Vesi Oy:s och Turun seudun puhdistamo Oy:s faktureringar jämfört med de tal som bolagen meddelat för ekonomiplaneringen. Dessa resulterade i att rörelsevinsten och resultatet blev större än budgeten.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Bolaget levererar vatten till sina kunder pålitligt och kostnadseffektivt

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Längden på oförutsett avbrott i distribution min/invånare/år (i genomsnitt)	7,4	4,2	<5	5,9	

Mål: Vattendistributionen sker utan störningar och inga fel uppstår i vattenkvaliteten

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Fel som upptäckts i kvaliteten hos det vatten som ska distribueras	0	0	0	0	
Fel som upptäckts i kvaliteten hos det vatten som ska distribueras	1	0	0	0	
Antalet rörbrott (st/100 kilometer vattenledning)	6,5	6,3	<6	4,4	

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab (LSJH) är ett avfallsservicebolag som ägs av 17 kommuner.

LSJH sköter delägarkommunernas lagstadgade avfallshanteringsuppgifter i enlighet med delägaravtalet, avfallsagstiftningen samt andra bestämmelser och avtal. Grunden för LSJH:s verksamhet är det avfallshanteringspolitiska programmet som utarbetats för bolagets hela verksamhetsområde.

LSJH ordnar avfallsinsamlings- och mottagningstjänster samt utnyttjande av avfall och annan hantering för regionens invånare, offentliga aktörer och andra aktörer som ingår i kommunens avfallshanteringsansvar. LSJH erbjuder avfallsrådgivning för aktörer som faller under kommunens avfallshanteringsansvar. Avfallsrådgivningen ger invånarna och andra aktörer råd om hur man kan minska mängden avfall, konsumera på ett hållbart sätt och sortera avfall samt ordna en kostnadseffektiv avfallsservice. LSJH erbjuder också tjänster för näringslivet enligt kommunens lagstadgade andrahandsansvar.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Omsättningen för LSJH sjönk aningen jämfört med det föregående året. LSJH lyckades åstadkomma betydande besparingar i flera kostnadsposter vilket överskred prognosen.

Omsättningen för 2019 blev 26 122 756 euro, intäkterna sammanräknade med de övriga rörelseintäkterna uppgick till sammanlagt 28 376 846 euro. Avfallsskatten som inkomstförs till staten inkluderas i omsättningen i enlighet med den anvisning som getts av bokföringsnämnden och har bokförts som kostnad i de övriga rörelsekostnaderna.

Rörelsekostnaderna uppgick till 27 840 927 euro. Räkenskapsperiodens resultat före bokslutsdepositioner och skatter var 677 702 euro. Räkenskapsperiodens resultat var 535 920 euro.

Under räkenskapsperioden skaffade bolaget utomstående finansiering sammanlagt 510 000 euro. Lån amorterades med 400 000 euro. Räkenskapsperiodens nettoinvesteringar för anläggningstillgångarnas del var sammanlagt 1 909 831 euro. Genomförandet av investeringarna kunde delvis inte hålla tidtabellen för investeringsplanen. De ofullbordade anskaffningarna av anläggningstillgångar uppgick vid tiden för bokslutet till 270 964 euro. Alla investeringar genomfördes för att ta hand om de lagstadgade bastjänsterna och finansierades med kassamedel.

De viktigaste byggprojekten under räkenskapsperioden som avslutades var efterarbeten kring och ibruktagande av ett bergförråd för brännbart avfall som byggts invid Toppå avfallscentral, anskaffning av transportmateriel för transport av farligt avfall samt strukturer för planen där avfallet behandlas. Därtill genomfördes till sitt ekonomiska värde mindre investeringar för att förbättra funktionerna och tjänsterna för avfallshanteringen vid avfallscentralerna och sorteringscentralerna.

LSJH har under de senaste åren nått ett klart bättre resultat än beräknat. Med den inbesparade inkomsten har LSJH förberett sig för kommande investeringar varmed bolaget strävar efter att producera bättre avfallstjänster för regionens invånare.

Koncernen

Koncernens omsättning sjönk en aning jämfört med det föregående året. Tillsammans med de övriga inkomsterna för verksamheten steg de totala inkomsterna dock aningen. Verksamhetens kostnader utföll enligt planen, men i många kostnadsposter lyckades man också åstadkomma betydande besparingar.

Omsättningen för 2019 blev 28 295 948 euro, intäkterna sammanräknade med de övriga rörelseintäkterna uppgick till sammanlagt 30 788 898 euro.

Kostnaderna för affärsverksamheten var sammanlagt 29 994 176 euro. Koncernresultatet 2019 före bokslutsdepositioner och skatter var 1 513 913 euro. Räkenskapsperiodens resultat uppgick till 1 254 155 euro.

Centrala verksamhetshändelser

Förberedelsen inför energiåtervinningen i Lounavoima Oy:s ekokraftverk från 2021 och främjandet av återvinningen i projektet som går ut på att vidareförädla textilavfall hörde till de viktigaste verksamhetshändelserna. Den tillfälliga lagringsplatsen för brännbart avfall vid Toppå avfallscentral togs i bruk genast i början av året 2019. Även byggandet av Toppåparkens nätverk för cirkulär ekonomi fortsatte.

I enlighet med beslutet som fattades vid LSJH:s extra bolagsstämma 2017 frågade bolaget åtta kommuner i Nystadsregionen och Raumoregionen om de är intressade av ett delägarskap i LSJH. Euraåminne, Raumo, Nystad och Vemo lovade deltaga i samarbetsutredningen som genomfördes 2019. Av dessa kommuner gjorde Nystad en avsiktsförklaring om anslutning till LSJH i slutet av året.

I dotterbolaget Kiertomaa oy fortsatte rekonstrueringen av ekonomin med en optimering av kostnaderna, noggrann planering och kontinuerlig uppföljning. Bolagets verksamhet var stabil under hela året, vilket ledde till att målet för omsättningen uppnåddes enligt förväntningarna och kostnaderna höll sig på en rimlig nivå. Ekonomin förbättrades betydligt under året och stabiliserades. En ny verkställande direktör anställdes för bolaget i augusti. Under hösten förberedde man sig inför att ändra Kiertomaa Oy från ett bolag som erbjuder tjänster marknadsmässigt till en aktör som fungerar som en anknuten enhet. Åbo stad ökade sin ägarandel i bolaget under hösten genom att köpa aktier i bolaget.

Bokslut 2019

Arkea Oy (koncern) - verkställande direktör Tuija Rompasaari-Salmi

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

I detta resultatkort kombineras alla nyckeltal för hela Arkeakoncernen. Till koncernen hör Arkea Oy och PASSAA palvelut Oy.

Bolagets verksamhetsområde är kostservice, städtjänster, fastighetsskötsel, anordnande av säkerhets- och underhållstjänster samt planering och konsultation i anknötning till genomförandet av dessa tjänster; tillverkning, lagring, förmedling och transport av matprodukter; städning, skötsel, underhåll, övervakning av fastigheter samt säkerhetstjänster samt därtill installering, service och reparation av apparater och system i anknötning till fastigheterna. Bolaget kan även köpa, sälja och äga fastigheter samt aktier och övriga värdepapper.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Året 2019 var väldigt svårt och utmanande för Arkea. År 2019 var bolagets verksamhet för första gången under bolagets historia förlustbringande. Resultatet belastades särskilt av den partiella delningen 1.1.2019.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Den externa omsättningen för stadens tidsbundna ramavtal ökar och produktiviteten för den interna verksamheten i bolaget förbättras

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Nya kunder ger upphov till ny omsättning (1.000 €)	76.084	77.246	38.970	49.996	
Orderstock för avtal som överförts till Åbo stad 2012 (ej konkurrensutsatta) (1.000€)	18.295	10.821	4.761	5.383	
Vinsten är med hänsyn till verksamhetsområdets genomsnittliga nivå en verkning av dyrare priser i kollektivavtalet Vinst (1.000€)	1.799	2.071	422	-449	

Bokslut 2019

Kaarea Oy (koncernen) - Verkställande direktör Tuija Rompasaari-Salmi

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

I detta resultatkort kombineras alla nyckeltal för hela Kaarea-koncernen. I koncernen ingår Kaarea Oy och Kaarea Kunnossapito Oy (tidigare Arkea Kunnossapito Oy).

Bolagets verksamhetsområde är kostservice, städtjänster, fastighetsskötsel, anordnande av säkerhets- och underhållstjänster samt planering och konsultation i anknötning till genomförandet av dessa tjänster; tillverkning, lagring, förmedling och transport av matprodukter; städning, skötsel, underhåll, övervakning av fastigheter samt säkerhetstjänster samt därtill installering, service och reparation av apparater och system i anknötning till fastigheterna. Bolaget kan även köpa, sälja och äga fastigheter samt aktier och övriga värdepapper.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Koncernens verksamhet har inletts enligt planen. Under den första räkenskapsperioden var samarbetet med ägarkunderna konstruktivt och verksamheten utvecklades positivt. Under räkenskapsperioden låg fokus särskilt på att förankra förfaringsätten och etablera verksamheten. Utöver det ovannämnda fokuserade man tillsammans med personalen på trygga arbetssätt och hållbar utveckling. Som ett resultat av ett lyckat genomförande av detta, var antalet arbetsolyckor rekordlåg antal och vi kunde betydligt minska matsvinnet.

För koncernens olycksfallsfrekvens fastställdes ett ambitiöst mål men utfallet blev långt ifrån det uppställda målet. Även sjukfrånvaro utföll betydligt lägre än genomsnittet för personalintensiva branscher. Man lyckades minska mängden matsvinn betydligt under 2018 i Kaareas personalrestauranger.

Kaarea Oy gjorde under 2019 två affärsverksamhetsförsäljningar 1.6.2019, då personalen vid anstaltsvården på Åbo stads välfärdssektor samt personalen vid Arkea Oy:s städtjänster på området Tallbacka-Tranbacka överfördes till bolaget. Även Kaarea Oy:s dotterbolag, Kaarea Kunnossapito Oy, köpte affärsverksamhet 1.9.2019, i samband med vilket planeringstjänsterna vid Åbo stads Lokalservicecentral förvärvades in i bolaget genom ett köp av affärsverksamhet. Besittningstagandena av affärsverksamheterna har varit lyckade ur både kundernas och personalens synvinklar. Därtill tryggade dotterbolaget sin orderstock genom att förnya kundavtalen. Koncernens budget för 2019 utarbetades för Kaarea Underhållstjänsters del enligt minimiköpskyldigheten och vid uppgörandet av budgeten fanns ingen preciserad bedömning gällande omfattningen av affärsverksamhetsförsäljningen av välfärdssektorns anstaltsvård.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Den externa omsättningen för stadens tidsbundna ramavtal ökar och produktiviteten för den interna verksamheten i bolaget förbättras

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Nya kunder ger upphov till ny omsättning (1.000 €)				33.302	
Orderstock för avtal som överförts till Åbo stad 2012 (ej konkurrensutsatta) (1.000€)				-	
Rörelsevinsten måttlig Rörelsevinst (1.000 €)			161	1.553	

Bokslut 2019

Kuntec Oy (koncern - verkställande direktör Ari Aho)

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Byggande av vägar och motorvägar.

Bolagets verksamhetsområde är genomförande, planering och konsultation av jord- och vattenbyggnadsarbeten, gatubyggnadsarbeten, grönområdesarbeten, skogsvårdsarbeten, byggande av idrotts- och lekplatser, projektledningsentreprenad, bil- och maskinverkstadsverksamhet och programproduktion samt anslutande transport-, byggnads-, underhålls- och andra arbeten samt tillverkning och försäljning av produkter som anknuter till branschen. Bolagets verksamhetsområde är ytterligare att äga och förvalta aktier, andelar, värdepapper och annan egendom. Bolaget kan också köpa, sälja och äga fastigheter och aktier samt hyra ut fastigheter och utrymmen. Bolaget kan bedriva verksamheten i både Finland och utlandet.

Flör Kukka ja Puutarha Oy

Bolagets verksamhetsområde är primärproduktion inom trädgårdsbranschen samt import av produkter och artiklar inom branschen och parti- och detaljförsäljning samt landskapsarbeten och anslutande arbeten. Bolaget kan för sin verksamhet äga och förvalta fastigheter samt aktier som ger besittningsrätt till lägenheter och andra aktier.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Den externa omsättningen för stadens tidsbundna ramavtal ökar och produktiviteten för den interna verksamheten i bolaget förbättras

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Omsättningen ökar jämfört med föregående bokslut, %	39.196 (+23.1 %)	38.528 (-1,7 %)	34.814 (-4,3 %)	33.489 -13,1 %	Yellow
Orderstock för stadens tidsbundna ramavtal (ej konkurrensutsatta) minskar (1.000€)	12.772	6.692	2.846	2.674	Green
Omsättningen ökar jämfört med föregående bokslut (1.000€)	1.888 *)	-1.458 *)	870	-2.685	Red

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Lännen Tekstiilihuolto Oy producerar pålitliga helhetsmässiga, högklassiga och konkurrenskraftiga textiltjänster.

Vi har specialiserat oss på områden där god hygien behövs, såsom i hälsovården och livsmedelsbranschen. Till våra tjänster hör även arbetskläder och hotelltextilier från andra branscher.

Vi är ett aktiebolag med god soliditet, som ägs av Åbo stad, Satakunta sjukvårdsdistrikt och Björneborg stad.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Lännen Tekstiilihuolto Oy genomförde en fission dvs. en partiell delning 31.3.2019. I och med delningen fortsätter Lännen Tekstiilihuolto Oy sin verksamhet på den öppna marknaden genom att producera tjänster i servicecentralen som ligger i Björneborg. Verksamheten utgör ca en tredjedel av hela den produktionshelhet som hela företaget producerade före delningen. På grund av detta blev mätarna och resultaten för ekonomin och verksamheten inte i de rätta proportionerna med historien.

I resultaten syns kostnaderna för ändringarna som engångskostnader som uppdelningen orsakat och även det hur de nuvarande kundrelationerna placerar sig på de yttersta gränserna av det tidigare verksamhetsområdet. I och med delningen överfördes över 200 kundrelationer från Åboenheten till Björneborg. Det orsakade engångskostnader på uppskattningsvis 250 000 – 300 000 euro. Vi blir tvungna att reservera mer personal än normalt, eftersom volymen ökade under hotellsäsongen under sommaren. Samtidigt orsakade semestrarna en stor kompetensbrist för personalen.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

- Bolagets lån av Åbo stad överfördes i och med indelningen till det mottagande bolaget. Det ifrågavarande lånet har i nuläget helt betalats tillbaka.

Mål som koncernsektionen följer upp

- Målet för bolaget är inte i linje med den nuvarande aktiviteten efter den partiella delningen. Även de engångskostnader som orsakats av delningen orsakar en avvikelse i målsättningarna som har utarbetats enligt bolagets tidigare verksamhet.

I verksamhetens omfattning och resultatmätarna syns tydligt de kostnader som delningen orsakat samt en mer bestående verkan på logistikkostnaderna. Den aktuella ledningens huvudiakttagelse var att få logistiken och personalens antal att motsvara behovet i nuläget så fort som möjligt. Före slutet av räkenskapsperioden nådde vi för personalantalets del målet. Personalantalet motsvarar arbetsbördan i nuläget. Vi klarade av att anpassa personalresurserna genom att minska antalet inhyrd arbetskraft och visstidsanställningar. Distribueringsrutterna byggdes även på nytt och samtidigt förbättrade vi deras kostnads-effektivitet.

I och med dessa förändringar börjar de centrala mätarna se ut som att verksamheten har uppnått en lönsam nivå. Bolaget har fri kapacitet att göra erbjudanden och skaffa nya kunder. Samtidigt kan vi förbättra lönsamheten.

Bolaget har fått nya kunder under slutet av året med vilka samarbetet börjar under det första kvartalet.

Miika Markkanen

verkställande direktör

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Den externa omsättningen för stadens tidsbundna ramavtal ökar och produktiviteten för den interna verksamheten i bolaget förbättras

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019
Räntor på utlåningarna (1.000 €)	84,4	72	63	0 *)
Utdelningsavkastning för staden * (1.000 €)	0	0	0	0

*) Bolagets lån av Åbo stad överfördes i och med indelningen till det mottagande bolaget. Det ifrågavarande lånet har i nuläget helt betalats tillbaka.

Bokslut 2019

Åbo Stadstrafik Ab - verkställande direktör Juha Parkkonen

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Bolagets uppgift är att producera busstrafik och upphandlad trafik för Åbo stad. Bolaget producerar kollektivtrafiktjänster för kollektivtrafiknämnden enligt ett avtal mellan bolaget och staden. Bolaget har också till uppgift att delta i olika pilot- och utvecklingsprojekt för kollektivtrafiken.
Det nuvarande trafikeringsavtalet gäller fram till 2026.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Beträffande verksamheten och ekonomin har Turun Kaupunkiliikenne Oy:s situation varit stabil 2019 och långt motsvarat situationen 2018. Den genomsnittliga åldern på bolagets materiel har stigit, underhåll av materielen har ökat och mängden avskrivningar minskat, på grund av vilket bolaget i slutet av 2019 skaffade fyra nya dieseldrivna boggibussar. Därtill minskades restvärdet på tre med leasingfinansiering år 2017 anskaffade elbussar med en extra betalning i december.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Produktion av busstrafiken i överenskommen omfattning

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Andel av de producerade linjekilometrarna (hela Föliområdet), %	(~21)	14,8	14	13,3	

Mål: Den interna finansieringens tillräcklighet för investeringar och inkomstföring till staden

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Rörelsevinst (1.000 €)	821	435	500	199	
Räntor på utlåningarna (1.000 €)	72	63	60	55	

Bokslut 2019

Turku Science Park Oy - verkställande direktör Niko Kyynäräinen

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Koncernen Turku Science Park har till uppgift att ordna företagstjänster samt kommersialisera högskolornas innovationer och utveckla affärsverksamheten på utvalda områden för högteknologi. Spetsbranscherna för Turku Business Region är **CleanTurku** (bio- och cirkulär ekonomi samt Cleantech) **HealthTurku** (hälsoteknologier, läkemedelsindustrin, diagnostik), **ExperienceTurku** (filmer, spel, turismföretag, upplevelseindustri), **MaritimeTurku** (havsindustri) och **TechTurku** (tillverkande- och teknologiindustri).

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Tillväxten i Åboregionen och Egentliga Finland var fortsatt stark under 2019. Företagen i Egentliga Finland utgör redan rejält över 10 procent av hela Finlands export. Bristen på kompetent arbetskraft syns redan i många företag. Genom ett omfattande samarbete mellan offentliga sektorn och företagen fortsatte arbetet med det omfattande Talent Boost-programmet, vars syfte är att systematiskt locka internationella experter till regionen och få dem att etablera sig varaktigt i vår region. Resultatet av påverkansarbetet var att utbildningsprogrammet för diplomingenjörer vid Åbo universitet fick betydligt fler platser. Företagen i Åboregionen förväntar att den blivande konjunkturutvecklingen fortsätter vara positiv. Resultaten från en undersökning som gjordes sommaren 2019 visade att 30 % av regionens företag upplevde att konjunkturutvecklingen förbättrats. På basis av undersökningen är företagen mycket förbundna och nöjda med Åboregionen som platsen för sitt företag.

Bolaget inledde reformen av sin servicehelhet. I reformprocessen betonas integrering av tjänsterna, förtydligande av service-segmenten och tjänster som hör ihop med företagets tillväxt. Vi har skapat företagsnätverk och samtidigt har vi utvecklat intensivt startup-tjänster. Enligt vår uppskattning är de goda i nationell jämförelse. Turku Science Park Oy, Åbo handelskam-mare och Egentliga Finlands företagare har beslutat att sammanföra sina resurser under namnet WTC Turku för att öka ex-portverksamheten. Ändringarna i servicefältet och mottagandet av framtida utmaningar ledde till att bolaget omorganiserade sina tjänster, vilket som en följd av samarbetsförfarandet ledde till att uppgiftsbeskrivningarna justerades, ledningssystemet ändrades och en uppsägning av sex personer genomfördes. Reformprocessen syntes även som att vissa mätare försvagats. Verkningarna t.ex. på effektiveringen av rådgivningen av företag som inleder sin verksamhet syns först 2020.

Antalet projekt under 2019 hålls på samma nivå och var på sin topp under våren och i processen med att söka nya projekt lyckades man väl. I projekten deltar i huvudsak internationella samarbetsparter. I personalresurseringen genomfördes nya verksamhetsmodeller, i vilka utöver bolagets arbetstagare även företagstjänster producerades tillsammans med samarbets-parter. Det tillsammans med staten utformade tillväxtavtalet upphörde på våren vilket gjorde ett stort hål i finansieringen. De åtgärder som utfördes med finansieringen, förverkligade på ett bra sätt områdets strategiska spetsar och utvecklade tjänsterna för spetsområdena samt verksamhetsmiljön. Med finansieringen utvecklades bl.a. Blue Industry Park, startades acceleratorer, gjordes investeringsåtgärder samt utvecklades vetenskapsområdets funktioner för att tjäna företagen i hela regionen.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Regional påverkan, hur placerar sig företag inom hög teknologi (på de betonade branscherna) på området

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Invest in -förhandlingar, stycken	106	101	100	141	
Företag inom bioindustrin, upplevelseindustrin och företag inom tillverkande industri och ict-branschen, som etablerat sig på området stycken	3	8	10	5	

Mål: Bolagets funktionella effektivitet och framgång i den riksomfattande fördelningen av resurser samt medelanskaffning

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Finansiering som kommer till området/TScP finansiering av kommunen €	5,5	7,3	5,0	4,6	
Andelen extern finansiering av bolagets omsättning (./ genomströmmande medel) %	52 %	51 %	43 %	45 %	

Bokslut 2019

Turun Aikuiskoulutussäätiö - verkställande direktör Tommi Forss

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Turun Aikuiskoulutussäätiö utgör en betydande del av den regionala utbildnings-, arbetskrafts- och näringspolitiska servicestrukturen. Syftet med läroanstalterna som upprätthålls av stiftelsen är att främja regionens livskraft, välfärd, nationella och internationella konkurrenskraft samt fungerande arbetsmarknad genom att utveckla kompetensen. Turun Aikuiskoulutussäätiö är en del av företagsservicestrukturen som stöder näringslivets funktionalitet i Åbo ekonomiska region genom att för sin del ta hand om tillgången till kompetent arbetskraft.

För att uppfylla sitt ändamål upprätthåller stiftelsen Turun Aikuiskoulutuskeskus och Turun kesäyliopisto som självständiga läroanstalter. De har till uppgift att erbjuda och ordna yrkesinriktad och allmänbildande vuxenutbildning, öppen högskoleundervisning samt service-, forsknings- och arbetsverksamhet med nära anknytning till utbildningen samt verka så att de även i övrigt främjar stiftelsens syfte.

Stiftelsen är en allmännyttig sammanslutning och eftersträvar ingen vinst, men anser sig fortlöpande sträva efter att läroanstalterna som upprätthålls av stiftelsen är ekonomiskt självbärande.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Reformen av yrkesutbildningen har påverkat verksamhetens lönsamhet. Som en arrangör av tilläggsutbildning har stiftelsen mer än genomsnittet lidit av ändringarna i finansieringen. Den nya finansieringsmodellen har sänkt enhetspriserna för utbildningen och således minskat produktionens avkastning. Därtill har reformens verkställande orsakat betydande tilläggskostnader bl.a. i introduktionen av personal, ändringar i informationssystemen och förvaltningskostnaderna.

Arbetskraftsutbildning som leder till examen övergick till att bli verksamhet som finansieras med statsandelar, vilket för sin del har gett upphov till mera flexibla möjligheter att svara på efterfrågan av arbetskraft i området. Å andra sidan har studeranderekryteringen försvårats på grund av den goda arbetssituationen. Ändringen i finansieringen av läroavtalsutbildningen har möjliggjort en ökning särskilt i kortvariga läroavtal. Ofta förlängs korta läroavtal med ett nytt läroavtal genom vilket examen kan avläggas. Användningen av korta läroavtal som utbildningsform har möjliggjort sysselsättningen. Antalet personer som sökt sig till utbildning via TE-byrån uppgick inte till det uppskattade antalet.

Stiftelsen centrerar sina funktioner till Artukais och sanerar de nuvarande lokalerna så att de blir moderna och effektiva lärmiljöer. Campuset för vuxenutbildningen blir färdig under år 2021, vilket har ökat investeringsnivån. Samtidigt planerar stiftelsen att göra sig av med fastigheten i Kärsämäki.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Vuxenutbildningens mängd och effekt

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Antal studerande	12 379	13 524	12 000	12 300	
Studerandenöjdhet	4,2	4,2	4,1	4,2	

Mål: Effektivitet, lönsamhet och soliditet gällande stiftelsens verksamhet

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Annan än statsandelsfinansiering / Omsättning (1 000 €)	10 986	7 709	11 200	6 036	
Överskott av egen verksamhet (post motsvarande rörelsevinst)	385	-793	0	186	

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Bolaget utövar högskoleverksamhet med stöd av en koncession av statsrådet och på det sätt som fastställs i yrkeshögskolelagen. Enligt strategin som godkänts 2015 verkar bolaget för att förbättra arbetslivet, välbefinnandet och konkurrenskraften i Egentliga Finland. Bolagets primära uppgift är att utexaminera kompetenta yrkespersoner för att utveckla arbetslivet i Egentliga Finland. Dessutom spelar bolaget en viktig roll vid uppbyggandet av områdets konkurrenskraft och livskraft – bolaget medverkar i arbetet med att utveckla Åbo till den mest intressanta högskole- och kulturstaden vid norra Östersjön som har mod att förnya sig och där det är bra att leva och lyckas tillsammans. Bolaget medverkar aktivt i utvecklandet av Egentliga Finland till ett landskap som präglas av samarbete och partnerskap och som erbjuder den bästa livskvaliteten. Bolagets framgång mäts genom Åbos och hela Egentliga Finlands välfärd, livskvalitet och framgång i den internationella konkurrensen. Avsikten är att bolagets strategi uppdateras före slutet av 2018.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Den grundläggande verksamheten för Åbo yrkeshögskola genomförs enligt den definierade strategin och de preciserade årliga verksamhetsplanerna. Alla för VOS-finansieringen betydande resultat för verksamheten överskred tydligt den målsatta nivån för 2019. Ekonomiskt låg bolagets budget nära det som budgeterats men inom budgeten skedde betydande förändringar under året.

Av verksamhetens resultat var de mest betydande positiva förändringarna den betydande ökningen i antalet examina och FUI-verksamhet. Bakom båda låg ett tydligt uppsving i resultatnivån, särskilt i den teknikbranschen. Samtidigt minskade antalet sjukfrånvaro bland personalen från den redan låga nivån och arbetsnöjdhetsmätaren, som inte hörde till batteriet med målmätare, steg tydligt från det föregående året. Även studerandenöjdheten utvecklades positivt men förändringen blev i gömd på grund av noggrann avrundning.

Bolagets omsättning och resultat låg relativt nära budgeten. I bakgrunden ligger dock betydande ändringar i de planerade inkomsterna och kostnaderna. Inkomsterna har sjunkit på grund av placeringsavkastningarna som varit ca 1 M€ lägre än förväntat och å andra sidan höjts av de externa finansieringarna för Forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhetens (FUI-verksamhet) som varit större än förväntat. Den senare har dock samtidigt krävt att personalkostnaderna ökas mer än vad som budgeterats. I rörelsevinsten och nettoresultatet ingår ett belopp som motsvarar beloppet för insamlingskampanjen som staten betalade för 2018 (+1,9 M€), som har lagts som fondmedel i balansen i bokslutet. Det slutliga resultatet för år 2019 var således ca 27 000 €.

Ur verksamhetens synvinkel har året definierats av förberedelserna inför flytten från Smedsgatan som sker 2020. De investeringar som flytten kräver har huvudsakligen riktat sig till år 2019, vilket betyder att investeringarnas mängd stigit från budgeten. Detta kommer dock inte att under de kommande åren synas i motsvarande grad som ett höjt antal avskrivningar, eftersom en betydande del av investeringarna har genomförts med nationell stödfinansiering och då ska endast investeringarnas självriskandelar avskrivas.

Årets andra större projekt beträffande verksamheten har varit att förbereda sig inför målförhandlingarna med undervisnings- och kulturministeriet för perioden 2021–2024. Det står dock redan klart att i alla utbildningskorgar kommer utbildningstaken att höjas betydligt. Åbo yrkeshögskola har föreslagit att utvidga sitt utbildningsansvar med fyra nya utbildningar utifrån de kompetensbehov som råder i området (byggnadsarkitekt, el- och automationsingenjör, idrottsinstruktör, musiker) samt betydande ökning av strategisk finansiering. Förhandlingarnas resultat klarnar före sommaren 2020.

År 2020 steg statens finansiering enligt förväntningarna, vilket kompenserade de löneförhöjningar som förutsett för året. Under året kommer dock betydande engångskostnader att presteras på grund av flyttningar och laboratorieinvesteringar samt rekonstruktionen av Koneteknologiakeskus Oy. Således förutspås det ekonomiska resultatet bli negativt. Bolaget har förberett sig inför situationen genom att samla ihop en stark vinstreserv under de föregående åren, och därför anser vi inte att det finns ett behov för mer drastiska sparatåtgärder eftersom de skulle orsaka betydligt mera negativa effekter för finansieringens utvecklingsutsikter under de kommande åren. Resultatet för verksamheten förutses utvecklas enligt budgeten.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Bolagets framgång i utdelningen av medel som grundar sig på finansieringsmodellen för yrkeshögskolor.

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019
Statlig finansiering (1000 €)	54 478	53 880	53 800	52 453
Yrkeshögskoleexamina som avlagts vid Åbo yrkeshögskola, st.	1 617	1 731	1 604	1 795
Studerande som avlagt åtminstone 55 sp vid Åbo yrkeshögskola, st.	5 615	5 667	5 484	5 215
Den externa finansieringens andel av FUI-finansieringen, (1000 €)	7 041	7 585	8 000	10 239*

Bokslut 2019

Turun Ammattikorkeakoulu Oy - verkställande direktör Vesa Taatila

---

Studerandenöjdhet (1–5) OBS! Skalan ändrades år 2018 (1–7)	3,6	5,0	5	5,0	
---	-----	-----	---	-----	---

Bokslut 2019

Logomo Oy - verkställande direktör Päivi Rytsä

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:
Bolaget tillhandahåller uthyrning av lokaler samt experttjänster i lokaler som hyrts långvarigt av Logomon Tapahtumatilat Oy.
Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:
Första räkenskapsperioden efter ordnandet av strukturerna som genomfördes 2018. De uppställda målen uppnåddes och överskreds.

Bokslut 2019

Åbo Stadsteater Ab - verkställande direktör Arto Valkama

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Bolagets uppgift är att på ett allmännyttigt sätt upprätthålla och utöva teaterverksamhet i Åbo stad. Bolaget utövar restaurang-, catering-, mötes- och kongressverksamhet samt uthyrning av lokaler.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

År 2019 var ett utmärkt år för bolaget. I budgeten förberedde man sig på ett underskott på över 200 000 euro, men tack vare den lyckade verksamheten fick bolaget ett nollresultat. Utvecklingen av egna produktioner var väldigt positiv, av dessa var den största förstås inkomster från inträdesbiljetter. Beläggningsprocenten överskred målet som låg på 75 % och beträffande det totala antalet besökare blev resultatet ett rekord, 146 000 besökare. Ingen särskild försäljningsframgång stack ut bland utbudet. Däremot uppnådde föreställningarna på alla tre scener utmärkt sina försäljningsmål. Antalet premiärer höjdes av de otaliga samarbetsproduktionerna.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Ekonomisk balans på lång sikt

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Räkenskapsperiodens resultat före bokslutsöverföringar (1.000 €)	197	-230	-216	0	

Mål: Ökande av extern finansiering och ökande av inverkan

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Utveckling av stadsteaterns egna intäkter, (1.000 €)	3 853	3 665	4 746	5 005	

Bokslut 2019

Stiftelsen Forum Marinum - Verkställande direktör Tapio Maijala

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Sjöfartscentret Forum Marinum är ett nationellt specialmuseum för sjöfart, marinhistoria samt en besöks-, mötes- och sammanträdesplats i maritim anda. Som museum är Forum Marinum en utvecklare av verksamheten inom sitt specialområde. Forum Marinum gör nationellt och internationellt samarbete med högskolorna, museerna samt flera privata och offentliga aktörer. I verksamheten följer man de etiska reglerna för museiarbete.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

För betalande besökarens del gjordes ett nytt rekord (68 854). Målen för verksamheten och ekonomin uppnåddes fullt ut.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Stiftelsens popularitet och attraktionskraft som ett lokalt och riksomfattande resmål

Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Antalet besökare/år, personer	195 700	171 481	150 000	180 000	
Antalet utställningar, st.	9	10	10	10	
Antalet evenemang med havstema	8	10	8	8	
Den egna produktionens andel av hela avkastningen, %	38,0	33	33	33	
Inkomster från försäljningen av inträdesbiljetter (1.000 €)	240	228	215	260	
Samarbetsavtal med Åbo stad (1.000 €) Ssn 17.12.2015 § 561 2016-2018	574	574	574	574	
Stadens bidrag (1.000 €)	310	260	260	260	

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Åbo musikundervisning Ab
FO-nummer 2962876-6
Företagsnamn Åbo konservatorium och musikinstitut

Grundande av bolaget och dess syfte

Åbo stadsstyrelsen beslutade grunda ett bolag 2.10.2018 § 358. Stadsdirektören beslutade om bolagsordningen 21.12.2018 § 225.

Enligt bolagsordningens 3 § är bolagets verksamhetsområde i enlighet med de lov som Utbildningsstyrelsen utfärdat:

- Beviljande av yrkesexamina och ordnande av examensutbildningar.
- Grundläggande konstundervisning, till vilken hör rätt att få statsandelar enligt de beräknade undervisningstimmarna.

Bolaget kan även ordna annan utbildning, utvecklingsverksamhet, coaching och konsultering, projekthantering samt idka affärsverksamhet som stöder fortbildningsverksamhet. Bolaget verksamhet stöder livslångt lärande och förmedlar kulturens välbefinnandeverkningar. Bolaget kan ta emot bidrag och doneringar. Bolaget fortsätter med de utbildningsuppgifter som understödsföreningarna för tidigare Åbo konservatorium och Åbonejdens musikinstitut ordnat.

Bolagets förvaltning

Under berättelseåret var bolagets styrelse enligt stadsdirektörens beslut 10.12.2018 § 208 följande:

Laura Klami, ordförande
Outi Kari-Granfors, medlem
Riitta Koskimies, medlem
Kim Moisiolinna, medlem
Juha Rantasaari, medlem

Styrelsen kallade in Annika Nieminen till sekreterare.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Bolagets verksamhet under berättelseåret

Styrelsen beredde förutsättningarna för att starta bolagets operativa verksamhet. De mest centrala utredningarna gällde överlåtelse om rörelse som gällde Garantiföreningen för Åbo konservatorium r.y. och Understödsföreningen för Åbonejdens musikinstitut rf, bolagets allmännyttighet och beskattning.

Bolaget fick av undervisnings- och kulturministeriet lov att ordna yrkesutbildning och yrkesexamina 25.9.2019 (dnr OKM 67/531/2019) samt lov att ordna grundläggande undervisning i konst 11.11.2019 (dnr OKM 19/530/2019).

Stadsstyrelsens koncernsektion beslutade 9.9.2019, 74 §, att Åbo musikundervisning Ab ändras från ett operativt bolag till ett strategiskt bolag, till bolagets tillsynsansvariga utses stadsdirektören och bolaget kategoriseras höras till arvodesklass 2.

Stadsstyrelsen beslutade 25.11.2019 § 458 meddela sig att som bolagets ägare godkänna överlåtelseavtalen som förhandsuppfattning och anteckna för kännedom utredningen gällande beredningen av verksamhet i bolagsform.

Bolaget undertecknade 18.12.2019 avtalen om överlåtelse av rörelse tillsammans med Garantiföreningen för Åbo konservatorium r.y. och Understödsföreningen för Åbonejdens musikinstitut rf, bolagets allmännyttighet och beskattning. Överlåtelsen av rörelsen genomfördes planenligt från och med 1.1.2020.

Bolagets personal

Under berättelseåret var Juha Järvinen anställd på bolaget som projektchef 1.2.–30.11.2019 och rektor-verkställande direktör från 1.12.2019.

Bolagets lokaler

Bolaget gjorde ett underhyresavtal med Turun Ammattikorkeakoulu Oy om lokaler ägda av KOy Väinämöinen på Slottsgatan 60, från och med 1.1.2020. Bolaget hade dessutom lokaler på adressen Mästargatan 2, Åbo.

Bolagets ekonomi under berättelseåret

Bolaget hade inga inkomster under berättelseåret. Bolaget lyfte kredit av Åbo stad. Stadsstyrelsen beslutade 25.11.2019 § 458, att Åbo musikundervisning Ab kapitaliseras med 200.000 euro (investeringsbeställningsnummer 100360 - Osakkeet ja osuudet) och att placeringen görs i bolagets fond för placerat eget kapital.

Bolagets mest betydande kostnader utgjordes av lönerna och experttjänster, som bolaget köpte av KPMG Oy Ab och Hansdotter Oy.

Verksamhet i framtiden

Efter att överlåtelsen av rörelse genomförts 1.1.2020, överfördes personalen och uppgifterna för Garantiföreningen för Åbo konservatorium r.y. och Understödsföreningen för Åbonejdens musikinstitut rf. I enlighet med avtalen om överlåtelse av rörelse förberedde sig garantiföreningarna inför att lägga ned sin verksamhet 2020.

Bokslut 2019

Åbo musikundervisning Ab - verkställande direktör Juha Järvinen

---

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål:					
Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Statlig finansiering (1000 €)		2 541			

Mål:					
Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Akkumulerade studieår inom yrkesutbildningen enligt tillstånd för ordnande		79			

Bokslut 2019

Åbo City Data Ab - verkställande direktör Jussi Vira

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte:

Åbo City Data producerar teknologi- och analytiktjänster för utnyttjande av stadens data. Tjänsternas syfte är att erbjuda staden i stor grad automatiserade och användarvänliga redskap, med vilka staden kan effektivisera sin verksamhet och producera bättre tjänster för sina invånare. Kärnan i bolagets verksamhet utgörs av komplexa beräkningsmodeller och matematiska metoder, som bolaget utvecklar i tätt samarbete med Åbo universitet.

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt eventuella avvikelser år 2019:

Åbo City Data Ab:s verksamhet inleddes i oktober 2019. De första kundprojekten startades med två bolag som hör till stads-koncernen. Produktutvecklingen av plattformstjänsten *n-bridges*, som bolaget erbjuder, framskred enligt planen. Produktutvecklingen fortsätter i och med nya kundprojekt 2020.

Resultatet för 2019 var bättre än väntat på grund av att försäljningen var större än väntat och å andra sidan på grund av den teknologistrategi som företaget valt, som grundade sig på molntjänster och utnyttjande av program med öppen källkod.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål:					
Mätare eller indikator	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 31.12.2019	
Teknik			Planering av en teknisk plattform och genomförande av en beta-version	Utfall	
Kundrelationer			De första kundprojekten pågår inom stads-koncernen	Genomförda, två projekt inleddes	
Lösningar			Punktlösningar för identifierade problem	Genomförda, två projekt inleddes	
Verksamhetsmodeller och processer			Tillhandahållande av konsulteringsprojekt	Genomförda, två projekt inleddes	
Partnerskap			Ett centralt partnerskapsnätverk har bildats	Genomfört, ett ramavtal har uppgjorts med nyckel-leverantören och samarbetet med Åbo universitet har inletts	

Bokslut 2019

Utfallsjämförelser

9. Jämförelse över utfallet av de ekonomiska målen

9.1. Driftsekonomidelens utfallsjämförelse

STADEN SAMMANLAGT €	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse*
Verksamhetsintäkter	418.954.260	6.702.924	425.657.184	447.940.188	22.283.004
Tillverkning för eget bruk	1.110.000	500.000	1.610.000	1.776.962	166.962
Verksamhetsutgifter	-1.480.308.213	-46.503.655	-1.526.811.867	-1.521.049.843	5.762.024
VERKSAMHETS BIDRAG	-1.060.243.953	-39.300.730	-1.099.544.683	-1.071.332.693	28.211.990
STADSFULLMÄKTIGE					
Verksamhetsutgifter	-1.071.724	0	-1.071.724	-1.005.788	65.936
VERKSAMHETS BIDRAG	-1.071.724	0	-1.071.724	-1.005.788	65.936
CENTRALVALNÄMNDEN					
Verksamhetsintäkter	640.413	0	640.413	680.683	40.270
Verksamhetsutgifter	-1.020.898	0	-1.020.898	-770.625	250.273
VERKSAMHETS BIDRAG	-380.485	0	-380.485	-89.941	290.543
REVISIONSNÄMNDEN					
Verksamhetsutgifter	-538.000	-3.597	-541.597	-477.288	64.310
VERKSAMHETS BIDRAG	-538.000		-541.597	-477.288	64.310
STADSDIREKTÖRENS SEKTOR					
Verksamhetsintäkter	194.613.608	7.127.925	201.741.533	219.258.500	17.516.968
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	119.128	119.128
Verksamhetsutgifter	-252.596.987	-3.602.055	-256.199.042	-247.777.089	8.421.953
VERKSAMHETS BIDRAG	-57.983.379	3.525.870	-54.457.509	-28.399.461	26.058.048
Stadsstyrelsen					
Verksamhetsintäkter	173.413.608	5.304.204	178.717.812	185.138.400	6.420.588
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	80.020	80.020
Verksamhetsutgifter	-232.782.607	387.822	-232.394.785	-223.492.671	8.902.113
VERKSAMHETS BIDRAG	-59.368.999	5.692.026	-53.676.973	-38.274.252	15.402.721
Stadsstyrelsen, självfinansieringsandelar					
Verksamhetsutgifter	-18.914.380	0	-18.914.380	-18.757.985	156.395
VERKSAMHETS BIDRAG	-18.914.380		-18.914.380	-18.757.985	156.395
Stadens gemensamma funktioner					
Verksamhetsintäkter	21.200.000	1.823.721	23.023.721	34.120.100	11.096.379
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	39.108	39.108
Verksamhetsutgifter	-900.000	-3.989.877	-4.889.877	-5.526.433	-636.556
VERKSAMHETS BIDRAG	20.300.000	-2.166.156	18.133.844	28.632.775	10.498.931
SKADEFONDEN					
Verksamhetsutgifter	0	0	0	-159.705	-159.705
VERKSAMHETS BIDRAG		0	0	-159.705	-159.705
VÄLFÄRDSSEKTORN, Social- och hälsovårdsnämnden					
Verksamhetsintäkter	67.805.189	1.200.000	69.005.189	69.969.394	964.206
Verksamhetsutgifter	-670.398.459	-37.969.588	-708.368.047	-715.655.608	-7.287.561
VERKSAMHETS BIDRAG	-602.593.270	-36.769.588	-639.362.858	-645.686.214	-6.323.355
BILDNINGSEKTORN, Nämnden för fostran och undervisning					
Verksamhetsintäkter	25.175.921	-0	25.175.921	24.658.324	-517.598
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	29.155	29.155
Verksamhetsutgifter	-331.333.940	-1.709.174	-333.043.114	-333.931.790	-888.676
VERKSAMHETS BIDRAG	-306.158.018	-1.709.174	-307.867.193	-309.244.312	-1.377.119

Bokslut 2019

Utfallsjämförelser

	€	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse*
FRITIDSSEKTORN						
Verksamhetsintäkter	9.010.000	0	0	9.010.000	10.289.065	1.279.065
Verksamhetsutgifter	-74.910.878	-1.509.077	-1.509.077	-76.419.955	-74.936.262	1.483.693
VERKSAMHETS BIDRAG	-65.900.878	-1.509.077	-1.509.077	-67.409.955	-64.647.197	2.762.757
Kulturnämnden						
Verksamhetsintäkter	4.060.000	0	0	4.060.000	5.058.186	998.186
Verksamhetsutgifter	-40.809.047	-1.336.579	-1.336.579	-42.145.626	-41.069.070	1.076.555
VERKSAMHETS BIDRAG	-36.749.047	-1.336.579	-1.336.579	-38.085.626	-36.010.884	2.074.742
Idrottsnämnden						
Verksamhetsintäkter	4.045.000	0	0	4.045.000	4.324.552	279.552
Verksamhetsutgifter	-24.981.829	-98.862	-98.862	-25.080.691	-24.772.614	308.077
VERKSAMHETS BIDRAG	-20.936.829	-98.862	-98.862	-21.035.691	-20.448.062	587.628
Ungdomsnämnden						
Verksamhetsintäkter	905.000	0	0	905.000	906.326	1.326
Verksamhetsutgifter	-9.120.002	-73.636	-73.636	-9.193.638	-9.094.577	99.061
VERKSAMHETS BIDRAG	-8.215.002	-73.636	-73.636	-8.288.638	-8.188.251	100.387
STADSMILJÖSEKTORN						
Verksamhetsintäkter	76.963.295	-1.625.000	-1.625.000	75.338.295	77.899.736	2.561.441
Tillverkning för eget bruk	1.110.000	500.000	500.000	1.610.000	1.628.679	18.679
Verksamhetsutgifter	-105.691.496	-1.424.362	-1.424.362	-107.115.857	-102.964.960	4.150.898
VERKSAMHETS BIDRAG	-27.618.200	-2.549.362	-2.549.362	-30.167.562	-23.436.544	6.731.018
Stadsmiljönämnden						
Verksamhetsintäkter	37.842.103	1.000.000	1.000.000	38.842.103	41.795.840	2.953.736
Tillverkning för eget bruk	1.110.000	500.000	500.000	1.610.000	1.628.679	18.679
Verksamhetsutgifter	-49.532.213	-1.306.482	-1.306.482	-50.838.694	-48.620.739	2.217.955
VERKSAMHETS BIDRAG	-10.580.109	193.518	193.518	-10.386.591	-5.196.220	5.190.371
Byggnads- och tillståndsnämnden						
Verksamhetsutgifter	-100.000	0	0	-100.000	-100.022	-22
VERKSAMHETS BIDRAG	-100.000	0	0	-100.000	-100.022	-22
Kollektivtrafiknämnden för Åbo stadsregion						
Verksamhetsintäkter	39.014.192	-2.625.000	-2.625.000	36.389.192	36.015.890	-373.302
Verksamhetsutgifter	-55.952.283	-117.880	-117.880	-56.070.163	-54.155.703	1.914.460
VERKSAMHETS BIDRAG	-16.938.091	-2.742.880	-2.742.880	-19.680.971	-18.139.813	1.541.158
Avfallshanteringsnämnden i Sydvästra Finland						
Verksamhetsintäkter	107.000	0	0	107.000	88.007	-18.993
Verksamhetsutgifter	-107.000	0	0	-107.000	-88.495	18.505
VERKSAMHETS BIDRAG	-0	0	0	-0	-489	-489
EGENTLIGA FINLANDS REGIONALA RÄDDNINGSNÄMND						
Verksamhetsintäkter	44.745.833	0	0	44.745.833	45.184.486	438.653
Verksamhetsutgifter	-42.745.832	-285.802	-285.802	-43.031.634	-43.370.728	-339.094
VERKSAMHETS BIDRAG	2.000.001	-285.802	-285.802	1.714.199	1.813.758	99.559

Förklaringar till de begrepp som används:

BU Budget
 * Avvikelse Bokslutsavvikelse (utfall 2019) i den ändrade budgeten

Bokslut 2019

Utfallsjämförelser

9.2. Investeringsdelens utfallsjämförelse

	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med änd- ringar	Utfall 2019	Avvikelse*
STADEN SAMMANLAGT					
Investeringsutgifter	-103.157.495	-57.948.659	-161.106.154	-120.895.372	40.210.782
Finansieringsandelar	1.839.120	0	1.839.120	4.168.567	2.329.447
Överlåtelseintäkter	23.872.980	2.247.804	26.120.784	33.301.712	7.180.928
   INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-77.445.395	-55.700.855	-133.146.250	-83.425.093	49.721.157
STADSDIREKTÖRENS SEKTOR					
Investeringsutgifter	-91.595.195	-57.948.659	-149.543.854	-111.636.236	37.907.618
Finansieringsandelar	0	0	0	1.450.965	1.450.965
Överlåtelseintäkter	23.700.000	2.247.804	25.947.804	33.183.755	7.235.951
   INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-67.895.195	-55.700.855	-123.596.050	-77.001.516	46.594.534
Stadsstyrelsen					
Investeringsutgifter	-11.062.900	-47.700.000	-58.762.900	-53.192.745	5.570.155
Överlåtelseintäkter	0	0	0	2.405.544	2.405.544
   INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-11.062.900	-47.700.000	-58.762.900	-50.787.201	7.975.699
Stadens gemensamma funktioner					
Investeringsutgifter	-80.532.295	-10.248.659	-90.780.954	-58.443.491	32.337.463
Finansieringsandelar	0	0	0	1.450.965	1.450.965
Överlåtelseintäkter	23.700.000	2.247.804	25.947.804	30.778.210	4.830.406
   INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-56.832.295	-8.000.855	-64.833.150	-26.214.316	38.618.834
VÄLFÄRDSSEKTORN, Social- och hälsovårdsnämnden					
Investeringsutgifter	-2.500.000	0	-2.500.000	-1.701.073	798.927
   INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-2.500.000	0	-2.500.000	-1.701.073	798.927
BILDNINGSEKTORN, Nämnden för fostran och undervisning					
Investeringsutgifter	-2.466.000	0	-2.466.000	-1.742.161	723.839
   INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-2.466.000	0	-2.466.000	-1.742.161	723.839
FRITIDSSEKTORN					
Investeringsutgifter	-1.260.000	0	-1.260.000	-865.220	394.780
Överlåtelseintäkter	0	0	0	24.000	24.000
   INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-1.260.000	0	-1.260.000	-841.220	418.780
Kulturnämnden					
Investeringsutgifter	-940.000	0	-940.000	-493.208	446.792
Överlåtelseintäkter	0	0	0	22.000	22.000
   INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-940.000	0	-940.000	-471.208	468.792
Idrottsnämnden					
Investeringsutgifter	-200.000	0	-200.000	-327.600	-127.600
Överlåtelseintäkter	0	0	0	2.000	2.000
   INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-200.000	0	-200.000	-325.600	-125.600
Ungdomsnämnden					
Investeringsutgifter	-120.000	0	-120.000	-44.412	75.588
   INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-120.000	0	-120.000	-44.412	75.588
STADSMILJÖSEKTORN					

Bokslut 2019

Utfallsjämförelser

Investeringsutgifter	-1.500.000	0	-1.500.000	-598.296	901.704
Finansieringsandelar	175.800	0	175.800	183.711	7.911
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-1.324.200	0	-1.324.200	-414.585	909.615
Stadsmiljönämnden					
Investeringsutgifter	-1.000.000	0	-1.000.000	-90.385	909.615
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-1.000.000	0	-1.000.000	-90.385	909.615
	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med änd- ringar	Utfall 2019	Avvikelse*
Kollektivtrafiknämnden för Åbo stadsregion					
Investeringsutgifter	-500.000	0	-500.000	-507.911	-7.911
Finansieringsandelar	175.800	0	175.800	183.711	7.911
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-324.200	0	-324.200	-324.200	-0
EGENTLIGA FINLANDS REGIONALA RÄDDNINGSNÄMND					
Investeringsutgifter	-3.836.300	0	-3.836.300	-4.352.386	-516.086
Finansieringsandelar	1.663.320	0	1.663.320	2.533.890	870.570
Överlåtelseintäkter	172.980	0	172.980	93.957	-79.023
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-2.000.000	0	-2.000.000	-1.724.538	275.462

Förklaringar till de begrepp som används:

BU Budget

* Avvikelse Bokslutsavvikelse (utfall 2019) i den ändrade budgeten

Bokslut 2019

Utfallsjämförelser

9.3. Resultaträkningsdelens utfallsjämförelser

Resultaträkningsdelens utfallsjämförelse (inklusive interna poster)

	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 med ändringar	Utfall 2019	Avvikelse*
VERKSAMHETSINTÄKTER	418.954.260	6.702.924	425.657.184	447.940.188	22.283.004
Försäljningsintäkter	147.244.781	6.562.074	153.806.855	154.705.382	898.526
Avgiftsintäkter	65.626.028	-1.882.870	63.743.157	64.122.566	379.409
Understöd och bidrag	22.815.033	200.000	23.015.033	27.668.195	4.653.161
Hysesintäkter	159.493.992		159.493.992	164.037.796	4.543.804
Övriga verksamhetsintäkter	23.774.425	1.823.721	25.598.146	37.406.250	11.808.104
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	1.110.000	500.000	1.610.000	1.776.962	166.962
VERKSAMHETSUTGIFTER	-1.480.308.213	-46.503.655	-1.526.811.867	-1.521.049.843	5.762.024
Personalkostnader	-507.910.287	-11.574.677	-519.484.964	-510.350.789	9.134.175
Köp av tjänster	-659.782.987	-22.477.800	-682.260.787	-680.412.204	1.848.583
Material och förnödenheter	-55.923.795	-1.242.106	-57.165.901	-56.984.068	181.833
Bidrag	-90.065.171	-6.739.671	-96.804.842	-101.310.732	-4.505.890
Övriga verksamhetsutgifter	-166.625.973	-4.469.401	-171.095.374	-171.992.050	-896.676
VERKSAMHETSBIDRAG	-1.060.243.953	-39.300.730	-1.099.544.683	-1.071.332.693	28.211.990
Skatteinkomster och statsandelar	1.050.571.000		1.050.571.000	1.046.772.949	-3.798.051
Skatteinkomster	799.471.000		799.471.000	785.051.986	-14.419.014
Kommunal inkomstskatt	644.404.000		644.404.000	621.945.118	-22.458.882
Fastighetsskatt	56.267.000		56.267.000	55.759.455	-507.545
Andel av samfundsskatteintäkterna	98.800.000		98.800.000	107.347.413	8.547.413
Statsandelar	251.100.000		251.100.000	261.720.963	10.620.963
Finansiella intäkter och kostnader	34.852.060	-2.475.000	32.377.060	36.286.444	3.909.384
Ränteintäkter	23.052.000	-4.955.000	18.097.000	18.643.243	546.243
Övriga finansiella intäkter	21.800.060	2.480.000	24.280.060	26.106.919	1.826.859
Räntekostnader	-7.500.000		-7.500.000	-7.376.437	123.563
Övriga finansiella kostnader	-2.500.000		-2.500.000	-1.087.282	1.412.718
ÅRSBIDRAG	25.179.107	-41.775.730	-16.596.623	11.726.700	28.323.323
Avskrivningar och nedskrivningar	-55.376.177		-55.376.177	-57.728.962	-2.352.785
Avskrivningar enligt plan	-55.376.177		-55.376.177	-57.145.671	-1.769.494
Extraordinära avskrivningar				-544.921	-544.921
Nedskrivningar				-38.370	-38.370
Extraordinära intäkter och kostnader	7.600.000		7.600.000	7.606.026	6.026
Extraordinära intäkter	7.600.000		7.600.000	7.606.026	6.026
Extraordinära kostnader					
RÅKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-22.597.070	-41.775.730	-64.372.800	-38.396.235	25.976.564
Förändring av reserver och fonder	1.804.466		1.804.466	1.944.771	140.305
Ökning (-) / minskning (+) av avskrivningsdifferens	1.804.466		1.804.466	1.944.771	140.305
Ökning (-) / minskning (+) av reserver					
Ökning (-) / minskning (+) av fonder					
RÅKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT / UNDERSKOTT	-20.792.604	-41.775.730	-62.568.334	-36.451.464	26.116.869

* Utfall 2019 - Budget 2019 med ändringar
+ överskridning av inkomster / underskridning av utgifter
- underskridning av inkomster / överskridning av utgifter

Bokslut 2019

Utfallsjämförelser

9.4. Finansieringskalkyldelens utfallsjämförelse

	Budget 2019	Budget 2019 ändringar	Budget 2019 sammanlagt	Utfall 2019	Avvikelse*
Årsbidrag	25.179.124	-41.775.731	-16.596.607	11.726.700	28.323.307
Extraordinära poster	7.600.000	0	7.600.000	7.606.026	6.026
Korrektivposter till internt tillförda medel	-19.200.000	2.166.056	-17.033.944	-25.785.668	-8.751.724
Kassaflödet i verksamheten	13.579.124	-39.609.675	-26.030.551	-6.452.942	19.577.610
Investeringsutgifter	-103.157.495	-57.948.659	-161.106.154	-120.895.372	40.210.782
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	1.839.120	0	1.839.120	4.168.567	2.329.447
Överlåtelseintäkter av tillgångar bland bestående aktiva	23.872.980	2.247.804	26.120.784	33.301.712	7.180.928
Kassaflödet för investeringarnas del	-77.445.395	-55.700.855	-133.146.250	-83.425.093	49.721.157
VERKSAMHETENS OCH INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-63.866.271	-95.310.530	-159.176.801	-89.878.035	69.298.766
KASSAFLÖDET FÖR FINANSIERINGENS DEL					
Förändringar i utlåningen	-35.939.000	170.053.000	134.114.000	182.764.287	48.650.287
Ökning av utlåningen	-50.000.000	0	-50.000.000	-8.698.901	41.301.099
Minskning av utlåningen	14.061.000	170.053.000	184.114.000	191.463.188	7.349.188
Förändringar i lånebeståndet	98.878.000	-100.000.000	-1.122.000	-79.284.171	-78.162.171
Ökning av långfristiga lån	150.000.000	-100.000.000	50.000.000	0	-50.000.000
Minskning av långfristiga lån	-81.122.000	0	-81.122.000	-83.122.795	-2.000.795
Förändringar av kortfristiga lån	30.000.000	0	30.000.000	3.838.625	-26.161.375
Övriga förändringar av likviditeten	0	0	0	17.244.512	17.244.512
Förändringar av förvaltade medel och förvaltad kapital				1.242.990	1.242.990
Förändring av omsättningstillgångar				-363.277	-363.277
Förändring av fordringar				11.173.661	11.173.661
Förändring av räntefria skulder				5.191.137	5.191.137
KASSAFLÖDET FÖR FINANSIERINGENS DEL	62.939.000	70.053.000	132.992.000	120.724.628	-12.267.372
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	-927.271	-25.257.530	-26.184.801	30.846.593	57.031.394
Förändring av likvida medel				30.846.593	
Likvida medel 31.12				238.537.803	
Likvida medel 1.1				207.691.210	

*Utfall 2019 - Budget 2019 sammanlagt

Bokslut 2019

Bokslutskalkyler

10. Bokslutskalkyler

10.1 RESULTATRÄKNING

	2019 EUR	2018 EUR
Verksamhetsintäkter	282 338 523,77	272 356 671,85
Försäljningsintäkter	107 098 878,84	111 174 391,74
Avgiftsintäkter	63 189 538,37	63 201 119,76
Understöd och bidrag	27 347 459,55	26 063 709,44
Hyresintäkter	47 973 289,76	47 074 708,07
Övriga verksamhetsintäkter	36 729 357,25	24 842 742,84
Tillverkning för eget bruk	1 776 962,32	1 864 051,08
Verksamhetsutgifter	-1 355 405 432,61	-1 309 939 810,62
Personalkostnader	-510 350 789,30	-495 830 345,97
Löner och arvoden	-404 472 563,48	-392 068 120,98
Lönebikostnader	-105 878 225,82	-103 762 224,99
Pensionskostnader	-92 310 651,50	-89 029 286,10
Övriga lönebikostnader	-13 567 574,32	-14 732 938,89
Köp av tjänster	-620 359 150,44	-603 033 478,86
Material, förnödenheter och varor	-56 911 658,47	-55 551 166,17
Bidrag	-100 736 839,64	-95 084 996,23
Hyreskostnader	-54 199 387,77	-51 246 149,32
Övriga verksamhetsutgifter	-12 847 606,99	-9 193 674,07
Verksamhetsbidrag	-1 071 289 946,52	-1 035 719 087,69
Skatteintäkter	785 051 985,66	754 525 617,96
Kommunal inkomstskatt	621 945 117,75	601 726 399,24
Andel av samfundsskatteintäkterna	107 347 412,80	97 196 078,26
Fastighetsskatt	55 759 455,11	55 603 140,46
Statsandelar	261 720 963,00	256 380 410,00
Finansiella intäkter och kostnader	36 243 697,75	31 052 522,03
Ränteintäkter	18 643 243,23	24 217 844,26
Övriga finansiella intäkter	26 064 173,45	24 632 777,30
Räntekostnader	-7 376 437,25	-7 364 653,63
Övriga finansiella kostnader	-1 087 281,68	-10 433 445,90
Årsbidrag	11 726 699,89	6 239 462,30
Avskrivningar och nedskrivningar	-57 728 961,55	-56 045 594,86
Avskrivningar enligt plan	-57 690 591,63	-55 787 062,60
Nedskrivningar	-38 369,92	-258 532,26
Extraordinära poster	7 606 026,19	0,00
Extraordinära intäkter	7 606 026,19	0,00
Räkenskapsperiodens resultat	-38 396 235,47	-49 806 132,56
Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	1 944 771,30	1 530 796,79
Ökning (-) eller minskning (+) av reserveringar	0,00	399 838,83
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	0,00	75 007,99
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-36 451 464,17	-47 800 488,95

Bokslut 2019

Bokslutskalkyler

10.2. BALANSRÄKNING

	2019	2018
	EUR	EUR
BESTÅENDE AKTIVA	1 424 371 317,31	1 553 996 598,61
Immateriella tillgångar	15 947 253,78	17 076 156,77
Immateriella rättigheter	2 348 816,71	3 345 186,97
Övriga utgifter med lång verkningstid	13 113 604,08	13 618 671,38
Förskottsbetalningar	484 832,99	112 298,42
Materiella tillgångar	692 725 387,27	683 014 868,41
Jord- och vattenområden	140 038 951,79	137 990 341,80
Byggnader	203 284 008,29	220 658 500,89
Fasta konstruktioner och anläggningar	276 804 561,02	289 382 747,97
Maskiner och inventarier	15 895 033,53	15 784 374,73
Övriga materiella tillgångar	3 299 053,76	3 188 554,22
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	53 403 778,88	16 010 348,80
Placeringar	715 698 676,26	853 905 573,43
Aktier och andelar	257 736 396,25	213 179 006,89
Övriga lånefordringar	457 792 120,01	640 556 406,54
Övriga fordringar	170 160,00	170 160,00
FÖRVALTADE MEDEL	44 183 841,45	46 429 362,78
Statliga uppdrag	18 178 281,04	21 901 506,04
Donationsfondernas medel	24 245 341,31	22 917 665,35
Övriga förvaltade medel	1 760 219,10	1 610 191,39
RÖRLIGA AKTIVA	337 786 922,86	317 750 714,66
Omsättningstillgångar	1 934 997,91	1 571 721,05
Material och förnödenheter	646 921,03	611 448,07
Halvfärdiga produkter	1 288 076,88	960 272,98
Fordringar	97 314 122,00	108 487 783,30
Långfristiga fordringar	4 642 474,85	2 612 675,78
Lånefordringar	299 465,79	79 745,78
Övriga fordringar	4 343 009,06	2 532 930,00
Kortfristiga fordringar	92 671 647,15	105 875 107,52
Kundfordringar	16 542 007,03	15 359 647,58
Lånefordringar	45 806 380,52	53 126 505,68
Övriga fordringar	11 790 274,81	13 570 304,55
Resultatregleringar	18 532 984,79	23 818 649,71
Finansiella värdepapper	123 806 791,98	115 457 897,77
Aktier och andelar	23 581 634,79	21 354 115,64
Masskuldebrevslånefordringar	100 225 157,19	94 103 782,13
Kassa och bank	114 731 010,97	92 233 312,54
AKTIVA TOTALT	1 806 342 081,62	1 918 176 676,05

Bokslut 2019

Bokslutskalkyler

	2019	2018
	EUR	EUR
EGET KAPITAL	773 798 451,04	810 249 915,21
Grundkapital	601 956 248,89	601 956 248,89
Övriga egna fonder	22 672,24	22 672,24
Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	208 270 994,08	256 071 483,03
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-36 451 464,17	-47 800 488,95
AVSKRIVNINGSDIFFERENSER OCH FRIVILLIGA AVSÄTTNINGAR	36 038 354,96	37 983 126,26
Avskrivningsdifferens	31 293 859,07	33 238 630,37
Reserver	4 744 495,89	4 744 495,89
AVSÄTTNINGAR	8 968 419,57	7 311 213,77
Pensionsavsättningar	2 749 309,80	3 333 500,00
Övriga avsättningar	6 219 109,77	3 977 713,77
FÖRVALTAT KAPITAL	46 890 817,93	47 893 349,39
Statliga uppdrag	18 152 568,14	21 867 521,62
Donationsfondernas kapital	26 978 030,69	24 415 636,38
Övrigt förvaltad kapital	1 760 219,10	1 610 191,39
		1 014 739
FRÄMMANDE KAPITAL	940 646 038,12	071,42
Långfristigt	485 582 621,98	590 010 108,51
Masskuldebrevslån	50 000 000,00	80 000 000,00
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	414 243 605,67	488 483 821,89
Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	20 978 944,49	21 062 515,86
Resultatregleringar	360 071,82	463 770,76
Kortfristigt	455 063 416,14	424 728 962,91
Masskuldebrevslån	30 000 000,00	50 000 000,00
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	104 240 216,22	33 122 795,11
Lån från övriga kreditgivare	143 055 866,85	169 217 242,32
Erhållna förskott	258 204,35	280 597,60
Skulder till leverantörer	75 596 999,68	73 325 275,62
Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	18 217 521,03	18 727 105,52
Resultatregleringar	83 694 608,01	80 055 946,74
PASSIVA TOTALT	1 806 342 081,62	1 918 176 676,05

Bokslut 2019

Bokslutskalkyler

10.3. FINANSIERINGSKALKYL

	2019	2018
	EUR	EUR
Kassaflödet i verksamheten	-6 452 941,61	-14 546 433,28
Årsbidrag	11 726 699,89	6 239 462,30
Extraordinära poster	7 606 026,19	0,00
Korrektivposter till internt tillförda medel	-25 785 667,69	-20 785 895,58
Kassaflödet för investeringarnas del	-83 425 093,29	-60 117 904,36
Investeringsutgifter	-120 895 371,59	-81 153 375,63
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	4 168 566,63	1 123 274,23
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	33 301 711,67	19 912 197,04
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-89 878 034,90	-74 664 337,64
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i utlåningen	182 764 286,53	7 522 999,30
Ökning av utlåningen	-8 698 901,19	-13 952 411,00
Minskning av utlåningen	191 463 187,72	21 475 410,30
Förändringar i lånebeståndet	-79 284 170,58	63 768 203,90
Ökning av långfristiga lån	0,00	120 000 000,00
Minskning av långfristiga lån	-83 122 795,11	-70 011 684,00
Förändringar i kortfristiga lån	3 838 624,53	13 779 887,90
Övriga förändringar av likviditeten	17 244 511,59	-5 528 201,13
Förändringar av förvaltade medel och förvaltad kapital	1 242 989,87	536 630,56
Förändring av omsättningstillgångar	-363 276,86	-202 264,08
Förändring av fordringar	11 173 661,30	4 359 930,64
Förändring av räntefria skulder	5 191 137,28	-10 222 498,25
Kassaflödet för finansieringens del	120 724 627,54	65 763 002,07
Förändring av likvida medel	30 846 592,64	-8 901 335,57
Förändring av likvida medel	30 846 592,64	-8 901 335,57
Likvida medel 31.12	238 537 802,95	207 691 210,31
Likvida medel 1.1	207 691 210,31	216 592 545,88

Bokslut 2019

Bokslutskalkyler

10.4 KONCERNENS RESULTATRÄKNING	2019	2018
	€	€
Verksamhetsintäkter	985 337 330,37	951 668 499,07
Försäljningsintäkter (+)	800 078 225,70	787 155 808,31
Avgiftsintäkter (+)	73 735 376,59	72 902 697,45
Understöd och bidrag (+)	33 990 021,09	32 908 352,17
Hysesintäkter (+)	31 413 356,72	28 751 468,12
Övriga verksamhetsintäkter (+)	46 120 350,28	29 950 173,02
Förändring av produktlager	0,00	-531 720,25
Tillverkning för eget bruk (+)	10 889 767,67	9 220 502,73
Verksamhetsutgifter	-1 963 277 068,65	-1 898 686 158,93
Personalkostnader		
Löner och arvoden (-)	-651 234 085,18	-636 605 035,66
Lönebikostnader		
Pensionskostnader (-)	-119 367 878,16	-117 147 740,89
Övriga lönebikostnader (-)	-43 383 984,77	-44 643 432,81
Köp av tjänster (-)	-568 343 441,06	-544 021 601,45
Material, förnödenheter och varor	-318 327 374,23	-309 712 322,78
Bidrag (-)	-93 967 631,96	-88 448 283,76
Hyeskostnader (-)	-63 489 564,82	-53 950 443,09
Övriga verksamhetskostnader (-)	-105 163 108,48	-104 157 298,50
Andel av intressebolagets vinst/förlust	7 978 129,74	7 868 592,19
VERKSAMHETSBIDRAG	-959 071 840,87	-930 460 285,19
Skatteinkomster	780 376 530,95	749 749 089,23
Statsandelar (+)	316 473 429,97	312 582 442,00
Finansiella intäkter och kostnader	-9 100 883,67	-14 061 522,61
Ränteintäkter (+)	5 177 017,62	7 772 912,63
Övriga finansiella intäkter (+)	6 076 149,72	7 121 201,52
Räntekostnader (-)	-18 864 818,11	-19 524 001,88
Övriga finansiella kostnader (-)	-1 489 232,91	-9 431 634,89
ÅRSBIDRAG	128 677 236,38	117 809 723,42
Avskrivningar och nedskrivningar	-145 908 219,24	-140 700 222,15
Avskrivningar enligt plan (-)	-145 895 891,17	-140 694 440,11
Elimineringsdifferenser för ägande	0,00	-5 782,04
Nedskrivningar	-12 328,07	0,00
Extraordinära poster	76 296 479,42	0,00
Extraordinära intäkter (+)	76 296 479,42	0,00
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	59 065 496,56	-22 890 498,72
Bokslutsdispositioner	-1 935 160,00	-1 711 972,01
Räkenskapsperiodens skatter	-3 877 670,13	-3 805 468,68
Uppskjutna skatter	-3 043 579,06	-3 079 437,76
Minoritetsandelar	375 987,51	-2 177 759,83
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	50 585 074,88	-33 665 137,01

Bokslut 2019

Bokslutskalkyler

10.5 KONCERNBALANSRÄKNING

AKTIVA	2019	2018
	€	€
BESTÅENDE AKTIVA	2 559 185 724,65	2 590 891 785,43
Immateriella tillgångar	28 389 099,44	32 647 050,90
Immateriella rättigheter	2 989 708,37	3 936 625,62
Koncernaffärsvärde	162 369,92	315 308,12
Övriga utgifter med lång verkningstid	24 752 188,17	28 282 818,74
Förskottsbetalningar	484 832,99	112 298,42
Materiella tillgångar	2 330 944 390,12	2 320 693 296,75
Jord- och vattenområden	231 062 624,34	219 417 001,24
Byggnader	1 211 209 802,31	1 200 012 524,95
Fasta konstruktioner och anläggningar	549 430 185,47	563 821 953,22
Maskiner och inventarier	90 201 212,96	93 182 437,95
Övriga materiella tillgångar	125 959 846,01	119 233 409,33
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	123 080 719,03	125 025 970,06
Placeringar	199 852 235,09	237 551 437,78
Andelar i intressesammanslutningar	103 175 638,53	91 764 864,27
Aktier och andelar	72 335 898,32	50 031 462,40
Masskuldebrevslånefordringar	500 000,00	989 875,00
Övriga lånefordringar	23 408 625,01	94 329 261,22
Övriga fordringar	432 073,23	435 974,89
FÖRVALTADE MEDEL	33 690 931,87	31 965 703,02
Statliga uppdrag	4 105 132,20	5 305 281,98
Donationsfondernas specialtäckningar	24 587 397,79	23 295 299,95
Övriga förvaltade medel	4 998 401,88	3 365 121,09
RÖRLIGA AKTIVA	493 614 258,07	450 009 782,33
Omsättningstillgångar	9 410 389,16	12 619 121,97
Material och förnödenheter	7 868 673,35	8 285 376,46
Halvfärdiga produkter	1 302 716,58	4 111 451,48
Färdiga produkter	227 861,73	197 391,53
Övriga omsättningstillgångar	11 137,50	24 902,50
Fordringar	151 459 987,86	155 006 945,33
Långfristiga fordringar	16 950 213,89	10 277 112,52
Lånefordringar	299 465,79	79 745,78
Uppskjutna skattefordringar	1 479 157,16	1 512 837,92
Övriga fordringar	8 469 689,79	2 982 920,26
Resultatregleringar	6 701 901,15	5 701 608,56
Kortfristiga fordringar	134 509 773,97	144 729 832,80
Kundfordringar	85 175 109,52	87 761 392,98
Lånefordringar	214 055,73	318 846,38
Övriga fordringar	21 619 468,43	23 719 450,03
Resultatregleringar	27 501 140,29	32 930 143,41
Finansiella värdepapper	151 393 361,98	130 513 461,47
Aktier och andelar	25 782 158,98	23 130 199,86
Placeringar i penningmarknadsinstrument	2 686 536,57	2 500 000,00
Masskuldebrevslånefordringar	102 737 519,03	95 948 115,57
Övriga värdepapper	20 187 147,40	8 935 146,04
Kassa och bank	181 350 519,07	151 870 253,57
AKTIVA TOTALT	3 086 490 914,60	3 072 867 270,78

Bokslut 2019

Bokslutskalkyler

PASSIVA	2019	2018
	€	€
EGET KAPITAL	1 072 058 822,54	1 018 762 208,97
Grundkapital	601 956 248,89	601 956 248,89
Stiftelsens grundkapital	29 015 785,03	29 002 943,29
Övriga egna fonder	73 556 325,74	70 857 628,79
Över/underskott från tidigare räkenskapsperioder	316 945 388,00	350 610 525,01
Räkenskapsperiodens över-/underskott	50 585 074,88	-33 665 137,01
MINORITETSANDELAR	70 194 878,07	65 247 398,62
AVSÄTTNINGAR	19 744 477,03	18 201 094,76
Pensionsavsättningar	2 786 387,06	3 385 359,30
Övriga avsättningar	16 958 089,97	14 815 735,46
FÖRVALTAT KAPITAL	36 460 774,76	33 467 129,78
Statliga uppdrag	4 079 419,30	5 271 297,56
Donationsfondernas kapital	27 452 641,95	24 900 588,01
Övrigt förvaltad kapital	4 928 713,50	3 295 244,21
FRÄMMANDE KAPITAL	1 888 031 962,20	1 937 189 438,66
Långfristigt	1 299 574 631,84	1 405 299 424,75
Masskuldebrevslån	50 000 000,00	80 000 000,00
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	1 096 088 359,49	1 154 885 382,80
Lån från offentliga samfund	65 531 075,03	77 628 901,16
Lån från övriga kreditgivare	25 125,46	25 125,46
Erhållna förskott	2 504,49	2 504,49
Anslutningsavgifter och övriga skulder	65 082 827,65	65 064 708,77
Resultatregleringar	360 071,82	5 803 060,58
Uppskjutna skatteskulder	22 484 667,90	21 889 741,48
Kortfristiga	588 457 330,36	531 890 013,92
Masskuldebrevslån	30 000 000,00	50 000 000,00
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	152 201 969,48	69 534 628,00
Lån från offentliga samfund	9 120 447,40	9 016 567,46
Lån från övriga kreditgivare	53 864 052,78	55 609 726,83
Erhållna förskott	5 090 476,32	7 355 043,83
Skulder till leverantörer	121 733 603,67	119 071 800,73
Anslutningsavgifter och övriga skulder	53 896 199,90	59 090 398,06
Resultatregleringar	145 946 046,17	147 859 836,38
Uppskjutna skatteskulder	16 604 534,64	14 352 012,63
PASSIVA TOTALT	3 086 490 914,60	3 072 867 270,78

Bokslut 2019

Bokslutskalkyler

10.6 KONCERNENS FINANSIERINGSKALKYL

	2019	2018
	€	€
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	128 677 236,38	117 809 723,42
Extraordinära poster	76 296 479,42	0,00
Räkenskapsperiodens skatter	-3 877 670,13	-3 805 468,68
Korrektivposter till internt tillförda medel	-94 538 774,87	13 050 664,70
	106 557 270,80	127 054 919,444
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-278 522 435,79	-251 080 917,42
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	4 375 692,94	3 797 411,45
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	66 396 384,45	30 581 899,34
	-207 750 358,39	-216 701 606,63
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-101 193 087,59	-89 646 687,19
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningen	-1 370 375,00	-3 339 903,11
Minskning av utlåningen	72 717 533,20	12 453 591,65
	71 347 158,20	9 113 688,54
Förändringar i lånebeståndet		
Ökning av långfristiga lån	176 536 685,12	251 445 471,00
Minskning av långfristiga lån	-125 539 345,52	-116 427 838,94
Förändringar av kortfristiga lån	31 981 833,33	-25 467 610,23
	82 979 172,92	109 550 021,82
Förändringar av eget kapital		
Förändringar av eget kapital	0,00	-1 777 162,42
Förändringar i minoritetsandelen	0,00	2 119 258,31
	0,00	342 095,89
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändringar av förvaltade medel och förvaltad kapital	1 268 416,12	441 825,50
Förändring av omsättningstillgångar	2 984 075,50	-1 423 085,62
Förändring av fordringar	-2 714 220,18	-13 759 612,58
Förändring av räntefria skulder	-4 311 348,97	-5 467 161,95
	-2 773 077,53	-20 208 034,66
Kassaflödet för finansieringens del	151 553 253,60	98 797 771,59
Förändring av likvida medel	50 360 166,01	9 151 084,40
Förändring av likvida medel	50 360 166,01	9 151 084,40
Likvida medel 31.12	332 743 881,05	282 383 715,04
Likvida medel 1.1	282 383 715,04	273 232 630,64

11. Noter till bokslutet

NOTER BETRÄFFANDE UPPGÖRANDET AV BOKSLUTET

1. Värderingsprinciper och -metoder samt principer och metoder för periodisering

Principer för bokföring av inkomster och utgifter

Utgifter och inkomster bokförs prestationsbaserat med undantag för små transaktioner och skatteinkomster. Skatteinkomsterna bokförs i bokslutet enligt tidpunkten för skatteförvaltningens avräkning som en inkomst för den ifrågavarande räkenskapsperioden.

Immateriella och materiella tillgångar

Som bestående aktiva immateriella och materiella tillgångar bokfördes tillgångar vars anskaffningspris överskrider 10 000 euro och som kan realiseras, separat överlåtbara rättigheter samt sammanhörande helheter som består av olika komponenter, som oberoende av syfte att producera inkomst inverkar som produktionsfaktorer fler än en räkenskapsperiod. Nybyggnader och grundläggande renoveringar samt mark- och vattenområden har oberoende av anskaffningsgränsen bokförts som materiella tillgångar. Underhållsutgifter registreras som årliga kostnader. Balansvärdena grundar sig på ursprungliga anskaffningspriser, därifrån avskrivningar enligt plan och finansieringsandelar för investeringsutgifter dragits av.

Planenliga avskrivningar har beräknats på förhand enligt planen för avskrivningar. Beräkningsprinciper för planenliga avskrivningar har presenterats i punkt 11.

Placeringar

Balansvärdena för aktier och andelar för bestående aktiva grundar sig på ursprungliga anskaffningsutgifter eller ett lägre värde. Grunden för värderingen var den avkastning som tillgången i framtiden sannolikt ger upphov till eller dess värde i serviceproduktionen.

Omsättningstillgångar

Balansvärdet för omsättningstillgångarna grundar sig på direkta utgifter för anskaffningen och tillverkningen av tillgångarna. Vid värderingen av omsättningstillgångarna har man använt en metod för vägt genomsnittspris i lagerbokföringen eller inköpspriset för ett parti i lager med partiuppföljning. Då anskaffningsutgiften för omsättningstillgångarna vid slutet av räkenskapsperioden aktiveras till ett värde enligt den s.k. principen om det lägsta värdet.

Finansiella tillgångar

Värdering av finansiella tillgångar

Fordringarna har märkts ut i balansens nominella belopp eller ett sannolikt belopp som är lägre än det nominella beloppet.

Värdepappren har märkts i balansen till ett värde som motsvarar anskaffningsutgifter eller till det lägre sannolika överlåtelsepriset.

Behandling av derivativavtal

Derivativavtalen innehåller ränte- och valutaswapavtal och terminer samt derivativavtal för tillgångar inom energisektorn. Avtalen används för att skydda koncernens medel, skulder och ansvar eller för att ändra ränteprincipen. Derivativavtalen fungerar som ett skydd mot ränte- och valutariskerna. Målet med hanteringen av ränterisken är att jämna ut de ofördelaktiga ändringarna i räntenivån, förbättra förutsättningarna att förutse kassaströmmen och sänka räntekostnaderna. Stadens mål är att skydda sig från de extra kostnader som räntornas fluktuationer orsakar och hålla den finansieringsbörda som lånen ger upphov till, så låg och förutsägbar som möjligt. Derivativavtal för energisektorn har anskaffats med syftet att skydda sektorn. Det gängse värdet för derivativavtalen är marknadspriset vid slutet av året som innehåller räntorna som delats över perioder. Värdet för räntor och kortfristiga terminer för ränte- och valutaswapavtal har periodiserats i resultaträkningen. Koncernen har inte överlåtit säkerheter till motparterna i ränteswapavtalen men i vissa internationella derivativavtal har man kommit överens om att överlåta säkerheter parterna emellan. Tills vidare har staden inte överlåtit en säkerhet men har fått en säkerhet av motparten. Säkerhetsarrangemang finns även i energisektorns avtal. För att minska risken för motparterna har man därtill i ränteswapavtal vars längd överskrider 10 år, i allmänhet inkluderat en s.k. Break Clause-klausul, där båda parterna kan häva avtalet till det aktuella marknadspriset. Gängse värden för ränteswapavtalen har angetts i noterna.

Poster i utländsk valuta

Fordringar som fås i utländsk valuta, skulder och andra förbindelser har ändrats till finsk valuta enligt den kurs som rådde på Europeiska centralbankens bokslutsdag.

Avsättningar

Pensionsansvaret som grundar sig på stadens pensionsbesparingar har antecknats i balansen enligt kalkylen som Kuntien Eläkevakuutus gjort 31.12.2018 minus de pensioner som betalats ut under räkenskapsperioden. I fråga om pensionsansvaret har det inte skett några väsentliga ändringar under räkenskapsåret.

Miljöansvar har märkts ut i resultaträkningen och balansen genom att man uppskattat kostnaderna för sanering och/eller restaurering av markområdet vid beräkningstidpunkten. En reservering med anslutning till stängnings- och eftervårdsutgifter för en nuvarande soptipp är en andel som periodiserats till räkenskapsåret 2019. Den har inkluderats i resultaträkningen och balansräkningen samt grundar sig på kostnadskalkyler för genomförandet av soptippens ytkonstruktioner.

Övriga poster

Separata ersättningar har periodiserats på personnivå enligt intjäningsperioden. Semesterlöner och semesterpenningar har riktats till den räkenskapsperiod för vilken de löner som semesterdagarna baserar sig på antecknas med beaktande av de kommunala tjänste- och arbetsavtalens bestämmelser om semester, semestertidens löner och semesterpenningen. Den mängd semesterlöneskulder som bokförts i verksamhetskostnaderna har under bokslutsdagen beräknats per person genom att använda det i löneräkningssystemet antalet intjänade semesterdagarna och icke-använda semesterdagar samt sparad semester. Den resultatbaserade potten som grundar sig på kommunsektorns tjänste- och arbetskollektivavtal 2018–2019 har betalats i december 2018.

Pensions- och socialskyddsavgifterna har räknats och budgeterats på basis av de periodiserade lönerna genom socialförsäkringsavgifternas procenter för januari 2020.

2. Ändringar i presentationssätt

Inget att meddela

3. Korrigeringar av den föregående räkenskapsperiodens uppgifter

Uppgiften om hyresansvaren (not 38) har för 2018 års del korrigerats som mervärdesskattefri (inverkan 80,4 miljoner euro).

4. Lämplighet för den föregående räkenskapsperiodens uppgifter att användas som jämförelsetal

Inom bildningssektorn övergick yrkesinstitutets lärare till årsarbetstid 1.8.2019. Övergången till årsarbetstid påverkade inte utvecklingen av löneutgifter, men i samband med övergången avtalades om kvittning av semesterdagar, vilket ledde till att semesterlöneskulden inklusive arbetsgivaravgifter minskade engångsmässigt med 0,9 miljoner euro. Då ökningen av personalutgifter bedöms ska även beaktas hur sloandet av nedskärningen av semesterpenningen ökar semesterpenningsskulden 2019 (+4,7 miljoner euro inklusive arbetsgivaravgifter).

5. Behandling av fel som rör de tidigare räkenskapsperioderna i det aktuella bokslutet

Inget att meddela

Principer för att utarbeta koncernbokslutet

Metoder för att utarbeta koncernbokslutet

Samkommunerna har sammanställts rad för rad enligt grundkapitalandelen vid den tidpunkt då bokslutet gjorts. Dotter-sammanslutningarna har sammanställts med en metod som till sina centrala delar motsvarar metoden för anskaffnings-utgifter. Den skillnad som uppstått vid elimineringen av ägarskapet har i sin helhet bokförts under anskaffningarnas räkenskapsperiod. I de underkoncerner som dotterbolagen bildat har i elimineringen av det egna ägandet tillämpats en metod för anskaffningskostnader. I samband med underkoncernens dottersammanslutningars anskaffningar har den koncernaktiva riktats till egendomsposterna och de avskrivs under sin verkningstid. Intressesammanslutningarna har sammanställts genom den tillämpade metoden för kapitalandelar. Vinster och förluster samt ändringar i det egna kapitalet har sammanställts så att de till mängden motsvarar koncernbolagens ägarandel. Skillnaden mellan intressesammanslutningarnas anskaffningsutgifter och anskaffningstidpunktens eget kapital har bokförts i sin helhet på anskaffningarnas räkenskapsperiod med undantag av underkoncernernas intressesammanslutningar, i vilka koncernaktiva har periodiserats.

Sammanslutningar vars bokslut inte har lämnats in till den person som uppgjort koncernbokföringen innan 3.3.2020, har förblivit osammanställda (Pilot Turku Oy och Turun Kauppaopetussäätiö). Turun TAITO-Koulutus Oy har inte heller sammanslutits eftersom bolagets första räkenskapsperiod upphör i slutet av 2020. Följande sammanslutningar som ingår i koncernen har inte sammanslutits heller, eftersom man har ansett att sammanställningen inte är nödvändig för att ge en korrekt och tillräcklig bild av verksamhetens resultat och den ekonomiska ställningen inom koncernen (Kap. 6:3 §).

- Koy Turun Autopiha
- Koy Paashuolto
- Stiftelsen Forum Marinum
- Stiftelsen för Museifartyget Sigyn
- Turun kaupungin Työterveyshuolto Oy
- Stiftelsen för Åbo musikfestspel
- Turku Touring Oy
- Kärkulla samkommun

Av intressesammanslutningarna har bolagen inte sammanställts, vars betydelse för det egna kapitalet är liten.

Inte ens att de ovannämnda sammanslutningarna har förblivit icke-sammanslutna har äventyrat att koncernbokslutet ger en korrekt och tillräcklig bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning. Effekten av att inte sammanslå har utretts i bilagan ägarandelar i andra sammanslutningar.

Interna affärshändelser och bidrag

De relevanta internvinster och kostnader som antecknats i koncernsammanslutningarnas resultaträkningar, har dragits av vid utarbetandet av koncernens resultaträkning. De centrala fordringarna och skulderna som antecknats i balanserna för koncernsammanslutningarna och samkommunerna som kommunen äger, har dragits av vid utarbetandet av koncernbalansen. De relevanta internvinsterna i bytes- och anläggningstillgångar har dragits av för den del som det finns kännedom om dem. Koncernens interna fastighetsskatter har eliminerats. Koncernresultatet för jämförelseåret försvagas av dottersammanslutningens internvinst på 1,1 miljoner euro som 2015 inte blivit eliminerad.

Korrigerig av avskrivningar enligt plan

Avskrivningarna har sammanställts enligt den sektorspecifika planmässiga avskrivningen. Fastighets- och bostadssammanslutningarna som följer praxis för avskrivningar enligt avbetalningsplanerna, tillämpas en på fastighetssektorn tillämpbar beräkning av avskrivningar enligt plan. För de väsentliga delarna har övriga underavskrivningar för fastighets- och bostadssamfund korrigerats så att de motsvarar moderbolagets avskrivningsplan. Avskrivningar av de dottersammanslutningar som ägs av intressesammanslutningen Turun Teknologikiinteistö Oy har inte korrigerats enligt moderbolagets avskrivningsplan och man har inte kunnat bedöma hur den uteblivna korrigeringen har påverkat resultatet eller överskottet från föregående räkenskapsperiod. Internvinster på anläggningstillgångar för funktioner som bolagiserats före 1.1.1997 har eliminerats.

Reserver och avskrivningsdifferensen

I koncernbalansen har reserver och skattebaserade reserverna och avskrivningsdifferensen delats upp i fritt eget kapital och latent skatteskuld. Delningen har beaktats i elimineringen av ägandet, i separeringen av minoritetsandelar samt i sammanställningen av intressesammanslutningarna. Den kalkylmässiga skatteskulden har presenterats i sin helhet som ett långfristigt främmande kapital.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har differentierats från posterna som hör till koncernens eget kapital.

Avvikande räkenskapsperioder

Alla de sammanslutningar som sammanställs har samma räkenskapsperiod.

Enhetliggörande av beräkningsprinciperna

De ränteutgifter som aktiverats i byggnadernas värde under räkenskapsperioden har vid utarbetandet av koncernbokslutet korrigerats till räntekostnader. Värdehöjningarna har annullerats.

Ändringar i koncernstrukturen under räkenskapsperioden

Dotterbolagen Turun Seudun Sosiaali- ja terveystalvelukiinteistö Oy och Turun Seudun Työterveystalo Oy har sålts till utomstående aktörer under räkenskapsperioden 2019. TVT-Asunnot Oy har avstått från ägandet av Asunto-osakeyhtiö Amiraalistonkatu 9 under räkenskapsperioden. I dotterbolaget Arkea Oy genomfördes en partiell delning i början av räkenskapsperioden. Det uppdelade bolaget Kaarea Oy och dess dotterbolag Kaarea Kunnossapito Oy (tidigare Arkea Kunnossapito Oy) bildar tillsammans en koncern som sammanställs med koncernbokslutet som intressesammanslutning från och med 1.6.2019.

I Lännen Tekstiilihuolto Oy genomfördes en partiell delning under räkenskapsperioden. Det uppdelade bolaget Puro Tekstiilihuolto Oy blev ett dotterbolag till samkommunen för Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt. Samkommunen för

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt har avstått från sitt ägande i Kiinteistöosakeyhtiö Hirviluhta under räkenskapsperioden.

Av dottersammanslutningarna har för första gången under räkenskapsperioden 2019 sammanställts Åbo City Data Ab, Turun Musiikinopetus Oy och Logomon Tapahtumatilat Oy samt Turku Science Park Oy:s dottersammanslutning Turun teknologia- ja tiedepuisto Oy och TVT-Asunnot Oy:s dottersammanslutning Asunto-osakeyhtiö Laaksoankulma Kaarina, Asunto-osakeyhtiö Skanssin Seiska och Kiinteistöosakeyhtiö Vähähuhko. Av intressesammanslutningarna sammanställs förutom Kaarea Oy även Logomo Oy för första gången under räkenskapsperioden 2019.

Dottersammanslutningen TVT-Asunnot Oy köpte alla aktier i Asunto-osakeyhtiö Arolan Punarinta och sammanslogs med moderbolaget till koncernen TVT-Asunnot 31.12.2019.

Övriga ändringar

I och med ytterligare placeringar i Turun TeknologiaKiinteistö Oy och aktieemissionen har bolagets kapital förstärkts så att det i fortsättningen kan sammanställas med Åbo stads koncernbokslut som intressesammanslutning. Turun TeknologiaKiinteistö Oy ägs av Åbo stad och Turun Ammattikorkeakoulu Oy.

Korrigeringar av den föregående räkenskapsperiodens uppgifter

Periodiseringen av de väsentliga poster som ingår i resultatregleringar (not 33) har justerats för jämförelseårets del samtidigt som det totala beloppet har förblivit oförändrat. Skulder för vilka fastighetsinteckningar ställts som säkerhet (not 34) ur punkt lån från offentliga sammanslutningar har strukits koncernens inbördes skulder (inverkan 16,3 miljoner euro). Bland säkerheter för egen del (noter 35-37) har upptagits fastighetsinteckningar (inverkan 96,4 miljoner euro). I fråga om hyresansvar (not 38) har uppgiften för 2018 års del korrigerats som mervärdesskattefri (inverkan 42,9 miljoner euro). I övriga arrangemang som faller utanför balansräkningen (not 41) har man justerat ansvaret att återbetala mervärdesskatt (inverkan 8,5 miljoner euro).

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

6. Verksamhetsintäkter per uppgiftsområde

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Stadsdirektörens sektor	54 180 014,70	38 352 555,65	71 450 085,23	59 515 176,93
Fastighetssektorn	117 295 545,00	112 001 305,57	0,00	0,00
Stadsmiljösektorn	426 468 651,10	412 768 104,29	75 300 387,42	74 507 866,08
Välfärdssektorn	255 490 278,47	260 361 672,65	69 799 694,76	73 152 037,11
Bildningssektorn	61 862 921,14	57 513 680,82	24 062 455,54	24 477 261,09
Fritidssektorn	9 761 005,58	9 370 637,36	9 813 456,91	9 418 093,83
Övriga organ och sammanslutningar	60 278 914,39	61 300 542,73	31 912 443,91	31 286 236,81
Totala verksamhetsintäkter	985 337 330,37	951 668 499,07	282 338 523,77	272 356 671,85

7. Specifikation av skatteinkomster

	Åbo stad	
	2019	2018
Kommunal inkomstskatt	621 945 117,75	601 726 399,24
Fastighetsskatt	55 759 455,11	55 603 140,46
Andel av samfundsskatteintäkterna	107 347 412,80	97 196 078,26
Skatteinkomster sammanlagt	785 051 985,66	754 525 617,96

8. Specifikation av statsandelarna

	Åbo stad	
	2019	2018
Statsandelar för kommunens basservice (utan utjämnings)	223 989 960,00	221 452 301,00
Utjämnings av statsandelarna på basis av skatteinkomster	541 188,00	-1 027 344,00
Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturväsendet	37 189 815,00	35 955 453,00
Statsandelar sammanlagt	261 720 963,00	256 380 410,00

9. Specifikation av köp av tjänster

	Åbo stad	
	2019	2018
Köp av kundtjänster	357 961 489,26	346 751 560,53
Köp av övriga tjänster	262 397 661,18	256 281 918,33
Köp av tjänster sammanlagt	620 359 150,44	603 033 478,86

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

10. Stöd som beviljats fullmäktigegrupperna

	Åbo stad	
	2019	2018
Sannfinländarna	8 718,51	7 107,68
Centern i Finland	7 165,34	7 198,11
Blå framtid	0,00	1 016,80
Samlingspartiet	40 800,00	40 800,00
Finlands Socialdemokratiska Parti	28 800,00	28 800,00
Gröna förbundet	33 600,00	33 600,00
Vänsterförbundet	28 800,00	28 800,00
Svenska folkpartiet i Finland	3 033,00	2 527,00
Stöd som beviljats fullmäktigegrupperna sammanlagt	150 916,85	149 849,59

11. Grunderna för avskrivningar enligt plan

Sfm 12.11.2018 § 214 Grunderna för avskrivningsplanen

Ssn 10.12.2018 § 481 Anvisningar för bokföringen och beräkningen av avskrivningar av bestående aktiva

Avskrivningsplan för beräkningen av bestående aktiva tillgångar

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

UTVECKLINGSUTGIFTER	5 år
IMMATERIELLA RÄTTIGHETER	Linjär avskrivning år
Licensrättigheter för programvara	5 år
Övriga immateriella rättigheter	5 år
ÖVRIGA UTGIFTER MED LÅNG VERKNINGSTID	Linjär avskrivning år
Programvara (ej licenser)	5 år
Deltagande i vägprojekt för ett annat samfund	20 år
Deltagande i banprojekt för ett annat samfund	40 år
Deltagande i farledsprojekt för ett annat samfund	20 år
Ombyggnadskostnader för aktie- och hyreslägenheter	10 år
Övriga	5 år
FÖRSKOTTSBETALNINGAR	avskrivs ej
Förskott på immateriella tillgångar	
Förskott på andra långfristiga utgifter	

MATERIELLA TILLGÅNGAR

JORD- OCH VATTENOMRÅDEN	avskrivs ej
Jord- och vattenområden	
- jord- och vattenområden	
- fastigheternas anslutningsavgifter	

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

- hyresrättigheter för fastigheterna och anslutningsavgifter i anknytning till dessa

Uppskrivningar av jord- och vattenområden

BYGGNADER OCH KONSTRUKTIONER

Linjär avskrivning år

Bostadshus

- bostadsbyggnader av betong/stål 45 år
- bostadshus av trä 35 år
- grundläggande renoveringar 15 år

Förvaltnings- och anstaltsbyggnader

- förvaltnings- och anstaltsbyggnader av betong/stål 40 år
- förvaltnings- och anstaltsbyggnader av trä 30 år
- grundläggande renoveringar 15 år

Fabriks- och produktionsbyggnader

- fabriks- och produktionsbyggnader 30 år
- grundläggande renoveringar 15 år

Andra byggnader

- andra byggnader 15 år
- grundläggande renoveringar 15 år

Bergskydd och -tunnlar

40 år

FASTA KONSTRUKTIONER OCH ANLÄGGNINGAR

Linjär avskrivning år

Jord- och vattenkonstruktioner

- gator, vägar, torg, parker 20 år
- konstgjorda bassänger och regleringsbassänger, dammar 30 år
- broar, bryggor, badanläggningar 20 år
- andra jord- och vattenkonstruktioner 20 år
- vattendistributionsnätverk 30 år
- avloppsnät 30 år
- fjärrvärmenätet 20 år
- elledningar, transformatorstationer och apparatur för utebelysning 20 år

(annat som anknyter till gator, vägar och broar)

- telefontät, centralstation och undercentraler 12 år
- övriga rör- och kabelnät 20 år
- maskiner och apparater på vattenverk och andra verk 12 år
- anstaltsmaskiner och apparater för energiproduktion 20 år
- fasta lyft- och förflyttningar 20 år
- apparater för att styra trafiken 12 år
- andra fasta maskiner, anläggningar och konstruktioner 10 år

MASKINER OCH INVENTARIER

Linjär avskrivning år

- fartyg av järn 15 år
- fartyg av trä och andra flytande arbetsmaskiner 8 år
- tunga fordon (lastbilar, bussar, brandbilar etc.) 10 år
- andra transportmedel (personbilar, paketbilar, sjukbilar etc.) 5 år
- andra rörliga arbetsmaskiner 7 år
- personliga datorer och skrivare, terminalutrustning 3 år
- mini- och stordatorer, gemensamma skrivare samt nät 5 år
- övriga tunga maskiner 7 år
- övriga lätta maskiner 5 år
- sjukhus, sjukhuset-, hälsovård- och andra anläggningar 5 år

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

- möblering första gången 5 år
- övriga maskiner och materiel 3 år

ÖVRIGA MATERIELLA TILLGÅNGAR

Naturtillgångar	enligt bruk
Värde- och konstföremål	avskrivs ej
Övriga materiella tillgångar (s.k. odlade tillgångar)	5-20 v

FÖRSKOTTSBETALNINGAR OCH PÅGÅENDE ANSKAFFNINGAR

Förskottsbetalningar	avskrivs ej
Pågående anskaffningar	

PLACERINGAR

avskrivs ej

AKTIER OCH ANDELAR

12. Ändringar i avsättningar

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Pensionsavsättning 1.1	3 385 359,30	5 251 194,02	3 333 500,00	5 194 142,68
Avdrag	-598 972,24	-1 865 834,72	-584 190,20	-1 860 642,68
Pensionsavsättning 31.12	2 786 387,06	3 385 359,30	2 749 309,80	3 333 500,00
Avsättningar som beror på miljöskyddsplikter 1.1	3 674 302,75	3 470 928,31	3 674 302,75	3 470 928,31
Tillägg	1 850 000,00	1 100 000,00	1 850 000,00	1 100 000,00
Avdrag	-65 295,00	-896 625,56	-65 295,00	-896 625,56
Avsättningar som beror på miljöskyddsplikter 31.12	5 459 007,75	3 674 302,75	5 459 007,75	3 674 302,75
Rättegångsavsättning 1.1	189 193,83	71 392,18	189 193,83	71 392,18
Tillägg	514 751,00	189 193,83	514 751,00	189 193,83
Avdrag	-8 060,00	-71 392,18	-8 060,00	-71 392,18
Rättegångsavsättning 31.12	695 884,83	189 193,83	695 884,83	189 193,83
Avsättning för patientskadeansvar 1.1	10 838 021,69	9 944 433,46	0,00	0,00
Tillägg	8 557,70	893 588,22	0,00	0,00
Avdrag	-107 599,18	0,00	0,00	0,00
Avsättning för patientskadeansvar 31.12	10 738 980,20	10 838 021,69	0,00	0,00
Övriga avsättningar 1.1	114 217,19	125 000,00	114 217,19	125 000,00
Avdrag	-50 000,00	-10 782,81	-50 000,00	-10 782,81
Övriga avsättningar 31.12	64 217,19	114 217,19	64 217,19	114 217,19
Ändringar sammanlagt	1 543 382,28	-661 853,22	1 657 205,80	-1 550 249,40

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

13. Överlåtelsevinster- och förluster av tillgångar bland bestående aktiva

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Övriga verksamhetsintäkter				
Försäljningsvinster från försäljning av jord- och vattenområden	24 261 642,35	15 808 592,91	26 681 613,69	18 631 952,91
Försäljningsvinster från försäljning av byggnader	4 727 964,11	821 864,45	2 021 771,81	359 648,80
Andra försäljningsvinster	3 171 075,18	843 452,18	2 894 549,78	455 965,54
Försäljningsvinster sammanlagt	32 160 681,64	17 473 909,54	31 597 935,28	19 447 567,25
Övriga verksamhetskostnader				
Försäljningsförluster från försäljning av jord- och vattenområden	0,00	152 321,07	0,00	152 321,07
Övriga försäljningsförluster	659 959,46	70 244,93	4 155 061,79	59 600,00
Försäljningsförluster sammanlagt	659 959,46	222 566,00	4 155 061,79	211 921,07

14. Extraordinära intäkter och kostnader

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Extraordinära intäkter				
Återbetalning av Studentbystiftelsens lån som nedskrivits	0,00	0,00	7 606 026,19	0,00
Turun seudun sosiaali- ja terveystalvelukiinteistöt Oy, försäljningsvinst	76 296 479,42	0,00	0,00	0,00
Extraordinära intäkter sammanlagt	76 296 479,42	0,00	7 606 026,19	0,00

15. Specifikation av dividendintäkter och ränteintäkter från grundkapitalet

	Åbo stad	
	2019	2018
Dividendintäkter från sammanslutningar inom samma koncern	21 195 580,00	18 591 966,75
Dividendintäkter från andra bolag	1 102 042,42	1 040 096,51
Räntor på grundkapital från samkommuner	671,80	671,80
Sammanlagt	22 298 294,22	19 632 735,06

16. Ändringar i avskrivningsdifferensen

I Åbo stads avskrivningsdifferenser ingår inte avskrivningsdifferenser som gjorts av beskattningsrelaterade orsaker

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

17. Utgifter som inte bokförts som kostnader och kapitalrabatter

Inget att meddela

18. Uppskrivningar

Inget att meddela

19. Tillgångar och placeringar bland bestående aktiva

	Åbo stad	
	2019	2018
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter		
Anskaffningsutgift 1.1	17 476 080,41	17 349 467,32
Tillägg under räkenskapsperioden	153 922,31	843 950,49
Avdrag under räkenskapsperioden	-640 895,50	-717 337,40
Överföringar mellan posterna	37 860,80	0,00
Anskaffningsutgift 31.12	17 026 968,02	17 476 080,41
Ackumulerade avskrivningar 1.1	-14 130 893,44	-13 672 312,45
Ackumulerade avskrivningar och överlåtelse	619 645,50	717 337,40
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-1 166 903,37	-1 175 918,39
Ackumulerade avskrivningar 31.12	-14 678 151,31	-14 130 893,44
Bokslutsvärde 31.12	2 348 816,71	3 345 186,97
Övriga utgifter med lång verkningstid		
Anskaffningsutgift 1.1	41 492 121,73	36 269 966,43
Tillägg under räkenskapsperioden	4 145 029,51	3 017 616,66
Avdrag under räkenskapsperioden	-763 158,97	-669 289,66
Överföringar mellan posterna	57 604,31	2 873 828,30
Anskaffningsutgift 31.12	44 931 596,58	41 492 121,73
Ackumulerade avskrivningar 1.1	-27 873 450,35	-23 878 872,80
Ackumulerade avskrivningar och överlåtelse	618 930,78	669 289,66
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-4 563 472,93	-4 663 867,21
Ackumulerade avskrivningar 31.12	-31 817 992,50	-27 873 450,35
Bokslutsvärde 31.12	13 113 604,08	13 618 671,38
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar		
Anskaffningsutgift 1.1	112 298,42	2 534 907,11
Tillägg under räkenskapsperioden	405 137,89	74 437,62
Överföringar mellan posterna	-32 603,32	-2 497 046,31
Anskaffningsutgift 31.12	484 832,99	112 298,42
Bokslutsvärde 31.12	484 832,99	112 298,42

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

Materiella tillgångar		
Jord- och vattenområden		
Anskaffningsutgift 1.1	137 990 341,80	128 270 803,34
Tillägg under räkenskapsperioden	1 475 568,59	10 269 309,30
Avdrag under räkenskapsperioden	-232 758,60	-573 997,84
Överföringar mellan posterna	805 800,00	24 227,00
Anskaffningsutgift 31.12	140 038 951,79	137 990 341,80
Bokslutsvärde 31.12	140 038 951,79	137 990 341,80
Byggnader		
Anskaffningsutgift 1.1	785 900 343,12	762 527 529,67
Tillägg under räkenskapsperioden	6 349 806,70	8 110 939,00
Avdrag under räkenskapsperioden	-11 739 877,92	-804 091,51
Överföringar mellan posterna	875 392,75	16 065 965,96
Anskaffningsutgift 31.12	781 385 664,65	785 900 343,12
Akkumulerade avskrivningar 1.1	-565 241 842,23	-541 844 025,54
Akkumulerade avskrivningar och överlåtelse	11 739 877,92	803 740,31
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-24 599 692,05	-23 954 893,29
Nedskrivningar och returnering av dem	0,00	-246 663,71
Akkumulerade avskrivningar 31.12	-578 101 656,36	-565 241 842,23
Bokslutsvärde 31.12	203 284 008,29	220 658 500,89
Avskrivningsdifferens 1.1	18 404 976,93	19 281 465,88
Avdrag av avskrivningsdifferensen under räkenskapsperioden	-876 488,95	-876 488,95
Akkumulerad differens 31.12	17 528 487,98	18 404 976,93
Fasta konstruktioner och anläggningar		
Anskaffningsutgift 1.1	720 001 257,86	681 988 859,80
Tillägg under räkenskapsperioden	11 252 298,07	32 787 506,50
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	-1 042 509,20	-125 684,00
Avdrag under räkenskapsperioden	-32 487 986,78	-33 634,23
Överföringar mellan posterna	88 416,86	5 384 209,79
Anskaffningsutgift 31.12	697 811 476,81	720 001 257,86
Akkumulerade avskrivningar 1.1	-430 618 509,89	-409 044 086,66
Akkumulerade avskrivningar och överlåtelse	32 487 986,78	33 634,23
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-22 838 022,76	-21 608 057,46
Nedskrivningar och returnering av dem	-38 369,92	0,00
Akkumulerade avskrivningar 31.12	-421 006 915,79	-430 618 509,89
Bokslutsvärde 31.12	276 804 561,02	289 382 747,97
Avskrivningsdifferens 1.1	14 833 653,44	15 487 961,28
Ökning av avskrivningsdifferens under räkenskapsperioden	0,00	399 838,83
Avdrag av avskrivningsdifferensen under räkenskapsperioden	-1 068 282,35	-1 054 146,67
Akkumulerad differens 31.12	13 765 371,09	14 833 653,44

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

Maskiner och inventarier		
Anskaffningsutgift 1.1	87 285 644,98	83 794 799,76
Tillägg under räkenskapsperioden	5 157 049,71	4 688 642,87
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	-1 723 890,39	-72 000,00
Avdrag under räkenskapsperioden	-7 792 309,65	-2 299 900,43
Överföringar mellan posterna	1 200 000,00	1 174 102,78
Anskaffningsutgift 31.12	84 126 494,65	87 285 644,98
Ackumulerade avskrivningar 1.1	-71 501 270,25	-69 416 844,43
Ackumulerade avskrivningar och överlåtelse	7 792 309,65	2 299 900,43
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-4 522 500,52	-4 384 326,25
Ackumulerade avskrivningar 31.12	-68 231 461,12	-71 501 270,25
Bokslutsvärde 31.12	15 895 033,53	15 784 374,73
Övriga materiella tillgångar		
Anskaffningsutgift 1.1	3 200 422,77	3 090 529,77
Tillägg under räkenskapsperioden	110 499,54	109 893,00
Anskaffningsutgift 31.12	3 310 922,31	3 200 422,77
Ackumulerade nedskrivningar och returnering av dem	-11 868,55	0,00
Nedskrivningar och returnering av dem	0,00	-11 868,55
Bokslutsvärde 31.12	3 299 053,76	3 188 554,22
Förskottsbetalningar		
Anskaffningsutgift 1.1	850 566,13	861 093,13
Tillägg under räkenskapsperioden	1 185 000,00	300,00
Överföringar mellan posterna	-805 800,00	-10 827,00
Anskaffningsutgift 31.12	1 229 766,13	850 566,13
Bokslutsvärde 31.12	1 229 766,13	850 566,13
Pågående anskaffningar		
Anskaffningsutgift 1.1	15 159 782,67	24 485 168,55
Tillägg under räkenskapsperioden	40 643 068,52	14 614 664,87
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	-1 402 167,04	-925 590,23
Överföringar mellan posterna	-2 226 671,40	-23 014 460,52
Anskaffningsutgift 31.12	52 174 012,75	15 159 782,67
Bokslutsvärde 31.12	52 174 012,75	15 159 782,67
Placeringar		
Aktier i dottersammanslutningar		
Anskaffningsutgift 1.1	151 102 853,39	144 612 918,95
Tillägg under räkenskapsperioden	7 915 044,43	6 228 725,13
Avdrag under räkenskapsperioden	-5 310 899,15	0,00
Överföringar mellan posterna	-246 801,20	261 209,31
Anskaffningsutgift 31.12	153 460 197,47	151 102 853,39
Bokslutsvärde 31.12	153 460 197,47	151 102 853,39

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

Samkommunsandelar		
Anskaffningsutgift 1.1	54 483 160,97	54 483 160,97
Anskaffningsutgift 31.12	54 483 160,97	54 483 160,97
Bokslutsvärde 31.12	54 483 160,97	54 483 160,97
Aktier i intressesammanslutningar		
Anskaffningsutgift 1.1	1 579 254,60	1 842 361,77
Tillägg under räkenskapsperioden	42 102 946,32	990,60
Avdrag	-149 542,89	-170,18
Överföringar mellan posterna	187 960,40	-263 927,59
Anskaffningsutgift 31.12	43 720 618,43	1 579 254,60
Bokslutsvärde 31.12	43 720 618,43	1 579 254,60
Övriga aktier och andelar		
Anskaffningsutgift 1.1	6 218 374,98	5 911 288,75
Tillägg under räkenskapsperioden	0,00	406 399,59
Avdrag under räkenskapsperioden	-204 796,40	-102 031,64
Överföringar mellan posterna	58 840,80	2 718,28
Anskaffningsutgift 31.12	6 072 419,38	6 218 374,98
Akkumulerade nedskrivningar och returnering av dem	-204 637,05	-204 637,05
Nedskrivningar och returnering av dem	204 637,05	0,00
Bokslutsvärde 31.12	6 072 419,38	6 013 737,93
Masskuldebrevslånefordringar, övriga lånefordringar och andra fordringar		
Fordringar koncernsammanslutningar		
Anskaffningsutgift 1.1	585 726 005,32	584 146 284,62
Tillägg under räkenskapsperioden	7 856 026,19	10 613 699,00
Avdrag under räkenskapsperioden	-137 674 676,51	-9 033 978,30
Anskaffningsutgift 31.12	455 907 355,00	585 726 005,32
Bokslutsvärde 31.12	455 907 355,00	585 726 005,32
Fordringar övriga sammanslutningar		
Anskaffningsutgift 1.1	55 000 561,22	64 103 281,22
Tillägg under räkenskapsperioden	842 875,00	3 338 712,00
Avdrag under räkenskapsperioden	-53 788 511,21	-12 441 432,00
Anskaffningsutgift 31.12	2 054 925,01	55 000 561,22
Bokslutsvärde 31.12	2 054 925,01	55 000 561,22

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

20.-22. Ägande i andra företag

Sammanlutningar som Åbo stad har bestämmanderätt över

Namn	Hemort	Kommunens ägarandel %	Koncernens ägarandel %	Andel röst-rätter (%)	Koncernens andel av eget kapital (€)	Koncernens andel av främmande kapital (€)	Koncernens andel av räkenskapsperiodens resultat (€)
Dottersammanslutningar							
Bostads- och fastighetsaffärsverksamhet							
Koy Paakarlanpuisto	Åbo	46,7	66,7	66,7	1 818 536,48	47 804,22	-11 804,51
Koy Turun Monitoimihalli **	Åbo	60,3	60,3	87,0	14 773 161,43	2 854 866,18	2 124,53
Studentbystiftelsen i Åbo	Åbo		53,8	53,8	21 639 628,62	66 491 430,55	2 665 369,11
Koy Syvälahden koulu	Åbo	100	100	100	2 520,98	27 566 741,55	0,29
Koy Turun kaupunginteatteri	Åbo	100	100	100	2 881 825,93	38 601 514,97	0,12
Koy Yli-Maarian koulu	Åbo	100	100	100	2 503,59	21 200 659,73	0,80
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy	Åbo	56,7	56,7	56,7	19 502 375,87	70 948 641,04	0,00
Koncernen TVT Asunnot	Åbo	100	100	100	110 938 812,94	404 755 216,18	9 306 589,46
Koy Rukki	Åbo		52,0	52,0	60 138,51	6 875,61	2,36
Asoy Ristisompa	Åbo		51,0	51,0	224 962,74	416 302,26	0,22
Asoy Laaksolankulma Kaarina	S:t Karins		100	100	747 750,00	3 318 000,00	0,00
Asoy Skanssin Seiska	Åbo		100	100	2 500,00	0,00	0,00
Koy Turun Puistovalkama ***	Åbo	30,4	69,6	69,6	3 470 226,71	1 422 041,53	0,49
Koy Vähähuhko	Åbo		100	100	10 357 401,31	12 509,38	0,00
Turun Osakehuoneistot Oy	Åbo		100	100	3 406 876,07	9 314 183,68	345 047,59
Turun Palvelutilat Oy	Åbo		100	100	2 520,24	17 978 009,68	6,84
Turun Päiväkodit Oy	Åbo		100	100	3 223,50	2 314 662,71	723,50
Näringsverksamhet och annan affärsverksamhet							
Koncernen Turun Aikuisopiskolustussäätiö	Åbo		100	57,1	21 303 314,34	2 916 288,53	499 266,16
Koy Turun Artukaistentie 13	Åbo		100	100	6 633 949,90	2 793 901,24	0,00
Ruissalon Marjaniemi Oy	Åbo		100	100	-11 020,67	199 940,08	-15 396,93
Täsmäosaajat Oy	Åbo		100	100	-82 807,73	228 517,86	-36 580,36
Koncernen Oy Turku Energia Ab	Åbo	100	100	100	156 684 237,34	219 888 748,74	20 137 128,34
Turku Energia Sähköverkot Oy	Åbo		100	100	5 707 976,00	43 719 796,00	118 137,00
Turun Seudun Kaukolämpö Oy	Åbo		60,8	60,8	249 103,42	1 645 180,94	2 629,89
Koncernen Åbo Hamn Ab	Åbo	100	100	100	28 280 441,74	62 402 032,55	1 096 163,02
Turun Vapaavarasto Oy	Åbo		53,2	53,2	1 865 311,07	1 619 588,05	5 539,76
Myllykoti Oy	Åbo	100	100	100	847 830,20	656 227,91	180 838,01
Åbo Vattenförsörjning Ab	Åbo	100	100	100	32 194 630,21	114 312 391,27	1 125 509,13
Turun Seudun Puhdistamo Oy	Åbo	62,3	62,3	62,3	13 399 637,76	48 435 724,51	30 111,44
Turun Seudun Vesi Oy	Åbo	64,7	64,7	64,7	9 387 904,82	97 471 894,93	1,10
Lännen Tekstiilihuolto Oy	Åbo	75,8	75,8	75,8	1 149 421,79	878 407,78	-384 664,61
Åbo Stadstrafik Ab	Åbo	100	100	100	1 702 217,49	4 237 957,51	136 518,14
Koncernen Kuntec Oy	Åbo	100	100	100	5 111 635,89	5 229 042,45	-2 531 017,58
Flör Kukka ja Puutarha Oy (Kauppila Oy)	Åbo		100	100	47 243,52	866 161,58	-88 090,31
Åboregionens Byggnadsteknik Ab	Åbo	100	100	100	806 598,84	2 506,62	-79 759,39
Åbo Stadsteater Ab	Åbo	100	100	100	2 277 760,01	2 148 249,82	-369,05
Koncernen Turun Ammattikorkeakoulu Oy	Åbo	91,0	91,0	91,0	26 918 674,85	13 878 443,68	-44 749,25
Koneteknologiakeskus Turku Oy ****	Åbo	30,0	51,0	51,0	289 698,13	100 481,70	-21 668,11
Turku International Oy Ltd	Åbo	100	100	100	16 109,80	1 610,41	26 422,20
Koncernen Turku Science Park	Åbo	60,2	87,8	87,8	3 299 623,68	1 582 286,45	-273 452,85
Turun Seudun Kehitys Oy	Åbo		57,4	57,4	33 630,49	373 172,60	2 548,20
Turun teknologia- ja tiedepuisto Oy	Åbo		100,0	100,0	1 665,95	127,13	-834,05
Koncernen Arkea Oy	Åbo	98,5	98,5	98,5	2 961 574,64	9 682 385,41	-444 752,51
PASSAA palvelut Oy	Åbo		100,0	100	206 457,37	27 207,82	1 886,95
Stiftelsen Åbo 2029	Åbo			100	29 026 858,74	15 285,30	119 968,57
Logomon tapahtumatilat Oy	Åbo		51,0	51,0	5 533 284,34	7 932 858,47	74,26
Åbo City Data Ab	Åbo	100,0	100,0	100	578 164,00	19 012,34	-74 336,00
Turun musiikinopetus Oy	Åbo	100,0	100,0	100	37 406,65	17 950,53	-165 093,35

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

Samkommuner

Koncernen för Egentliga Finlands Sjukvårdstrikt	Åbo	30,5	30,5	30,5	57 031 312,35	100 826 863,26	94 230,69
Turun yliopistollisen keskussairaalan koulutus- ja tutkimussäätiö	Åbo		100	100	3 463 945,84	10 499,28	227 515,09
Turun yliopistollisen keskussairaalan koulutus- ja vapaa-ajanviettokeskuksen säätiö	Åbo		100	100	43 214,91	4 834,16	646,39
Västkostens Arbetshälsa Ab	Åbo		90,9	90,9	1 121 557,35	683 577,23	142 021,87
Puro Tekstiilihuolto Oy	Åbo		68,1	68,1	382 637,17	1 618 030,36	-43 738,21
Koncernen för Varsinais-Suomen Erityishuoltopiiri	Naskaria	39,2	39,2	39,2	2 206 017,33	9 145 497,08	263 850,16
Egentliga Finlands förbund	Åbo	41,5	41,5	41,5	758 268,06	567 870,47	295 286,07

Intressesammanslutningar

Koncernen för Egentliga Finlands sjukvårdstrikt							
2M-IT Oy (Medbit Oy)	Åbo		38,6	38,6	2 144 343,12	6 361 324,72	160 071,60
Kaarea Oy	Åbo		34,5	34,5	1 084 331,38	2 140 436,35	192 536,43
Koy Kuskinkuja	S:t Karins		31,6	31,6	528 023,52	14 610,55	3 352,94
FinnHEMS Oy	Vanda		20,0	20,0	2 000,00	0,00	0,00
Koncernen Oy Turku Energia Ab							
Svartisen Holding A/S	Åbo		34,7	34,7	24 666 745,88	80 747 011,03	2 291 685,96
Turun Seudun Energiantuotanto Oy	Åbo		39,5	39,5	22 723 841,18	118 930 646,88	7 221 054,06
Kolsin Voima Oy	Kotka		22,5	22,5	9 796 645,04	54 809 191,85	-764 387,96
Koncernen TVT Asunnot Oy							
As Oy Turun Karjakuja 56	Åbo		38,3	38,3	133 358,94	6 698,29	2,30
As Oy Tomikartio	Åbo		31,4	31,4	759 905,25	3 809,96	0,73
As Oy Talolankatu 6	Åbo		28,6	28,6	400 669,66	3 084,54	8,33
Koy Jyrkkälänpolku	Åbo		42,3	42,3	7 473,96	8 695 918,37	5,31
Koy Paakarlanpuisto	Åbo		20,0	20,0	545 533,67	14 340,55	-3 541,18
As Oy Turun Pernonpuisto	Åbo		40,0	40,0	297 993,69	20 668,16	3,78
Haritun Huolto Oy	Åbo		39,3	39,3	98 013,83	106 181,13	-20 383,67
Jäkärilän Huolto Oy	Åbo		25,5	25,5	95 338,67	29 522,68	1 883,40
Mesipolun Autokatos Oy	Åbo		23,5	23,5	6 032,70	3 266,27	8,96
Pernon Huolto Oy	Åbo		20,1	20,1	229,53	3 242,50	-2 191,91
As Oy Käsityömestari	Åbo		32,8	32,8	956 342,25	12 761,89	0,01
Kaarea-koncernen	Åbo		46,0	46,0	1 429 852,43	2 853 294,72	539 207,17
Kaarea Kunnossapito Oy	Åbo		100,0	100,0	1 376 571,95	29 591 663,40	537 448,62
Koy Myllysarka	Åbo	47,6	47,6	47,6	777 512,52	5 756,63	0,00
Sydvästra Finlands Avfallservice Ab	Åbo	23,0	23,0	23,0	3 896 005,00	2 021 997,21	123 266,72
Koncernen Turun TeknologiaKiinteistöt Oy	Åbo	47,9	47,9	47,9	57 428 920,40	110 942 589,16	-888 134,02
Koy Kupittaaan Asemakulma Oy	Åbo		100	100	51 357 785,03	430 845,65	86,23
Koy Biocity	Åbo		100	100	49 235 659,38	1 434 798,82	11,04
Koy Datacity	Åbo		99,4	99,4	34 602 974,72	16 824 702,51	-275,45
Koy ICT-City	Åbo		100,0	100,0	54 688 148,06	508 015,59	20,26
Koy Innovation City	Åbo		100,0	100,0	7 502 500,00	153 204,14	0,00
Koy Turun Datakulma	Åbo		100,0	100,0	1 922 176,18	335,60	649,99
Koy Electrocitcity	Åbo		100,0	100,0	19 884 694,39	2 404 889,49	2,35
Koy Trivium City	Åbo		100,0	100,0	15 196 398,84	1 110 168,79	0,27
Koy Kupittaaan Paviljonki	Åbo		100,0	100,0	527 918,37	96 237,49	0,38
Koy Sportcity (tidigare Cudos Oy)	Åbo		100,0	100,0	17 653 400,00	442 282,45	0,00
TScP Kehitys Oy	Åbo		100,0	100,0	1 699 011,93	29 682,36	-18 539,78
Koy Turun Puutarhakatu 14	Åbo		73,3	73,3	1 178 954,62	11 104,85	-5 320,11
Koy High Tech City	Åbo		100,0	100,0	5 417 227,96	464 562,89	25,31
Koy Pharma City	Åbo		100,0	100,0	23 452 515,26	676 641,52	109 710,68
Koy Infracity	Åbo		100,0	100,0	414 500,00	897,51	0,00
Joki Turku Oy	Åbo		100,0	100,0	-21 997,64	44 587,97	-121 977,64
Koy Industringcity	Åbo		100,0	100,0			
Varissuon Lämpö Oy	Åbo	2,5	24,3	24,3	1 759 397,35	218 793,22	-5 034,69
Akseli Kiinteistöpalvelut Oy	Åbo	2,1	23,4	23,4	559 241,77	738 360,26	4 910,25
Kiertomaa Oy	Åbo		49,0	49,0	155 243,20	817 434,06	233 426,80
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy (Vaso)							
As Oy Puolalanpuisto	Åbo		25,4	25,4	410 472,18	3 454,46	-161,99
Puhdaspalvelu Fi Oy	Åbo		23,1	23,1	18 645,06	241 853,20	4 576,35
Logomo Oy	Åbo		39,0	39,0	1 810,23	357 132,59	630,10

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

SAMMANSLUTNINGAR SOM INTE SAMMANSTÄLLS

Dottersammanslutningar

Koy Paashuolto	Åbo	75,5	75,5	75,5	143 325,39	9 559,79	-659,57
Turku Touring Oy	Åbo	72,5	72,5	72,5	448 472,71	732 072,13	2 385,06
Turun kaupungin Työterveyshuolto Oy	Åbo	100	100	100	6 495,00	0,00	0,00
Pilot Turku Oy ▫	Åbo	64,9	64,9	64,9			
Ikituuri Oy ▫▫▫	Åbo		100,0	100,0			
Turun TAITO-Koulutus Oy, ▫▫▫	Åbo	80,0	80,0	80,0			

Stiftelser

Stiftelsen Forum Marinum	Åbo		17,5	50,0	9 013,21	134 818,16	19 478,41
Stiftelsen för Museifartyget Sigyn	Åbo		50,0	66,7	135 874,12	46 525,77	-11 181,14
Stiftelsen för Åbo musikfestspel	Åbo		100	100	78 852,39	208 578,58	10 605,43

Samkommuner

Kärkulla samkommun	Kirjala	3,1	3,1	3,1	350 742,98	1 181 761,96	5 919,50
--------------------	---------	-----	-----	-----	------------	--------------	----------

Intressesammanslutningar

Koy Turun Autopiha	Åbo	40,2	40,2	40,2	570 809,26	786,41	2,65
Koy Ilpoisten Liikekeskus	Åbo	35,1	35,1	35,1	219 565,24	65 344,66	1 157,73
Koy Turun Kaskenlinna	Åbo	49,9	49,9	49,9	5 590,40	7 814 605,99	0,00
Turun Kauppaopetussäätiö*****	Åbo				7 679 170,32	516 021,86	201 192,36

Underkoncernens dotterbolags andelar av kapitalet och räkenskapsperiodens resultat ingår i moderns tal.

*) Koncernägarandelen (%) för ett bolag som hör till underkoncernen är underkoncernens ägarandel (%).

**) Sammanställd enligt koncernens rösträtter.

***) Koncernens ägarandel är 100 %.

****) Aikuiskoulutussäätiö äger 11,6 %, då Åbokoncernens ägarandel i procent är sammanlagt 92,6 %.

*****) Sammanställs med dotterbolagen under jämna år, annars som intressebolag.

▫) Bolaget har inte lämnat in uppgifter till koncernen för sammanställning.

▫▫▫) Bolaget har inte lämnat in bokslutsuppgifter.

▫▫) Bolaget sammanställs första gången i koncernbokslutet då den förlängda räkenskapsperioden tar slut 31.12.2020.

▫▫▫▫) Bolagets räkenskapsperiod avslutas 29.2.2020.

23. Specifikation av fordringar

Åbo stad

	2019	2019	2018	2018
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Fordringar från dottersammanslutningar				
Kundfordringar	0,00	947 129,80	0,00	1 306 795,02
Lånefordringar	0,00	45 795 486,70	0,00	52 926 505,68
Övriga fordringar	0,00	0,00	0,00	2 496,29
Resultatregleringar	0,00	5 908 691,72	0,00	6 587 476,88
Sammanlagt	0,00	52 651 308,22	0,00	60 823 273,87
Fordringar av samkommuner som staden är medlem i				
Kundfordringar	0,00	672 440,50	0,00	674 062,03
Resultatregleringar	0,00	652 231,10	0,00	1 005 659,17
Sammanlagt	0,00	1 324 671,60	0,00	1 679 721,20
Fordringar av intressesammanslutningar och övriga				

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

ägarintressesammanslutningar				
Kundfordringar	0,00	253 873,18	0,00	68 374,95
Resultatregleringar	0,00	50 936,54	0,00	116 820,05
Sammanlagt	0,00	304 809,72	0,00	185 195,00
Fordringar från övriga				
Kundfordringar	0,00	14 668 563,55	0,00	13 310 415,58
Lånefordringar	299 465,79	10 893,82	79 745,78	200 000,00
Övriga fordringar	4 343 009,06	11 790 274,81	2 532 930,00	13 567 808,26
Resultatregleringar	0,00	11 921 125,43	0,00	16 108 693,61
Sammanlagt	4 642 474,85	38 390 857,61	2 612 675,78	43 186 917,45
Fordringar sammanlagt	4 642 474,85	92 671 647,15	2 612 675,78	105 875 107,52

24. Väsentliga poster som ingår i resultatregleringar

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Långfristiga resultatregleringar				
Övriga resultatregleringar	6 701 901,15	5 701 608,56	0,00	0,00
Långfristiga resultatregleringar sammanlagt	6 701 901,15	5 701 608,56	0,00	0,00
Kortfristiga resultatregleringar				
Räntor som överförs	965 744,51	1 162 261,10	5 656 528,87	6 018 275,94
Understöd och bidrag av staten	7 791 112,68	7 463 497,23	5 522 644,70	4 730 846,16
NTM-centralen, kostnader för flyktingar och återinvandrare	3 072 147,13	3 014 731,16	3 072 147,13	3 014 731,16
Tilläggsfakturering sjukvårdsdistriktet	271 304,00	546 946,78	390 598,14	787 442,85
Ersättning av Fpa för arbetshälsovården	1 439 483,98	962 341,85	0,00	0,00
Statsandelar/investeringsstöd	6 701 901,15	5 697 041,07	0,00	0,00
Grundläggande renovering av Puolalan koulu, kompensationsfaktura	0,00	5 323 972,75	0,00	5 323 972,75
Övriga resultatregleringar	7 259 446,84	8 759 351,48	3 891 065,95	3 943 380,85
Kortfristiga resultatregleringar sammanlagt	27 501 140,29	32 930 143,41	18 532 984,79	23 818 649,71
Resultatregleringar sammanlagt	34 203 041,44	38 631 751,98	18 532 984,79	23 818 649,71

* I gruppen övriga resultatregleringar ingår poster, som separat inte är betydande

25. Specifikation av eget kapital

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Grundkapital 1.1	601 956 248,89	601 956 248,89	601 956 248,89	601 956 248,89
Grundkapital 31.12	601 956 248,89	601 956 248,89	601 956 248,89	601 956 248,89
Föreningars och stiftelsers grundkapital				
Grundkapital 1.1	29 002 943,29	2 943,29	0,00	0,00
Tillägg	12 841,74	29 000 000,00	0,00	0,00
Grundkapital 31.12	29 015 785,03	29 002 943,29	0,00	0,00

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

Övriga egna fonder				
Fond för placerat fritt kapital 1.1	3 768 313,33	3 768 313,33	0,00	0,00
Fond för placerat fritt kapital 31.12	3 768 313,33	3 768 313,33	0,00	0,00
Byggfonden 1.1	23 739 537,30	23 739 537,30	0,00	0,00
Byggfonden 31.12	23 739 537,30	23 739 537,30	0,00	0,00
Fond för bostadshus 1.1	6 647 500,00	6 647 500,00	0,00	0,00
Fond för bostadshus 31.12	6 647 500,00	6 647 500,00	0,00	0,00
Fond V-L 1.1	7 211 238,88	7 211 238,88	0,00	0,00
Fond V-L 31.12	7 211 238,88	7 211 238,88	0,00	0,00
Fond för bostadsrättsbostäder 1.1	19 853 867,26	18 191 678,45	0,00	0,00
Tillägg	2 790 729,22	1 848 396,96	0,00	0,00
Avdrag	-19 996,49	-186 208,15	0,00	0,00
Fond för bostadsrättsbostäder 31.12	22 624 599,99	19 853 867,26	0,00	0,00
Kapital för skadefonden 1.1	22 672,24	97 680,23	22 672,24	97 680,23
Överföringar från fonden	0,00	-75 007,99	0,00	-75 007,99
Skadefondens kapital 31.12	22 672,24	22 672,24	22 672,24	22 672,24
Övriga fonder 1.1	9 614 499,78	9 639 151,62	0,00	0,00
Avdrag	-72 035,79	-24 651,83	0,00	0,00
Övriga fonder 31.12	9 542 464,00	9 614 499,78	0,00	0,00
Övriga egna fonder sammanlagt 31.12	73 556 325,74	70 857 628,79	22 672,24	22 672,24
Överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder 1.1	316 945 388,00	350 610 525,01	208 270 994,08	256 071 483,03
Överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12	316 945 388,00	350 610 525,01	208 270 994,08	256 071 483,03
Räkenskapsperiodens över-/underskott	50 585 074,88	-33 665 137,01	-36 451 464,17	-47 800 488,95
Eget kapital sammanlagt	1 072 058 822,54	1 018 762 208,97	773 798 451,04	810 249 915,21

I stadens tidigare räkenskapsperioder ingår som extraordinära och exceptionella poster överföringen av vattenförsörjningens fond för anslutningsavgifter, försäljningsvinster och -förluster som följd av bolagiseringen av stadens affärsverksamhet samt nedskrivning av egendom för sammanlagt ca 173,8 miljoner euro.

26. Specifikation av avskrivningsdifferensen, reserver och uppskjutna skatter

	Koncernen	
	2019	2018
Avskrivningsdifferens 1.1	46 971 833,91	45 173 273,34
Ändring i avskrivningsdifferensen	363 280,11	1 798 560,58

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

Avskrivningsdifferens 31.12	47 335 114,02	46 971 833,91
Reserver 1.1	31 235 026,37	28 134 904,33
Förändring av reserver under räkenskapsperioden	2 386 617,42	3 100 122,04
Reserver 31.12	33 621 643,79	31 235 026,37
Uppskjutna skatteskulder 1.1	36 241 754,11	33 127 925,99
Baserat på bokslutsdispositioner		
Beror på sammanställningsåtgärder	7 824 986,66	6 420 424,17
Ingår i koncernsammanlutningarnas bokslut	28 416 767,45	26 707 501,83
Ändring under perioden	2 847 448,43	3 113 828,11
Beror på sammanställningsåtgärder	780 125,47	1 404 562,50
Ingår i koncernsammanlutningarnas bokslut	2 067 322,96	1 709 265,62
Uppskjutna skatteskulder 31.12	39 089 202,54	36 241 754,11
Beror på sammanställningsåtgärder	8 605 112,13	7 824 986,66
Ingår i koncernsammanlutningarnas bokslut	30 484 090,41	28 416 767,45
Uppskjutna skattefordringar 1.1	1 512 837,92	1 513 504,84
Ändring under perioden	-33 680,76	-666,92
Uppskjutna skattefordringar 31.12	1 479 157,16	1 512 837,92

27. Långfristiga skulder, som förfaller senare än om fem års tid

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	755 087 907,41	641 212 081,85	155 777 777,79	160 000 000,01
Lån från offentliga samfund	94 739 359,61	105 860 283,43	71 504 963,00	71 522 957,00
Lån från övriga kreditgivare	275 125,46	25 125,46	0,00	0,00
Sammanlagt	850 102 392,48	747 097 490,74	227 282 740,79	231 522 957,01

28. Masskuldebrevslån

	Åbo stad	
	2019	2018
City of Turku JVK 7.3.2019	0,00	50 000 000,00
ränta % EUR 6/360 + 0,36		
bullet		
City of Turku JVK 12.4.2021	50 000 000,00	50 000 000,00
ränta % EUR 3/360 + 0,20		
bullet		
City of Turku JVK 17.3.2020	30 000 000,00	30 000 000,00
ränta % EUR 3/360 + 0,15		
bullet		
Masskuldebrevslån sammanlagt	80 000 000,00	130 000 000,00

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

29. Avsättningar

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Pensionsavsättningar	2 786 387,06	3 385 359,30	2 749 309,80	3 333 500,00
Avsättningar som beror på miljöskyddsplikter	5 459 007,75	3 674 302,75	5 459 007,75	3 674 302,75
Rättegångsavsättning	695 884,83	189 193,83	695 884,83	189 193,83
Avsättning för patientskadeansvar	10 738 980,20	10 838 021,69	0,00	0,00
Övriga avsättningar	64 217,19	114 217,19	64 217,19	114 217,19
Avsättningar sammanlagt	19 744 477,03	18 201 094,75	8 968 419,57	7 311 213,77

30. Räntefritt främmande kapital

	Åbo stad			
	2019 Långfristiga	2019 Kortfristiga	2018 Långfristiga	2018 Kortfristiga
Skulder till dottersammanslutningar				
Skulder till leverantörer	0,00	12 342 064,96	0,00	16 548 350,59
Övriga skulder	27 800,38	0,00	27 800,38	0,00
Övriga skulder, anslutningsavgifter	75 946,61	0,00	75 946,61	0,00
Räntor som överförs	0,00	3 980,34	0,00	5 938,33
Resultatregleringar	0,00	1 194 211,08	0,00	169 393,56
Sammanlagt	103 746,99	13 540 256,38	103 746,99	16 723 682,48
Skulder till samkommuner som staden är medlem i				
Skulder till leverantörer	0,00	5 546 907,15	0,00	4 837 846,43
Övriga skulder	100 800,00	33 600,00	134 400,00	33 600,00
Övriga skulder, anslutningsavgifter	1 663,16	0,00	1 663,16	0,00
Resultatregleringar	0,00	4 439 343,00	0,00	2 553 909,29
Sammanlagt	102 463,16	10 019 850,15	136 063,16	7 425 355,72
Skulder till ägar- och övriga ägarintressesammanslutningar				
Skulder till leverantörer	0,00	1 145 217,15	0,00	94 346,81
Övriga skulder, anslutningsavgifter	38 231,86	0,00	38 231,86	0,00
Resultatregleringar	0,00	24 543,31	0,00	0,00
Sammanlagt	38 231,86	1 169 760,46	38 231,86	94 346,81
Skulder till andra				
Skulder till leverantörer	0,00	56 562 810,42	0,00	51 844 731,79
Övriga skulder	8 563 547,88	18 183 921,03	8 613 519,25	18 693 505,52
Erhållna förskott	0,00	258 204,35	0,00	280 597,60
Övriga skulder, anslutningsavgifter	12 170 954,60	0,00	12 170 954,60	0,00
Räntor som överförs	0,00	1 662 847,88	0,00	1 565 652,45
Resultatregleringar	360 071,82	76 369 682,40	463 770,76	75 761 053,11
Sammanlagt	21 094 574,30	153 037 466,08	21 248 244,61	148 145 540,47
Lång- och kortfristiga räntefria skulder sammanlagt	21 339 016,31	177 767 333,07	21 526 286,62	172 388 925,48

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

31. Checkkontolimit

	Åbo stad	
	2019	2018
Limit för checkkonto med kredit 31.12	4 000 000,00	4 000 000,00
Summa som inte använts av den	4 000 000,00	4 000 000,00

32. Specifikation av övriga skulder

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Anslutningsavgifter	53 866 146,63	53 777 402,81	12 286 796,23	12 286 796,23
Övriga långfristiga skulder	11 216 681,02	11 287 305,96	8 692 148,26	8 775 719,63
Anslutningsavgifter och övriga långfristiga skulder sammanlagt	65 082 827,65	65 064 708,77	20 978 944,49	21 062 515,86

33. Väsentliga poster som ingår i resultatregleringar

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Väsentliga långfristiga resultatregleringar				
Intern vinst för Turun Teknologiaikiinteistöt Oys bestående aktiva	0,00	5 339 289,82	0,00	0,00
Övrigt resultatregleringar	360 071,82	463 770,76	360 071,82	463 770,76
Långfristiga resultatregleringar sammanlagt	360 071,82	5 803 060,58	360 071,82	463 770,76
Väsentliga kortfristiga resultatregleringar				
Ränteperiodiseringar	3 741 940,07	3 763 022,63	1 666 828,22	1 571 590,78
Periodisering av semesterlöneskulder och lönebikostnader	99 293 826,63	85 902 859,06	61 013 715,85	56 253 790,82
Periodisering av övriga löner och lönebikostnader	8 759 948,51	21 600 104,03	3 522 092,84	5 254 535,08
Stöd, understöd och bidrag av staten	12 334 665,75	14 000 005,27	5 667 861,31	6 571 120,31
Övriga stöd, bidrag och ersättningar	652 437,60	0,00	651 937,60	0,00
Tilläggsfakturering sjukvårdsdistriktet	3 083 505,50	1 741 045,23	4 439 343,00	2 506 594,19
Periodiseringar av försäkringsavgifter	1 263 543,86	1 378 446,97	0,00	0,00
Skatteskulder	127 613,43	2 879 180,62	0,00	2 048 696,77
Inkomstförskott	3 032 972,14	3 375 716,31	534 088,19	503 345,21
Leasingkostnader	391 564,91	393 300,41	0,00	0,00
Förskott på statsandelar	0,00	513 024,76	0,00	0,00
ICT-stöd för beredningen av landskapsärendet 2019	910 813,78	1 281 958,42	0,00	0,00
Fastighetsskatt	1 081 753,69	0,00	1 081 753,69	0,00
* Övriga resultatregleringar	11 271 460,32	11 031 172,66	5 116 987,31	5 346 273,58
Kortfristiga resultatregleringar sammanlagt	145 946 046,17	147 859 836,38	83 694 608,01	80 055 946,74
Resultatregleringar sammanlagt	146 306 117,99	153 662 896,96	84 054 679,83	80 519 717,50

* I gruppen övriga resultatregleringar ingår poster, som separat inte är betydande

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

NOTER ANGÅENDE SÄKERHETER, ANSVARSFÖRBINDELSER OCH ARRANGEMANG SOM INTE HAR TAGITS MED I BALANSRÄKNINGEN

34. Skulder för vilka fastighetsinteckningar eller aktier ställts som säkerhet

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Skulder för vilka fastighetsinteckningar ställts som säkerhet				
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	363 309 548,88	338 927 327,49	0,00	0,00
Inteckningar som ställts som säkerhet	729 119 909,03	684 445 147,03	0,00	0,00
Lån från offentliga samfund	60 122 860,89	68 527 289,62	0,00	0,00
Inteckningar som ställts som säkerhet	323 435 351,75	323 035 351,75	0,00	0,00
Inteckningar som ställts som säkerhet sammanlagt	1 052 555 260,78	1 007 480 498,78	0,00	0,00

35. - 37. Säkerheter

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Säkerheter för egen del				
Värdepapper som ställts som säkerhet	5 422 736,51	1 663 278,20	0,00	0,00
Övriga säkerheter som ställts som säkerhet	108 996 133,19	116 978 694,05	12 500,00	12 500,00
Sammanlagt	114 418 869,70	118 641 972,25	12 500,00	12 500,00
Säkerheter som ställts för andra				
Värdepapper som ställts som säkerhet	25 779 001,70	25 866 418,77	0,00	0,00
Övriga säkerheter som ställts som säkerhet	41 882 886,27	41 107 569,19	0,00	0,00
Sammanlagt	67 661 887,97	66 973 987,96	0,00	0,00
Säkerheter sammanlagt	182 080 757,67	185 615 960,21	12 500,00	12 500,00

38. Hyresansvar

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Hyresansvar sammanlagt	465 986 777,91	327 552 903,64	351 870 877,70	354 926 346,95
Andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	47 565 241,79	29 753 685,29	33 427 678,80	32 369 551,68
Låneansvar, Kiinteistö Oy Turun Kaskenlinna	8 111 993,20	8 712 881,59	8 111 993,20	8 712 881,59
Leasingansvar sammanlagt	50 663 078,28	48 562 037,62	31 008 526,16	26 161 387,64
Andel som betalas nästa räkenskapsperiod	8 723 760,90	8 655 406,60	5 755 661,93	5 315 283,93
Av leasingansvaren finansieringsleasingansvar i anslutning till fastigheter	14 705 530,06	14 975 368,30	14 705 530,06	14 975 368,30
Hyresansvar sammanlagt	524 761 849,39	384 827 822,86	390 991 397,06	389 800 616,18

Leasingavtalen innehåller inga väsentliga ansvar som skulle hänföra sig till uppsägnings- och inlösningsvillkor.

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

39. - 40. Ansvarsförbindelser

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Borgensförbindelser				
Borgen för sammanslutningar inom samma koncern				
Kvarstående kapital	0,00	0,00	269 850 436,53	279 494 008,73
För andras del				
Kvarstående kapital	6 659 168,61	7 108 678,00	6 659 168,61	7 108 678,00
Borgensförbindelser sammanlagt	6 659 168,61	7 108 678,00	276 509 605,14	286 602 686,73
Övriga borgens- och ansvarsförbindelser sammanlagt				
Utställningssäkerheter				
Kvarstående kapital	277 500,00	703 300,00	277 500,00	703 300,00
Övriga borgensansvar sammanlagt	277 500,00	703 300,00	277 500,00	703 300,00
Övriga borgens- och ansvarsförbindelser sammanlagt	6 936 668,61	7 811 978,00	276 787 105,14	287 305 986,73

Åbo stad

	2019	2018
Åbos andel av garanticentralens borgensansvar 31.12	1 151 868 984,00	1 082 806 397,00
Andel som eventuellt täcker Åbos andel ur garanticentralens fond 31.12	757 853,00	695 653,15

41. Övriga arrangemang utanför balansräkningen

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Avtalsansvar				
Skyldigheter som markanvändningsavtalet ger upphov till	24 977 980,00	20 766 950,00	24 977 980,00	20 766 950,00
Andel som riktas till nästa räkenskapsperiod	22 480 545,71	19 910 036,00	22 480 545,71	19 910 036,00
Returneringsansvar som ingår i avtal	1 057 291,62	1 481 595,48	0,00	0,00
Långfristiga investeringsavtal	8 076 890,33	14 300 307,00	8 076 890,33	14 300 307,00
Samarbete och partnerskapsavtal				
Avtalsansvar sammanlagt	34 112 161,95	36 548 852,48	33 054 870,33	35 067 257,00
Ansvar att återbetala mervärdesskatt	29 339 652,31	27 380 226,38	0,00	12 945,00
Självfinansieringsansvar för projekten vid Åbo yrkeshögskola	5 601 573,00	5 806 265,00	0,00	0,00
Bankgarantier för arbete och garantitid	187 534,94	223 384,94	0,00	0,00
Pensionsansvar för Åbo Hamn Ab	3 630 547,05	3 909 819,90	0,00	0,00
Övrigt ekonomiskt ansvar	80 084,00	80 084,00	0,00	0,00
Ränteswapavtal grupp 1				
Med ränteswapavtalen skyddas hela låneportföljen. Med ränteswapavtalen har man ändrat räntorna till fasta.				
Det senaste avtalet förfaller 2.4.2046.				

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

Avtalet förfaller 21.11.2025				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-2 539 901,00	-2 550 263,00	-2 539 901,00	-2 550 263,00
Ränta betalas	3,838	3,838	3,838	3,838
Räntan fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån
Avtalet förfaller 15.2.2025				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-2 379 163,00	-1 189 185,00	-2 379 163,00	-1 189 185,00
Ränta betalas	0,696	0,696	0,696	0,696
Räntan fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 30.9.2038 4)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	10 000 000,000	10 000 000,000	10 000 000,000	10 000 000,000
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-6 657 285,89	-5 156 138,91	-6 657 285,89	-5 156 138,91
Ränta betalas	4,045	4,045	4,045	4,045
Räntan fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån
Avtalet förfaller 30.9.2020				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-225 890,07	-457 684,23	-225 890,07	-457 684,23
Ränta betalas	0,600	0,600	0,600	0,600
Räntan fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 15.1.2021				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-316 865,65	-467 666,71	-316 865,65	-467 666,71
Ränta betalas	0,439	0,439	0,439	0,439
Räntan fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 2.12.2019				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	0,00	50 000 000,00	0,00	50 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	0,00	-123 445,89	0,00	-123 445,89
Ränta betalas		-0.055		-0.055
Räntan fås		Euribor 3 mån		Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 7.5.2020				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-286 013,00	-827 078,00	-286 013,00	-827 078,00
Ränta betalas	2,431	2,431	2,431	2,431
Räntan fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 18.6.2022 1)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-7 097 788,91	-4 603 039,92	-7 097 788,91	-4 603 039,92
Ränta betalas	1,355	1,355	1,355	1,355
Räntan fås	Euribor 1 mån	Euribor 1 mån	Euribor 1 mån	Euribor 1 mån

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

Avtalet förfaller 15.1.2026				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-2 059 362,70	-1 213 997,17	-2 059 362,70	-1 213 997,17
Ränta betalas	0,976	0,976	0,976	0,976
Räntan fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 2.4.2046				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-4 558 086,53	958 752,15	-4 558 086,53	958 752,15
Ränta betalas	1,208	1,208	1,208	1,208
Räntan fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 28.1.2022				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-489 022,65	-507 171,60	-489 022,65	-507 171,60
Ränta betalas	0,421	0,421	0,421	0,421
Räntan fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 7.3.2025				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-1 608 725,00	-996 708,00	-1 608 725,00	-996 708,00
Ränta betalas	0,817	0,817	0,817	0,817
Räntan fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 15.5.2024				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-398 282,00	-373 889,00	-398 282,00	-373 889,00
Ränta betalas	0,459	0,459	0,459	0,459
Räntan fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån
Avtalet förfaller 7.5.2024				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	40 000 000,00	0,00	40 000 000,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-851 144,00	0,00	-851 144,00	0,00
Ränta betalas	-0,016		-0,016	
Räntan fås	Euribor 3 mån		Euribor 3 mån	
Avtalet förfaller 13.3.2024 (TVT Asunnot Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-1 395 976,45	-885 391,35	0,00	0,00
Ränta betalas	1,360	1,360		
Räntan fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Avtalet förfaller 31.8.2035 (TVT Asunnot Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-2 659 421,15	-1 657 587,81	0,00	0,00
Ränta betalas	2,025	2,025		
Räntan fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

Avtalet förfaller 24.6.2035 (TVT Asunnot Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-2 334 085,35	-1 344 143,56	0,00	0,00
Ränta betalas	1,885	1,885		
Räntan fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Avtalet förfaller 12.9.2044 (TYS)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	25 000 000,00	25 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-8 766 493,59	-4 523 258,37	0,00	0,00
Ränta betalas	1,870	1,870		
Räntan fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån		
Avtalet förfaller 15.1.2044 (Åbo Energi Ab)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	11 400 000,00	14 500 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-7 589 754,00	-5 930 582,00	0,00	0,00
Ränta betalas	3,906	3,906		
Räntan fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån		
Avtalet förfaller 17.12.2019 (Turun Seudun Puhdistamo Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	0,00	30 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	0,00	-107525.65	0,00	0,00
Ränta betalas		0,058		
Räntan fås		Euribor 3 mån		
Avtalet förfaller 22.9.2036 (Turun Seudun Puhdistamo Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	16 585 365,00	17 560 975,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	4 967 974,00	4 395 783,97	0,00	0,00
Ränta betalas	Euribor 6 mån - 2,75	Euribor 6 mån - 2,75		
Räntan fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Avtalet förfaller 6.1.2025 (Turun Seudun Puhdistamo Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	200 408,20	229 480,20	0,00	0,00
Ränta betalas	4,390	4,390		
Räntan fås	4,780	4,780		
Avtalet förfaller 15.8.2031 (Turun Seudun Vesi Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	50 000 000,00	50 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-4 776 466,23	-876 251,06	0,00	0,00
Ränta betalas	0,000/1,350	0,000/1,350		
Räntan fås	0,680/ Euribor 3 mån	0,680/ Euribor 3 mån		
Avtalet förfaller 10.12.2040 (Turun Seudun Vesi Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	30 000 000,00	30 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-12 229 326,62	-7 362 624,83	0,00	0,00
Ränta betalas	2,500	2,500		
Räntan fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån		

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

Avtalet förfaller 11.3.2024 (Turun Vapaavarasto Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	1 750 000,00	1 750 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-58 649,00	-51 760,00	0,00	0,00
Ränta betalas	1,100	1,100		
Räntan fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Ränteswapavtal grupp 2				
Gjort för att ändra den fasta räntan för ett lån av motsvarande belopp till rörlig ränta.				
Avtalet förfaller 2.12.2043 2) 5)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	11 756 373,60	8 415 793,08	11 756 373,60	8 415 793,08
Ränta betalas	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån
Räntan fås	3,680	3,680	3,680	3,680
Ränteswapavtal grupp 3				
Ränteswapavtal som träder i kraft i framtiden skyddar hela låneportföljen. Med ränteswapavtal ändras de rörliga räntorna till fasta räntor.				
Avtalen träder i kraft tidigast 17.2.2018 och förfaller senast 5.9.2051				
Avtalet förfaller 30.9.2050 3) 4) (börjar 30.9.2020)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-14 737 373,91	-7 736 923,43	-14 737 373,91	-7 736 923,43
Ränta betalas	2,120	2,120	2,120	2,120
Räntan fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 7.5.2023 (börjar 7.5.2020)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-1 052 398,00	-319 530,00	-1 052 398,00	-319 530,00
Ränta betalas	0,404	0,404	0,404	0,404
Räntan fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 5.6.2026 (börjar 7.6.2021)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	40 000 000,00	0,00	40 000 000,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-386 260,00	0,00	-386 260,00	0,00
Ränta betalas	0,171		0,171	
Räntan fås	Euribor 3 mån		Euribor 3 mån	
Avtalet förfaller 22.8.2050 (börjar 20.8.2020)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	50 000 000,00	0,00	50 000 000,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	6 665 380,83	0,00	6 665 380,83	0,00
Ränta betalas	0,163		0,163	
Räntan fås	Euribor 6 mån		Euribor 6 mån	

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

Avtalet förfaller 21.8.2051 (börjar 20.8.2021)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	50 000 000,00	0,00	50 000 000,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	6 960 843,22	0,00	6 960 843,22	0,00
Ränta betalas	0,160		0,160	
Räntan fås	Euribor 3 mån		Euribor 3 mån	
Avtalet förfaller 22.9.2036 (Turun Seudun Puhdistamo Oy) (börjar 22.9.2026)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	9 756 095,00	9 756 095,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-1 401 029,16	-788 961,97	0,00	0,00
Ränta betalas	3,480	3,480		
Räntan fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Avtalet förfaller 23.10.2031 (Turun Seudun Puhdistamo Oy) (börjar 23.10.2020)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	10 500 000,00	0,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	606 949,00	0,00	0,00	0,00
Ränta betalas	-0,170			
Räntan fås	Euribor 6 mån			
Avtalet förfaller 3.7.2038 (Turun seudun puhdistamo Oy) (börjar 3.7.2023)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	20 000 000,00	0,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	1 740 424,00	0,00	0,00	0,00
Ränta betalas	0,157			
Räntan fås	Euribor 6 mån			
Avtalet förfaller 15.8.2046 (Turun Seudun Vesi Oy) (börjar 15.8.2031)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	50 000 000,00	50 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-9 330 561,00	-4 099 674,00	0,00	0,00
Ränta betalas	2,080	2,080		
Räntan fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Avtalet förfaller 5.9.2051 (Turun Seudun Vesi Oy) (börjar 5.9.2031)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	25 000 000,00	25 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-11 198 763,23	-4 761 453,45	0,00	0,00
Ränta betalas	1,820	1,820		
Räntan fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Nominella värden sammanlagt	919 991 460,00	793 567 070,00	630 000 000,00	500 000 000,00
Gångse värden sammanlagt (enligt uppgift från banken)	-74 485 735,24	-44 912 125,51	-20 260 964,66	-17 148 175,63

1) Motparten har rätt att förlänga avtalet med 10 år år 2022.

2) Motparten har rätt att avbryta avtalet år 2028. Staden har samma rätt då det gäller ett lån som riktas till ett avtal om räntebyte.

3) Ränteskyddet för avtalet om räntebyte begränsas till 5 % (3 mån euribor).

4) I avtalet har båda parterna en så kallad Break Clause, d.v.s. hävningsrätt till marknadspriset, för att minska risken att motpartens kreditrisk minskar.

5) I avtalet finns ett garantiavtal för att minska motpartens risk, vilket rör båda parterna.

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

Skyddsgraden som stadsstyrelsen (Ssn 4.3.2019) fastställt var 40–90 % av den räntebelagda totala skulden. Moderbolagets skyddsnivå var 620 miljoner euro d.v.s. 84 % 31.12.2019, av vilka lån med fast ränta var 210 miljoner euro och de aktiva avtalen om räntebyte 410 miljoner euro. Den effektiva räntan för moderbolagets räntebelagda skuld var 1,25 % år 2019 inklusive den gällande skyddsgraden.

År (stadens ekonomiplan)	Räntebelagd skuld	Skyddsbeloppet (fasta räntor)	Skyddsnivå
31.12.2019	742	620	84 %
31.12.2020	924	820	89 %
31.12.2021	1030	870	84 %
31.12.2022	1125	920	82 %
31.12.2023	1201	970	81 procent

Koncernens ansvar för ränteswapavtalen som Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt ingått:

Nominellt värde	Slutdatum	Ränta fås	Ränta betalas ut	Gångse värde 31.12.2019
8 000 000	27.8.2025	Euribor 6 mån	2,85	-814 334
20 000 000	25.1.2021	Euribor 3 mån	2,73	-7 969 172
20 000 000	10.10.2021	Euribor 3 mån	1,64	-718 540
30 000 000	30.3.2033	Euribor 3 mån	1,52	-4 826 905
20 000 000	28.6.2023	Euribor 3 mån	1,60	-1 328 754
98 000 000				-15 657 706
Åbo stads koncernansvar 30,5 %				-4 775 600

	Koncernen		Åbo stad	
	2019	2018	2019	2018
Utsläppsrätter				
Åbo Energis utsläppsrätter				
Antalet utsläppsrätter som innehas 31.12 (CO ₂ ton)	2 174 021	2 174 021	0	0
Mängden faktiska utsläpp (CO ₂ ton)	321 719	436 697	0	0
Köp av utsläppsrätter (euro)	5 549 580,00	1 275 260,00	0,00	0,00
Försäljning av utsläppsrätter (euro)	0,00	504 750,00	0,00	0,00
Rättegångar som är anhängiga				
Förvaltningsdomstol	53 262,62	0,00	53 262,62	0,00
Högsta förvaltningsdomstolen	3 672 000,00	3 672 000,00	3 672 000,00	3 672 000,00
Högsta domstolen	44 009,00	44 009,00	44 009,00	44 009,00
Egentliga Finlands tingsrätt	8 943 876,50	9 332 730,59	8 943 876,50	9 332 730,59
Marknadsdomstolen	5 680,00	62 327,00	5 680,00	62 327,00
Anhängiga rättegångar sammanlagt	12 718 828,12	13 111 066,59	12 718 828,12	13 111 066,59

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

NOTER ANGÅENDE PERSONALEN OCH REVISORNS ARVODEN

42. Antalet anställda 31.12

	Åbo stad	
	2019	2018
Stadsdirektörens sektor	899,0	938,7
Stadsmiljösektor	317,8	305,0
Välfärdssektor	4 286,8	4 321,8
Bildningssektor	3 774,4	3 695,7
Fritidssektor	624,6	619,0
Övriga organ och sammanslutningar	564,7	538,9
Antalet anställda sammanlagt	10 467,3	10 419,1

I bokslutet för 2018 uppgavs antalet anställda i hela staden vara 10 418,5 årsverken. Talen har specificerats i granskningen i januari 2020 (i löneuppgiftssystemets uppgifter ändras retroaktivt t.ex. retroaktiva pensionsbeslut och andra ärenden som påverkar lönebetalningen).

43. Räkenskapsperiodens löner, arvoden, pensionskostnader och övriga lönebikostnader

Personalkostnaderna uppgår till totalt 510 350 789,30 euro och de är specificerade i resultaträkningen.

Stadens eget arbete, som har aktiverats bland bestående aktiva och uppgår till sammanlagt 1.776.962,32 euro, har tagits upp i balansräkningen genom kontot Tillverkning för eget bruk utan att avdra personalkostnaderna som tagits upp i resultaträkningen.

44. Uttaga och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda

	Åbo stad	
	2019	2018
Keskustan Turun Kunnallisjärjestö Ry	10 857,16	10 875,56
Keskustan Varsinais-Suomen Piiri Ry	768,00	568,50
Kokoomuksen Turun Aluejärjestö R.y.	53 742,00	54 506,00
Perussuomalaiset Varsinais-Suomen Piiri Ry	483,00	299,25
Blå framtid	1 153,07	1 270,10
Kristdemokraterna i Finland (KD)	2 418,78	1 900,89
Svenska Folkpartiet i Åboland R.F.	13 858,34	13 998,21
Suomen Kommunistisen Puolueen Turun piirijärjestö ry	112,50	0,00
Svenska Folkpartiet	70,00	0,00
Turun Perussuomalaiset Ry	11 287,72	11 535,07
Turun Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö R.Y.	54 166,36	52 727,58
Turun Vihreä Kunnallisjärjestö Ry	60 022,96	58 615,40
Vasemmistoliiton Turun Kunnallisjärjestö Ry	48 343,67	49 228,64
Vänsterförbundet i Egentliga Finland	2 379,38	0,00
Redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda sammanlagt	259 662,94	255 525,20

Bokslut 2019

Noter till bokslutet

45. Arvoden till revisorer

	Åbo stad	
	2019	2018
Arvoden för granskning av bokslutet	-59 741,80	-41 740,52
Arvoden sammanlagt	-59 741,80	-41 740,52

46. Intressenter

	Åbo stad			
	2019	2018		
	Affärsverksamhetens värde	Affärsverksamhetens värde	Intressentförhållandets natur	Övriga uppgifter
Stiftelsen för Åbo musikfestspel sr	366 000,00	286 000,00	avtalsbaserat stöd för scenkonst	
Kiinteistö Oy Turun Monitoimihalli	836 692,80	841 664,71	stöd för idrottsförhållanden	en del av affärsverksamhetens värde kan anses uppfylla de kommersiella villkoren
Åbo Stadsteater Ab	6 629 840,04	6 543 711,00	avtalsbaserat stöd för scenkonst	

Bokslut 2019

Noter till bokslutet Egentliga Finlands regionala räddningsverk

Bokslutskalkyler för Egentliga Finlands regionala räddningsverk

RESULTATRÄKNING 1.1.2019 - 31.12.2019

	2019	2018
	EUR	EUR
Omsättning	39.848.704,50	38.977.309,95
Övriga rörelseintäkter	5.335.781,47	5.449.501,87
Material och tjänster	-8.801.159,32	-9.181.786,72
Material, förnödenheter och varor		
Inköp under räkenskapsperioden	-2.232.602,94	-2.467.443,68
Köp av tjänster	-6.568.556,38	-6.714.343,04
Personalkostnader	-28.590.117,63	-27.432.676,98
Löner och arvoden	-23.478.329,21	-22.465.799,24
Lönebikostnader	-5.111.788,42	-4.966.877,74
Pensionskostnader	-4.258.027,39	-3.912.356,43
Övriga lönebikostnader	-853.761,03	-1.054.521,31
Avskrivningar och nedskrivningar	-1.930.386,18	-1.825.698,33
Avskrivningar enligt plan	-1.930.386,18	-1.825.698,33
Övriga rörelsekostnader	-5.979.451,08	-5.694.873,89
Hyreskostnader	-5.617.000,99	-5.463.300,43
Övriga rörelsekostnader	-362.450,09	-231.573,46
Rörelseöverskott (-underskott)	-116.628,24	291.775,90
Finansiella intäkter och kostnader	4.737,40	1.896,90
Övriga finansiella intäkter	4.737,40	2.019,90
Övriga finansiella kostnader	0,00	-123,00
Överskott (underskott) före extraordinära poster	-111.890,84	293.672,80
Överskott (underskott) före reserveringarna	-111.890,84	293.672,80
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-111.890,84	293.672,80
Resultaträkningens nyckeltal	2019	2018
Avkastning på sysselsatt kapital, %	-1,1	2,8
Avkastning på kommunens placerade kapital, %	-1,1	2,8
Vinst, %	-0,3	0,8

Balansräkning 31.12.2019

	2019	2018		2019	2018
	EUR	EUR		EUR	EUR
BESTÅENDE AKTIVA	10.474.712,30	10.586.603,14	EGET KAPITAL	10.457.377,45	10.569.268,29
Immateriella tillgångar	3.993,18	8.349,37	Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	10.569.268,29	10.275.595,49
Immateriella rättigheter	3.993,18	8.349,37	Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-111.890,84	293.672,80
Materiella tillgångar	10.470.719,12	10.578.253,77	FRÄMMANDE KAPITAL	7.212.841,39	8.470.012,86
Maskiner och inventarier	9.305.765,89	8.650.366,50	Kortfristig	7.212.841,39	8.470.012,86
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	1.164.953,23	1.927.887,27	Skulder till leverantörer	1.335.669,15	2.144.099,35
RÖRLIGA AKTIVA	7.195.506,54	8.452.678,01	Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	1.113.348,45	1.100.967,67
Fordringar	7.193.806,54	8.452.478,01	Resultatregleringar	4.763.823,79	5.224.945,84
Kortfristiga fordringar	7.193.806,54	8.452.478,01			
Kundfordringar	233.082,33	249.111,00			
Fordringar hos kommunen	3.669.144,85	7.035.800,06			
Övriga fordringar	2.239,53	6.870,06			
Resultatregleringar	3.289.339,83	1.160.696,89			
Kassa och bank	1.700,00	200,00			
AKTIVA TOTALT	17.670.218,84	19.039.281,15	PASSIVA TOTALT	17.670.218,84	19.039.281,15
Balansräkningens nyckeltal	2019	2018			
Soliditetsgrad %	59,2	55,5			
Relativ skuldsättning, %	16,0	19,1			
Ackumulerat överskott/underskott (1.000 €)	10.457	10.569			

Bokslut 2019

Noter till bokslutet Egentliga Finlands regionala räddningsverk

FINANSIERINGSKALKYL 1.1.2019 - 31.12.2019

	2019	2018
	EUR	EUR
Kassaflödet i verksamheten	1.724.538,40	2.093.047,13
Rörelseöverskott (-underskott)	-116.628,24	291.775,90
Avskrivningar och nedskrivningar	1.930.386,18	1.825.698,33
Finansiella intäkter och kostnader	4.737,40	1.896,90
Korrektivposter till internt tillförda medel	-93.956,94	-26.324,00
Kassaflödet för investeringarnas del	-1.724.538,40	-2.093.047,13
Investeringsutgifter	-4.352.385,73	-3.116.961,36
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	2.533.890,39	997.590,23
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	93.956,94	26.324,00
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	0,00	0,00
Kassaflödet för finansieringens del		
Övriga förändringar av likviditeten	1.500,00	0,00
Förändring av fordringar hos kommunen / samkommunen	3.366.655,21	185.930,74
Förändring av fordringar hos övriga	-2.107.983,74	-657.879,97
Förändring av räntefria skulder från övriga	-1.257.171,47	471.949,23
Kassaflödet för finansieringens del	1.500,00	0,00
Förändring av likvida medel	1.500,00	0,00
Förändring av likvida medel	1.500,00	0,00
Likvida medel 31.12	1.700,00	200,00
Likvida medel 1.1	200,00	200,00
Nyckeltalen i finansieringskalkylen	2019	2018
Intern finansiering av investeringar, %	100,0	100,0
Quick ratio	1,0	1,0
Current ratio	1,0	1,0

Bokslut 2019

Noter till bokslutet Skadefonden

Bokslutskalkyler för Skadefonden

RESULTATRÄKNING 1.1.2019 - 31.12.2019

	2019 EUR	2018 EUR
Omsättning		
Övriga rörelsekostnader	-159.705,35	-75.007,99
Rörelseöverskott (-underskott)	-159.705,35	-75.007,99
Finansiella intäkter och kostnader	2.510.027,52	616.984,45
Ränteintäkter	880.334,65	1.012.953,60
Övriga finansiella intäkter	2.324.601,55	4.470.249,41
Övriga finansiella kostnader	-694.908,68	-4.866.218,56
Överskott (underskott) före extraordinära poster	2.350.322,17	541.976,46
Överskott (underskott) före reserveringarna	2.350.322,17	541.976,46
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	0,00	75.007,99
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	2.350.322,17	616.984,45

Balansräkning 31.12.2019

	31.12.2019 EUR	31.12.2018 EUR		31.12.2019 EUR	31.12.2018 EUR
BESTÅENDE AKTIVA	10.000.000,00	10.000.000,00	EGET KAPITAL	47.627.674,82	45.277.352,65
Placeringar	10.000.000,00	10.000.000,00	Övriga egna fonder	22.672,24	22.672,24
Övriga lånefordringar	10.000.000,00	10.000.000,00	Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	45.254.680,41	44.637.695,96
			Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	2.350.322,17	616.984,45
RÖRLIGA AKTIVA	37.627.674,82	35.277.352,65			
Fordringar	3.209.428,75	3.603.583,12			
Kortfristiga fordringar	3.209.428,75	3.603.583,12			
Fordringar hos kommunen	2.982.148,18	3.423.251,79			
Resultatregleringar	227.280,57	180.331,33			
Finansiella värdepapper	34.418.246,07	31.673.769,53			
Aktier och andelar	20.589.521,47	19.362.002,32			
Masskuldebrevslånefordringar	13.828.724,60	12.311.767,21			
AKTIVA TOTALT	47.627.674,82	45.277.352,65	PASSIVA TOTALT	47.627.674,82	45.277.352,65

Bokslut 2019

Noter till bokslutet Skadefonden

FINANSIERINGSKALKYL 1.1.2019 - 31.12.2019

	2019	2018
	EUR	EUR
Kassaflödet i verksamheten	2.350.322,17	541.976,46
Rörelseöverskott (-underskott)	-159.705,35	-75.007,99
Finansiella intäkter och kostnader	2.510.027,52	616.984,45
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	2.350.322,17	541.976,46
Kassaflödet för finansieringens del		
Övriga förändringar av likviditeten	394.154,37	-2.412.966,27
Förändring av fordringar hos kommunen / samkommunen	441.103,61	12.076.252,21
Förändring av fordringar hos övriga	-46.949,24	10.781,52
Förändring av räntefria skulder från övriga	0,00	-14.500.000,00
Kassaflödet för finansieringens del	394.154,37	-2.412.966,27
Förändring av likvida medel	2.744.476,54	-1.870.989,81
Förändring av likvida medel	2.744.476,54	-1.870.989,81
Likvida medel 31.12	34.418.246,07	31.673.769,53
Likvida medel 1.1	31.673.769,53	33.544.759,34

Bokslut 2019

Noter till bokslutet Arbetshälsogården i Åbo

Bokslutskalkyler för Arbetshälsogården i Åbo

RESULTATRÄKNING 1.1.2019 - 31.12.2019

	2019	2018
	EUR	EUR
Omsättning	5.355.013,78	6.469.018,88
Övriga rörelseintäkter	565.064,21	563.689,31
Material och tjänster	-1.744.850,70	-1.668.023,69
Material, förnödenheter och varor	-133.803,26	-147.329,51
Inköp under räkenskapsperioden	-133.803,26	-147.329,51
Köp av tjänster	-1.611.047,44	-1.520.694,18
Personalkostnader	-3.545.210,10	-4.334.569,55
Löner och arvoden	-2.939.536,23	-3.588.164,89
Lönebikostnader	-605.673,87	-746.404,66
Pensionskostnader	-513.911,60	-615.218,16
Övriga lönebikostnader	-91.762,27	-131.186,50
Övriga rörelsekostnader	-526.665,94	-604.139,78
Hyreskostnader	-511.591,37	-580.428,27
Övriga rörelsekostnader	-15.074,57	-23.711,51
Rörelseöverskott (-underskott)	103.351,25	425.975,17
Finansiella intäkter och kostnader	355,26	324,35
Övriga finansiella intäkter	368,39	324,35
Övriga finansiella kostnader	-13,13	0,00
Överskott (underskott) före extraordinära poster	103.706,51	426.299,52
Överskott (underskott) före reserveringarna	103.706,51	426.299,52
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	103.706,51	426.299,52

Resultaträkningens nyckeltal

	2019	2018
Avkastning på sysselsatt kapital, %	1,7	7,2
Avkastning på kommunens placerade kapital, %	1,7	7,2
Vinst, %	1,9	6,6

Balansräkning 31.12.2019

	2019	2018		2019	2018
	EUR	EUR		EUR	EUR
RÖRLIGA AKTIVA	7.211.704,47	7.228.315,63	EGET KAPITAL	6.203.663,79	6.099.957,28
Fordringar	7.211.704,47	7.228.315,63	Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	6.099.957,28	5.673.657,76
Kortfristiga fordringar	7.211.704,47	7.228.315,63	Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	103.706,51	426.299,52
Kundfordringar	137.030,32	421.481,55	FRÄMMANDE KAPITAL	1.008.040,68	1.128.358,35
Fordringar hos kommunen	7.074.674,15	6.696.834,08	Kortfristigt	1.008.040,68	1.128.358,35
Resultatregleringar	0,00	110.000,00	Skulder till leverantörer	164.774,55	164.269,75
AKTIVA TOTALT	7.211.704,47	7.228.315,63	Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	125.873,93	156.732,87
			Resultatregleringar	717.392,20	807.355,73
			PASSIVA TOTALT	7.211.704,47	7.228.315,63

Balansräkningens nyckeltal

	2019	2018
Soliditetsgrad %	86,0	84,4
Relativ skuldsättning, %	17,0	16,0
Ackumulerat överskott/underskott (1.000 €)	6.204	6.100

Bokslut 2019

Noter till bokslutet Arbetshälsogården i Åbo

FINANSIERINGSKALKYL 1.1.2019 - 31.12.2019

	2019	2018
	EUR	EUR
Kassaflödet i verksamheten	103.706,51	426.299,52
Rörelseöverskott (-underskott)	103.351,25	425.975,17
Finansiella intäkter och kostnader	355,26	324,35
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	103.706,51	426.299,52
Kassaflödet för finansieringens del		
Övriga förändringar av likviditeten	-103.706,51	-426.299,52
Förändring av fordringar hos kommunen / samkommunen	-377.840,07	-312.108,01
Förändring av fordringar hos övriga	394.451,23	-152.246,34
Förändring av räntefria skulder från övriga	-120.317,67	38.054,83
Kassaflödet för finansieringens del	-103.706,51	-426.299,52
Förändring av likvida medel	0,00	0,00
Nyckeltalen i finansieringskalkylen	2019	2018
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde 5 år, €	3.883.567	4.555.577
Quick ratio	7,2	6,4
Current ratio	7,2	6,4

12. Förteckningar och redogörelser

12.1 Kalkylscheman för nyckeltalen som ingår i bokslutet

RESULTATRÄKNING

STADEN OCH KONCERNEN

Verksamhetsintäkterna i procent av verksamhetskostnaderna (Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader, %)

$100 \times \text{Verksamhetsintäkter} / \text{Verksamhetskostnader} - \text{Tillverkning för eget bruk}$

Årsbidraget i procent av avskrivningarna, %

$100 \times \text{Årsbidrag} / \text{avskrivningar och nedskrivningar}$

Årsbidrag €/invånare

Invånarantal i slutet av räkenskapsperioden

BALANSENHETER

Avkastning på investerat kapital, %

$100 \times (\text{Överskott/underskott före extraordinära poster} + \text{Till kommunen/samkommunen betalda räntekostnader} + \text{Till övriga betalda räntekostnader} + \text{Ersättning för grundkapitalet}) / (\text{Eget kapital} + \text{Sysselsatt räntebelagt främmande kapital} + \text{Avskrivningsdifferens och frivilliga avsättningar i genomsnitt under räkenskapsperioden})$

* Nyckeltalets balansposter dvs. sysselsatt kapital räknas som ett medeltal av värdena vid början och slutet av räkenskapsperioden.

Avkastning på kommunens placerade kapital, %

$100 \times (\text{Överskott/underskott före extraordinära poster} + \text{Till kommunen betalda räntekostnader} + \text{Ersättning för grundkapitalet}) / (\text{Eget kapital} + \text{Lån från kommunen} + \text{Avskrivningsdifferens och frivilliga avsättningar})$

Även sk. långfristiga lån med nollränta från kommunen beaktas som sysselsatt kapital i nyckeltalets avkastning, %. Nyckeltalets balansposter räknas som ett medeltal av värdena vid början och slutet av räkenskapsperioden.

Vinst %

$100 \times (\text{Över- och underskott före reserveringar} / \text{Omsättning})$

FINANSIERINGSKALKYL

STADEN OCH KONCERNEN

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, €

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde för räkenskapsåret och de fyra föregående åren – den totala summan av mellanresultaten

Intern finansiering av investeringar, %

$100 \times \text{Årsbidrag} / \text{Egen anskaffningsutgift för investeringar}$
 $[\text{egen anskaffningsutgift} = \text{investeringar i anläggningstillgångar} - (\text{finansieringsandelar})]$

Kalkylmässigt låneskötselbidrag

$(\text{Årsbidrag} + \text{Räntekostnader}) / (\text{Räntekostnader} + \text{Låneamorteringar})$

Om över 20 procent av lånestocken består av bullelån beaktas vid beräkningen som amorteringsbelopp en kalkylmässig årlig amortering som motsvarar en åttandedel av ovannämnda

Bokslut 2019

Förteckningar och redogörelser

---

lånestock 31.12 vilket beskriver den antagna återstående lånetiden. Till lån räknas räntebärande långfristiga och kortfristiga lån som kommuncertifikat.

Låneskötselbidrag

(Årsbidrag + Räntekostnader) / (Räntekostnader + Låneamorteringar)

Om 20 procent eller mindre av lånestocken består av bullettån beräknas låneskötselbidraget enligt de verkliga amorteringarna.

Kassans tillräcklighet, dagar

365 dagar * Likvida medel 31.12 / Kassabetalningar under räkenskapsperioden

Kassamedel = Finansiella värdepapper + Kassa och bank 31.12

Kassabetalningar =

Resultaträkningen:

Verksamhetskostnader – Tillverkning för eget bruk

Räntekostnader

Övriga finansiella kostnader

Räkenskapsperiodens skatter (koncernen)

Finansieringskalkyl:

Investeringsutgifter

Ökning av utlåningen

Minskning av långfristiga lån (amorteringar)

Invånarantal

BALANSENHETER

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, €

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde för räkenskapsåret och de fyra föregående åren – den totala summan av mellanresultaten

Intern finansiering av investeringar, %

100 x (Överskott (underskott) före extraordinära poster + Avskrivningar och nedskrivningar - Inkomstskatter) / Egen anskaffningsutgift för investeringar

[egen anskaffningsutgift = investeringar i anläggningstillgångar – (finansieringsandelar för investeringar)]

Kalkylmässigt låneskötselbidrag

= (Överskott (underskott) före extraordinära poster + Avskrivningar och nedskrivningar + Räntekostnader

– Inkomstskatter) / (Räntekostnader + Kalkylmässiga låneamorteringar)

Om över 20 procent av lånestocken består av bullettån beaktas vid beräkningen som amorteringsbelopp en kalkylmässig årlig amortering som motsvarar en åttandedel av ovannämnda lånestock 31.12 vilket beskriver den antagna återstående lånetiden. Till lån räknas räntebärande långfristiga och kortfristiga lån som kommuncertifikat.

Låneskötselbidrag

(Överskott (underskott) före extraordinära poster + Avskrivningar och nedskrivningar + Räntekostnader

– Inkomstskatter) / (Räntekostnader + Låneamorteringar)

Om 20 procent eller mindre av lånestocken består av bullettån beräknas låneskötselbidraget enligt de verkliga amorteringarna.

Quick ratio

(Kassa och bank + Finansiella värdepapper + Kortfristiga fordringar) /

(Kortfristigt främmande kapital – Erhållna förskott)

Bokslut 2019

Förteckningar och redogörelser

Current ratio

(Omsättningstillgångar + Kortfristiga fordringar + Finansiella värdepapper + Kassa och bank) / (Kortfristigt främmande kapital – Erhållna förskott)

BALANSRÄKNING

STADEN OCH BALANSENHETER

Soliditetsgrad, %

100 * (Eget kapital + Avskrivningsdifferens och frivilliga avsättningar) / (Hela kapitalet – Erhållna förskott)

Relativ skuldsättning, %

100(Främmande kapital– Erhållna förskott) / Driftsinkomster
(Driftsinkomster = verksamhetens intäkter + skatteinkomster + statsandelar)
(Driftsinkomster, affärsverk = Omsättning + Övriga rörelseintäkter + Understöd och bidrag)*

Ackumulerat överskott/underskott, 1000 €

Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder + Räkenskapsperiodens överskott (underskott)

Ackumulerat överskott/underskott, €/invånare (ej för balansenheter)

[Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder + Räkenskapsperiodens överskott (underskott)]/ Invånarantalet

Lånestock 31.12, 1000 €

Främmande kapital – (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Övriga skulder + räntefria skulder från kommunen/samkommunen i affärsverken)

Lån, € / invånare (ej för balansenheter)

Lånestock 31.12 / Invånarantal

Lån och hyresansvar 31.12 1000 € (ej för balansenheter)

= Främmande kapital – (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Övriga skulder) + Hyresansvar

Lån och hyresansvar, euro/invånare (ej för balansenheter)

Det invånarspecifika nyckeltalet beräknas genom att man dividerar det ovan nämnda beloppet av lån och ansvar med antalet invånare den dag räkenskapsåret går ut.

Lånefordringar 31.12. 1000 € (ej för balansenheter)

Masskuldebrevslånefordringar och övriga lånefordringar som upptagits bland placeringar

Invånarantal (ej för balansenheter)

KONCERNEN

Koncernens soliditetsgrad, %

100 * (Eget kapital + Minoritetsandelar + Koncernreserver) / (Hela kapitalet – Erhållna förskott)

Relativ skuldsättning, %

100*(Främmande kapital– Erhållna förskott) / Driftsinkomster

Ackumulerat överskott/underskott, 1000 €

Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder + Räkenskapsperiodens överskott (underskott)

Förteckningar och redogörelser

Akkumulerat överskott/underskott, €/invånare (ej för affärsverk)

[Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder + Räkenskapsperiodens överskott (underskott)]/ Invånarantalet

Lånestock 31.12, 1 000 €

Främmande kapital – (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Övriga skulder)

Koncernens lån, € / invånare

Lånestock 31.12 / invånarantal

Lån och hyresansvar 31.12 1000 €

= Främmande kapital – (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Övriga skulder) + Hyresansvar

Lån och hyresansvar, euro/invånare

Det invånarspecifika nyckeltalet beräknas genom att man dividerar det ovan nämnda beloppet av lån och ansvar med antalet invånare den dag räkenskapsåret går ut.

Lånefordringar 31.12, 1 000 €

Masskuldebrevslånefordringar och övriga lånefordringar som upptagits bland placeringar

Stadens invånarantal

PERSONALEN

Stadens användning av arbetskraft (Årsverke) 31.12 och antalet anställda 31.12

Uppgifterna om personalen anges omräknade till personalarbetskraft samt som antal anställda 31.12. Till antalet årsverken och antalet anställda räknas tillsvidareanställda i huvudsyssla, visstidsanställda, sysselsatta genom stödåtgärder och personer i läroavtalsförhållande. Till arbetskraften och antalet anställda räknas inte arvodestagare, närstående- och familjevårdare, avtalsbrandmän och inte heller personer som deltar i den rehabiliterande arbetsverksamheten.

Arbetskraft = kalenderdagar för alla personer i alla anställningsförhållanden (frånsett arvodestagare, närstående- och familjevårdare, avtalsbrandmän samt personer som deltar i den rehabiliterande arbetsverksamheten) minus kalenderdagar för alla oavlönade frånvarodagar = avlönade dagar i kalenderdagar. Denna siffra har dividerats med kalenderdagarna under granskningsperioden så att man har fått det genomsnittliga antalet anställningsperioder per person.

Om antalet anställda 31.12 lämnas separata uppgifter gällande antalet heltidsanställda respektive antalet deltidsanställda.

Bokslut 2019

Förteckningar och redogörelser

ÅBO STAD

FÖRTECKNING ÖVER ANVÄNDA BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATSLAG 2018

BOKFÖRINGSBÖCKER

Huvudböcker
Dagböcker
Leverantörsreskontra
Kundreskontra
Bokföring av anläggningstillgångar
Lönebokföring
Lagerbokföring
Utlåningsfakturering och -reskontra
Bokföring för personalkassa
Fondbokföring
Konsoliderade beräkningar i bokslutet

Balansspecifikationer
Bokslut och verksamhetsberättelse

Leverantörsfakturor

Promemorior
SAP-promemorior

Kontoutdrag

FÖRVARINGSSÄTT

förvaring i elektronisk form (SAP) och e-arkiv
förvaring i elektronisk form (SAP) och e-arkiv
förvaring i elektronisk form (SAP) och e-arkiv
förvaring i elektronisk form (SAP) och e-arkiv
förvaring i elektronisk form (SAP) och e-arkiv
förvaring i elektronisk form (SAP) och e-arkiv
förvaring i elektronisk form (SAP) och e-arkiv
förvaring i elektronisk form (SAP) och e-arkiv
förvaring i elektronisk form (SAP) och e-arkiv
förvaring i elektronisk form
pappersutskrift
förvaring i elektronisk form

förvaring i elektronisk form (SAP) och e-arkiv samt pappersutskrifter
separat inbundna, permanent förvaring

förvaring i elektronisk form (SIPS)

förvaring i elektronisk form (SAP) och e-arkiv samt pappersutskrifter
förvaring i elektronisk form (SIPS)
förvaring i elektronisk form (SARKK)

VERIFIKATSLAG

Huvudbokföringar:

AB Bokföringsverifikat
SA HB-kontoverifikat
ZA Kontots öppningssaldo
ZO Korrigeringsverifikat

Leverantörsreskontra

KA Leverantörsverifikat
KG Leverantör – kreditfaktura
KP Kontounderhåll
KR Leverantörsfaktura
KZ Leverantörsbetalningar

Upphandling:

RE Fakturor brutto
PR Prisändring

Försäljning:

RV Överföring av faktura

Lagerbokföring

WA Godsuttag
WE Godsmottagning
WI Inventeringsdokument
WL Uttag/leverans ur lager

Kundreskontra

DA Kundverifikat
DG Kund – kreditfaktura
DR Kund – faktura
DV Fakturering av dröjsmålsränta
DZ Kund – betalning
ZD Kreditförlust

Bokföring av anläggningstillgångar

AA Bokföring av anläggningstillgångar
AF Avskrivningar
AZ Aktivering av inventarier

Anslutningar:

K1 Bokföringsanslutning
K1 Bokföringsanslutning
PA Löner
JA Periodiseringar
ML Reseräkningsverifikat

Koncernbokslut:

Verifikat för eliminering av internvinster på anläggningstillgångar
Verifikat för eliminering av investeringar på villkor för eget kapital